

अम्बादास चवरे दिगम्बर जैन ग्रन्थमाला

सम्पादक

हीरालाल जैन, एम्. ए., एल्.एल्. बी.
संस्कृताध्यापक, किंग एडवर्ड कॉलेज, अमरावती

सहायक

सिद्धान्तशास्त्री पं. देवकीनन्दनजी
महावीर ब्रह्मचर्याश्रम, कारंजा

ग्रन्थ १

पुष्पदन्ताचार्यकृत यशोधरचरित

भूमिका, शब्दानुक्रमणिका व अंग्रेजी टिप्पणसहित

परशुराम लक्ष्मण वैद्य, एम्. ए., डी. लिट

संस्कृत-प्राकृत-भाषाओं के अध्यापक

फर्ग्युसन कालेज, पूना

द्वारा

सम्पादित

वि. सं. १९८७

THE
Ambādās Chaware
Digambara Jain Granthamālā
OR
KARANJA JAIN SERIES

EDITED
With the Co-operation of Various Scholars

BY
HIRALAL JAIN, M. A., LL. B.
King Edward College, Amraoti

Volume I

PUBLISHED BY
Karanja Jain Publication Society
Karanja, Berar, India

JASAHARACARIU

OF

PUṢPADANTA

an Apabhraṃśa work of the 10th Century

CRITICALLY EDITED
With an Introduction, Glossā

BY

Paraśurāma Lakṣmaṇa Vaidya

M. A. (Cal.); D. LITT (Paris)

Professor of Sanskrit and allied languages
Fergusson College, Poona

1931

A copy of this volume, postage paid, may be obtained directly by sending a Postal Order of Rupees Six and annas Eight or Ten Shillings and six pence from the Secretary, Karanja Jain Publication Society, Karanja, Berar, India.

We have great pleasure in announcing that the following Apabhramśa works are under preparation and we hope to issue them soon in the forthcoming Volumes of this Series. Orders for Copies may be registered now with the Secretary.

1. *Karakandūcarīu of Kanakūmata.*
2. *Sudamsanacariu of Nayanandi.*
3. *Mahāpurāna of Puspīdanta.*
1. *Apabhramśu-kathā-samgraha.*

Printed from type at the
Shri Ganesh Printing Works, 495-498, Shanwar Peth, Poona
and Published by
Seth Gopal Ambadas Chaware, Karanja, Berar.

श्री १०८ भट्टारक वीरसेनजी स्वामी.
सेनगण, कारंजः (वरार)

समर्पण-पत्रिका

प्रातःस्मरणीय, अध्यात्मविद्याविशारद, सद्गुरु, श्री- १०८ भट्टारक
श्री वीरसेनजी स्वामी—

आपकी श्रेष्ठ अध्यात्मविद्यापर मुग्ध होकर तथा आपके उपदेशा-
मृत का आकंठ पान करके मैं जिस प्रकार आपका अतिशय ऋणा व
धन्य हुआ हूँ उसी प्रकार अनेक विद्वान् पंडित व मुमुक्षु लोकों के
अंतःकरण में भी आपने चिरस्थायी स्थान प्राप्त किया है। हमारे अहो-
भाग्य से हमें आप जैसी अद्वितीय विभूति प्राप्त हुई है।

अपने धर्मोपदेश से आपने जो मेरी आत्मा का कल्याण किया है
उसके लिये मैं आपका चिर ऋणी हो चुका हूँ। उसी अनन्त ऋणराशि
के अल्पांश परिशोधनार्थ आपके ही सदुपदेश के फल-स्वरूप मेरे पूज्य
पिताजी की स्मृति में स्थापित ग्रंथमाला का यह प्रथम पुष्प 'यशोधर
चरित' आपके अर्पण करता हूँ।

आपका विनम्र शिष्य

गोपाल अम्बादास चवरे

जैन धर्म भारतवर्षके सबसे प्राचीन धर्मोंमें से है। इस धर्म ने देशकी सभ्यता व आचार, कलाकौशल्य और विज्ञान पर चिरस्थायी छाप लगा दी है। इस धर्म का प्राचीन साहित्य बहुत विस्तीर्ण तथा सर्वांगपरिपुष्ट है। किन्तु खेद है कि यह साहित्य अभीतक पूर्णरूप से प्रकाशित नहीं हुआ। बम्बई की माणिकचन्द्र दिगम्बर जैन ग्रंथमाला इस ओर प्रशंसनीय कार्य कर रही है, किन्तु सम्पूर्ण प्राचीन साहित्य को शीघ्र प्रकाश में लाने के लिये एक नहीं अनेक ग्रंथमालाओं की आवश्यकता है।

हमें यह प्रकट करते हुए अत्यन्त हर्ष होता है कि कारंजा के उदार तथा धर्मिष्ठ श्रीमान् सेठ गोपाल साहुजी चवरे ने अपने पूज्य पिता अम्बादास साहुजी चवरे की पुण्यस्मृति में उनके नाम से एक 'जैन धर्मोन्नति फंड' खोला है, जिसमें उन्होंने बीस हजार रुपया प्रदान किया है। धर्म की उन्नति के लिये प्राचीन जैन ग्रंथोंका सुचारु रूप से प्रकाशन व प्रसार आवश्यक जान सेठजीने इस द्रव्य के व्याज से 'अम्बादास चवरे दिगम्बर जैन ग्रंथमाला' प्रकाशित करने का निश्चय किया है व इस हेतु एक समिति भी बना दी है। इस ग्रंथमाला में मूल प्राचीन संस्कृत व प्राकृत ग्रंथ उच्च कोटि के विद्वानों द्वारा वैज्ञानिक शैली से सम्पादित कराकर प्रकाशित किये जायेंगे जिससे उन ग्रंथों का देश व विदेश में आदर हो सके, वे विश्वविद्यालयों की उच्च कक्षाओं में पाठ्य पुस्तकें नियुक्त की जा सकें तथा उनके द्वारा विद्वान लोग पुरातत्व की खोज कर सकें। कारंजा तथा अन्यस्थानों के शास्त्रमंडारों में जो बहुसंख्यक ग्रंथरत्न छिपे हुए हैं उनकी जगमगाती हुई ज्योति को इस ग्रंथमाला द्वारा संसार के सन्मुख प्रस्तुत करनेका उक्त समिति प्रयत्न करेगी।

इस ग्रंथमाला का प्रथम पुष्प 'यशोधर चरित' प्रस्तुत है। इसके कर्ता विक्रमकी ग्यारहवीं शताब्दि के महाकवि पुष्पदन्ताचार्य हैं। ग्रंथ की कथा वही यशोधर महाराज का पवित्र चरित्र है जिसका वर्णन सोमदेवादि अनेक आचार्यों ने संस्कृत में किया है। भाषा की दृष्टि से यह ग्रंथ बड़ा महत्वपूर्ण है। उसकी भाषा वह अपभ्रंश प्राकृत है जो आज की प्रचलित हिन्दी, गुजराथी, मराठी आदि भाषाओं की जननी है तथा जिसके ग्रंथों के लिये विद्वत्समाज लालायित हो रहा है।

इस ग्रंथ का सम्पादन फर्ग्युसन विद्यामंदिर के संस्कृत व अर्धमागधी आदि प्राकृत भाषाओं के अध्यापक तथा अनेक प्राकृत संस्कृत जैन ग्रंथों के सम्पादक डॉ. परशुराम लक्ष्मण वैद्य, एम्. ए.; डी. लिट्. द्वारा हुआ है। आपने अनेक हस्तलिखित प्रतियों परसे संशोधन करके ग्रंथ को प्रचुर पांडित्यपूर्ण तथा विद्वानों द्वारा संग्राह्य बनाया है।

जसहरचरिउ

जिनकी अनुमतिसे गोपाल साहुजीने उक्त उदार कार्य किया है तथा जिनके सदुपदेशके स्वरूप आज कारंजा में श्री महावीर ब्राह्मचर्याश्रम, चबरे दि. जैन बोर्डिंग, जे. डी. चबरे, ए. स्कूल, तथा जे. जी. चबरे, हायरकूल नामक धार्मिक तथा सामाजिक संस्थायें दृष्टि पडती हैं अन्त्याग्रेमी श्री १०८ वीरसेन स्वामी भट्टारकको यह ग्रंथ समर्पित किया गया है। उक्त व न्दिय जैन समाज स्वामीजीका चिर ऋणी रहेगा।

हमें यह प्रकट करते हुए असह्य दुःख होता है कि गोपाल साहुजीके वन्धु, वरार दि समाजके आचार ओर आभूषण तथा हमारी समितिके एक मान्य सदस्य व इस ग्रंथमालाको जन्म भारी प्रयत्न करनेवाले श्रीयुक्त जयकुमार देवोदासजी चबरे वकीलका ग्रंथमालाका यह प्रथम प्रमुद्रित होनेके पूर्वही हमसे त्रियोग हो गया। आपके त्रियोगसे हमारी समिति तथा जैन राम जो क्षति पट्टंची है उसकी पूर्ति होना कठिन है !

द्विद्वत्समाज से प्रार्थना है कि आगे संस्कृत, प्राकृत व अपभ्रंश भाषाके चुने हुए ग्रं सचांगसुंदर और पूर्ण बनाकर प्रकाशित करने में हमे सहयोग प्रदान करें।

हीरालाल जैन

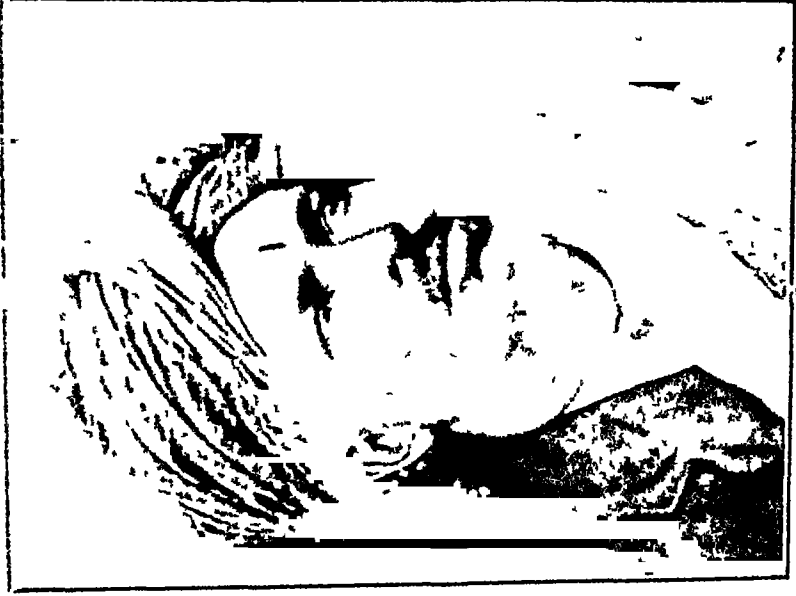
स्वर्णभासी श्रीमान् अंवादास गंगासावजी चवरे
कारंजा (अकोला)

जन्म

२३-१-१९१०

स्वर्णवाघ

२०-१०-१९२३

श्रीमान् गोपाल अंवादासजी चवरे
कारंजा (अकोला)

जन्म

२०-१०-१९२३

A NOTE

BY THE GENERAL EDITOR

JAINISM is one of the most ancient religions of India. It has played a great part in the cultural development of the Indian people. "Ahimsā paramo dharmah" or 'Non-violence is duty par excellence' is the sine-qua-non of this faith which has always stood for universal peace and brotherhood. It has sought to accommodate the different view-points in the domain of thought as well as of action by its philosophy of Anekānta. It has attempted to afford equal opportunities of material and spiritual advancement to all irrespective of the incident of birth and it has tried to avoid clashes of worldly interests by placing spiritual well-being above material gain.

It may appear from this that a faith so pre-eminently spiritual would be unsuited for the development of art and science. But the contributions of Jainism to these departments are also by no means small. Building temples and setting up images for worship forms an important item of the faith amongst the Jain laity and this brought about the introduction of some special features in the architecture and sculpture both in Northern and Southern India where their numerous temples and statues still excite the devotion and admiration of the worshippers and the scholars alike. Books have also been produced on these as well as on the other fine arts such as painting and music. With still greater attention and success have the Jains cultivated the highest of the fine arts—poetry, which is fully represented in their literature in all its branches. Hand in hand with poetry they have produced numerous important works on such technical subjects as grammar, lexicography, poetics, law and polity as well as on sciences such as astronomy, mathematics and medicine, and treatises are not wanting in their literature even on subjects like war-carriages, bows and arrows, elephants and horses, erotics, astrology and magic.

Thus important as the Jain literature is for the study of Indian philosophy and religion, art and science, it is of a still greater importance for the study of the development of Indian languages. It may even be said that the importance of Jain literature is, in this respect, unique. The sacred language of the Brahmins was Sanskrit and they did not, at first, take any important part in the development of the languages of the people—the Prakrits. Lord Buddha gave his preachings in the language of the people but the Buddhist literature confined itself to one language only—Pali, and at a later date it adopted Sanskrit. But Lord Mahāvīra gave a permanent impetus to the development of the popular languages and his followers adopted these both for preaching and writing in their religious propaganda. They gave literary shape to many languages even for the first time and took a prominent part in the early development of

A NOTE

even the Dravidian vernaculars of South India. The ancient Prakrits, Māgadhi, Ardha Māgadhi, Śauraseni and Māhārāstri are extensively preserved in the Jain books whose study is very essential for their adequate knowledge.

Of a very special interest are the Jain works written in what is called the Western Apabhramśa. This language is the immediate forerunner of at least three important vernaculars, Hindi, Gujarati and Marathi. All the works in this language that have so far come to light are the productions of the Jains. Till very recently, not a single complete work of this language was available in print, on account of which the study of history and philology of the modern vernaculars could not make any appreciable progress. It was only in the year 1918 that the first complete and systematically edited work of this language appeared. This was the Jain work *Bhāṣāvatta-kahā* of Dhanapīla edited by Professor Hermann Jacobi of the University of Bonn. This same work was again published in the Gaekwad Oriental Series in 1923. This was all and nothing definite or much was known about the other works of this language till I had the occasion in 1924 of examining the Jain manuscript stores at Kāranjī in the Akolā district of Berar, being deputed to that task by my learned patron and benefactor Rai Bahadur Hiralal, B. A., M. R. A. S., Deputy Commissioner who, in his retirement, was entrusted by the Government with the work of compiling a Catalogue of Sanskrit MSS. in the Central Provinces and Berar. Here I discovered a dozen works in Apabhramśa, including three Purāṇas of more than one hundred chapters each, the other works being of a more modest size. Information about these works will be found embodied in the Catalogue mentioned above which was published in 1926.

It is a great pity that a very large part of the Jain literature of which I have spoken so far, remains yet unpublished. A few Granthamālās have recently been started with the chief object of making these works available to the scholarly world in the original, and the Manikchand Dīgambara Jain Granthamālā of Bombay deserves special mention in this connection. It has so far issued thirty volumes containing about fifty ancient Sanskrit and Prakrit works. The work is however, too vast to be adequately handled in a single series and hence the need of fresh efforts to speed up the work of publication.

Two years ago, Seth Gopal Ambadas Chaware of Kāranjī sought my advice in the matter of utilising certain funds which he had set apart for some religious or charitable purpose in the memory of his late father. I suggested to him that the best and most lasting memorial that he could raise to his father and at the same time do a great service to the cause of Jainism was the institution of a book-series for the publication of Jain works that remain yet unpublished, particularly those from MSS deposited at his own place, Kāranjī. This suggestion of mine was discussed at a meeting of the leading Jains of Berar and was ultimately adopted in preference to other suggestions put forward for the utilisation of the funds. A committee was formed for starting the work of the series to be known as the Ambādās Chaware Dīgambara Jain Granthamālā or the KARANJA JAIN SERIES of which I was elected General Editor.

BY THE GENERAL EDITOR

We had decided to open the Series with one of the Apabhramśa work recovered from the Kāranjā MSS. when Dr. P. L. Vaidya, M.A.,D. Litt, sought my help in obtaining facilities for consulting some of those MSS. I learnt from him that he had already secured some MSS. of the Jasaharacariu of Puspadanta and was engaged in preparing the text for the Press I told him about our Series and offered to open the Series with that work if he would edit it for us. To this Dr. Vaidya readily agreed and he has spared no pains in presenting the text as accurately and critically as was possible with the apparatus that he had before him

We are very thankful to Dr. Vaidya for his valuable contribution to the Series as well as for the help he gave in making arrangements for the printing of the book, all this work being undertaken by him merely as a labour of love.

It is our great sorrow that one of the members of our committee who was also a cousin of Seth Gopal Ambādās Chaware and a leading Jain citizen of Berar, Mr. J. D. Chaware, B A., LL B., to whose efforts the inaguration of this Series owes a good deal, did not live to see even the publication of its first volume. By his death our committee has suffered an irreparable loss.

I can hardly adequately thank Seth Gopal Ambadasji to whose munificence this Series owes its inception. I pay my humble respects to Svāmī Vīrasenji Bhattāraka who is the cūstodian of the manuscript-store of the Sena Gana temple at Kāranjā and who encouraged Seth Gopal Ambadasji in his laudable munificence I also thank the members of my committee for their co-operation in the work

I take this opportunity to invite the co-operation of all scholars interested in the study of Jain literature in making the future volumes of this Series as suitable for study and research as possible. With their co-operation we hope to publish soon the remaining Apabhramśa works at Kāranjā.

King Edward College
Amraoti
20th March 1931

}

HIRALAL JAIN

TABLE OF CONTENTS

1.	Portrait of Swami Virasena Bhattaraka	---	---	5
	Facing page	---	---	
2.	समर्पण पत्रिका	---	---	5
3.	प्राथमिक वक्तव्य	---	---	7-8
4.	Photos of Shet Ambadasji and Gopaldasji	---	---	
	facing page	---	---	9
5.	A Note by the General Editor	---	---	9-11
6.	Table of Contents	---	---	12
7.	Introduction	---	---	13-32
8.	TEXT OF JASAHARACARIU	---	---	१-१००
	Pariccheda I	---	---	१-२३
	Pariccheda II	---	---	२४-४६
	Pariccheda III	---	---	४७-७४
	Pariccheda IV	---	---	७५-१००
9.	शब्दकोशः	---	---	१०१-१७
10.	Notes	---	---	175-185
11.	Addenda et Corrigenda	---	---	187-188

—————

INTRODUCTION

---

1. GENESIS OF THE UNDERTAKING

WHILE working as Springer Research scholar of the Bombay University during 1926-28 I occupied myself with the surveying work of the Prakrit literature in general and of the Apabhramśa works in particular. In the course of my labours in that direction I commenced examining the Bhandarkar Institute MS. of Puspadanta's Tisatthimahāpurisagunālamkāra, of which the late Dr P. D. Gune included a short notice in his introduction to the Bhavisayattakahā, published in the Gaekwar Oriental Series at Baroda. It came to my knowledge that the Bhandarkar Institute Library of MSS. contained a few more MSS. of this work and also a MS of another work, JASAHARACARIU, by the same author. Just at this juncture Rai Bahadur Hiralal published his Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts in the Central Provinces and Berar and, on going through it, I discovered, to my delight, that the Kāranjā Jain Bhandars contained several MSS. of the two works mentioned above, and in addition, one more work, Nāgakumāracariu, by the same author.

While I was studying the Tisatthimahāpurisagunālamkāra and the Jasaharacariu at the Bhandarkar Institute, which works were composed at Mānyakheta, the modern Malkhed in the Nizam's territory, another idea struck me, how far would these works of Puspadanta, written in the Apabhramśa language and composed in the province of Mahārāstra proper, throw light on the origin and growth of the Marathi language. For, it is a well known fact that a very large number of works in the old Marathi were composed or revised within a radius of about a hundred miles from Mānyakheta, the capital of later Rāstrakūtas. The discovery of Puspadanta's works at Kāranjā in Berar, therefore, particularly delighted me, as I thought, I would find therein pre-Marathi Apabhramśa records composed, and also preserved, in Mahārāstra which would be of great value to the history of the Marathi language. Consequently I made up my mind to visit the Kāranjā Jain Bhandars for this purpose during the Christmas holidays of 1927. It was on that occasion that I made acquaintance of Prof. Hiralal Jain, M. A., LL.B., of the King Edward College, Amroati, who, within a few days of my visit, made a proposal to me that I should edit the Jasaharacariu of Puspadanta before undertaking the bigger work, Tisatthimahāpurisagunālamkāra, and that I should allow it to be included in the Kāranjā Jain Series as its first volume, which proposal I readily accepted.

INTRODUCTION

2. THE CRITICAL APPARATUS

The critical apparatus on which this edition of the *Jasaharacariu* is based consists of four manuscripts collated in full and three more MSS partially collated in cases of doubt. I also used pretty frequently the printed edition of the Hindi translation, which here and there gives the ghattā lines in the original *Apabhramsa*. The details of this apparatus are given below:—

S This is a paper manuscript deposited in the Sena Gana Bhāndāra of Kāranjī in Berar. The MS is written in good hand, consists of 78 leaves with 11 lines to a page and about 37 letters to a line, has voluminous notes in the margin in mixed Hindi and Sanskrit. It is dated Wednesday, the auspicious 13th of the dark half of Āsvina of 1656 of the Saka era, or 1790 of the Vikrama era, i. e., 1734 A. D., as can be seen from the following colophon.—

शके १६५६ मिति आसौ वदि मंगलात्रयोदश्यां बुधवारे श्रीमूलसंघे सूरस्थगणे पुस्करगछे ऋषभसेण गणधरान्वये पारंपर्यागते भट्टारकश्री १०८ सोमसेन तत्पट्टे भट्टारकश्रीजिनसेन तत्पट्टे भट्टारकसमंतभद्र तत्पट्टे भट्टारकश्री १०८ छत्रसेन तत्पट्टोदयाद्रिवर्तमान भ० नरेन्द्रसेनैर्लिखितोयं जसोधरचरित्रं संपूर्णं स्वपठनार्थं व अन्येषां ज्ञानावर्णाकर्मक्षयार्थं श्रीसूरतत्रंदरे श्रीआदिनाथचैत्यालये सं० १७९०.

It will be seen from the colophon that the copy was made at Surat and then it travelled to the Kāranjī temple of the Sena Gana. There is another MS. of this work in the same temple, but it was so old and its condition so delapidated that it could not be safely used. I however consulted it occasionally and found that it generally agrees with the above as regards omission of certain passages for which see below. As the MS. is prepared at Surat, there is no consistency as regards the use of initial n.

T. This is another MS. of the Sena Gana group now deposited in the Terāpanthī Jain Mandir of Bombay. It was secured for my use by the kindness of Pandit Nāthūrām Premī of Bombay. It seems to be the oldest MS. of the work now extant, as it is dated 1390 of the Vikrama era, i. e., 1333 A. D. It is a paper MS consisting of 98 leaves with 8 lines to a page and about 30 letters to a line. The colophon runs as follows:—

मंगलमस्तु । संवत् १३९० वर्षे आषाढशुद्धत्रयोदशी भानौ अश्वेह श्रीमहाराजाधिराजश्रीसुरघ्राण-
ने महामन्त्रान्ये दुर्गमउपसदिगनामागे (!) पगडीनामनि प्राग्वाटवंशीयसाभावडसनान मल्लो पुत्र रामा.....

This MS seems to have been copied from another older MS. The copyist seemed to be unable to read some lines and letters of his original and put dots and dashes where he was not able to decipher them. As T is now nearly 600 years old, its latter part has become considerably worn out and indistinct to read. It is however striking that the readings of T agree with those of S oftener than with those in A and P. I have used T throughout my work.

P. This MS belongs to the Deccan College Library, now deposited in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona, and bears No 1192 of 1891-95. It consists

JASAHARACARIU

of 84 leaves with 11 lines to a page and about 29 letters to a line It has the following colophon:—

संवत् १६१५ वर्षे भाद्रव सुदि ५ वीसतवारे पुष्यनक्षत्रे तोडागढमहादुर्गो महाराजाधिराजराउश्री-
कल्याणराज्यप्रवर्तमाने श्रीमूलसंघे नंचाम्नाये बलत्करगणे सरस्वतीगच्छे श्रीकुंदकुंदाचार्येन्वये भट्टारकश्रीपद्मनंदि-
देवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीश्रुतचंद्रदेवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीजिनचंद्रदेवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीप्र.....

It will be seen that this MS. is dated Thursday, the 5th of the bright half of Bhādrapada of 1615 of the Vikrama era, i e, 1558 A D It is a carefully prepared paper MS. belonging to the Balātkāra Gana group, and, what is striking is the consistency with which it uses the initial n except in one or two places only. See also under H below.

A, This is another MS. of the Balātkāra Gana group. It was secured for me, when the printing of the text had already considerably advanced, by my friend, Professor Hiralal Jain of King Edward College, Amraoti, from Pandit Jugal Kishore Mukthar of Sarasawa and now of Samantabhadraśrama, Delhi It consists of 73 leaves of which the first leaf is missing, with 11 lines to a page and about 38 letters to a line It is also a carefully written paper MS. but is slightly inferior to P. Its colophon runs as follows:—

अथ संवत्सरेस्मिन् श्रीनृपतिविक्रमादित्यराज्ये संवत् १६२१ वर्षे श्रावणवदि २ सोमवासरे श्रीमूलसंघे
बलात्कारगणे सरस्वतीगच्छे कुंदकुंदाचार्येन्वये भट्टारकश्रीपद्मनंदिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीश्रुमचंद्रदेवा तत्पट्टे
भट्टारकश्रीजिनचंद्रदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीसिंहकीर्तिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीधर्मकीर्तिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीशील-
भूषणदेवा तदाम्नाये आर्याश्रीचारित्रश्रीतत्सिष्यणात्रितगुणसुंदरी एकादशप्रतिपालिका तपगुणराजीमती शीलतोय-
प्रक्षालितपापपटलाः । बाई हीरा तथा चंदा पठनार्थं इदं यशोधरचरित्रं लिखापितं कर्मक्षयनिमित्तं ॥ ५ ॥
लिखितं पंडितवीणासुतगरीवा अलवरवासिनः ॥ ५ ॥ शुभं वो भूयात् ॥

It will be seen that this MS. is dated Monday, the 2nd of the dark half of Śrāvana of 1621 of the Vikrama era, i e., 1564 A, D., i e., about six years after P. As P was prepared in Todā gadh or Todā fort and A in Alwar, and as the genealogies of teachers mentioned therein agree so far as they are available, it can well be presumed that they belong to the same group. The text and the readings in them agree closely except in one detail, viz., P omits the portion IV. 29. 9—IV. 30 13 which is given only in B and A. A is also almost consistent in the use of initial n

In addition to these four fully collated MSS described above, I have used the following material at times:—

(a) B. This is a MS deposited in the Balātkāra Gana Jain Bhāndāra at Kāranjā. I personally examined this MS on the spot, but had no time at my disposal to fully collate it A copy of this MS. was recently prepared for the Ailak Pannalal Jain Bhandar of Bombay. Through the kindness of Professor H. D Velankar of the Wilson College, Bombay, I was able to collate a portion of it, i e, to the end of the first pariccheda, when I thought that the text there agreed with P, a better and more reliable

INTRODUCTION

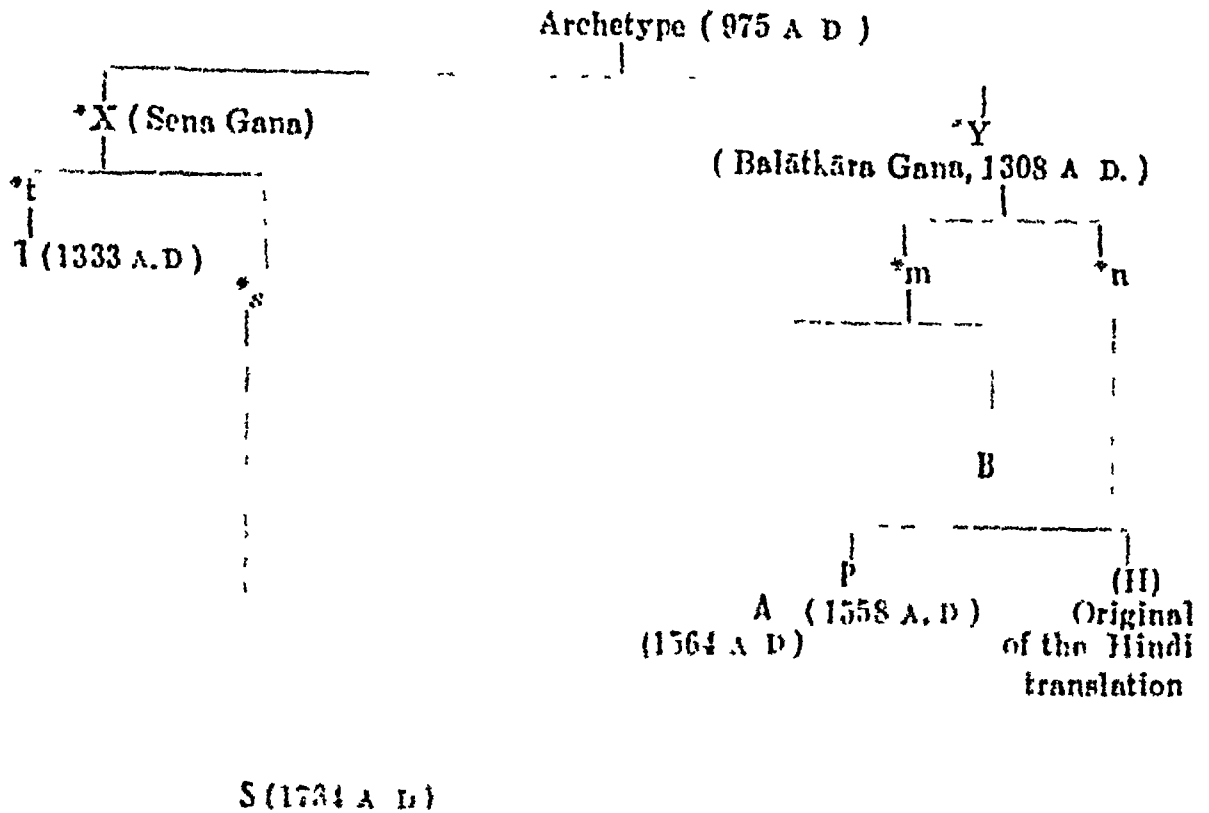
MS. in all essential points, and that it was no use further to collate a secondary MS. like this. On the discovery, however, of the additional passage in A. viz., IV. 29. 9—IV. 30. 13, I wanted to ascertain whether the original MS. B also contained the same. Professor Hiralal Jain got it examined for me again and sent me collation of which I made full use.

(b) H. This is a printed Hindi translation of our text which I purchased in a Bombay bookseller's shop. This printed translation usually gives in the original Apabhramṣa the ghaṭṭā portion with its Sanskrit rendering, and translates the rest in Hindi calling the translation as *Ukārtha*. I was not able to discover the name of the translator nor the year of its publication. On the last page I find the following:—

लान्वा गिरिनारीलाल ने जैनी भाइयों के हितार्थे लाला जैनीलाल के "जैनीलाल प्रिंटिंगप्रेस"
देवबन्द जिला सहरनपुरमें छपाकर प्रकाशित किया।

I consulted this translation throughout for what it was worth, and have come to the conclusion that the translator used a MS. of the text identical with the one in P and not with the same in A or B, as the absence of translation of IV. 29. 9—IV. 30. 13 clearly shows.

The relationship of all the material described above will be clear from the following diagram—

* The asterisk indicates conjectural MSS.

JASAHARACARIU

It will be clearly seen from above that there are two recensions† of the text of Jasaharacariu, of which the older one belongs exclusively to the Sena Gana and is represented in my material by S and T. This group of MSS., in my opinion, presents almost the original text as composed by the author himself. The original of my T, i e., t of the diagram, is irrecoverable, being already worn out in 1333 A. D., and so it may have been two or three centuries older, which is approximately the age of Puspadanta. Copies of this recension, however, were being made from time to time in the Sena Gana tradition, and I saw s, a copy of which, S, I have fully collated. This Sena Gana recension omits the following passages from the printed text:—

- (a) Verses in Sanskrit in praise of the poet's patron, Nanna, at the beginning of the 2nd, 3rd and 4th pariccheda; and,
- (b) (i) A Passage from I 5. 3 to I. 8 17. (Bhairava's visit),
(ii) A Passage from I. 24. 9 to I. 27. 23. (Jasahara's marriage ; and
(iii) A Passage from IV 22 17.b to IV. 30. 15 (The various subsequent births of several persons in the story)

Of these additions to the Sena Gana recension, I think, those mentioned under (a) may have been made by the author himself during his life-time in some of the copies of his work. For, in the poet's other work, e. g., in his Tisatthimahāpurisagunālamkāra, there are similar verses in Sanskrit in praise of Bharata, Nanna's father, which verses also are found only in some of the MSS. of that work.

As regards additions under (b) all of which (except IV. 29. 9. IV 20. 13 which passage is found in A and B only), appear in the second recension of the Balātkāra Gana, there is only one conclusion to be drawn, viz., that these additions were made by Gandhavva (Sk. Gandharva), son of Kaṇhada (or Kṛṣṇa), in the Samvat year 1365, on Sunday, the 2nd tithi of the bright half of Vaiśākha, i. e., in 1308 A. D., at the request of Viśalasāhu, the son or pupil of Khelāsāhu and grandson or grand pupil of Change-sāhu of Pattana. Now, as the passage IV. 29. 13-IV. 30. 15 tells us, this Viśala once asked the poet Gandharva to fill up the deficiency in Puspadanta's work by adding passages relating to (i) the visit of Bhairava to the royal household; (ii) the marriage of Jasahara; and (iii) the wanderings of the various persons through several subsequent births. Accordingly the poet Gandharva composed these passages, inserted them at appro-

---

† When my work on the text and on the introduction was completed I had the good luck of securing another MS. from Kolhapur through my pupil and friend Prof. A. N. Upadhye of the Rajaram College. This MS belongs to Mr. Tatyasaheb Patil of Nandni near Kolhapur. It is of the Balātkāra Gana group and presents the text as in P and (H). I am glad to see that my classification of MSS. as given above and my remarks on the additions to the original text by Gandharva are fully borne out and confirmed by the discovery of this additional MS., which consists of 100 leaves of which the second and third are missing. The MS. was completed in Todā (Todāgad?) on the 11th day of the bright half of Āśvina of the Samvat year 1699 and Śaka year 1564, i. e., 1642 A. D.

INTRODUCTION

private places and read them on the above mentioned date to Visala, who was then staying at Yoginipara or Delhi. The poet says that he borrowed the material of the above mentioned passages from an older poet on the subject, Vatsarāja by name, and the material for the description of Jasahara's marriage from Vāsavaseṇa's work for which see below. It is a noteworthy thing here that Gandharva makes mention of his own name at the end of all the three passages. Thus we have—

(१) गंधर्वु भणद् मद् कियउ एउ गिवजोईसहो सजोयभेउ ।

घना—अग्गद् कद्दाउ पुअयंतु सरसहणिलउ ॥

देवियहि सरुउ वण्णह कइयणकुलतिलउ ॥

I 8 15-17

(२) जं वासवसेणिं पुव्वि रइउ तं पेक्खिवि गंधर्वेण कइउ ।

I 27 23

(३) गंधर्वे कण्हटणंढणेण आयहं भवारं किय धिरमणेण ।

महु दोसु ण दिअइ पुव्वि कइउ कइवच्छरारं तं सुत्तु लइउ ।

IV 30. 14-15.

Now it may be asked: How is it that the passage IV 29. 9-IV 30-13 came to be omitted in P and in the original of (H)? My explanation is that the clever and learned copyists of P and the original Apabhramsa of H did not like that the passage in question, giving the history of these additions to Puspadanta's work, should continue to remain, as they thought the deficiency would do little credit to the poet, and hence they suppressed it. The retention of IV 30. 14-15 in all the recensions of the *Balāt-kāra Gāna* has, however, misled several scholars like Pandit Nāthūrām Premi in the *Jain Sūhṛtī Samsodhaka*, Vol. II 1 page 62, and Pandit Jugalkishore Mukhtar in the *Jain Jagat* of October of 1926. They interpreted that गंधर्वे कण्हटणंढणेण meant Puspadanta, as Kanhula, they said, was only another name of Keśava, the real name of Puspadanta's father (See iv. 31 2)

JASAHAĀCARIŪ

quarter of the century that followed their composition Besides, my MS. T is, as pointed out above, a faithful copy of a still older and worn out MS. prepared at least two centuries before which in the diagram I have called *t*.

3. THE POET AND HIS DATE

The author of this small work in Apabhramśa is Puppahayanta, Sk. Puspadanta. Besides Jasaharacariu he wrote two other works, both in Apabhramśa, viz., (i) Tisatthimahāpurisagunālamkāra, better known by its shorter title Mahāpurāna, divided into two parts, Ādipurāna in 37 chapters and Uttarapurāna in 65 chapters; (ii) Nāgakumāracariu in 9 chapters, both of which are contemplated to be included in the Kāranjā Series. In all these works the poet gives some account of himself I give below a tentative sketch based upon the available material in the crude form, reserving a fuller and more accurate information to a future volume of the Series when I hope to have the material critically edited.

Puspadanta was a Brahmin by caste and belonged to Kāśyapa gotra His father's name was Keśavābhatta and mother's name was Mugdhādevi. He was at first follower of Śaivism but later was converted to Digambara Jainism. He seems to have secured several titles and birudas for his poetic genius, such as Ahimānameru, Kavvarayanāyara, Kavvapisalla, Kavvarakkhasa, Kaikulatīlaa, Sarasarīlaya, Vāesarighara and others. He had a lean body and dark complexion, but a smiling face, and seems to have no wife nor children. We do not know what his native land was, where he studied and who patronised him before he migrated to Mānyakheta. It is however clear that he had some bitter experience in life, was probably insulted at the court of his patron, whose name, according to Prabhācandra's notes to the Mahāpurāna, seems to be Vīrarāja kāvīpati or kāncīpati (?) *alias* Śūdraka After this humiliation at the court of his patron he left his native land, came to a garden in the outskirts of Mānyakheta, where two persons persuaded him to see their patron Bharata, the minister of king Śubhatungarāya, Tudiga or Kṛsnarāja III of Mānyakheta, and assured him that he would be well received by the Minister. Puspadanta thereupon saw him and was at once offered patronage. After a few day's stay Bharata requested the poet to write on the theme of the Mahāpurāna, a theme already made popular in Sanskrit by the work of the same name of Jinasena and Gunabhadra a century before—as a prāyaścitta for the sin that the poet committed in writing poems in praise of his former patron Vīrarāja

पइं मण्णउ वण्णउ वीरराउ   उपण्णउ जो मिच्छत्तभाउ ।
पच्छित्तु तासु जइ करहि अज्जु   ता घडइ तुज्झ परलौयकज्जु ।

The poet was at first reluctant to take up the proposal as he was very much depressed at that time and thought that the age of poetry was gone, but after a good deal of persuasion he agreed to commence the work. Even in the middle of his undertaking

INTRODUCTION

the poet was once more in depressed mood when the goddess in a dream asked him to wake up and finish his labours. In the introduction to his *Tisatthimahāpurisaṅgrahaṇa* Śra Puṣpadanta mentions a long list of well-known literary figures which were his predecessors. I give below the passage in full :—

अकलंक-कविल-कणयर-मयाइं	दिय-सुगय-पुरंदर णयसयाइं ।
दतिअविसाहिउत्तरियारं	णउ णायइं भरहवियारियाइं ।
णउ पीयइं पायंजलजलाइं	इइहासपुराणइं णिम्मलाइं ।
भावाहिउ भारहभासि वासु	फोहउ कोमलगिरु कालिदासु ।
चउसुदु सयंभु सिरिहरिसु दोणु	णालोउउ कद ईसाणु वाणु ।
णउ धाउ ण लिगु ण गण समासु	णउ कम्म करणु किरियाविसेसु ।
णउ संधि ण कारउ पयसमत्ति	णउ जाणिय मइं एक वि विहत्ति ।
णउ बुच्चिउ आयसु सहधामु	सिद्धंतु धवउ जयधवल णामु ।
पटु रुदु जडणिग्गासयाक	परियच्छिउ णालंकारसार ।
विंगलपत्याक समुदि पडिउ	ण कयाद मरारइ चिनि च्चिउ ।
जसइंधु सिंधु कल्लोलसित्तु	ण कलाकोसल हियवर णिहित्तु ।

In addition to those mentioned in the passage above he mentions a few more persons prominent amongst them being Pravarasena, the author of *Setubandha*

It appears that Puṣpadanta completed his *Mahāpurāna* during the life-time of Bharata. After Bharata's death the poet continued to enjoy the favour of Nanna, Bharata's son, under whose patronage he composed his two other works known to us. It appears that besides these three he composed a few more works prior to his arrival at Manyakheta; at any rate one such work in praise of Virarāja seems to have been alluded to in the lines already quoted above, but is probably lost.

As regards the date of Puṣpadanta we have the following evidence in his works : (i) The mention of his predecessors, particularly of Rudrata whose date is fixed by Mr. P. V. Kane of Bombay and Dr. S. K. De of Dacca to lie between 800 and 850 A. D.; (ii) the reference to the death of the Cola king in the war waged by Śubhataṅga or Teliga or Kr-narāja III, which event, in my opinion, took place at about 940 A. D.; (iii) the mention of the name of the year Siddhārtha (of the Saka era) in which he commenced his *Mahāpurāna* and of Krodhana of the same era in which he completed it, which, in my opinion, are 959 A. D. and 965 A. D.; for I think Puṣpadanta commenced his work in the same Siddhārtha year in which Somadeva completed his *Yastika* which year is 881 of the Saka era, i. e. 959 A. D.; (iv) mention by the poet in a verse of the plunder of Manyakheta by Haradeva of Dhara which event took place about the year 1019 of the Vikrama era, i. e., 972 A. D. in the reign of Khottigadeva, the successor of Kr-narāja III. The *terminus a quo* therefore would be the date of Rudrata say 850 A. D., and the *terminus ad quem*, the plunder of Manyakheta in the

JASAHARACARIU

year 972 A. D. Now within these limits the Siddhārtha Samvatsara of the Śaka era would occur in 899 A. D. and 959 A. D.; but of these two years we cannot accept the first as the defeat of the Cola king by a Rāstrakūta king could not have been effected before 940 A. D., the probable year of the accession of Kṛsnarāja III. In fact the event took place, according to V. Smith, in the year 949 A. D. We therefore have to accept 959 A. D. as the year in which Puspadanta commenced his Mahāpurāna. Puspadanta's patron Bharata lived to see the completion of this work, but may have perhaps lost his life in defence of the city in the year 972 A. D. Puspadanta mentions or refers to, I think, this event in the last line of following verse at the opening of the 50th chapter of his Uttarapurāna MS. of Kāranjā:—

*दीनानाथधनं सदाबहुजनं प्रोत्फुल्लवल्लीवनं
मान्याखेटपुरं पुरंदरपुरीलीलाहरं सुन्दरम् ।
धारानाथनरेन्द्रकोपशिखिना दग्धं विदग्धप्रियं
केदानीं वसतिं करिष्यति पुनः श्रीपुष्पदन्तः कविः ॥

As I have already remarked above, the Sanskrit verses in praise of the poet's patron are found only in some of the MSS. of his works, which shows that they were inserted by the poet at his leisure after some of the copies of his work had already gone out. It is not necessary to argue therefore that the plunder of Mānyakheta must have taken place before the Mahāpurāna was completed in 966 A. D. Shortly after this event, in 972 A. D., Puspadanta once more secured the patronage of Bharata's son Nanna, and resumed his poetic activity which gave to the world two more works, the Jasaharacariu and the Nāgakumāracariu.

In order to make clear the above arguments as to the date of Puspadanta, I quote below a long extract from Rai Bahadur Hiralal's Introduction to his Catalogue, page xliv ff.

“As for the date of the author, we have the following verses towards the end of the Uttarapurāna :—

पुष्पयंतकइणा धुयपंके	जइ अहिमाणमेरुणामंके ।
कयउ कवु भत्तिइ परमत्थे	‡जिणपयपंकयमउलियहत्थे ।
कोहणसंवच्छर आसाढइ	दहमइ दियहे चंदसइरुढइ ।

These verses convey that Puspadanta completed the Purāna on the 10th of the bright fortnight of Āsādhā in Krodhana samvatsara. Apparently there is no mention of the year in the verses, and hence we have to look for other data in the work to determine the year. Puspadanta tells us that he was the protege of Bharata, the minister of king Śubhatuṅgarāya of Mānyakheta. The same king at other places in the work has been

* The Kolhapur MS. of the Uttarapurāna does not give this verse at all.

‡ The Kolhapur MS. of the Uttarapurāna confirms this reading in the text as against another reading given below from the Poona MS.

INTRODUCTION

referred to as Vallabharāya. On both these names we have in the manuscripts a marginal explanatory note "Kr-narāja," which proves that the note-maker thought Subhatungarāya and Vallabharāya to be only different names of "Kṛṣṇarāja". History tells us that there have been three kings bearing the name of Kṛṣṇarāja in the Rāstrakūta dynasty of the South. In the time of Kṛṣṇarāja I, the Rāstrakūta capital was not at Mānyakheta but near Nasik. Amoghavarṣa I whose reign began in 815 A. D., established Mānyakheta as a capital town and Kṛṣṇarāja II and III sat on the throne there. Kṛṣṇarāja II reigned from about 722 to 788 and for Kṛṣṇarāja III we have epigraphical and literary records of years ranging from Śaka 861 to 881 (A. D. 939 to 959). In order to decide as to which of these two kings has been referred to by Puṣpadanta, we should examine some other data deducible from his Epic. Quite at the beginning of the great work we have a line in which we are told that the king of Mānyakheta who is here called "Tudiga" killed the king of the Colas.

उववद्वृदु भूगंभीसु

तोडेष्पिणु चोटहो तणउ सीसु ।

We read in Dr. Smith's Early history of India (pp. 424-430) that "The war with the Colas in the reign of Kṛṣṇarāja III, the Rāstrakūta king, was remarkable for the death of Rājāditya, the Cola king, on the field of battle in 919 A. D." Again in the Imperial Gazetteer, Vol. II, page 332, we read, "The Rāstrakūta Kṛṣṇarāja III (940—971) had great success in the Cola country and inscriptions in that tract show that he exercised sovereign rights over parts of it . . . An inscription at Atkūr, also in Mysore, of the year 949—50 relates that at a time when the Rāstrakūta king Kṛṣṇarāja III was warring against the Cola king Rājāditya, son of Pārantaka I, the former's ally Būtaga II of the Western Ganges of Talkād (who had married Kṛṣṇarāja's sister), murdered the Cola sovereign at a place called Tatkola, not far west of modern Madras. . . ." Somadeva also in the colophon to his Yasastilaka refers to the conquests of Cola by Kṛṣṇarāja III. Thus it is probable that the line quoted from Puṣpadanta refers to this very event.

Continuing our search we find at the beginning of the 50th chapter of Uttara-purāṇa a verse of some importance for our inquiry. This verse is—

दीनानाथघनं मुदायहुजनं प्रोत्कुलवल्लीवनं
मान्गारोटपुरं पुरंदरपुरीलीलाहरं मुन्दरम् ।
धारनायनेत्रकोपगिदिना दग्धं विदग्धप्रियं
क्षेदानीं वसति कश्चित् पुनः श्रीपुण्ड्रन्तः कविः ॥

In this verse Puṣpadanta refers to the raid of Mānyakheta by some king of Dhāra that took place in his time. Dhānapāla in his Pāivalacchīnāsmāṇīkā (verse 276) says that he composed the work "when one thousand years of the Vikrama era and twenty nine brahmas had passed, when Mānyakheta had been plundered in consequence of an attack made by the lord of Milava." A reference to this plunder occurs in the Udaipur Prastāvi as well (Ep. Ind., Vol. I, p. 236), the 12th verse of which runs as follows:—

JASAHARACARIU

तस्मात् [वैरिर्सिंहात्] अभूदरिनरेश्वरसंघसेवा-
गर्जद्रजेन्द्ररवसुन्दरतूर्यनादः ।
श्रीहर्षदेव इति खोद्विगदेवलक्ष्मी
जग्राह यो युधि नगादसमप्रतापः ॥ १२ ॥

Khottigadeva was the successor of Krsna III, and we have a stone inscription of his date in the Śaka year 893 ; while Harsadeva was a Paramāra King of Dhārā contemporaneous with Krsna III and Khottigadeva. It is quite possible that Puspadanta in the above quoted verse refers to this plunder of Mānyakheta by Harsadeva. The identifications irresistibly lead us to the conclusion that Puspadanta wrote in the time of Krsna III. It has been said above that Puspadanta refers to the king contemporaneous with him by the names of Vallabharāya and Śubhatunga. As for the first of these terms, it is known to have been the general title of the Rāstrakūta princes. Dr. V. Smith tells us : " All these writers (Arab) agree in stating that they regarded the Balhara as the greatest sovereign in India. They called the Rāstrakūta kings Balhara, because those princes were in the habit of assuming the title of Vallabha (Beloved, *Bien aime*) which in combination with the word Rai (prince) was easily corrupted into the form Balhara".

Jinasena in his Harivamśa-Purāna-Prasasti calls the Rāstrakūta king Indra (son of Krsna I,) as Śrī Vallabha.—

पातीन्द्रायुधनाम्नि कृष्णनृपतौ श्रीवल्लभे दक्षिणाम् ।

As for the second name Śubhatunga it is well known that it was an alternative name of Krsna I, but probably that was also a general title of the Rāstrakūta kings. Tunga was certainly their common name (cf. Deoli plates). These proofs are, I think strong enough to justify the conclusion that Puspadanta wrote in the time of Krsna III. But we have still to determine the year in which Puspadanta completed his Mahāpurāna. We have quoted above six lines from the work, expressing the date without any mention of the year. Mr. Nāthūrām Premī, on the strength of many manuscripts of this work seen by him reads the third and fourth lines of these as follows:—

कयउ कव्वु भत्तिइ परमत्थे   छसय छडुत्तर कयसामत्थे ।

This gives the year 606 for the completion of the work. Referred however to the Vikrama, Śaka, Kalacūri or Gupta era, the year does not agree with the facts disclosed above, nor does it prove to be a Krodhana Samvatsara as required. Therefore this reading must be held to be erroneous, unless and until it is shown to have reference to an era other than the four mentioned above.

At the beginning of the work Puspadanta tell us that he began writing it in Siddhārtha Samvatsara.—

तं कहमि पुराणु पसिद्धणामु   सिद्धत्थवरिसे भुवणाहिरामु ।

INTRODUCITON

Somadeva, in the colophon to his Yaśastilaka, tells us that he completed the work in the Śaka year 881 (Siddhārtha Samvatsara) when Kṛṣṇa III was reigning (cf. Peterson's III Report, 156). Astronomical calculations also confirm the statement that the Śaka year 881 was Siddhārtha. Krodhana follows Siddhārtha after six years and thus the Śaka year 887 was Krodhana. Hence the Mahāpurāna may be taken to have been begun in the Śaka year 881 and completed on the 10th of the bright fortnight of Āśāḍha of Śaka year 887. This according to Swami Kannu Pillai's Indian Ephemeris is equivalent to Sunday the 11th June, 965 A. D. This date, however, raises a question of some historical importance. If we accept that this Mahāpurāna was completed in A. D. 965 = V. S. 1022, and also that the raid of Mānyakheta mentioned in it refers to the plunder of the city by Harsa of Dhārā, it *prima facie* follows that the latter event took place at least not later than V. S. 1022. But as we have seen, the author of Pāyalaśchīnāmamālā refers to the same event in a way as to make us understand that it occurred in V. S. 1029. This would make a difference of seven years. I take it that the event in fact took place about the year 1022 V. S. The mention of Dhanapāla may be explained by the probability that King Harsadeva returned to his capital Ujjain seven years after the plunder of Mānyakheta, spending the interval in conquering other parts of the country. In V. S. 1029 the memorable plunder of Mānyakheta must have been still fresh and hence Dhanapāla referred to it in that manner.

Though it is difficult to say how long after the completion of Mahāpurāna, the Yasodhara-carita and Nāgakumāra-carita were written, this much is certain that they were written after the Mahāpurāna, because during the composition of the latter, Bharata was the minister of the King, but when the other two works were composed, his son Nanna is said to have occupied that office. The king has been referred to by the name of Vallabharāya in these two works also, and on their manuscripts we find the marginal note "Kṛṣṇarāja". This is a mistake. As we have seen Khottigadeva had already succeeded Kṛṣṇarāja even before the completion of Mahāpurāna.

4 POPULARITY OF JASAHARA WITH THE JAIN WRITERS

Jasahara or Yasodhara, the hero of the present work, seems to be highly popular with both the sects of the Jains. Well-known literary figures like Haribhadra handled the theme, and works bearing the title Yasodharacarita are found in Sanskrit, Prakrit, Apabhramsa, old Gujarati, old Hindi, old Tamil and old Kannada. I have been so far able to collect over twenty-five authors on the theme, and I do not feel confident that my list is exhaustive.

1. Somadeva composed his Yaśastilakacampū, a huge work in Sanskrit prose and verse. He completed the work in 881 of the Śaka era, i. e., in 959 A. D. It is printed and published by the Nirnaya-śigara Press, Bombay, together with the commentary of Sruta-śigara.

2. Vā-savasaṇa composed in Sanskrit a Yasodharacarita in eight cantos. It is in verse and the predominant metre is anuśtubh. It is this poet who is mentioned in the

JASAHARACARIU

passages added to Puspadanta's work and therefore must be earlier than 1308 A. D. There are two MSS. of this work, No. 550 of 1884-86 and No 307 of 1883-84 at the Bhandarkar Institute. At the opening of his work Vāsavasena mentions Prabhañjana and Harisena as his predecessors in writing on Yaśodaracarita :

सर्वशास्त्रविदां मान्यैः सर्वशास्त्रार्थपारगैः ।
 प्रभञ्जनादिभिः पूर्वं हरिषेणसमन्वितैः ॥ ३ ॥
 यदुक्तं तत्कथं शक्यं मया बालेन भाषितुम् ।
 तथापि तत्क्रमाम्भोजप्रणामार्जितपुण्यतः ॥ ४ ॥
 प्रोच्यमानं समासेन संसारासारसातनम् ।
 पठतां शृण्वतां यत्तत्सन्तस्तच्छृणुतादरात् ॥ ५ ॥

The description of the marriage of Yaśodhara which Gandharva added to Puspadanta's work and which, he says, is based upon Vāsavasena's work is found in the second canto of the work.

3. Sakalakīrti composed a Yaśodharacarita in Sanskrit, probably after the model of Vāsavasena's work. It is also written in anustubh metre and in eight cantos. There are two MSS. of this work, No 1469 of 1886-92 and No. 1051 of 1887-91 at the Bhandarkar Institute. One of these MSS. is dated Samvat 1806 but is itself copied from an other old MSS. dated Samvat 1776, i. e., 1719 A. D. Sakalakīrti, however, must have lived about 1450 A. D., as his grand-pupil Jñānabhūšana wrote his Tattva Jñāna-śaraṅgīnī in Samvat 1560, i. e., in 1503 A. D. See Rai Bahadur Hiralal's Catalogue, Introduction, page xxxviii.

4. Vādirāja, otherwise known as Kanakasena Vādirāja composed a Yaśodharacarita in Sanskrit in four cantos. There is published an edition of this work in Tanjore in 1912. According to that editor, the poet Vādirāja lived in the second half of the 10th century A. D. This work therefore must be regarded as almost contemporaneous with our work. Vādirāja calls himself to be the author of the Ekībhāvastotra and Pārśvanāthacarita which are published, and of Kākutsthacarita :—

श्रीपार्श्वनाथकाकुत्स्थचरितं येन कीर्तितम् ।
 तेन श्रीवादिराजेनारब्धा याशोधरी कथा ॥ ६ ॥

5. Somakīrti composed a Yośodharacarita in Sanskrit. The work is divided into eight cantos as in Sakalakīrti's. There are two MSS. of this work, No 549 of 1884-86 and No. 167 of 1872-73 at the Bhandarkar Institute. The author gives the date of the composition as samvat(?) 1536, i. e., 1479 A. D. in the colophon which runs as follows :—

नन्दीतटाख्यगच्छे वंशे श्रीरामदेवसेनस्य ।
 जातो गुणार्णवौकः (काः) श्रीमांश्च श्रीभीमसेनेति ॥ ९३ ॥
 निर्मितं तस्य शिष्येण श्रीयशोधरसंज्ञिकम् ।
 श्रीसोमकीर्तिमुनिना विशोध्याधीयतां बुधाः ॥ ९४ ॥

INTRODUCTION

वर्षे षट्त्रिंशत्संख्ये तिथिररिगणिना युक्तसंदत्तरे वै
पञ्चम्या पौषकृष्णे दिनकरदिवसे चोत्तराभे हि चन्द्रे ।
गौडिन्या मेढपाटे जिनवरभवने शीतलेन्द्रस्य रम्ये
सोमात्रीकीर्तिनेदं नृपवरचरितं निमित्तं शुद्धभक्त्या ॥ ९५ ॥

6. Māṅkyasūri or Māṅkyadevasūri composed a Yaśodharacarita in Sanskrit verse. It is divided into fourteen cantos and the Granthasamkhyā is 1350. There are two MSS of this work, No. 1308 of 1884-87 and No. 1332 of 1887-91 at the Bhandarkar Institute. There is no mention of the date of the work or of MSS. Māṅkyasūri, however, mentions Haribhadra as his predecessor on the theme.

7. Padmanābha composed a Yaśodharacarita in Sanskrit in nine cantos. There is one MS. of this work, No. 1161 of 1891-95 at the Bhandarkar Institute which does not give any indication as to the date of the composition or of the MS. Is he the same as Padmanātha, author of MS. No. 7805 in Rai Bahadur Hiralal's Catalogue? He must however be older than Pandit Lakṣmidāsa who composed his Yaśodharacarita in old Hindi in Samvat 1781, i. e., in 1724 A. D., after the model of Padmanābha.

8. Pūrṇadeva composed a small work in 311 Sanskrit stanzas on Yaśodhara, of which there is a MS. No. 548 of 1884-86 at the Bhandarkar Institute. I could not get any clue to fix the date of the author.

9. Kṣamākalyāna composed a Yaśodharacarita in Sanskrit prose and in eight chapters. There is one copy of the MS., No. 394 of 1880-81, of this work at the Bhandarkar Institute. In the introduction to his work, Kṣamākalyāna mentions Haribhadra as a writer of a Prakrit Yaśodharacarita:—

श्रीहरिभद्रमुनीन्द्रैर्विहितं प्राकृतमयं तथान्यकृतम् ।
संस्कृतपद्यमयं तत्समस्ति यद्यपि चरित्रमिह ॥ ८ ॥
तदपि तयोर्विषयमत्वादथावगमो हि तादृशो न भवेत् ।
तदहं गद्यमयं तत्कुर्वे सर्वावबोधकृते ॥ ९ ॥

Kṣamākalyāna wrote his work in Samvat 1839, i. e., in 1782 A. D., as is clear from the following colophon to his work —

वर्षे नन्दकृष्णानुर्तिदिवसमुषासंख्ये नभस्ये सिते
पञ्चे पावनपञ्चमीमुद्विषे श्रीजैसलाट्टी पुरे ।

10. There is, at the Bhandarkar Institute one more MS. of the Yaśodharacarita. No. 804 of 1892-95. A few pages at the beginning are missing and the colophon also does not mention the name of the author. The work, however, is divided into four cantos, and the MS. is dated Samvat 1581, i. e., 1524 A. D.

Besides these writers in Sanskrit on Yaśodharacarita whose works I could examine at the Bhandarkar Institute, the following are mentioned in Rai Bahadur Hiralal's Catalogue:—

JĀSAHĀRĀCĀRIŪ

11. Mallibhūsana, No 7788:

12. Brahmanemidatta, No. 7800.

13. Śrutasāgara, No. 7804. Is he the same as the commentator on Somadeva's Yaśastilaka ?

14. Padmanātha, No 7805, probably the same as Padmanābha above.

The Jain Granthāvali adds one more name to the list :—

15. Hemakuñjara, whose work consists of 370 ślokas only.

The following writers, presumably in Sanskrit, on the theme are referred to in works already examined :—

16. Prabhañjana, mentioned by Vāsavasena.

17. Harisena, mentioned by Vāsavasena.

18. Vatsarāja, referred to by Gandharva in passages added to Puspadanta's work.

The following writers wrote on the theme in Prakrit and Apabhramśa respectively :—

19. Haribhadra, on the authority of Ksamākalyāna and Mānikyasūri.

20. Puspadanta, the author of the present work.

Besides these I have discovered the names of the following writers in vernaculars on the theme :—

21. Janna composed his Yaśodharacarita in Kannada in 1209 A. D., in the reign of Vira Ballāl (1173-1220 A. D.). His work is in prose and verse and is divided into four avatāras. In the introductory portion of his work he says that the story was already narrated in Sanskrit, Prakrit and kannada by former poets (See karnāṭaka-kavi-carite, Vol. I, by R. B. R. Narasimhācārya).

22. Lakhmīdāsa or Pandit Lakhmīdāsa wrote a Yaśodharacarita in Hindi, of which there is a copy at the Bhandarkar Institute and bears No 681 of 1895-98. The Pandit says that he wrote the work after the model of Padmanābha in the year 1781 of the Vikrama era, i. e., in 1724 A. D.

23. Jinacandrasūri of Kharatara Gaccha wrote a Yaśodharacarita in old Gujarati, a MS. of which, No 1489 of 1887-91, is deposited at the Bhandarkar Institute. I think he belongs to 16th century.

24. Devendra composed in old Gujarati a Yaśodhararāsa, a MS. of which, No. 1468 of 1886-92, is deposited at the Bhandarkar Institute. Both Jinacandra and Devendra have not been mentioned by Mr. M. D. Desai in his Jain Gurjara Kavo vol. I. He however mentions four more poets of old Gujarati on the theme :—

25. Lāvanyaratna composed a Yaśodharacarita in Gujarati which is dated Samvat 1573, i. e., 1516 A. D.

26. Manoharadāsa composed a similar work in Gujarati dated Samvat 1676' i. e., 1619 A. D.

INTRODUCTION

27. Brahmajñadāsa composed a Yasodhararāsa in Samvat 1520, i e, 1463 A. D

28. Jñānadāsa composed a Yasodhararāsa in Samvat 1670, i e 1613 A. D

29. An unknown author, perhaps Vādirāja composed in Tamil a Yasodharacarita in the 10th century (See Introduction to Vādirāja's Sanskrit work, page 6)

It will be clear from the above list of writers to what extent Jasahara was popular with the Jains from the time of Haribhadra down practically to the close of the 18th century. Of this vast literature on the hero, only two works, Somadeva's Yaśastilaka and Vādirāja's Yasodharacarita are made known to the world and the present work is the third. Its special interest is not thus the narrative, but the language, the Apabhramśa language of Mahārāstra of the 10th century. I am reserving for my introduction to Puṣpadanta's Tisatthimahāpurisagunālamkāra, a detailed examination of all his works from the linguistic point of view, their vocabulary and metre, as the present work is only one-twentieth of his extensive literary activity. I have however added to the present text an Apabhramśa-Sanskrit Glossary and a few notes to help the reader.

5 THE STORY OF JASAHARA

There was on this earth a prosperous and beautiful country named Yaudheya, the capital of which was Rājapura. King Māridatta ruled over this country and spent most of his time in the full enjoyment of princely pleasures. One day there came on a visit to the capital, a Kāpātikācārya, named Bhairavānanda. He used to wander in the city for begging alms and also for the purpose of initiating people in the faith of the Kāpīlika school. He himself proclaimed that he possessed supernatural powers of visualising things of all times, that he had the power of remaining young for ever and that he could even check the movements of heavenly bodies like the sun and the moon. The news of the visit of Bhairavānanda reached the king's ears, and he sent one of his elderly minister for him. On his arrival at the court the king respectfully bowed down to him and begged of him the favour of the power of moving into the air. Upon this Bhairavānanda said that he would certainly secure for him that power if goddess Candamāri is worshipped with the offering of pairs of all living beings including a human pair. The king immediately ordered his officers to secure such pairs. The officers accordingly brought these pairs except a human pair. The king again ordered one of the officers to secure one and he began to search various places for it.

At this juncture there came on a visit to the town a Jain monk called Sudatta, accompanied by his two pupils in the stage of ksullaka, named Abhayaruci (boy) and Abhayamati (girl). He at first halted at a garden adjoining the town, but finding that place unsuitable, he went to the cemetery. The two ksullakas under training with him asked their teacher's permission to go for begging into the town; when they were moving into the town, the king's officers caught them and brought them to the temple of goddess Candamāri. The pair of ksullakas blessed the king in grave tone which attracted his attention. The king was greatly impressed by their figure and

JASAHARACARIU

asked them whether they came from a royal family and how it was that they took the vow of ascetic life in so tender an age. The boy ksullaka thereupon said to the king that a pious narrative like his own would be wasted on an assembly of impious men ; but the king stopped all the noise of drums and other musical instruments and pressed him to give the narrative. Thereupon the ksullaka said :—

There is a country in this Bhārata Varsa called 'Avanti' with Ujjayini as its capital. There ruled at this place a king, Yaśobandhura by name. His son Yaśorha succeeded him to the throne. He married princess Candramati, daughter of king Ajitānga. I was the son of this couple and was named Yaśodhara. I was trained in all the princely arts and crafts of the age, and, when in youth, was married to the princess of Krathkaisika and to a few more princesses. In due course of time king Yaśorha saw his hair turning grey and immediately decided to place his son Yaśodhara on the throne and lead the life of an ascetic. The young king Yaśodhara firmly established his rule on the earth in a short time.

II

King Yaśodhara was so much addicted to pleasures of youth that he felt even the responsibility of his kingship an obstacle to the full enjoyment of life. Now one day in full moon-light, the king Yaśodhara went to the palace of his queen Amrtamati. At about midnight, when the king was in bed and apparently asleep, the queen gently got herself free from the king's arms and quietly went out to meet her paramour who was an ugly figure of a hump-back. The king was astonished at this conduct of the queen and followed her sword in hand. The queen, on approaching the hump-back, pressed his feet to win him, but he got angry as she was late, and even kicked her. The queen however declared her helplessness and said that she would indeed be glad and worship the goddess if her husband was dead. The king on watching this behaviour of the queen was at one moment about to strike them both with his sword but he thought that he could not with propriety kill a woman and a mean fellow like her paramour. So he returned home in disgust. The queen also returned to her bed before dawn.

Disgusted with what he saw the previous night the king at first thought of leaving the worldly life and becoming an ascetic. Accordingly he declared in the court the next morning to his mother that he saw a bad dream the previous night to the effect that he must at once be a monk or he would die. The mother however proposed that she would rather offer an animal victim to the goddess to counteract the effects of the evil dream. The king proposed that, instead of an animal, a cock made of flour be offered which was done accordingly. The flour was eaten by all as flesh of a cock. But the king, returning home, placed his son on the throne and made preparations to go to the forest. On hearing this the queen came to him and told him that she had arranged a feast after which she also would accompany him to the forest. The king was tempted to wait and partake of the feast, at which the queen poisoned both the king and his mother. The king fell on the ground under the effect, of the poison when the queen, apparently wailing, threw her body on him and strangled him in the neck to death.

INTRODUCTION

His mother also died as a result of the poison. His son Jasavai came to the scene and in grief performed all the funeral rites with due pomp so that his father and grand mother might have good life in the future. But on account of the offering as a victim of the artificial cock, king Yasodhara was born a peacock and Candramati a dog in a forest. The peacock was brought to Ujjayini and presented to king Jasavai by a forester. Yasodhara in his birth as peacock saw his queen still leading a vicious life with her paramour and in anger attacked them both. The queen struck the peacock with her girdle and thus broke one of its legs. Her maids pursued the peacock, when the dog, queen mother Candramati of the previous life, came there and killed it. King Jasavai came there and with the stroke of a spear killed the dog. In their next birth Yasodhara and Candramati respectively became a mangoose and a snake. Both these met their death in the forest, the snake being devoured by the mangoose and the mangoose by a boar.

III

Resuming the narrative, Abhayaruci said Jasahara was born a fish in his next birth in the river Śīprā, and his mother's soul a crocodile. While this crocodile attempted to catch the fish, one of the maids of the palace fell on them in the course of their water-sport, and the crocodile caught her. The fish thus escaped from the clutches of the crocodile who was caught by the royal order and so also the fish. The crocodile died on being placed on the ground, while the fish was taken to the royal kitchen, was cut and fried and served to Brahmins by Jasavai in the name of his father Jasahara. In their next life Candramati was born a she-goat and Jasahara a he-goat to her. While in youth the he-goat the son was enjoying sexual pleasures with the she-goat, the he-goat was killed. Jasahara's soul passed into the womb of the she-goat again. One day king Jasavai caught the she goat and cut her when he saw the child in the womb still alive. The young one was brought up in the palace, but one day Amrtamati ordered it to be killed. Next Candramati and Jasahara passed through successive births of buffalo, cock and hen. While in this last birth they were placed in a cage under the charge of an officer of Jasavai. This officer met a monk who delivered to him a long discourse on Jainism. The officer was, as a result of the conversation, converted to Jainism and the cocks recollected their previous births. But at this very juncture the cocks in the cage were killed by an arrow of king Jasavai who wanted to show his skill in archery to his queen, Kumāvalī, and the souls of Jasahara and Candramati then passed into the womb of the queen as twins, the boy Abhayaruci and the girl Abhayamati. In course of time the twins attained youth. King Jasavai went to the forest to hunt with five hundred dogs. He met there a Jain monk named Sudatta; and thinking his presence to be a bad omen, he discharged all his dogs against the monk. But by the prowess of the monk they all stood before him with bent heads. The king thereupon thought of killing the monk with his sword, when the merchant friend of the king intervened and asked him to prostrate before the monk who, as the merchant said, renounced his kingdom of the Kalinga country because he punished an innocent person by mistake. King Jasavai was moved by this narrative, bowed down to the monk, and thought in his mind to cut off his head in order to expiate his

JASAHARACARIU

sins. The monk knew the king's thoughts and asked him not to do such a rash act. The king was again surprised to see that the monk possessed the power of knowing the thoughts of others and asked him further to tell him where his father, mother and grand-mother were born. The monk thereupon narrated to him their various births, saying in conclusion that his father and grand-mother were born to him as his son Abhayaruci and daughter Abhayamati, while his mother was born in the fifth hell.

IV

On hearing this narrative king Jasavai was moved, and decided, despite the gentle persuasions of his harem, to live the life of a monk. Abhayaruci and Abhayamati also recollected their previous births and fainted. When they were brought round they at first thought of becoming monks, but being too young and being advised on the principles of Jainism by Sudatta, postponed the project for some time, and became ksullakas, novices. Abhayaruci concluded his narrative by saying to king Māridatta that they were, while wandering as ksullakas, caught by his men and brought to the temple of Candamāri.

On hearing this account both the goddess Candamari and king Māridatta repented and requested the ksullaka to initiate them into the fold of Jainism. The ksullaka however replied that he could not do that, but his teacher alone could admit them into Jainism. At this juncture Sudatta came there, narrated the past lives of king Māridatta and others. Bhairavānanda also became disgusted with his mode of life and all the three were converted to Jain faith. At this stage Abhayaruci became a monk and Abhayamati a nun, and after having lived a pious life, were born as gods in the Īsāna heaven.

---

6. ACKNOWLEDGMENT OF OBLIGATIONS

It now remains for me to perform the pleasant duty of thanking all those who, one way or the other, assisted me in the production of the present work. I must thank in the first place Rai Bahadur Hiralal, who, through the kindness of my friend Mr. V. K. Deshpande B. A ; LL B , Additional District and Sessions Judge in the C. P. and Berar, put me in communication with the late Mr. Jaykumar Devidas Chaware, Pleader of Akola. It was late Mr. Chawre who made all the necessary arrangements for my inspection of the two Bhandars at Kāranjā.

The lovers of Indian scholarship owe a special debt of gratitude to the generosity and munificence of Shet Gopal Ambadas Chaware, Banker and Merchant of Kāranjā in Berar, who has set apart a large sum of money for the purpose of starting the Series Ambadas Chaware Digambar Jain Granthamālā, to perpetuate the memory of his late father. It is through this Series that the valuable treasures of the Kāranjā Jain Bhandars will be made known to the world of scholars. I am particularly indebted to him for the courtesy he showed me during my stay at Kāranjā and for the honour he did me in entrusting the edition of the present work.

INTRODUCTION

To Professor Hiralal Jain, M. A , LL. B., of King Edward College, Amraoti, and the General Editor of the Series, I owe a special debt of gratitude. It was Professor Jain who did me the honour of entrusting the editorship of this first volume, and bore through patiently with me in my protracted labours of editing and printing. It was he, as Rai Bahadur Hiralal had already said in his introduction to the Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts in C P and Berar, who first inspected the Kāranyā Jain Bhandars and made their precious treasures known to the world. Professor Jain helped me in other ways also. He procured for my use a valuable MS from Pandit Jugalkishore Mukhtar of Samantabhandrāsrama, Delhi, and sent me from time to time any piece of information that he might have come across. His articles on the Apabhramṣa literature in the Allahabad University Journal, Vol. I and on Puspadaṅga in the Jain Sāhitya Samśodhak, Vol II iii. and others, have been of great use to me.

To Pandit Nāthūrām Premi and to Professor H D. Velankar of the Wilson College, Bombay, I convey my thanks for respectively procuring for my use the MSS from the Bhandars at the Terapanthi Jain Mandir and the Ailak Pannalal Sarasvati Bhuvan in Bombay.

Nor should I forget to mention the deep obligations on me of my friend Mr G. K. Gokhale, Secretary. Shri Ganesh Printing works, Poona, who, as Printer, did his best to produce the work with utmost care and promptitude, and never minded the troubles and inconveniences of the rather exacting editor. His staff, I am glad to note, cheerfully co-operated with him and with me in looking even to the minute details of printer's technicalities.

*Fergusson College, Poona
January 1931*

L VAIDYA

जसहरचरिउ

1

तिहुवंगसिरिकंतहो अइसयवंतहो	अरहंतहो हयवम्महहो ॥	
पणविवि परमेट्टिहि पविमलदिट्टिहि	चरणंजुयल णयंसयमहहो ॥ भ्रुवकं ॥	
कोंडिल्लुगोत्तणहदिणयरासु	वल्लहणरिंदघरमहयरासु ।	
णणहो मंदिरि णिवसंतु संतु	अहिमाणमेरु कइ पुप्फयंतु ।	
चित्तइ ये हो धणणारीकहाए	पज्जत्तउ कयडुक्कियपहाए ।	5
कह धम्मणिबद्धी का वि कहमि	कहियाइ जाइ सिर्व सोक्खु लहमि ।	
पंचसु पंचसु पंचसु महीसु	उप्पज्जइ धम्मु दयासहीसु ।	
धुउं पंचसु दससु विणासु जाइ	कप्पंधिवखइ पुणु पुणु वि होइ ।	
कालावेक्खइ पढामिल्लु देउ	इह धम्मवाइ सियवसहकेउ ।	
पुरुपुउ सामि रायाहिराउ	आणांदिउ चउसुरवरणिकाउ ।	10

घत्ता—वत्ताणुट्ठारणे जणु धणदाणे पइं पोसिउ तुहुं खत्तघरु ॥
तवचरणविहारणे केवलणारणे तुहुं परमप्पउ परमपरु ॥ १ ॥

2

जय रिसह रिसीसरणवियपाय	जय अजिय जियंगयरोसराय ।	
जय संभव संभवकयविओय	जय अहिणंदण णंदियपओय ।	
जय सुमइ सुमइसम्मयपयास	जय पउमप्पह पउमाणिवास ।	
जय जयहि सुपास सुपासगत	जय चंदप्पह चंदाहवत्त ।	
जय पुप्फयंत दंतंतरंग	जय सीयल सीयलियवयणअंग ।	5
जय सेय सेयकिरणोहसुज्ज	जय वासुपुज्ज पुज्जाणुपुज्ज ।	
जय विमल विमलगुणसेठिठाण	जय जयहि अणंतणण ।	
जय धम्म धम्मतित्थयर संत	जय संति संतिविहियायवत्त ।	
जय कुंथु कुंथुपहुअंगि सदैय	जय अर अरमाहर विहियसमय ।	
जय मल्लि मल्लियादामगंध	जय सुणिसुव्वय सुव्वयणिबंध ।	10

1. १. STB read तिहुयण. २. SB चलण. ३. T अइसयमहहो ४. S कोंडिण ५ STB चित्तइ हो लहु मोक्खु. ७. T धुउ. ८. STB पुरुदेवसामि. ९. T चउविहसुरणिकाउ.
1. १. STB णमिय. २. STB सीयल. ३. S अणंत अणंतणण. ४. S सुदय.

जय णमि णमियामरणियरसामि जय णेमि धम्मरहचङ्गणेमि ।
जय पास पासलिंदणक्किवाण जय चहुमाण जसैवहुमाण ।

घत्ता—इय जाणियणामहि दुरियविरामहि परिहिवि णवियसुरावलिहिं ॥
अणिदणहि अणाइहि समियकुवाइहि पणविवि अरहंतावलिहिं ॥ २१'

3

पुणु पभणामि जसहराणिवचरित्तु	वइयरविचित्तु जं जेम वित्तु ।	
वहुदीवमदुण्णवमंडलिल्लि	इहं तिरियलोइ मयसंकडिल्लि ।	
वित्थिण्णप जंबुदीवि भरहे	खरकिरणकरावलिभूरिभरहे ।	
जोहेयउ णामिं अत्थि देसु	णं धरणिप धरियउ दिव्वेसु ।	
जहिं चलइं जलाइं सविब्भमाइं	णं कामिणिकुलइं सविब्भमाइं ।	5
भंगालइं णं फुकइत्तणाइं	जहिं णीलणेत्तणिद्वइं तणाइं ।	
कुसुमियफलियइं जहिं उववणाइं	णं महिका मिणिणवजोव्वणाइं ।	
गोवालमुहालुंघियफलाइं	जहिं माहुरइं णं सुफयँहो फलाइं ।	
मंयररोमंथणचलियगंड	जहिं सुँहि णिसण्ण गोमहिसिसंड ।	
जहिं उच्छुवणइं रसदांसिराइं	णं पवणवसेण पणच्चिराइं ।	10
जहिं कणभरपणविय पिक्कं सालि	जहिं दीसइ सयदलु सदलु सालि ।	
जहिं कणिसु कीररिँछोलि चुणइ	गहवइसुयाहि पडिवयणु भणइ ।	
छोक्करणरावरंजियमणेण	पहि पउ ण दिण्णु पंथियजणेण ।	
जहिं दिण्णु कण्णु वणि मयउलेण	गोवालगेयरंजियमणेण ।	
जहिं जणधंणकणपरिपुण्ण गाम	पुर णयर सुसीमंराम साम ।	15

घत्ता—रायउरु मणोहरु रयणंचियघरु ताहिं पुरवरु पवणुंइयहिं ॥

चलच्चिघहिं मिलियहिं णहयलि घुलियहिं छिवइ व सग्गु सयंभुंअहिं ॥३

५. S जयवहुटमाण. ६. B परहवि.

3. 1. ST इय. 2. ST जजुदीवभरहे. 3. P भगालय. 4. T जित्रंतणाइं. 5. T सुकय. 6. SB सु
दिसण्ण; T सुदणिसण्ण 7. SB पणमिय; T विणमिय. 8. P पव. 9. T कणधणभर. 10. SB मणीलाराम
11. PB पवणुधुण्णहि. 12. P मयभुण्णहि.

4

जं छण्णउं सरसहिं उववणेहिं
 कयसदहिं कण्णसुहावएहिं
 गयवरदाणोल्लिय वाहियालि
 सरहंसइं जहिं णेउररवेण
 जं णिवभुयासिवरणिम्मलेण
 पडिस्सलियबइरितोमरझसेण
 णं वेढिउ बहुसोहग्गभारु
 जहिं विल्लुलिय मरगयतोरणाइं
 जहिं धवल मंगलुच्छवसराइं
 णवकुमुमरसछडयारुणाइं
 गुरुदेवपायपंकयवसाइं
 सिरिमंतइं संतइं सुत्थियाइं
 जहिं णिच्च विजयदुंदुहिणिणाउ

णं विद्धउं वम्महमग्गणेहिं ।
 कणइ व सुरहरपारावएहिं ।
 जहिं सोइह चिरं पवसियपियालि ।
 मउ चि क्कमंति जुवईपहेण ।
 अण्णु वि दुग्गउ परिहाजलेण ।
 पंडुरपायारिं णं जसेण ।
 णं पुंजीकय संसारसारु ।
 चउदारइं णं पउराणणाइं ।
 दुतिपंचसत्तभोमैइं घराइं ।
 विक्खित्तदिच्चमोत्तियकणाइं ।
 जहिं सव्वइं दिव्वइं माणुसाइं ।
 जहिं कहिमि ण दीसहिं दुत्थियाइं ।
 तहिं मारिदत्तु णामेण राउ ।

घंत्ता—कोवर्णि जलियाहिं परमंडलियाहिं जो खंडइ अहिमाणसिह ॥

जसु णिहिघडधारिणि आणाकारिणि वियरइ सिरि घरदांसि जिह ॥ ४

5

चाएण कण्णु विहवेण इंदु
 दंडे जसु दिण्णपयंडघाउ
 सुरकरिकरथोरपयंडबाहु
 भसलउलणीलधम्मिल्लसोहु
 गोउरकवाडअइविउलवच्छु

रूवेण कामु कंतीए चंडु ।
 परदुमदलण बलेण वाउ ।
 पच्चंतणिवइमणि दिण्णदाहु ।
 सुसमत्थभडह गोहाण गोहु ।
 सत्तित्तयपालणु दीहरच्छु ।

4. १. T सुहावणेहिं. २. ST णं. ३. S चिक्कमंति; T विक्कवंति. ४. ST पवराणणाइं. ५. S मउमइं; ६. S दिव्वइं. ७. T णिच्च. ८. S घरि दांसि.

5. १. STB परबलदलणबलेण वाउ. २. Portion beginning with this line and ending कडवक 8, is, curiously enough, omitted in S, as well as in T.

लक्षणलक्षणकिउ गुणसमुहं
 विष्णाणणाणतेपण तरणि
 तहो बुद्धवजससेस सब्ब
 हिंदइ समवयसभदेहि जुत्तु
 जोच्चणमउ सिरिमउ जेतु फार
 कहिं दीसइ तहिं सुहमग्गु सारु
 कइया वि तुरइ आरुहिधि भमइ
 कइया वि हत्थि च्छिर महरंगि
 वाणि भमइ कीलउच्छलचित्तु
 वहीमंडवि कामिणिसमाणु
 पुणु कफिअ जाइ सुणहहिं समग्गु
 कइया वि पुरउ गिज्जं व नीउ
 णञ्चावइ धरिणि धरेवि तालु
 छंदं विरज्जइउ करइ कम्मु

सुपसण्णमुत्ति घणगहिरसहुं ।
 परणिवइ ण बुद्धइ धम्मसरणि ।
 संठिय जे तरुणसरंतगव्व ।
 परिपक्कबुद्धि पणु वि ण पत्तु ।
 वट्टंति तेत्थु वहलंधयार । 10
 बुहरवियरोहिं विणु विहिय चारु ।
 धर खुंदिवि खरखुरसण्णु कमइ ।
 अंकुसेण भमाइइ विविहभंगि ।
 रमणीहि पउहर णियइ चित्तु ।
 रहसुहुं भुंजइ रइयद्धाणु । 15
 अवलोयइ मयसूरइ मग्गु ।
 अप्पुणु गायइ रहसिं अभीउ ।
 वज्जउ वज्जावइ पुणु णिवालु ।
 विणु बुहयणेहिं कहिं लहइ धम्मु ।

घत्ता--तहो रज्जु करंतहो जणु पालंतहो मंतिमहल्लिहिं परियंरिउ ॥ 20
 पत्तहिं रायउरहो घणकणपउरहो संपत्तउ कउलायरिउ ॥ ५ ॥

6

तीहं जगइ भयाउल्लु अलियरासि
 तहिं भमइ भिक्खअरु देइ सिक्ख
 वहुसिक्ख हिंसहियउ डंभघारि
 सिरिं टोप्पी दिण्णरवणवण
 अंगुलदुतीसपरिमाणु वंदु
 गालि जोगवट्टु सज्जिउ विचिउ
 तटंतडतडतडताडियासिगु

भइरउ अहिहाणिं सब्बगासि ।
 अणुगयहं जणहं कुलमग्गदिव्व ।
 धरि धरि हिंदइ हुंकारिकारि ।
 सा झंपवि संठिय दोण्णि कण्ण ।
 हत्थे उप्फांलिवि गहइ चंहु । 5
 पारुडियजम्मु पइ दिण्णु दिउ ।
 सिंगग्गु छेवि किउ तेण चंगु ।

३ B समुह. ४ B सोह. ५ B करइ. ६ B गहमुह. ७. B अप्पणु. ८. B धरणिहिं. ९. B परियरिउ.
 C. १. PA जगइ गउल्लु. २. PA अहिणासि. ३. B हुंकारिकारि. ४. B मिरटोप्पा. ५ B अण्णान्णिवि
 ६ B पावदिय. ७. AB add before this line वहुवियपासिबडवणसुहुं चलयुग्गमाणु परलोयमहुं.

अण्णि अप्पहो माहप्पु दप्पु
 महु पुरउ पसंप्पिय जुयचयारि
 णल णहुस वेणु मंधाय जेवि
 महं दिट्ठ रामरावण भिडंत
 महं दिट्ठ जुहिट्ठिलु बंधुसहिउ
 हउं चिरंजीविउ मा करहु भंति
 हउं थंभमि रंविहि विमाणु जंतु
 सव्वउ विज्जउ महु विप्फुरंति
 इय जंपंतहो तहो जाय वत्त
 जायउ कोऊहलु रहसजुत्तु
 पेसियउ महल्लउ गुणवारिट्ठु
 आपसु करेविणु भणइ मंति
 सिग्घउ गउ जहिं ठिउ णरवरिंदु
 दिट्ठउ जोईसरु णरवरेण
 संमुहु जाएविणु धरणि पडिउ
 आसीसिउ णरवइ भइरवेण
 उच्चासणि बइसाविवि तुरंतु
 तुहुं देव सिद्धिसंहारकारि
 तुहुं चिरंजीविउ जं हुवउ किं पि
 तुहुं महु उप्परि साणंइभाउ

अणउंछिउ जंपई थुणइ अप्पु ।
 हउं जरइ ण धिप्पमि कप्पधारि ।
 महि भुंजिवि अवरइं गयइं तेवि । 10
 संगामरंणि णिसियर पडंत ।
 दुज्जोहणु ण करइ विण्हुकहिउ ।
 हउं सर्यलहं लोयहं करमि संति ।
 चंदस्स जोण्ह छायमि तुरंतु ।
 बहु तंत मंत अग्गइ सरंति । 15
 सा मारिदत्तकंणंतु पत्त ।
 दीसइ झडत्ति एरिसउ पत्तु ।
 गउ तेण भइरवाणंदु दिट्ठु ।
 तुह दंसणि रायहो होइ संति ।
 सहमज्झि परिट्ठिउ णं उर्विंदु । 20
 सीहासणु मेल्लिउ रहसिरेण ।
 दंडु व्व दंडपणिवाइ णडिउ ।
 हउं भइरउ तुहुउ णियमणेण ।
 सलहणहं लग्गु तहो पंई पडंतु ।
 तुहुं जोईसरु कुलमग्गचारि । 25
 पयडहि जं होसइ कच्चु तं पि ।
 वियरंहि हो सामि महापसाउ ।

घत्ता--जोईसरु मणि तुहुउ चितइ दुहुउ इंदियसुहु महु पुज्जइ ॥

जं जं उहेसमि तं भुंजेसमि आपसहु संपज्जइ ॥ ६ ॥

7

ता चवइ जोई महु सयल रिद्धि
 हउं हरणकरणकारणसमत्थु

विप्फुरइ खणंतरि विज्जसिद्धि ।
 हउं पयहु धरायलि गुणपसत्थु ।

८. B जं सइ. ९. B समप्पिय. १०. P चिरु. ११. B सव्वह. १२. B रविह. १३. B. कण्णत्ति. १४. B पय.

१५. B चिरु. १६. B विरयहि.

7. १. PA राय.

जं जं तुहं मंगहि किं पि वत्थु	तं तं हउं देमि महापयत्थु ।	
पफुल्लवयणु ता चवइ राउ	महु खेयरत्तु करि विहियछाउ ।	
तुह खेयरत्तु हउं करमि वप्प	परमोवएसु जइ णिव्वियप्प ।	5
भो भो णिवकुलकुवलयमयंक	दुव्वारवहरिवारण असंक ।	
मां णिसुणहि णियपरिवारवयणु	णिसंसंकि लब्भइ गयणगमणु ।	
जइ देवि पुज्ज आगमिण उत्त	जइ जुयलजुयल जीवेहि जुत्त ।	
णहयर थलयर जलयर अणेय	पसुपक्खिमिहुण बहुवण्णभेय ।	
जइ णरमिहुणुल्लउ अवयंपुण्णु	देवीमंडउ तुहं करहि पुण्णु ।	10
तुह एम करंतहो वलिविहाणु	हउं तूस मित्तु हं चंडियसमाणु ।	
ता तुज्ज होइ खेयरियसत्ति	विज्जाहर सेवहिं अतुलसत्ति ।	
तुह खग्गि वसइ जयासिरि सत्ताय	अमरत्तु होइ तह अजर काय ।	

घत्ता—इउं सयलु सुणेवि कउलायरिपं जं भणिउं ॥

खगविज्जालाहु अवंसि होसइ मइं मुणिउं ॥ ७ ॥

8

तां रायहो चित्ति चमक्कु जाउ	दिहु होपप्पिणुं कज्जाणुराउ ।	
णिच्छउ अणेण जं काहिउ मज्झु	तं करमि जइ वि करणहं असज्झु ।	
आढत्तु तलारहं किंकराहं	वलियहं जमइअभयंकराहं ।	
पसुपक्खिमिहुण आणेहु सज्ज	देवीमंडउ पुरेहु अज्ज ।	
आहियारियाहं कहियउ विसेसु	पयहो जोइसहो घणु असेसु ।	5
सुपयच्छहु भत्तिभरेण णवहु	उप्परि आयहो सियलत्तु तडहु ।	
जं किं पि चवइ तं करहु आसु	जिह होइ मज्झु पुण्णाहिलासु ।	
रहसिल्लु राउ हिंसाहिणंदु	उवपसिं कउलहो हुवउ णंदु ।	
अइकूरदुरग्गहगहिउ जेण	कज्ज व अकज्जु घावरइ तेण ।	
जो होइ मिच्छमयगहिउ सहिउ	ण वि मण्णेइ सो सुहयणाहिं कहिउ ।	10

२. B मगहि. ३. B omits मा ४. B णिसंसंके. ५. B जुवलजुयल ६. B यहुवण्णि ७. B अवइपुण्णु.
८. B हं. ९. B इय. १०. B अवसं.

४ १. AB तां. २. B होपप्पिणु ३. B. जम इव. ४ B करलहो. ५ B जाणहु.

जह अंधु ण णियइ कुमग्गमग्गुं
जह करिहि सुंडं चउदिसिहि वलइ
इम मारिदत्तु परिहरिवि सव्वु
हिंसाजीवहं संसारसरणि
गंधव्वु भणइ मइं कियउ एउ

जहँ जलु घोरणिकिउ तँहि विलग्गु ।
तह णरवइमणु पेरियउ चलइ ।
जोईसहो वयणिं विलग्गु भव्वु ।
जीवहं अहिंस सुहकम्मधराणि ।
णिवजोईसहो संजोयभेउ ।

घत्ता-अग्गइ कइराउ पुप्फयंतु सरसइणिलउ ॥

देवियहि सरूउ वण्णइ कइयणकुलतिलउ ॥ ८ ॥

9

वेयालकालमग्गियमिसाहि
तहो रायहो केरी वइरिमारि
उरयँलि विल्लिय णरँडमाल
फणिवद्धदीहलंबिरथणाल
ललल्लियजीह रुहिरोलवोल
घोणसकडिसुत्तयलिहियपाय
णिम्मंस भीम चम्मट्टिसेस
पेयंतावलिभूसियभुअंग
णिरसिय दूसिय जइ णिंदमग्ग
गुंजारुणदारुणचवलणयण
कंकालकवालतिसूलधारि
अण्णाणं कुलिगकुंदेवभत्तु

तंणयरदाहिणुंल्लियदिसाहि ।
कुलदेवय णामिं चंडमारि ।
सिसुससिसममुहदाढाकराल ।
तइयच्छिविणिग्गयजलणजाल ।
वसकइमचँच्चिकियकवोल ।
पिउवणधूलीधूसरियकाय ।
सिहिसिहसंणिहर्फरुसुद्धकेस ।
तासियपासियबहुजीववग्ग ।
णग्गी दुच्चार वियारभग्ग ।
पलकवलगिलणपायडियवयण ।
किं वण्णमि जा पच्चक्खमारि ।
मारणसीलउ सो मारिदत्तु ।

घत्ता—पिच्छिवि कंचाइणि रुहिरंचाइणि चक्कसूलअहिखग्गधरि ॥

जयकारियभाविं विमलसहाविं महु परमेसरि दुरिउ हरि ॥ ९ ॥

६. B. कुमग्गु मग्गु, ७. B. जिह जलिं, ८. B. तहिमि लग्गु, ९. P. सुंड.

9. १. T तं नयरह. २. T दाहिणिच्छिय. ३. T वेरिमारि. ४. AB उरयल. ५. ST सुंड. ६. T ललल
७. A चच्चिकिय. ८. T फुरिसुद्धकेस; S फलरुद्धकेस. ९. A भुवग्ग; PT भुयग्ग. १०. T अण
११. S कुदेवकुलिंणि.

10

छेलमिहुणसूयरा	रोशहरिणकुंजरा ।
वालवसहरासहा	मेसमहिसरोसहा ।
घोटकरहमल्लुया	सीहसरद्वगंडया ।
वग्घससयचित्तया	एवं बहु चउप्पया ।
कंकफुररमोरया	इंसवलयचउरया ।
घृयसरदकाउला	कोडिपूसकोइला ।
कुम्ममयरगो या	गाहंससयरोहया ।
जीव सयल जाणिया	तीए पुरउ आणिया ।

5

घत्ता--णियजीविउ वंछइ संति समिच्छइ परु मारेप्पिणु मूढमइ ॥

णाणाविहमिहुणइं रोशइं हरिणइं मारउ तहि अगइ णिवइ ॥१०॥ 10

11

धिसभोयणेण किं णर जियंति	गोसिगइं किं दुद्धइं सवंति ।
घण्णाइं सिलायलि किं हवंति	णीरसंभोजिं कहिं कायकंति ।
उवसमविहीणि कहिं होइ खंति	परु मारंतइं कहि होइ संति ।
करकमलुगिण्णकिवाणपण	अवियाणपण तं राणपण ।
मेह्णांविद्य बहु मिहुणुल्लयाइं	अवलोइवि चिण्णतणुल्लयाइं ।
रत्तत्तणेत्तजुयालिं पउत्तु	भो चंदयम्म तलवर तुरंतु ।
आणहि णरमिहुणुल्लउ पसत्थु	तं मइं मारेव्वउ पढमु एत्थु ।
आपसु लंघिदि मउलियकरेण	पेसिय णियकिंकर किंकरेण ।
जोयंति णयरि वहावयासि	ते तं सरित्तखेल्लीणिवासि ।

5

घत्ता--तादिं तेहइ अवसरि हिंसावासरि पत्तु सुदत्तु संसंघु मुणि ॥

पत्थिवणंदणवणि दुमसाहाघणि कीरमोरफुररउल्लुणि ॥ ११ ॥ 10

10. १. ABS एव बहु. २. B मरह ३. PTS कोइला. ४. AB पुंसकोइला; PS पुंसकाटला. ५. ST गोह.
६. S दमय. ७. SI णाणासय; B णाणाविह. ८. S सव्वइं नउणइं.

11. १. B मिलाइलि. २. T भोयणि. ३. T राणपण ४. S मेमाइयाइं मिहुणुल्लयाइं; T मेमाइय बहु.
५. A लइवि. ६. PBT सुमंघ.

जत्थ चूयकुसुममंजरिया
 हा सा मुहरत्तेण व खद्धा
 छप्पयैछित्ता कोमलललिया
 दंसणफंसणहिं रसयारी
 वायंदोयणलीलासारो
 सोहइ घोलिरपिंछसहासो
 जत्थ सरे पोसियकारंडं
 दिण्णं हंसेणं हंसीए
 फुल्लामोयवसेणं भग्गो
 खरकंटयणह्णिभिण्णंगो
 जत्थासण्णवयम्मि णिसण्णो
 ण चरइ हरिणो दूवाँखंडं
 जत्थ गंधविसएणं खविओ
 हत्थी परिअंचइ णग्गोहं
 संकेयत्थो जत्थ सुहइ
 अहमं तीए तीए सामी
 घत्ता—तं वणु जोयंतिं मयणकयंतिं भणिउं पत्तंफलु भिज्जइ ॥

सुयचंचूचुंबणजजरिया ।
 कहिमि विडेण व वेसा लुद्धा ।
 विर्यसइ माल्लइ मउलियकलिया ।
 मउउं को अ ण वहुमणहारी ।
 तरुसाहाए हल्लइ मोरो ।
 णं वणलच्छीचमरविलासो ।
 सरसं णवभिसाकिसलयखंडं ।
 चंचू चंचू चुवंतीए ।
 केयइकामिणियाए लग्गो ।
 ण चलइ जत्थ खणं पि भुयंगो ।
 णारीवीणारवहियकण्णो ।
 ण गणइ पारद्वियकरकंडं ।
 जकखीतणुपरिमलवेहविओ ।
 फंसइ हत्थेणं पारोहं ।
 सोऊणं मंजीरयसहं ।
 एँवं भणिउं णच्चइ कामी ।

समदमजमवंतहं संतहं दंतहं एत्थु णिवासु ण जुज्जइ ॥ १२ ॥

उग्गदित्तवतावभासुरो
 तं च केरिसं कालगोयरं
 करयरंतकायउलसंकुलं
 रक्खसीमुहामुक्कणीसणं
 पक्खिपक्खलक्खेहि छाइयं

ता गओ मसाणं मुणीसरो ।
 सिवसियालदारियमओयरं ।
 ढंखहंक्खसुकखेहिं णिप्फलं ।
 सुलभिण्णचोरउलभीसणं ।
 किलिकिलंतणिसियराणिणाइयं ।

12. १. S जत्थ य. २. S छप्पइ. ३. ST विहसइ. ४. AS मउलियमालइ. ५ ST मउयउ को
 ६. T णिन्विण्णंगो. ७. ST दूवाकंडं. ८. T एत्थ. ९. ST सोऊण य. १०. AB एउं. ११. SBT पत्तु फलु.

13. १. S मसाणे. २. P तत्थ. ३. S सुक्खक्खेहि. ४. ST पक्खिक्खलक्खपक्खेहि.

भीयरं चियाचिधिजालयं	धित्तवालपूलोलिणीलयं ।	
धूमगंधघावंतसाणयं	सव्वदेहिदेहावसाणयं ।	
पवणपेणुणुल्लियभप्परं	भग्गभाणविक्खित्तघप्परं ।	
इंदचंदणाइंदसंथुओ	चउविहेण संघेण संजुओ ।	
फासुप विसाले धरायले	उज्जले पवित्ते सिलायले ।	10
सुद्धसुकलेसो अटुम्मई	तम्मि संणिसण्णो महाजैई ।	

घत्ता—पालियजिणदिक्खहिं गच्छहु भिक्खहिं भणिवि णवेवि णियच्छियउ ॥

ताहिं गुरु परमेसरु हयवम्मीसरु खुल्लयजुयलिं पुच्छियउ ॥१३॥

14

णाणालक्खणचच्चियगत्तं	पहसियवत्तं कयकरपत्तं ।	
पंकेयणेत्तं पालियवित्तं	जिणपथभत्तं विसयविरत्तं ।	
फलिमलचत्तं सुयणविरत्तं	दयसंजुत्तं उत्तमपत्तं ।	
धम्मासत्तं गुरुणामुक्कं	सगुणगुरुक्कं जियमयचक्कं ।	
अहिमाणिकं रुद्धरहियक्कं	पुरवहिदुक्कं कम्मविमुक्कं ।	5
वाल्लयजुयलं दहुं विमलं	धुणियं कमलं लवियंसमलं ।	
णरणियरेणं अग्गकरेणं	पाचपरेणं कहुयसरेणं ।	
पयं मिदुणं परमं गहणं	सुहसंगहणं दुहणिम्महणं ।	
चारुकरगं रूचसमगं	विहिवसभगं मारणजोगं ।	
मयउलविलए णाच्चियविलए	महियलतिलए देवीणिलए ।	10

घत्ता—इय तेहिं भणेप्पिणु भिउहि करेप्पिणु सयणु किरणमालाफुरिउ ॥

तं सिसुजुयल्लुल्लव तिदुवणि भल्लउ रूत्तिवि करपल्लवि धरिउ ॥ १४ ॥

तं जणभयजणणं सिरणिहणणं णाऊणं ।
 कयजीवविमहं मारणसहं सोऊणं ॥
 अभयरुइकुमारो णिज्जियमारो थिरु चवइ ।
 सुक्कियहलवेली णियबहिणुली संठवइ ॥
 मा बीहसु कण्णे अज्जु पवण्णे मरणदिणे ।
 हिययं अविचं कं गयखयसंकं ठवसु जिणे ॥
 छिंदउ तणुचम्मं भिंदउ वम्मं रसवंसउ ।
 भक्खउ जंगलयं चंपउ गलयं रक्खसउ ॥
 घुट्टउ कीलालं खंडउ सीलं जइण मुणी ।
 ता होइ पसिद्धो देवो सिद्धो अट्टगुणी ॥
 किं कुणइ रउहो रामो खुहो असुहरणं ।
 अम्हाण अल्लम्मो जिणवरघम्मो सहि सरणं ॥
 ता भणियं तीए चंदमुहीए कयपुलयं ।
 पैइ उत्तं जुत्तं जं जिणसुत्तं णिम्मलयं ॥
 अवरोप्परु खंतइ संतइ दंतइ दमियाइं ।
 दुहामि भवकहमिं जं चिरु णिरंसामि भमियाइं ॥
 मइं हियए धरियं ण हु वीसरियं तं खणु वि ।
 एवहिं अवगण्णामि जीविउ मण्णामि ण उ तणु वि ॥

घत्ता—इय बे वि चवंतइं जिणु सुमरंतइं कडलकुडुंबाणंदिरहो ॥

पकलपाइकहिं जमलल्लकहिं णियइं तिसूलिणिमंदिरहो ॥१५॥

जहिं रसियसिंगाइं उद्धरियकंडाइं
 लंबंतमाऊरपिंछोहणिवसणइं

भुअदंडदक्खवियकोअंडदंडाइं ।
 मसिघातुमंडियइं पित्तलविहूसणइं ।

15. १. AB सिरु. २. T. सुक्कय. ३. STB अज्ज. ४. AS चप्पउ. ५. T तइ. ६. ST दइवें होतइं. ७. णिस्समि; S णिसमे. ८. B हियइ पधरियं. ९. ST तिसूलणि.

16. १. ST कोअंडचंडाइं. २. T माल्लर.

कटिघट्टचट्चीरियाचिघजालाहं
 पायदियणियगुरुकमारुडलिगाहं
 मुहाविसेसेण दूरं णमंताहं
 कट्टकट्टकहंताहं संवियारवेसाहं
 जहिं विविहभेयाहं कउलाहं मिलियाहं
 जहिं करडपडहाहं वज्जंति वज्जाहं
 छिज्जंति सीसाहं णिवडंति भीसाहं
 गिज्जंति गेयाहं चामुंडचंडाहं
 दुप्पेच्छरत्तच्छविच्छोहदाइणियउ
 पसुरुहिरजलसित्तपंगणपएसम्मि
 पसुअट्टिकयपिहंरंगावल्लिरिम
 पसुकात्तिउल्लोवयंचियणहंतम्मि

करघरियविष्फुरियकात्तियकवालाहं ।
 कुलघोसमयचम्मपच्छाइयंगहं ।
 पयघग्घरोलीहिं घवघवघवंताहं । 5
 मुक्कट्टहासाहं संपडियकेसाहं ।
 कीलंति ढहरंइं अट्टंगवलियाहं ।
 इट्टाहं मिट्टाहं पिज्जंति मज्जाहं ।
 रसवसविमीसाहं खज्जंति मासाहं ।
 गहिऊण तुंडेणं रुंडस्स खंडाहं । 10
 णचंति जोइणियउ साइणियउ डाइणियउ ।
 पसुदीहजीहादलच्चणविसेसम्मि ।
 पसुतेल्लपज्जलियदीवयजुंइल्लम्मि ।
 मारीए देवीए देवालए तम्मि ।

घत्ता—सीहु व कारितासणु दाढाभीसणु मेहु व विज्जुविराइयउ ॥
 दंति व दंतगिं उगंयसगिं सहुं णरणाहु पलोइयउ ॥ १६ ॥

15

17

ता भासियं तेहिं भांवि प्फुरंतेहि ।
 भो सुद्धवरवंस सिरिपोम्मिणीहंस
 गुणसेठ्ठिठणेण जोइ व्व णाणेण
 गिरि विव सिलोहेण तरु विव फलोहेण
 एयकूरकम्मेण तं वहु घम्मेण
 दट्टूण डिंभाइ भयमयाणिसुंभाइ
 लच्छांपियल्लेहिं सरलंगुल्लिल्लेहिं
 गूढेहिं गुंफेहिं णं मंतगुंफेहिं

भो रायरापस संगहियजससेस ।
 णेहु व्व दाणेण पाणि व्व पाणेण ।
 सासि विव कलोहेण जलहि व जलोहेण ।
 इय महुुरघोसेण पसमंतरोसेण । 5
 संचितियं तेण पहुमारिदत्तेण ।
 पाएहिं रत्तेहिं णक्कोहिं दिनेहिं ।
 सोहामहग्घाहिं मसिणाहिं जंवाहिं ।

णिविडेहिं जाणूहिं करिकरसंमोरूहिं
 गंभीरणाहीहिं वद्वियसमाहीहिं
 अविर्लासवंकेहिं रेहातियंकेहिं
 छर्णयंदवयणेहिं आयंबणयणेहिं
 विंबीहलाहेहिं अहरेहिं तंबेहिं
 उडुंवइपभालेहिं पत्तलकवोलेहिं

सुविउलकडिलेहिं तुच्छोअरिलेहि ।
 दयवेल्लिराहाहिं ललियाहिं बाहाहिं । 10
 गलकंदलुलेहिं तिल्लोकमोल्लेहिं ।
 संगयपलंबेहिं कण्णेहिं दिव्वेहिं ।
 उज्जुवहिं णासाहिं कुडिलाहिं भउहाहिं ।
 णिवपट्टभालेहि अलिणीलवालेहिं ।

घत्ता—कहिं आयहिं बालइं णिरु सोमालइं हा खल विहि ह्यसुयणसुह ॥ 15
 एए सामुहिं समउ समुहें एयहिं किं ण भुत्त वसुह ॥ १७ ॥

18

अणिंदो खणिंदो दिणिंदो फणिंदो
 सिस्सूरुवधारी मुरारी पुरारी
 इमो को वि देवो सुअव्वत्तभावो
 मही बुद्धि सिद्धी सुहाणं व लद्धी
 सुहाणं व जोणी तवाणं व खोणी
 पसण्णा कुमारी इमा चंडमारी
 णिण्डं गहीरं महं भत्तिभारं
 जिणं दिक्खपत्तं भवाणंतपत्तं
 मणे मंतिऊणं इमं चित्तिऊणं
 सवित्तोपउत्तं पसाहेह वत्तं
 सरज्जाय भट्टो पुराओ पणट्टो
 तुमं रायउत्तो ण किं को वि धुत्तो
 इमी कस्स धूया कुलाणंदभूया
 घराओ पउत्थं किमत्थं वउत्थं
 सिस्सूणं पि दिक्खा गुणेसुं परिक्खा

सुरिंदो उविंदो महारुंदचंदो ।
 अणंगो असंगो अभंगो अलिंगो ।
 दिही कंति कित्ती सिरी संति सत्ती ।
 जसाणं व सेणी गुणाणं व खाणी ।
 दुहाणं व हाणी कवीणं व वाणी । 5
 समाया समाया घरादिण्णपाया ।
 किमं भायणेयं महं कहिमि एयं ।
 पमोत्तूण चोज्जं पपुच्छामि कज्जं ।
 तिणाणं पउत्तं अहो हो णिरुत्तं ।
 मुसावायवत्तं अयं इत्थ पत्तं । 10
 रिऊणं भयाओ पमोत्तुं पयाओ ।
 पुरं मज्झ पत्तो सढो गूढगत्तो ।
 अमाणं णवाणं जुवं माणवाणं ।
 सिस्सूणं पि सिक्खा सिस्सूणं पि भिक्खा ।
 महाअब्भुयं भो महाअब्भुयं भो । 15

४. AB जणूहि; ST जणूहि. ५. AS समूरुहि. ६. ST सुपिहुल. ७. AB दयवेल्लिसाहाहि. ८. AP
 हलास. ९. STB छणइंदु. १०. ST omit उडुवइ...पट्टभालेहि. ११. ASTB. एयहि भुत्त किं ण वसुह.
 18. १. S पहारुंद, T महारुद. २. AP सुआवत्तभावो. ३. S सुयाण. ४. T omits this and the
 following line. ५. ST जिणे. ६. T पवाहेह. ७. ST omit अयं इत्थ पत्तं.

घत्ता—अम्हारउ पुरवह लुहपंकियघरु किं आयउ कुमरीए सहं ॥

अणु डुरियखर्यकरु सवणसुहंकरु सकहंतरु भो कुमर महं ॥ १८ ॥

19

ता णरंवइणो हरिसं जाणियं
अंधे णट्टं वहिरे गीयं
संढे लग्गं तरुणिकडक्खं
अण्णाणे तिव्वं तवचरणं
असमाहिल्ले सल्लेहणयं
णिम्मोइल्ले संचियदविणं
अवि य अपत्ते दिण्णं दाणं
पिसुणे भसणे गुणपडिवण्णं

उत्तमसावयवइणा भणियं ।
ऊसरल्लेत्ते वैवियं वीयं ।
लवणाविहीणं विविहं भक्खं ।
वलसामत्थविहीणे सरणं ।
णिद्धणमणुए णवजोव्वणयं ।
णिण्णेहे वरमाणिणिरमणं ।
मोहरयंधे घम्मक्खाणं ।
रण्णे रुण्णं वियलई सुण्णं ।

घत्ता—जो जिणपडिकूलहो मत्थइ सूलहो गुह परमागमु भासइ ॥

सो वयणइं सुद्धइं णं घयडुद्धइं सप्पहो ढोइंवि णासइ ॥ १९ ॥

20

मुच्छं गइ दिज्जइ सलिलु पवणु
किं सुक्कं रुक्खं सिचिएण
कइ राय महारी घम्मविज्ज
तं णिसुणिवि माणि उवसंतु राउ
चामुंडचंडं डिंढिसु रसंतु
णिम्मुकु भीमु हिंसाविणोउ
ण चलइं ण वलइ णं लेप्पिं विहिउ
ता पभणइ अमयरुइ सुवाय
दिट्ठउ णिसुणउ अणुहउ १जं पि
एत्थत्थि अवन्ती णाम विसउ

उवसंतहो किज्जइ घम्मसवणु ।
अविणीयं किं संयोहिणण ।
उत्तमपुरिसहं सवणिज्ज पुज्ज ।
वारिउ भंभाभेरीणिणाउ ।
वारिउ किलिकिलिकलयलु महंतु
थिउ णिच्चलु णिहुयउ सर्यलु लोउ ।
णं भित्तिहिं चित्तयेरेण लिहिउ ।
देवाणं पिय भो णिसुणि राय ।
आयण्णाहि णरवइ कइमि तं पि ।
महिचहु भुंजाविय जेण विसउ ।

८. AB कुमरीहि.

19. १. S मत्थिवइणो. २. BT अइयं. ३ S अवत्ते, B अचित्ते ४. T नियलियसुहं. ५. S ढोयवि.

20. १. ABST मत्सु. २. S घयइ. ३. P ण लेपिहिउ. ४ S किं पि.

घत्ता—णंदंतहिं गामहिं विउलारामहिं सरवरकमलहिं लच्छिसहिं ॥

गलकलकेकारहिं हंसहिं मोरहिं मंडिय जेत्थु सुहाइ महि ॥ २० ॥

21

जहिं चुमुचुमंति केयारकीर

जहिं गोउलाइं पउं विकिरंति

जहिं वसहमुक देकार धीर

जहिं मंथरगमणइं माहिसाइं

काहलियवंसरवरत्तियाउ

संकेयकुंडुंगणपत्तियाउ

जहिं हालिणिरूवणिवद्धचक्खु

जिम्मइ जहिं पवहि पवासिपाहिं

पवपालियाइ जहिं बालियाइ

दितिप मोहिउ णिरु पहियविंदु

जहिं चउपयाइं तोसियमणाइं

उज्जेणि णाम तहिं णयरि अत्थि

वरकलमसांसुरहियसमीर ।

पुंडुच्छुदंडखंडइं चरंति ।

जीहाविलिहियणंदिणिसरीर ।

दहरमणुडुआवियसारसाइं ।

वहुअउ घरकम्मि गुत्तियाउ ।

जहिं झीणउ विरहिं तत्तियाउ ।

सीमावडु ण मुअइ को विं जक्खु ।

दहि कूरु खीरु घिउ देसिपाहिं ।

पाणिउ भिंगारपणांलियाइ ।

चंगउ दक्खालिवि वयणचंदु ।

धण्णइं चरंति ण हु पुणु तिणाइं ।

जहिं पाणि पसारइ मत्त हत्थि ।

5

10

घत्ता—मरगयकरकलियहिं माहियलि घुलियहिं फुरियहिं हरियहिं मूढमइ ॥

विणडिउ वासँइं रसविण्णासइं णीणिउ मिठ्ठि मंदगइ ॥ २१ ॥

22

जहिं चंदकंति माणिक्कदित्ति

जहिं पोमरायराएण लिउ

जहिं इंदणीलघरि कसणकंति

सुपहायकालि जोयंतियाहिं

अमलियमंडणु मुहु दिट्ठु जेत्थु

अप्पाणउं जूरिउ तियाहिं जेत्थु

जहिं छडयघित्तकुसुमावलीउ

उल्लइ गयणि णं धवलकित्ति ।

णउ लायइ कुंडुमु हरिणणेत्त ।

वहु णज्जइ सियदंतहिं हसंति ।

मणिभित्तिहि विरु पवसियपियाहिं ।

हा पिय विणु मंडणु हुंड णिरत्थु ।

डिंभपडिबिंवहो देइ हत्थु ।

मोत्तियरइयउ रंगावलीउ ।

5

21. १. S कसिण. २. SP पिउ. ३. T दुक्कार. ४. T कुंडगण; AS कुडगुण. ५. T विभावियाइ. ६. T दक्खा-
लिउ. ७. ST हुन्वासणं.

22. १. T कसिण. २. ST गउ. ३. AS डिंभउ. ४. S omits this line.

जहि णंदद जणु जणजणियसोक्खु णिच्चोरमारि णिल्लुत्तट्टुक्खु ।
जहि गयमयसित्तउ रायमग्गु हयलालजलपंकेण दुग्गु ।
मुहच्चुअतंतोळरसेण रत्तु णिचडियभूसणमणियरविचित्तु । 10
कप्परधूलिधूसरियचमरु मयणाहिपरिमल्लुग्गभियमभूमरु ।

वत्ता—जहि णरवद्द णापं मंति उवापं ववहारु वि सच्चं ववहइ ॥

कुल कुलवहुसत्थं पुरिसु वि अत्थं अत्थु वि जहि दाणिं सहइ ॥ २२ ॥

23

तहि उज्जेणिहिं महिवद्द पसिंदु जसवंधुर णामिं जससमिद्धु ।
तहु कुलमंडणु णंदणु जसोहु णं खत्तधम्मु थिउ होवि गोहु ।
णं गुणमेलउ णं तवपहाउ णं पुण्णपुंजु णं कलकलाउ ।
णं कुलभूसणु णं जसणिहाणु णं णायमग्गु णं भुवणभाणु ।
पावग्गहगहविज्जामणि व्व दीणाणाहहं चिंतामणि व्व । 5
रिउसेल्लसिहरंसोदामणि व्व मंडलियमउलच्चूडामणि व्व ।
णं कामजुत्ति णं कामदित्ति णं कामकित्ति णं कामसत्ति ।
णं कामहो केरी चाणपंति णं कामहत्थिणीणाय तंति ।
अजियंगजाय णवणलिणणयण चंदमइदेवितह चंदवयण ।
हउं जणियउं ताइ महासईए तणुरुहु कव्वत्थु व कइमईए । 10

वत्ता—वहु वण्णिउ सयणाहिं भूसिउ रयणाहिं हउं जायउ जणणीइ किह ॥

णवमयणरसिल्लिं जायउ फुल्लिं जोव्वणट्टुमफर्लगुंहु जिह ॥ २३ ॥

24

सिगुलीलइं कीलउं सुहु रमंतु गुणि पेरिउ वारिउ दोसि थंतु ।
उज्झापं तापं पढामि खविउ सुवसिल्लइ भल्लइ विणइ ठविउ ।
मइं लिहियइं गहियइं अक्खराइं मेयइं सरिगमपघणीसराइं ।

५ S इत्थलिय. ६ B भमलु

23 १ AB भुवद्द; T णरवद्द. २ ST omit पसिंदु...णंदणु. ३. T reads णं पावग्गहविज्जामणि व्व. ४. S

omit- दीणाणाहहं. सोदामणि व्व. ५ ABT मारि ६. S मण्णिउ. ७ T मंतिउ. ८ AB गोत्तु; T गुत्तु.

24 १. ST घरि भमंतु २ T दोमदिनु. ३. A पवण

फलफुलपत्तछिजंतराई
 वायरणइं णट्टइं णवरसाइं
 मायंगतुरंगारोहणाइं
 दिव्वइं कव्वइं उवलक्खियाइं
 तारुणणउं लायणणउं णिबद्धु
 पोढत्तणि पुट्टिपर्लद्वियंगु

सिललेपकट्टकम्मंतराई ।
 छंदालंकारइं जोइसाइं ।
 मइं मुणियइं गुणियइं पहरणाइं । 5
 सव्वइं विण्णाणइं सिक्खियाइं ।
 णउ जाणउं विहिणा किह णिबद्धु ।
 अंगे सहुं हउं णावइ अणंगु ।

घत्ता—संयलकलासंपुण्णउ विणिहयदुण्णउ जसहर कुमर विसालइं ॥

समवयसहिं जुत्तउ णिम्मलचित्तउ कीलइ णयरि सुसालइं ॥ २४ ॥ 10

25

ता एत्थउ कथकोसाउ णित्तु
 कईवयदिणेहिं गउ रयणधाम
 पडिहारहो सच्छिकरेवि चारु
 जयकारिउ राउ जसोहु तेण
 तंबोलजुत्तु संमाणु विहिउ
 पुच्छिउ राएं भो मंति एत्थु
 ता भणइ मंति महियलि पसिद्धु
 तहिं णरवइ णियकुलकमलमाणु
 तहो भज्जा देवी णाम साम
 सुअ अभयमहाएवी सउण्ण
 सा जोव्वणरूढ णिएवि ताउ
 मेलाविय सुयण विसिद्ध इह
 भो पुत्तिहि कारणि वरु णिएहु
 मंतेप्पिणु कहियउ सज्जणेहि
 जसहर तहिं रायजसोहपुत्तु

देसाउ मंति वाहिवि स पत्तु ।
 तोरणमंडिय उज्जेणि णाम ।
 सहमंडवि पत्तउ विहियचाह ।
 विणएण विणयभूसियमणेण ।
 कुसलत्तु कुसलु ता तेण कहिउ । 5
 पयडेहि कज्जु तुहुं आउ जेत्यु ।
 वइराडणयरु जणघणसमिद्धु ।
 णामेण विमलवाहणु पहाणु ।
 लक्खणलक्खंकिय मज्झिंखाम ।
 णं अच्छर णावइ णायकण्ण । 10
 धूवहि परिणावमि हुवउ भाउ ।
 जे बुद्ध वियक्खण सुइ वरिह ।
 को वि रायउत्तु गुणमहियदेहु ।
 उज्जेणि णयरि णिम्मलमणेहि ।
 कण्णाकारणे वरु एहु जुत्तु । 15

४. ST omit this line. ५. P omits this line. ६. A तुरगम. ७. T सव्वइं. ८. B पलिद्वियंगु.
 ST अभोरुहु. १०. Portion beginning with this line and ending with कडवक २७, line २३, is
 omitted in S and T. ११. A विसालमइ. १२. A वइसहिं.

25. १. B कयवय. २. AB सारु. ३. B मज्झिं खाम.

राएण मञ्जु आपसु दिण्णु
पदिहारु लेवि तुह सद्ध पइहु
सीर्हासणत्थु पेन्नेवेवि राय
संभासणु करि पुच्छियउ कञ्जु
संभालिवि किञ्जइ कञ्जु एहु
राएं संतुट्ठिं कहियउ सव्वु
को णेच्छइ घय पयमज्झि सारु
रायहो जं पिउ णिसुणेइ जाम
सुपयच्छियकण्णावरहो सञ्जु
किञ्जइ सुहदिणि सुहजोई लग्गि
ता राएं मणिमुट्ठी अणग्घ

चालेवि पत्तु हउं इह पवण्णु ।
जणसंकुल्लु रायट्ठाणु दिट्ठु ।
सीसेण णमंसिय तुज्झ पाय ।
मइं तुम्हहं कहियउ सामि सञ्जु ।
परसप्पर चट्ठइ जेम णेहु ।
जं कहियउ पइंमि तं भव्वु भव्वु ।
सक्करपएसु वण्णेण चारु ।
हरिसं गउ मंती हुवउ ताम ।
इह आणिवि कण्ण विवाह कञ्जु ।
आएसहं एत्थु चदेवि मग्गि ।
कण्णाकारणं तहो दिण्ण सिग्घ ।

20

25

घत्ता—जणवयकयसति ता सो मंति हरिहि चडेविणु णिग्गउ ॥

राएं सम्माणु सञ्जणु जाणुउ वहराडइ संपत्तउ ॥ २५ ॥

26

तहिं दिट्ठु विमलवाहणु णरिंदु
पयकमलु णविउं मंतीवरेण
अमयमइ कण्ण जसहरहो देव
उज्जेणिहि जाइवि पुण्णलाहु
फिउ मंतु सयलसज्जणहं जुत्तु
बंधव सुख णियपरिवारु लोउ
चल्लिय हय गय रह सुहड जेत्यु
तहिं णंदणवणि णिवसेइ जाम
उच्छाहु जाउ णयरीहि मज्झि
मंडउ विचित्तु विरइउ तुरंतु
वहुधंभहिं वहुतोरणहिं घडिउ
वहुणरणारिहिं सेविउ विचित्तु

सद्धमज्झि परिट्ठिउ णाइ इंदु ।
इल लाइवि सिरु भत्तीभरेण ।
दिण्णी जसोहतणयहो सुसेव ।
लिज्जइ किज्जइ कण्णहे विवाहु ।
उज्जेणिहिं जाइज्जइ णिरुत्तु ।
अंतेउरु भुंजियदिव्वभोउ ।
जग्गि पयउ णयरि उज्जेणि तेत्थु ।
वणवारिं रायहो कहियउ ताम ।
वणि उच्छउ हुंउ वहरियदुसज्झि ।
वरपंचवण्णधयवट्ठफुरंतु ।
वहुकलसहिं मंडिउ रयणजहिउ ।
वाणि मंडउ दीसइ हरियचित्तु ।

5

10

१. AB मितामण्णु. ५ AB पवेत्तु. ६ B जोगि.

26 १ B नहमज्झि. २ B कण्णाविवाहु. ३. A परियारलोउ. ४ B फिट

तहिं वज्जहिं मंदल पडह ताल
 सुललियउ गीउ गायंति के वि
 कलघोसु पवट्टिउ तहिं वणम्मि
 णयरिहिं वज्जहिं वर संख पडह
 मंगलु गाइज्जइ रायगेहि
 दोहिमि कुलेहिं उच्छाहु जाउ
 दोहिमि कुलेहिं वरपत्तदाणु
 आयउ विवाहदिणु उच्छवेण
 चंदमइमायहि तोसु जाउ
 कंचणमयपट्टि णिवेसियंगु
 आहरणहिं भूसिउ कुमरु तत्थ
 चंदणि चच्चंकिउ सुद्धभाउ
 कप्पूररेणुमयणाहिगंधु

णच्चंति विलासिणि लडह वाल ।
 मंगलु पढंति थुइवयणु के वि ।
 णयरीजणु तुट्टुउ णियमणम्मि । 15
 वहुभेय विलासिणिणडहिं लडह ।
 उच्छवरसु वट्टिउ देहि देहि ।
 दोहिमि कुलेहिं आणंदभाउ ।
 धणु धणु सुवण्णउं अप्पमाणु ।
 हरिसिउ जसोहु णिउणियमणेण । 20
 रहसिं पूरिउ थीयणहं काउ ।
 कलसेहिं ण्होविउ उत्तमंगु ।
 परिहाविय सियणिम्मलसुवत्थ ।
 सिरि सेहरु किउ जणदिण्णराउ ।
 फुल्लोहंहिं हुउ भमरोहु अंधु । 15

घत्ता—ता कंकणहत्थु रहसपसत्थु अस्सरयणि आरूढउ ॥

भरभेरीसहंहिं तूरणिणहंहिं जणु जायउ मणमूढउ ॥ २६ ॥

27

समवयस कुमर सहं चलिउ जाम
 णच्चंति विलासिणि गीउ रम्मु
 गय णंदणवणि मंडवदुवारु
 तहिं किउ जं जोग्गु पुरोहिण्ण
 सुपइट्टुउ मंडवमज्झि जाम
 चउरिइ णिविहुं कंदप्पमुत्ति
 अग्गइ पयक्खु किउ धूमकेउ
 अमयमइ पाणि कुमरेण गहिउ
 तहो दिण्ण कण्ण विरइउ विवाहु
 णवयारि वि मायारि कण्णसहिउ

पारंभिय थुइ णंगुडिहिं ताम ।
 गायण गायंतिहिं सुकियकम्मु ।
 वरतोरणमंडिउ रयणफारु ।
 आयारु कुमग्गणिरोहिण्ण ।
 वरु दिट्टुउ सज्जणजणिहिं ताम । 5
 पासेहि णिवेसिय ता सुपत्ति ।
 किउ होसु हुणेप्पिणु तिक्कतेउ ।
 सीयारु पमेळ्ळिउ ताइ अहिउ ।
 सव्वेहिं उच्चरिय साहु साहु ।
 णिग्गउ वरु एहु विवाहु कहिउ । 10

५. B ण्हवियउ तहु. ६. B कुंवरु ७. B फुल्लेहिं हिंडइ.

२७. १ B णागुडिहि. २. B omits this line. ३. A णिब्रहु. ४. P अमयमइकुमरि पाणेण गहिउ.

धण्णाहि वासरि संतुहु राउ
 तंथोलवत्यभाहारदाणु
 जं जासु जोग्गु तं तासु दिण्णु
 परसप्पर णेहु करेवि दोण्णि
 ण सलेइ चित्तु दोण्णि वि णरिंद
 घरु गयउ ताम वहरियदुगेज्झि
 णयरीतवंगि थिउ हरिसजुत्तु
 सलहइ किं रइ किं मयणु पहु
 सीसेण णविय पुत्तेण माय
 सुण्हा पेस्सेप्पिणु रूवजुत्त
 जसहरु परिणेविणु दिव्वभोउ
 चित्तइ जसोहु इउं रायकण
 जं वासवसेणिं पुविउ रइउ
 परिणाविउ सुललियतणुभुआउ
 गयकाले पइहरि तहिं णिवेण

धिणयहो पणयहो भरणावियकाउ ।
 सब्वहं विरइउ संमाणदाणु ।
 सियजसिण दिसामुहु जाइ भिण्णु ।
 दिंतहं धणु धण्णु सुवण्णु दोण्णि ।
 णं गिल्लगंड दोण्णि धि गइंद ।
 उज्जेणिणामणयरीहि मज्झि ।
 णारीयणु पेक्खइ णयचित्तु ।
 जसहरु संपत्तउ मायंगेहु ।
 अमयमइ देवि तर्हं णवइ पाय ।
 चंदमइ तुह इहं चंदवत्त ।
 भुंजइ भज्जइ सहं जाणियमोउ ।
 परिणावेसमि सयपंच अण्ण ।
 तं पेक्खवि गंधव्वेण कइउ ।
 राएण पंच पत्थिवसुभाउ ।
 दप्पणयलिं भुंहु जोधंतिपण ।

घत्ता--ससहरकिरणुज्जलु पिक्खिवि कुंतलु चित्तिउ रइसवत्तिमहणु ॥

दोहगहं रासिए महु जरदासिए द्वा किं किउ केसग्गहणु ॥ २७ ॥

28

तारुणिं रणिं दहिं सलेण
 सियकेसमारु णं छारु घुलइ
 थेरहो पावि णं पुण्णसिद्धि
 जिह कामिणिगइ तिह मंद दिद्धि
 हत्थहो होंती परिगलिवि जाइ
 थेरहो पयाइं ण हु चि कर्मति
 थेरहो करपसरु ण दिट्टु केम
 थेरहो जरसरिद्धि तरंगपहिं

उग्गि लग्गि कालाणलेण ।
 थेरहो वल सत्ति व लाल गलइ ।
 वयणाउ पयट्टइ रयणाविद्धि ।
 थेरहो लट्ठी वि ण होइ लट्ठी ।
 किं अण्णविलासिणि पासि टाइ ।
 जिह कुकइहिं तिह विहडेवि जंति ।
 कुत्थियपहु विणिइयगामु जेम ।
 घोइउ तणुलोणु अहंगपहिं ।

७ PB गयगंहु. ६. AB तहो. ७ AB मणि. ८ A कण्ठि. ९. PBT अणुहंजियमिंयण
 २९. १. ST अणुहंजियमिंयण.

घत्ता—सत्त वि रज्जंगइं तणुअहंगइं कासु वि भुवणि ण सासयइं ॥

तउ कैरिवि असंगइं दह धम्मंगइं पालमि पंचमहव्वयइं ॥ २८ ॥

10

29

इय भणिवि मज्झु किउ पट्टबंधु

णं दीणहं चामीयरणिबंधु

कंदप्पसप्पदप्पावहारि

मइं मुणित्तं करणविज्जुल्लियाइं

चउवणु चारु तइयाइ सिट्ठु

मइं वत्तइं वित्तइं संचियाइं

मइं कोहु लोहुं मइं माणु चत्तु

हरिसंगइं णिरु दूरुज्झियाइं

विग्गहु संधाणु सजाणु ठाणु

सव्वइं पच्चक्खइं महु फुरंति

जे महु णमंति ते सुहि जियंति

खल णडिय भिडिय जे महिच्छियाइं

घत्ता—आहवि दुव्वारए असिवरधारए परमंडलवइ तज्जिय ॥

तेपण फुरंति दिसि पसरंति पुप्फयंत मइं णिज्जिय ॥ २९ ॥

णं बंधुसहासैं णेहबंधु ।

णं परणरणाहहं बाहुबंधु ।

हुउ जणणु परमजिणमग्गचारि ।

अप्पउ विज्जाइ पहिल्लियाइं ।

दंढिं दंढिउ उइंहु दुहु ।

सत्त वि वसणइं आउंचियाइं ।

कामु वि सेवियउ विणोयमित्तु ।

मंतिं परकज्जइं बुज्झियाइं ।

संसउ मणदोहीयरणाणु ।

भिच्चउलइं भइयइं थरहरंति ।

जे णट्ठा ते काणाणि वसंति ।

ते सरल तरल तडिसंणिहाइं ।

5

10

इय जसहरमहारायचरिए महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे

जसहररायपट्टबंधो णाम पढमो सैंधी परिच्छेउ समत्तो ॥ १ ॥

२. S चरमि;A चरिवि.

29. १. ST विजइल्लियाइ. २. S मोहु. ३. BT वेणुण. ४. ASB omit सधी.

II

नि^१त्यं यो हि पदारविन्दयुगलं भक्त्या नमत्यर्हता-
मर्थं चिन्तयति त्रिवर्गकुशलो जैनश्रुतानां भृशम् ।
साधुभ्यश्च चतुर्विधं चतुरधीर्दानं दंदाति त्रिधा
स श्रीमानिह भूतले सह सुतैर्नन्नाभिधो नन्दतात् ॥ १ ॥

1

कामालसु रइलालसु पेम्मपरव्वसु मत्तउ ॥

इउं घेरिणिहि वणकरिणिहि वणकरिंदु जिहं रत्तउ ॥ धुवकम् ॥

अमयमईए सच्छमईए	हंसगईए सुद्धसईए ।
पियपत्तीए मज्झं तीए ।	
सिदिल्लविलासो गरुयपवासो	णयणैणिसो विरहकिलेसो ।
करउं सयज्जं महिवइपुज्जं	इज्जउ रज्जं णिवडउ वज्जं ।
अधि य हिरीए रायसिरीए	परए पुत्तं गुणगणजुत्तं ।
जयजसधामं जसवइणामं	णिवसासणए सीहासणए ।
जय भणिकुणं इहं ठविकुणं	भूमी दाउं इहं काउं ।
संपिच्छामो तं गच्छामो	वहियणेहं कंतागेहं ।
सह णिवसामो सह विलसामो	सह भुंजामो सह कीलामो ।
उज्जलियाए पत्तलियाए	सामलियाए कोमलियाए ।
सुहल्लियाए पियमहिलाए ।	
सह वणवासं वणयरभीसो	मह संतोसो लच्छिविलासो ।
तीए रहिओ ण मए महिओ ।	
जणभारेणं वावारेणं	दुक्खजुएणं सुक्खचुएणं ।
हो पज्जत्तं रमणासत्तं	अमलियवत्तं तरुणावत्तं ।
जत्थ ण दिट्ठं णियणयणिट्ठं ।	

^१ This verse is omitted in S and T.

1. १ S वरवत्तणिहि. २. T जिम. ३. ST सिदिल्लामेसो. ४. T णयणणिजामो. ५. T इय. ६. ST भू
० T गिरामासो; P वियसामो < ST सुह. ७. ST अमलिय

घत्ता—ता दिणयह पसरियकरु अत्थहो उप्परि रत्तउ ॥

थिउ दीसइ किं सीसइ अत्थु केण परिचत्तउ ॥ १ ॥

2

अत्थासिउ रत्तउ मित्तु जहिं
रणवीरु वि सूरु वि किं तवइ
रवि उग्गु अहोगेइणं गमउ
तहिं संझावेळ्ळि वणीसरिय
तारावल्लिकुसुमिहिं परियरिय
णं रत्तगोवि छाइय हरिणा
णं चक्कु तमोहविहंडणउ
णं कित्तिप दाविउ णिययमुहु
णं जसु पुंजिउ परमेसरहो
णं रयणीवहुहि णिलांडतिलउ

दिसिणारि वि रज्जइ वप्प तहिं ।
वहुपहरिहिं णिहणु जि संभवइ
णं रत्तउ कंदउ णिक्खियउ ।
जगमंडवि सा णिरु वित्थरिय ।
संपुण्णचंदफलभरणविय । 5
सा खद्धी बहलतिमिरकरिणा ।
णं सुरकरिसियमुहमंडणउं ।
णं अमयभवणु जर्णदिणसुहु ।
णं पंडुर छत्तु सुरेसरहो ।
उग्गउ ससि णं सइरिणिविलउ । 10

घत्ता—णहयलखले उडुकणर्वले बारह रासिउ पेच्छइ ॥

ससिलग्गउ अच्छइ मउ तेणं ण अत्थे गच्छइ ॥ २ ॥

3

ससिघडगलिपं जोण्हाखीरिं
दीसइ धवलं रूपपरइयं
ताम विसांजियपरिवारेणं
कणयलयाजुइपिंगकरेणं
विण्णवियउ सुरहरसंकासं
णरकरदीवयविणिहयतिमिरो
कलरवगायणगाइजंतो
जंतो जंतो पत्तो रम्मं

भुवणं ण्हायं पिव गंभीरिं ।
णं तुसारहारावलिच्छइयं ।
कंठविलंबियमणिहारेणं ।
अहयं णवियउ पडिहारेणं ।
गच्छसु महएवीए णिवासं । 5
ता हं चलिओ णिवडियचमरो ।
कह्वयसेवयसेविजंतो ।
मणिमयसिहरं रमणीहम्मं ।

2. १. ST रणधीरु. २. T अहोगयणं ३. ST णामिय. ४. ST बहुल. ५. A मुहसिय ६. ST जणु. ७. ST णिडाल; A णिलाडि. ८. A चले. ९. T तेणत्थवणु ण गच्छइ.

3. १. ST विवज्जिय. २. T जुय. ३. AST वच्चसु. ४. ST कयवय.

भित्तिचित्ररदारमणिजं
पंगणवार्धासारससारे
लंघियमोत्तियमालासोहे

वज्रमाणणाणाविह्वजं ।
कामिणिवीणोरवहंकारे ।
कुसुमदामरंजियभमरोहे ।

10

घत्ता—तहिं पेच्छमि किर गच्छमि सुद्धफलह्वाविद्धी ॥

पढमुज्जल रयणुज्जल महि णं गयणाविसुद्धी ॥ ३ ॥

4

वीर्यभूमि मोत्तियहिं सुखंचिय
वारि रायसोवाणविसेसिय
मरगयचाकरयणसंसिद्धी
णीलरयणजालेहिं पसाहिय
विद्धुमजालसिलायलि घट्टी
जंवूणयकयकीरविसेसिं
पउमरायमणिणियरिं वंद्धी
चंदकंतिसिलरयणिहिं घामं

णं मालइकुसुमोहिं अंचिय ।
पउमरायमणि तइय विह्वसिय ।
भूमि चउत्थी तेयाविद्धी ।
पंचम महि वंहुसोहासोहिय ।
णं विसयम्मं कय महि छट्टी ।
जहिं ठिय हंस मोर सविसेसिं ।
सत्तम महि कय कम्मविसुद्धी ।
अट्टम महि गहचंका णामं ।

5

घत्ता—तहिं मंदिरे अइसुंदरे सत्त वि भूमिउ दिट्टउ ॥

मैहु कंपइ मइ पवहिं मइं णं णरएसु पइट्टउ ॥ ४ ॥

10

5

संपत्तउ अट्टमु धरणयल्लु
हउं पावयम्भु मयणिं णड्डिउ
सव्वंगु मज्झु रोमंचियउ
सव्वंगु वण्य वेवइ चलइ
पेच्छियि तहिं पियघरपंगणउं
अद्धद्धुवारविणिग्गयए
चामीयरदंढयघारियए
णं फेणिं पिहियउ णवंकमल्लु

महु तो वि ण णट्टउ कम्ममल्लु ।
सव्वंगु धरिणिणेहिं घड्डिउ ।
सव्वंगु सेयसंसिंचियउ ।
णं संविससप्पदट्टउं चलइ ।
णं लद्धउ मइं आलिगणउं ।
भासाकुसलइ सविणयणयए ।
जयकारिउ हउं पडिहारियए ।
सियचीरिं ढंकिउ पाणियल्लु ।

5

५ ASI करीणा.

4 १. T कुविध = ST संनुद्धी. २. ST वसुमोहं. ३. SI विद्धी ५ AP धामा. ६. AP णामा ७. T पवहु
सपट्टु सणु कंपइ णं णरएसु पइट्टउ.

5. १ P सविनु मएणु २. T णवंकमल्लु.

हउं तहिं अवलंबमाणु गयउ
मुहसासवासवासिउ सुरहि
अच्छिउडहिं पीयउ रूवरसु
तणुंफांसि देहहो जाय दिहि
दिह्नी सुंदरि सवडंसुहिय

णैउ जाणमि हयदइविं हयैउ ।
आलाउ घाणु सुइसुकखणिहि । 10
मुहरसु लद्धउ जीहइ सरसु ।
पिययम पंचिदियसुकखणिहि ।
छणवासररयणीयरमुहिय ।

घत्ता—आँल्लोयणु संभासणु दाणु संगु वीसासु वि ॥

पियमेलणु रइकीलणु जं महु तं णउ कासु वि ॥ ५ ॥ 15

6

तं मम्मणु सणिउं सणिउं भणिउं
तं हावभावविभमफुरिउं
सो मज्झुं खीणु ते तुंग थण
सो सामवणु तं मुद्धमुहुं
मउलियणयणुल्लउ विंभियैउ
ता महु भुयपंजरणिग्गमणु
भज्जइ मइं भरिउं सकुंतलिय
पँवि चिंतिवि हं करवालकर
सुपसत्थि णरत्थि अणुज्जयहो
जं पेच्छिवि णिंदइ सव्वु जणु
जो दीहदंतदंतुरवयणु
अइअइवियडुहडुविसमु
कुप्परसमाणणिम्मंसकाडि
उँरु संकडु कठिणट्टियहियैउ
जो विरलकविलकेसुभडउ
जो परदिण्णउ घाउ वि सहइ

तं गँहिरु महुरु मणहरु मणिउं ।
तं हसिउं रमिउं रइरसभरिउं ।
ते दीह णयण हयमणुयमण ।
सुमरंतहो णावइ णिइं महुं ।
जामच्छमि कामग्गहिं लियउ । 5
किउ पारद्धउ कत्थइ गमणु ।
पयइ वेलइ कहिं संचलिय ।
संजायउ तहि अणुमग्गयरु ।
गय डुडु पासि सा खुज्जयहो ।
दवदह्थथाणुसंकासतणु । 10
कइमवुवुअसंणिहणयणु ।
णिरु फुट्टपाय कयणयविरमु ।
जो कहु पियामणघरणहडि ।
पलहत्थियपीडुं व जसु हियउ ।
जो परउच्चिइयलंपडउ । 15
जो परपयउँच्चोलिउ वहइ ।

घत्ता—सो देविप सियसेविप चलण मलिवि उट्टावियउ ॥

घवलच्छिप णं लच्छिप वेयालँउ गउरवियउ ॥ ६ ॥

३. S किं. ४. A खलिउ. ५. T तणुफासं. ६. ST अवलोयणु.
6. १. T सणियं सणिय. २. A महुरु गहिरु ३. S मज्झु खामु. ४. AP णिंद. ५. ST विंभइड. ६. ST इय;
A इउ. ७. AST हउं. ८. T सुपसत्थु णरत्थु. ९. AST पासिडुडु. १०. S उरि ११. S पयउ. १२. ST पिलर.
१३. ST उच्चोलिय. १४. T वेयालउ जिह गउरविउ.

सो ऋसिवि भासइ दिण्णदुहु
 तुहुं दलि दलि खलि सव्मावचुए
 इय गरदिवि सालंकारवह
 अच्छोदिय चिहुरभारे घरिवि
 ता भणइ देवि पणवेवि पय
 तुहुं देउ भहारउ कुसुमसरु
 पइं विणु महु छत्तइं चामरइं
 हरि करि रहवरै विविहासणइं
 पयइं अवरइमि णिवेण सहं
 जं विहिणा दुहुं तुह ण कय
 जं जिज्जइ पइं विणु दइय दिणु

भूमंगुरभीसणु करिवि मुहुं ।
 किं णागय तुहुं लहु शसिसुप ।
 पिसुणेण व ताडिय सुकइकह ।
 इय पायपहारै हुंकरिवि ।
 हउं घरवासेण जि सैयहो गय । 5
 तुहुं सामि महारउ हिययइह ।
 हे णाह सत्तभोमइं घरइं ।
 देवंगइं भूसणणिवसणइं ।
 पइं विणु सव्वइं पजलंति मां ।
 कुलउत्ती तं हउं किं ण मुंय । 10
 तं दिज्जइ संचियदुरियरिणु ।

घत्ता—जइ जसइरु जमपुरघरुं पावइ तां हउं णच्चमि ॥

चरुगासिं महुमासिं सइं कंचाइणि अंचमि ॥ ७ ॥

इय जारहो माणु विहंइियउ
 पुणु पियवयणेहि संमाणियउं
 ता मइं रुसेवि णं विञ्जुलिय
 अरि करिसिरमोत्तियदंतुरिय
 पहरंति णियमणि चित्तियउ
 खगणेण तेण पुणु परिगणामि
 इय चित्तियि खमसलिलिं दमिउं
 गउ चारुचित्तकुट्टोअरए
 सुमरमि तं पणइणिंवावरिउ
 णउ कुलु णउ सिरि णउ हउं ण सुउ

पुणु^१ गाहु गाहु अवसंइियउ ।
 अण्णोण्णु तेहिं पुणु माणियउं ।
 रणरुहिरपवाहिं विञ्जुलिय ।
 करि असिवरुल्लि ससुद्धरिय ।
 मइं आसि जेण परवल्लु अविउ । 5
 तिय मइं काउरिसु वि किह हणमि ।
 णियरोसहुंयासणु उवसमिउं ।
 अण्णउ घल्लिउ सयणोअरए ।
 हा पणु वि णउ हियवइ घरिउ ।
 हा देविहि किह मइंअंसु हुउ । 10

१. १. ST न्तवि. २. A गयदुगय, T गवह नय. ३. T भरदठ. ४. ST मनभउमइं. ५. ST भरद. ६. T पिय जलंति; S वि जलंति. ७. S मय. ८. ST णितइ. ९. A वर. १०. ST तां. ११. AST अंचमि. १२. १. T अइमाद. २. A तुयामणु. ३. T वागरियं.

घत्ता-साहारहो तँरसाहारहो उवरि चडेविणु लंबइ ॥

कंटयतरु अवरु वि खरु वेळ्णिणीहीणु वि चुंबइ ॥ ८ ॥

9

चंद्रु वि चंडालु वि मणहरिहे
जिह बालु मरालु सलीलगइ
जिह पडमिणि पापं हय रविण
संझाइ व मेळइ रंगु लहुं
विससत्ति व मारणसीलणिय
जिह णइ तिह तियमइ णीयरय

तथा चोक्तम् ।

गोवइयइ पडिवहुसिरु लुणिवि
णासंतु सो वि छुरियइ हणिवि
वीरवइए गाढालिंगणउं
णिव्वूढपोढसिंगारयहो
अहरुल्लउ खंडिउ तिं मरिवि
घरु आइवि कूआरउ करिवि
मारावइ किर वरइत्तु सइं
ता केण वि पहिपं रक्खियउ
राणउ पुरयणु संबोहियउ
णीसेसु वि साहिणाणु कियँउ

दीसइ पाडिबिंबिउ सुरसरिहे ।
तिहं दुमसाहहो कंकु वि रमइ ।
तिह सल्लूरेण वि णिच्छविण ।
घणुलट्टि व कुडिल गुणेण सहं ।
सिहिधूमोलि व घरमइलणिय । 5
णारीरुवइ किर के ण हँय ।

वित्तउ पइपत्तिं खाहि भणिवि ।
दारिउ मारिउ वम्मइं लुणिवि ।
दिण्णउं चोरहो मुँहे चुंबणउं । 10
सूलारूढहो अंगारयहो ।
गय गेहि मुहुल्लउ संवरिवि ।
खंडिउ बिंबाहरु वजरिवि ।
णामेण दत्तु वरवीरवइ ।
णिसिचाह जेण उवलक्खियउ । 15
पुण्णालिहि साहसु साहियउं ।
णियमित्तहो सगुणु पयासियउ ।

घत्ता-रुहिरावलिच्छिण्णंगुलि तरुतलि असिपहरुल्लउ ॥

तकरमुहिं णं जममुहि दिट्ठु असइअहरुल्लउ ॥ ९ ॥

10

णइसंगमि दुट्ठइ वहरिणिण
उज्झाहिउ देवरइ त्ति मूढु

उवयारविमुक्कइ सइरिणिण ।
पंगुलाणिमित्तु रत्ताइ लूढु ।

४. AST फलसाहारहो.

9. १. T साहारेण. २. T कय. ३. AST omit तथा चोक्तम्. ४. AT मुहुचुंबणउं ५. ST णामिं सुदत्तु.

ST add after this line जं दिट्ठउं सयल्लु वि तहिचरिउ. ७ ST कहिउ. ८. ST omit this line.

दा तियमइ साहसु जं करइ
 आवेपिणु सुपुसियसेयवह
 परपुरिसु रमेपिणु पाणपिय
 सा दुह सविस णं णाइणिय
 जह कंङ्कंङ्ग अणेण सुहु
 तणुसंघट्टणु समु सव्यु जहिं
 आहरणमारु देहहो दमणु
 लावणु सरीरहो असुहरसु
 गेयहो छलेण विरहिउ रडइ
 पेच्छंतहं वडइ कामजरु
 अणुवांधि तिच्चु पेम्मु तवैइ
 तिं कामुउ डङ्गइ कलयलइ
 तिय मारइ पुणु अप्पणु मरइ

कइवइ विण वण्णहं तं तरइ ।
 णं मुक्खिण माणिय विउससइ ।
 महु भुयपंजरि पइसरिवि ठिय । 5
 महु मडयहु सा णं साइणिय ।
 तिह रइरमाणि पुणु जणइ दुहु ।
 सोक्खहो अवसरु किर कवणु तहिं ।
 णच्चणु आहारहो जीरवणु ।
 बहुदुक्खहं कारणु णेहवसु । 10
 पियसंभासणु वम्मं सुडइ ।
 अवरुंढणु पिंढहं पींढकरु ।
 पेम्मि ईसासिहि संभवइ ।
 उच्चुम्भउ णं जालहि जलइ ।
 धोरइं संसारइं संसरइ । 15

घत्ता-जीवहु परु दुक्खियघरु विच्छिण्णउ वाहायैरु ॥

इंदियसुहु गरुयउ दुहु किह सवइ पंडियणरु ॥ १० ॥

11

माणुससरीरु दुहपोट्टलउ
 वासिउ वासिउ णउ सुरहि मलु
 तोसिउ तोसिउ णउ अप्पणउ
 भूसिउ भूसिउ ण सुहावणउ
 वोळ्ळिउ वोळ्ळिउ दुक्खवावणउं
 मंतिउ मंतिउ मरणहो तसइ
 सिक्खिउ सिक्खिउ वि ण गुणि रमइ
 वारिउ वारिउ वि पाउ करइ
 अम्मंगिउ अम्मंगिउ फरिसु
 मलियउं मलियउं वापं घुलइ

घोयउ घोयउ अइविट्टलउ ।
 पोसिउ पोसिउ णउ घरइ बलु ।
 मोसिउं मोसिउ घरभायणउ ।
 मंढिउ मंढिउ भीसावणउं ।
 च्छिउ च्छिउ चिलिसावणउं ।
 दिक्खिउ दिक्खिउ साहुहुं भसइ ।
 दुक्खिउ दुक्खिउ वि ण उवसमइ ।
 पेरिउ पेरिउ वि ण घम्मि चरइ ।
 रुक्खिउ रुक्खिउ आमईसरिमु ।
 सिचिउ सिचिउ पिंत्ति जलइ । 16

10 १ S गेयवण्णेण. २. T मग्गइ. ३. S हवइ. T वट्ट ४. S कलमलइ. ५ T वाहाकरु.

11 १. ST ह्य. २. S किर ३. ST omit this line. ४. ST omit this line ५. S आमयगरु

सोसिउ सोसिउ सिंभि गलइ
चम्मं बद्धु वि कार्लि सडइ

पच्छिउ पच्छिउ कुईहं मिलइ ।
रक्खिउ रक्खिउ जममुहि पडइ ।

घत्ता-इय माणुसु कयतामसु जाइ मरिवि तंवारहो ॥

तरुणीवसु अम्हारिसु जडु लग्गउ घरंदारहो ॥ ११ ॥

12

पुरं परियणु मिल्लिवि रायसिरि
पय पाडिय णरफणिसुरवरइं
इय महु चिंतंतहो अरुणयरु
उंगमिउ दुमणि जणु रंजियउ
अरुणायवत्तु णं णहसिरिहि
लोहियलुद्धं जगु फाडियउ
कुंकुमपिंडु व दिसिकामिणिहिं
ता जयमंगलतूरहं रवेहिं
कयकायसुद्धि मइं तकलणेण
तहिं अवसरि मइं चिंतिउ मणेण
जो अंगराउ सो मयणमूलु
अहवा जइ मइं आहरण चत्त
किं अंतेउह अमणोज्जु जाउ
जे महु सण्णा विउस के वि
एउ मणिणवि मइं किउ अंगराउ
जइ कह व देवि इह वत्त सुणइ
जाणियइ सुहासुहु सयलु राय
लाहालाहु वि जं मुट्ठिगहिउ
जाणंति जोइ जे विउलबुद्धि
इय एत्तिउ णाणिं मुणंति जे वि

कल्लइं आसंघमि गहण गिरि ।
तउ करमि धरमि मुणिवरवयइं ।
णवपल्लव णं कंकेलितरु ।
सिंदूरपुंजु णं पुंजियउ ।
णं चूडारयणु उदयगिरिहि ।
णं कार्लि चक्कु भमाडियउ ।
रत्तुप्पलु संज्ञापोमिणिहिं ।
पडिबुद्धउ फंफावयसरेहिं ।
ढोइयउ पसाहणु परियणेण ।
किं रज्जं किं महु भूसणेण ।
तहो फलु मइं रयणिहिं दिहु सयलु ।
ता जणहं मज्झि वित्थरइ वत्त ।
अइदुम्मणु दीसइ जेण राउ ।
परचित्तुवलकल्लहिं सयलु ते वि ।
णं अंगि विलग्गउ दुहणिहाउ ।
सइं मरइ मइं वि तकलणि हणइ ।
जीविय मरणु वि अरिदिण्णघाय ।
णट्टउ पवसिउ विसुहिउ दुहिउ ।
जहुं हत्थगिज्झ ठिय सयल सिद्धि ।
तियचित्तइं णउ जाणंति ते वि ।

5

10

15

20

६ S कोट्टहो. ७. S घरवारहो.

12. ९. S पुरपरियणु. २ T उगउ उडुमणि. ३. A संज्ञापोमणिहि.

घत्ता—करि वज्रह हरि रुज्रह संगरि परवलु जिप्पह ॥

कुरुलत्तहि अण्णासत्तहि चित्तु ण केण वि घिप्पह ॥ १२ ॥

13

अत्थाणभूमिगउ मणि विसण्णु
 दोवासइं चमरइं महु पढंति
 सहमंडवि खुज्जयवावणाइं
 वीणावंसइं गेयइं झुणंति
 पयाइं जइ वि णिहं सुहयराइं
 पोत्थयवायणु आढत्तु सरसु
 तहिं अवसरिं पडिहारिं वरेण
 पद्दारिय भड सामंत मंति
 पयजुयलु णविउ महुं णरवरोहिं
 अवलोइय णरवइ मइं णवंत
 गोविट्ठिणिविट्ठ णरिंद सव्व
 तां जणणि महारी दुक्क तहिं
 तवचरणउवाउ चित्ति धरिउ
 सीसेण चिहुरणीलिं णविय
 हउं अज्जु माइ णिसि पीणभुउ
 ता दिट्ठु जोहु दाढाकरालु
 दुहरिसणु भीसणु दुण्णिरिक्खु
 सो भणइ अम्मि लहु लेहि दिक्ख
 णं तो सपरिग्गहु खामि अज्जु
 मइं तुंहु वि मुंहु वि मुंडियउ

कणयमयरयणविट्ठरि णिसण्णु ।

बहुदुक्खसहासइं णं घढंति ।

णच्चंतइं णिरु कोट्टावणाइं ।

वेयालिय फंफावय थुणंति ।

महु पुणु सुविरत्तहो दुहयराइं । 5

मणसवणहं जं जाणि जणइ हरिसु ।

कणयमयदंडमंडियकरेण ।

अणवरय भमइ जगि जाहं कित्ति ।

मउडग्गकोट्टिचुंघियधरेहिं ।

पडियावयाइं णावइ कुमित्त । 10

णिविडत्थवंत णं सुकईक्ख ।

सीहासणि हउं आसीणु जाहिं ।

मइं मिच्छासिविणउ वज्जरिउ ।

मइं माइ महारी विण्णविय ।

सिविणइं सउहयलहो एत्ति चुउ । 15

दंडयकरु णं पच्चक्खकालु ।

रत्तुप्पलदलसारिच्छक्खु ।

जिणणाहहो केरी परमसिक्ख ।

कहो तणिय पुहावि कहो तणउं रज्जु ।

दूसहु इंदियवलु दंडियउ । 20

घत्ता—सुउ जसमइ णिच्चलमइ ठवियि रज्जि तं किज्जइ ॥

णिसि दिट्ठुउ णिक्किट्ठुउ सउंणु माइ मंण्णिज्जइ ॥ १३ ॥

१२

13 १ ST नीर २. ST पक्कावग ३ ST णियमुहयराइं ४ S मणिक्खणय ५. T वत्तु. ६ S सुणइ य
 T सुहयक्ख. ७ S ता अन्माण्वी पट्ठम तहिं. ८ A माय. ९ T मिविणु १० ST माणिज्जइ.

14

तं णिसुणिवि भासिउ जणणियए
कुलदेविहि आसाऊरियहे
बहुभेय जीव दिज्जंति बलि
तुह संति होउ महु णंदणहो
हियउल्लउ करुणि कंपियउ
पाणिवहु भडारिए अप्पवहु
कहिं चुक्कइ माणउ पसु हणिवि
जं चिंतिज्जइ विप्पियउ परहो
मारउ परु मारिउ पुणु मरइ

अण्णाणइ सुणिगुणहणणियए ।
चिंतवियमणोरहणारियहे ।
पसमिज्जइ दुक्ख किलेस कलि ।
सज्जणमणयणाणंदणहो ।
तं णिसुणिवि मइ पडिजंपियउं । 5
किं किज्जइ सो दुक्कियणिवहु ।
पावेण पाउ खज्जइ खणिवि ।
तं पइ खणद्धि णियघरहो ।
कहिं विग्घमहाणइ उत्तरइ ।

घत्ता—इहलोयहो परलोयहो जीवाहिस भयगारी ॥

10

दुणिरिक्खए आउक्खए किं किर करइ भडारी ॥ १४ ॥

15

किं णत्थि चरुउ किं मेसउलु
किं णत्थि मज्जु भक्खु वि सरसु
किं चिरणर सयल वि खयहो गय
किं होइ हिंस जगि संतियरि
जं सुणिगणणोहहिं पिसुणियउ
परमत्थु अहिंसाधम्मु जए
तं णिसुणिवि अम्मइ बोल्लियउ
जगि वेउ मूलु धम्मंधिवहो
तं किज्जइ वेपं महिउ

किं णत्थि देउ किं देवउलु ।
किं जणु ण जाउ सिवसत्थवसु ।
किं तेहिं ण जोइणिपुज्ज कय ।
सिलणावइ मूढ तरंति सरि ।
तं कहमि माइ पइ ण सुणियउ । 5
मारिज्जइ जीउ ण जीवकए ।
जिणवयणु णिसुंभिवि घल्लियउ ।
वेएण मग्गु भासिउ णिवहो ।
पसुमारणु परमधम्मु कहिउ ।

घत्ता—पसु हम्मइ पलु जिम्मइ सग्गहो मोक्खहो गम्मइ ॥

10

जिह दियगुरु तिह कुलगुरु चवइ एम पविउलमइ ॥ १५ ॥

16

इय सुणिवि पसु हणिवि
तुह तुट्ठि तुह पुट्ठि

करि संति तुह कंति ।
जयलच्छि धवलच्छि ।

14. १. AST जांपिउ. २. ST णिण्णाणइ. ३. ST पूरियहे. ४. T किं. ५. T मारइ; A मारिवि.

15. १. T सरिसु. २. ST णाइहिं. ३. T णिसुणियउ. ४. A वेय. ५. ST परमपुणु. ६. T पविमलमइ.

उरि वसउ रिउ तसउ	कम णमउ जसु भमउ ।	
महिबलइ पविउलइ ।		
तं सुणिवि सिरु घुणिवि	मणि सुणिउं महं भणिउं ।	5
अहो जणणि घरिसमणि	पइं उतुउं ण वि जुतुउं ।	1
हिंसाहिवत्तार कत्तार णेयार	मायार सोयार सूणार ते घोर ।	
मलहेउ जो वेउ सो मग्गु णिसियग्गु	जे धिदु णिक्किदु दप्पिदु पाविदु ।	
वंघंति रुंघंति हिंसंति धंसंति	भयउलइं मयउलइं भक्खंति चक्खंति ।	
जंगलइं महुजलइं		10
घुम्मंति णच्चंति वायंति गायंति	सरयम्मि णरयम्मि ते हौंति दीसंति ।	

घत्ता—रयणप्पहि सक्करपहि वालुयपहि पंकप्पहि ॥

धूमप्पहि पुणु तमपहि हौंति पुणु वि तमतमपहि ॥ १६ ॥

17

वाहिल्ल ते भिल्ल ते मूअ ते लल्ल	ते पंगु ते कुंट वहिरंध ते मंट ।	
ते काण काणीण धणहीण ते दीण	दुहरीण बलखीण ।	
णिकाम णिद्धाम णिच्छाम णिण्णाम	णित्तेय णिप्पाण चंडाल ते पाण ।	
ते उँय कल्लाल मच्छंधिणीवाल	दाढाल ते कोल ते सीहसहूल ।	
ते सिंगि वियराल ते णहरपहराल	ते पाक्खि पिंछाल ।	5
ते सप्प रत्तच्छ मंसासिणो मच्छ	छिंदणइं रुंधणइं वंधणइं वंचणइं ।	
लुंवेणइं खंचणइं कुंचणइं लुट्टणइं	कुट्टणइं घट्टणइं वट्टणइं ।	
पउलणइं पीलणइं हूलणइं चालणइं	तलणइं दणलाइं मलणाइं गिलणाइं ।	
तिरिपसु णरपसु मणुपसु रुक्खेसु	दुक्खाइं भुजंति सग्गं कइं जंति ।	

घत्ता-पसुणासइ जंदिं हिंसइ परमधम्मु उप्पजइ ॥

10

ता बहुगुणि मेळ्ळिधि सुणि पारद्विउ पणविज्जइ ॥ १७ ॥

16. 1 PST omit this line

17. 1 ST arrange the wording of this line and the following in a different way

2. ST add

मंति हुणउं खग्गि लुणउं
 पियरहं ठवउं देवहं धिवउं
 रत्तउ अंबरु चीवरु पवरु
 दप्पुम्भडउ चप्पउ जडउ
 मुंडउ ससिरु आमिसगसिरु
 सेवउ वणइं आयावणइं चंदायणइं
 उद्धरउ वउ चिरु चरउ तउ
 ण करइ कुमणु सो देउ धणु
 दुब्भविं भमइ तहु णत्थि गइ ।

दिसिबलि कुणउं हुअवहि हुणउं ।
 कासायपहु लइ धरउ जडु ।
 पक्खालियउ उद्धूलियउ ।
 अप्पउ दमउ णग्गउ भमउ ।
 लोहियगसिरु गुरुयणभसिरु ।
 सुद्धोयणइं फैलभोयणइं अत्तावणइं ।
 हयमरणभय जो जीवदय ।
 मणि आहरणु गोउल भवणु ।

5

घत्ता—इय संतिं भयवंतिं अरहंतिं णउ ईरिउ ॥

10

ण करंतिं मय्यंतिं जेण जीउ संघारिउ ॥ १८ ॥

सो जम्मिं जम्मिं बहुरोयहरु
 सो जम्मिं जम्मिं अणुहवइ दुहु
 महु जीवियव्वु धुउ अम्मि जइ
 ता मइं असि कट्ठिवि णिययसिरि
 महु जणणिए हाहाकारु किउ
 ता थेरिए पयवडियइ लविउ
 जइ जीउ ण देहिं सचेयणउ
 जो^१ पहरिउ ण मुणइ वेयणउं
 अम्माएविए गंगिरगिरए
 तं जइ वि अहम्मु तो वि करमि

सो जम्मिं जम्मिं भूभारु णरु ।
 सो जम्मिं जम्मिं कहिं लहइ सुहु ।
 मारिज्जइ जीउ णं जीव तइ ।
 लाइउ वरकुंडलमउडधरि ।
 पासत्थिहिं णरवरेहि धरिउ ।
 मइं पुत्त असच्चउ सच्चविउ ।
 ता दिज्जउ अवरु अचेयणउ ।
 तो हउं ठिउ मउलियलोयणउ ।
 जं भासिउ दिट्ठपरंपरए ।
 पडिसिविणमिसिं पुणुं वउ धरमि ।

5

10

घत्ता—अम्हारउ लिप्पारउ विहसिवि अम्मइं भाणिउ ॥

तिं कुक्कुहु वणुक्कुहु पिट्ठिं णिम्मिवि आणिउ ॥ १९ ॥

18. १. ST हुणउं. २. T चंपउ. ३. ST omit this line. ४. T मइमत्ते

19. १. T ण जीवकए; ण अणु तए. २. S हाहारउ. ३. S सो. ४. ST पयगयासिरए. ५. A वउ उद्धरिमि.

20

सो सरइ व फुरइ व उट्टइ व
सो सजीउ व दइविं घडिउ
सो पडहहिं संसहिं महलिहिं
णाणातरुकुसुमसमाच्चियउ
सो परिवारेइ विणिवेइयउ
मायइ कुंकुमजलु घत्तियउ
पिट्टु वि जंगलु मणिवि गसिउ
जिह वंभणवउ महु वजरिवि
पवियप्पिउ किं ण होइ सहलु

सो बलइ व चलइ वहुइ व ।
महु तणियहिं दिट्ठिहिं आवडिउ ।
वज्जंतिहिं टिंविलिहिं काहलिहिं ।
दहिवंदणचंदणचैच्चियउ ।
कुलदेविहिं अगइ घाइयउ ।
तं रत्तु गलंतु विचिंतिंयउ ।
संपुण्णु अपुण्णु समव्वसिउ ।
दिट्ठिसु गिलंति पलु संभरिवि ।
तिह अम्हह जायउ पावमलु ।

घत्ताः--पुणु जोइणि भयदाइणि महं पणविय सव्भाविं ॥

10

पइं दिट्ठइं संतुट्ठइं जणु मुच्चइ संताविं ॥ २० ॥

21

जंघाबलु दढ्येरु वाहुयलु
दुत्तरि कंतारि विहुरि घरहि
इय देविहिं इउं पइट्टु सरणु
वैरु जाइवि सिरिकैलसेहिं ण्हविउ
अप्पुणु किर वणवासहु चलिउ
पियतणयहो रज्जु समप्पियउ
जं महं जारिं सहं कीलियउ
इयरह कह कंअइ तवयरणु
णिच्छउ महं पउ परिकिअयउ

महु देहि देवि जीविउ अचलुं ।
परिरक्ख सुरेसरि महु करहि ।
णैउ जाणमि आसण्णउं मरणु ।
णियणंदणु रज्जि परिट्टविउ ।
तउ करहुं णवर दइवै खलिउ ।
कंतइ णियकळुं वियाप्पियउ ।
तं रयणिहिं पण णिहालियउ ।
सामंतमंतिमहिपरिहरणु ।
तणुलिं गिं मणु उवलकिअयउ ।

घत्ता--सुदालिहिं जिह फुल्लिं फलु होही जाणिजइ ॥

10

अविहं गिं तणुलिं गिं तिह परहियउं मुणिजइ ॥ २१ ॥

20. १ T तिचिलिहिं = उ अच्चियउ. २ S reads टोहिं वि भावे परिवारियउ. ४. T पिच्छियउ. ५ S वंभ-
णाचिउ, T वंभणघिय, Δ वंभणघउ.

21 १. T त्रिययलु २ T मयलु. ३. S जवि. ४ T घरि. ५ T इउं कणमिहि. ६ S चरहुं; T करिमि.
७. T कणमु. ८. ASI परि हियउ.

22

जइ पुण रिसित्तु ण परिग्गहइ
इय चित्तिवि हउं पिम्मि तविउ
मइं तुज्झु सुमंगलु चित्तियउ
भो अज्जु भोज्जु देवायरिउ
सुविहाणइं धम्मं लइयाइं
पइं विणु हउं जीविउ णउ धरमि
जिम कामहो रइ सुरवरहो सह
सिरि हरिहि सीय रहुवइहि जिह

तो वसुहाहिउ मइं णिग्गहइ ।
पयवडियइ देविण विण्णविउ ।
अंतेउरु पुरु आमंतियउ ।
भुंजिवि जोइणिभुत्तुवरिउ ।
होसहिं बिण्णि वि पव्वइयाइं । 5
परमेसर पइं सहुं तउ चरमि ।
जिह परममुणिंदहो सुद्धमइ ।
हउं अणुगामिणि पिय तुज्झु तिह ।

घत्ता—तवचरणु वि जमकरणु वि पइं सहुं मरणु वि भावइ ।

पियं पइं विणु महु जोव्वणु जणु अंगुलियइ दावइ ॥ २२ ॥

10

23

परंपुरिसु रमिवि रइविंभलए
तं मइं सिविणयसमाणु गणिउं
उट्टु देवि अइरुइरहिउ
ता उट्टिय सुंदरि चंद्रमुहि
सोयारवयणविहि णंदियउ
णियकयकम्मेण व पेल्लियउ
जहिं पंचवण्ण मरुहयधयउ
उवविहउ पडपिहियासणइ
परियलु वित्थारिउ कणयमउं
कच्चोल थाल सोहंति किह
जेवणवेलइ महमहइ सह

जं रयणिहि दुक्किउ किउ खलए ।
मोहंधिं तं कलत्तु भणिउं ।
किं पणयभंगु मइं तुह विहिउ ।
कित्तिमु हसंति रंजंति सुहि ।
ता हउं बंदियणहिं वंदियउ । 5
जणणिइ समउं तहिं चल्लियउ ।
महएविणिकेयहु तहिं गयउ ।
मणिकिरणजालभाभूसणइ ।
णं उग्गमिउ णवदिणयरउ ।
गयणयलवडिय णकखत्त जिह । 10
बहुरसरसोइ णं सुकइकह ।

घत्ता—अइकोमलु सरलामलु धवलु कूह किह सीसइ ॥

तं भोयणु गुणभोयणु पिसुणसमाणउं दीसइ ॥ २३ ॥

22. १. T पइवाडियइ; A पयवडिइ २. S किम. ३. ST पइं सहुं परमेसर. ४. S प्रिय.

23. १. S परपुरिसरइपरइ; T परपुरिसरायरइ. २. ST अइरइरहिउ. ३. S सूयार. ४. S णउ. ५. T जेमण.

24

दोफालियाइ हउं फालियउ	णं वट्टमि जमपुरचालियउ ।	
दालिइ णवकंचणवणिणयइ	ताडिउ णं विरइयकणिणयइ ।	
डहुँउ चोप्पहु पुणु मइं डहइ	णं दुट्टघरिणिसंगमु वहइ ।	
पुणु मंडय ढोइय मंडलिय	मारंति वं मइं परमंडलिय ।	
पुणु दिण्णइं तिक्खइं तिम्मणइं	णावइ सुक्कइं रिउपहरणइं ।	5
पुणु लड्डुय सँविस विइण्ण किह	महु णिहण्णसीलउ भिच्च जिह ।	
पडिसवणु ण कासु वि दिंतियए	वोह्लिउ देविइ विहसंतियए ।	
मोयय महु मायइ पट्टविय	मइं तुम्हइं णिरु विणैपं ठविय ।	
णउ कंतहि वयणु अहक्कमिउं	अम्हइं मायासुणहिं समिउं ।	
तं सविस्सु भोज्जु दोहिं मि जिमिउं	अंगउं विसवेपं परिभमिउं ।	10
णिवडंतहिं विज्जु विज्जु चविउ	भज्जए हा णाह णाह लविउ ।	

घत्ता—घरैपडियए उँरि चडियए केसभारु वित्थारिउ ॥

हउं कोमले गलकंदले दंतिहिं पीलिंवि मारिउ ॥ २४ ॥

25

जो सहरिणिवयणहिं पत्तियइ	सो माणउ मइं जिह किह जियइ ।	
सुय झत्ति वत्त महु णंदणिण	सज्जणमणयणाणंदणिण ।	
णिघट्टिउ महिमंडलि थरहरंतु	णं वज्जणिहापं गिरि महंतु ।	
उम्मुच्छिउ घाहावंतु राउ	हा पइं विणु जंगु अंधारु जाउ ।	
सोर्यणइं लग्गु हा ताय ताय	पइं विणु महुं भग्गी छत्तँलाय ।	5
पइं विणु सुण्णउं घरैवीहु जाउ	एवाहिं को सामि अवंतिराउ ।	
विणु तापं रज्जहो पडउ वज्जु	विणु तापं महु ण खुहाइ रज्जु ।	
वलि किउ महु रज्जु दुहोहखाणि	जं झत्ति परत्तहो करइ हाणि ।	

21 १ ST read this line after the next २ AS दट्टउड ३ T वम्मइं ४ AS मयिस य दिण्ण-

५ AST पणणं ६. S वरि, T परि ७ S उप्परिचडियण; T उप्परिपट्टियण ८. S पीडिवि; T चंपिवि

25 १ ST जगि २. T विलयणह ३. A भग्गी महुं. ४. T वप्प छाय. ५ ST घरवट्ट; A घरपीद

मंतिहिं पडिबोहिउ घरणिणाहु
 संसारि असारइ जेत्तियाइं
 णल णहुस वेणुं मंघायँ हौं
 इह णरवइ हौंतउ जगि पसिद्धु
 आलेहिवि जो मारंतु वेणु
 हरि हलहर कुलयर चक्रणाह
 इय जाणिवि किज्जइ सोउ केव
 तं णिसुणिवि उच्छाइयइं बे वि
 उब्भियचंदो वा केलिदंड

मेळंतु सदुक्खउ अंसुवाहु ।
 वोलीणइं अक्खमि केत्तियाइं । 10
 ते वि महियले कालवसिं समत्त ।
 अइबलु वि महाबलु कालि खद्धु ।
 कालाणलि दह्हुउ जेम वेणु ।
 ते कार्लि कवलिय बलसणाह ।
 संसारहो पहावत्थ देव । 15
 पडुपडहसंखकाहलइं देवि ।
 विच्छाय जाय बंधवह तुंड ।

घत्ता—विवर्णम्मणु पडु दुम्मणु वारवार मुंछिज्जइ ॥

मणि तप्पइ पुणु जंपइ तापं विणु किहँ जिज्जइ ॥ २५ ॥

26

उट्टंतपडंतइं णिग्गयाइं
 रायहो पच्छइ गच्छंति केम
 रत्तंबरधारिणि जुवइ काइ
 बहुयाउ मुयउ सहं राणएण
 कार्हिं मि लइयउ तवचरणु घोरु
 अमयमइ ण णिग्गय कलुसभाव
 कयउद्धहत्थणारीणरेहिं
 अण्णत्तहिं वेलपडिच्छिपहिं
 केण वि णवखंडइं कियउ देहु
 कु वि विच्चिं विलगउ गुणमहंतु
 कि वि कुंतहिं हिंदोलंति वीर
 महयालहो दाहिण मुत्ति णेवि

अंतेउराइं दुहवसगयाइं ।
 छणयंदहो ताराणियरु जेम ।
 णं सूरहो पच्छइ संझ जाइ ।
 पयपालणधम्मवियाणएण ।
 परिसेसिवि कंकणु हारु डोरु । 5
 खुज्जय आसत्ती दुडु पाव ।
 धाहाविउ बहुदुक्खाउरेहिं ।
 छिण्णइं सीसइं कयणिच्छपहिं ।
 सुमरेप्पिणु साँमिहि तणउं णेहु ।
 असिधेणुयाइ उर्यरइं हणंतु । 10
 कि वि अप्पउ हुयवहि हुँणहिं धीर ।
 संकारावियइं सुएण बे वि ।

१. ST सयर. ७. A जेवि महि भुंजिवि अवरइं गयइं तेवि. ८. ST पयापालु. ९. S विमणम्मणु. १०. ST मोहिज्जइ
 ११. ST किं किज्जइ.

26. १. ST बीयंदहो; A छणइंद. २. ST read this line before रायहो...जेम. ३. T सामियतणउं
 ४. ST चिच्चि (note: चित्तायां) ५ A उरयलु. ६. A कुणइ धार.

फयसंसयारसेसाइं लेवि	खिचैइं सुरसरि अद्वियइं णेवि ।
महु णामिं दिण्णइं गोहणाइं	महुं तणपं अइणि हसोहणाइं ।
दिण्णइं अंगहारइं कंचणाइं	वरचेलइं लणइं अइघणाइं ।
दिण्णइं धयंछत्तइं भूसणाइं	दियवरहं लिहाइवि सासणाइं ।
रोरत्तणु रोरइं हरहिं जाइं	महु णामिं दिण्ण सुएण ताइं ।
जघंधहं अंधहं भुक्खियाहं	घणघण्णइं दिण्णइं दुक्खियाहं ।
गोसुयहं विवाहइं कयइं तेण	णरवइ महु णामिं महु सुएण ।
तो वि लद्धु ण उत्तमु मणुयजम्मु	बलवंतउं जीवहं राथ कम्मु ।

घत्ता—संसारए अइघोरए हिंडहिं विसयासत्तइं ॥

जीवइं णउ पावहिं जाम ण भावहिं दंसणणाणचरिचइं ॥ २६ ॥

27

सीयंल्लवेल्लितरुवरगहणि	हिमवंतहो दाहिणागिरिगहणि ।
जहिं चण्णसीहगयगंडयाइं	मयंदुग्गहकरिभल्लसयाइं ।
संवरवेउल्लइं रोहियाइं	एणइं जहिं पुल्लिहिं छोहियाइं ।
जहिं संचरंति बहुसुग्गसाइं	गत्ताइं जाइं णिरु घुग्घुसाइं ।
जहिं परंढा कोकंता भमंति	झिल्लिरि खच्चेल्लइं गुमुगुमंति ।
जहिं झिल्लपुल्लेदइं णाहलाइं	वीणंतइं तरुवेल्लीहलाइं ।
जहिं कुक्करंति साहामयाइं	झुल्लंतइं तरुसाहागयाइं ।
उट्टणसीला तंचोललग	जहिं हरि खजंता काहिं मि भग्ग ।
जहिं घुरुहुरंत दाढाकराल	सूलच्छहिं सहं जुज्झंति कोल ।
कंदुल्लंगहर गह्वम्मु जेतथु	हरिहुल्लिहिं जहिं दूंसियउ पंथु ।

७. ST धित्तइं ८. S णेणयइ. ९ S अंगहारइं T अंगहारइं. १०. P adds before this line in second hand: सीयल्लवहीतरवरघणाइं दिण्णइं चिटल्लइं णंढणवणाइं. ११. S छजइं हरिभूमणाइं. १२. S णघणाइं

27. ST read this line as हिमवंतहो दाहिणि गिरिगणे (T दाहिणागिरिगहणे) अगदण्ण मरिहिं गार्म्मि एणे. २. S omits मयदुग्गह.. रोहियाइं. ३. S छेपाइं; T छित्ताइं. ४ S सुग्गमग्गया परिभमंति T महिमा मरदा. ५ T कुक्करंति ६ S adds before this line: जहिं आगइं घोगइं कुक्करंति घोरणट टाण संचरंति । उट्टणमयदुग्गइं णिरु भल्लसयाइं संवरवेउल्लइं रोहियाइं. ७ S कुट्टागहिर, A कंदुगु.

८. T घामियद.

पंचासहिं थूणइं दारियाइं   जहिं भिल्लिं हरिणइं मारियाइं ।
 जहिं गहिरइं घारइं परिभमंति   गिरु वायडउल चुमुचुमंति ।
 जहिं वेळिहिं वेढिय तरुवराइं   णं कीलहिं अवरुंडणपराइं ।

घत्ता—तहिं काणणि तरुवरघणि असुहकम्मपरियम्मि ॥

वरिहणकुलि दुहसंकुलि आणिवि घित्तु कुकम्मि ॥ २७ ॥

15

28

अइदारुणभीसणवणगहणि   अवइणु मऊरिहि गन्धि खणि ।
 उयरगिं दडुउ बप्प किह   खलवयणिहिं सज्जणु पुरिसु जिह ।
 तहिं दुक्खहिं पत्तउ कहमि केम   तत्तइ कडाहि णारइउ जेम ।
 छुडु उर्यरहो हुंतउ णीसरिउ   छुडु पक्खणिपक्खवाउ धरिउ ।
 कंटयतरुखरसक्खरखरहे   छुडु पाउ ण देमि देमि धरहे ।
 काणणि विसदंसहं हउं डरमि   छुडु मायइ परिरक्खिउ चरमि ।
 छुडु किमिउल्लु चंचुइ चूरियउ   पोडुल्लउ छुडु मइं पूरियउ ।
 कीलंती विणिहय वणभमिणि-   ता वाहिं मारिय महु जणणि ।
 सा लइय णिबंधिवि चेलियहिं   हउं पुणु घल्लियउ उच्चोलियहिं ।
 लइ रडइ मोरु पारद्वियहो   किं पूसइ मासालुद्धियहो ।

5

10

घत्ता—तहिं गिम्हइ देहुणहं हउं संताविउ जेहउ ॥

वापसरि परमेसरि वणणहुं तरइ ण तेहउ ॥ २८ ॥

29

आणिय गामहो छुडु णिट्ठविय   मायरि तलवरहो परिट्ठविय ।
 विणिवारियमंदिरमंजरए   हउं आणिवि घित्तउ पंजरए ।
 हियउल्लउ दुक्खे सल्लियउ   ता वणयरघरिणिए बोल्लियउ ।

१. A वरहिणकुलि.

28. १ S इय. २. S वणगहणि. ३. T omits this line. ४ S जडरहं. ५ A ककर. ६ S पेहलउ; T पेडुल्लउ; A पुडुल्लउ ७. ST विणिहय; A वरहिणि. ८. T वेळियए. ९. ST उच्चेलियहे. १०. ST देहुम्हइ. ११. S केहउ. १२. S जेहउ.

29. १. S अवट्ठविय; T पट्ठविय.

महु लुहइ कलेवरु घरहरइ
 टिभाइं काइं खाहिंति तणु
 पइं गरुय मोरि दिण्णी परहो
 णिसुणिवि णियकंतहि वयणगइ
 णिउ हउं वग्गुरियइ चिक्किणिउं
 आरंक्खिणण णउ भक्खियउ

सिसुमोरिं कवलु वि णउ भरइ ।
 तुहुं किं खाएसहि भिल्ल भणु ।
 हो जाहि समैर मावहि घरहो ।
 सहसत्ति चिलायहो जाय मइ ।
 सत्तु व पत्थे तेण जि किणिउं ।
 घोरहं मज्जारहं रक्खियउ ।

5

4

घत्ता--तलवरघरि हंसु व सरि हउं सुच्छायउ जायउ ॥

10

कणु भुंजमि जणु रंजमि सुमहुरमुक्कणिणायउ ॥ २९ ॥

30

जीयाहारै परिवहियउ
 महु जायउ पिच्छकलाउ किह
 अवलोइवि मेरी रूवसिरि
 जायवि इहु ढोयमि जसवइहि
 ता पत्तहिं महु पियपत्तियहे
 दियसुद्धसेसमासासाणिहे
 अणवरयइं पुत्तियेदेवयहे
 गंगासरिसलिलपवित्तियहि
 अयहरिणघवियपियरुत्तियहिं

पावें सहुं देहु वि वहियउ ।
 वरपंचवण मणिमाल जिह ।
 तलवरु पभणइ उज्जेणिपुरि ।
 जसहरतणयहो कीलारइहि ।
 महुमहपयपंकयभत्तियहे ।
 मुक्कगहारदियसासणहे ।
 वलिदिण्णच्छिण्णमिदर्यसयहे ।
 सीसेण णवियगहसोत्तियहि ।
 णिंदियमुणिवरचरणुत्तियहि ।

5

घत्ता--उज्जेणिहिं सुहजोणिहिं विसरसमुच्छियकायहि ॥

10

मंदमइहे चंदमइहे गयउ जीउ महु मायहि ॥ ३० ॥

31

बलघंतहि पवणजउद्धरिहि
 चलकुटिलकुलिसककसणहरु

सा केण वि कम्मं कुक्कुरिहि ।
 हरिणयणुगामियकरपसंरु ।

२ ST मवर ३ T आरणिणण. ४. T हसच्छायउ (हं मच्छायउ,) S हउं मच्छायउ.

30. १. ST इह. २ AST कीलणरइहि ३. A एत्तहु. ४ S omits मुक्कगहार...देवयहे. ५ A सेस.

६. ST समुहे. ७ T omits सीसेण णविय.. पियरुत्तियहे.

31. १. ST पहर.

33

पाउसु णिपवि रोमंचियउ
पुणु रुणुणउं मइं थोरंसुयहिं
पुणु दिट्ठउ खुज्जउ खोणियहि
ईसावसेण विसमिं णडिउ
चलपयसणकस्रवंचूद्वयइं
णीसारइ जारइ हासरइं
रुहिरुल्लउ धारहि परियल्लिउ
मणिरसणादामिं ताडियउ

हउं परमाणंदिं णच्चियउ ।
णं जम्मासुहसुमरणचुयहिं ।
आसत्तउ पिययमराणियहि ।
रूसिवि दोहि मि उप्परि पडिउ ।
पेहुंणयसडप्पणमहिगयइं ।
धिण्णि वि णिहयइं उड्डियकरइं ।
मिहुणुल्लउ विहलंघलु घुलिउ ।
कंताइ चरणु महु मोडियउ ।

5

घत्ता—जइयहुं पहु तइयहुं सहु असमाणउ णउ घायमि ॥

एवहिं इहु मोरउ लहु तेण तीइ कइ लायमि ॥ ३३ ॥

10

34

उट्ठंतु पट्ठंतु पघाइयउ
तहिं एक्कइ कोवाऊरियए
अण्णेक्कइ चामरदंडपण
अण्णेक्कइ तट्ठंतु पंतियए
अण्णेक्कइ हउ हारावलिए
अवरइ वीणादंडेण हउ
घे घे पभणंतियउ खुज्जियउ

पच्छइ परिवारु पराइयउ ।
पाउंय महं मुक्की दारियए ।
आहउ कप्पूरकरंडपण ।
चट्ठुंयफलेण पहरंतियए ।
अण्णेक्कएक्ककुसुमंजलिए ।
हउं कइ ष कइ व रंगंतु गउ ।
पच्छइ लगगउ घरलंजियउ ।

5

घत्ता—सुरउद्वहो तहु सद्वहो आंए जणणीसारिणि ॥

गालि धरियउ थरहरियउ हउं णिम्मुकुउ पारिणि ॥ ३४ ॥

35

जसघरारपं पीडिय गलउ
मेल्लविउ ण मेल्लइ णिठुरउ

आवद्धदीहददंसंखलउ ।
पासयफलहै हउ कुफुरउ ।

33. 1 ST पियरायाणियहि. २ ST रोमं ३. AT मेहुणय.

34 १. A पादव. २ ST णट्ठउ. ३ S चट्ठुंयफलेण. ४. S घायिवि.

35. १. A टिह.

सिरु दोहाविउ गउ सो वि मुउ
 मइं सोअइ पहु चिरजम्मसुउ
 हा मोर मज्जु घरपुत्तलिय
 तुहुं जाम सिहरि थिउ पायडउ
 हा पइं विणु को हियवउ हरइ
 पइं विणु एवहिं रंगावलिय
 कामिणिपयणेउरसर सुणिवि
 हा जसहर राणउ अज्जु मुउ
 हा सुअर अज्जु कसेरदलु
 करवंदजालवणि वसियमए

विहिकम्मवियारुं विचित्तु कउ ।
 हा सिहि घरसिरि भूसणउं चुउ ।
 पइं चाडियइ होइ सकुंतलिय ।
 घरि ताम ण सोहइ धयवडउ ।
 घरवावीहंसि सहुं चरइ ।
 छज्जइ विचित्तकुसुमावलिय ।
 पइं विणु को णच्चइ तणुं धुणिवि ।
 हा दइव काइं मइं सुणहु हउ ।
 भक्खंतु पिअंतु सुसच्छ जलु ।
 सुहु अणुहवंतु सरकहमए ।

घत्ता—कयदुगइं सारंगइं रणिण भवंतु सइच्छइं ॥

को सारउ मिगमारउ एयहो कविलहो पच्छइ ॥ ३५ ॥

36

इय सोइवि दिण्णउ तेण सिहि
 जिह पिउपिउजणणिए चिरु णिहिउ
 जणुं पियरहं जलु भोयणु ठवइ
 णिकखज्जहक्खपत्थरपउरे
 णिज्जले मरुहयगयधूलिए
 काणिहिं पसविहिं दइवें वणिउ
 मिगि भुक्खिय दुक्खिय सुक्खथणि
 दुद्धिं विणु जढराणलु जलिउ
 लहिं साउ अणेयणायसयइं
 खद्धइं विवरहो कहेवि किह
 सो सुणहु मरिवि तहिं हुउ उरउ

किउ विहिमि मरणसंकारविहि ।
 तिह पाणिउं पिंडदाणु विहिउ ।
 पियरल्लउं किं पि ण अणुहवइ ।
 उगयसामरि बंनुलखयरे ।
 काणणि सुवेलगिरिपच्छिमए ।
 हउं कुंठिं पसविणण जणिउ ।
 थणु जीहइ लिहमि ण लहमि धणि ।
 मइं एक सणु कत्थइ गिलिउ ।
 णं धम्महो मूलइं उक्खयइं ।
 अइभुक्खिएण गरुडेण जिह ।
 दुद्धरसर दुंदरभक्खरउ ।

२. A विवाउ. ३. S सोइय; A सोवइ. ४. ST सिरु. ५. ST चरंतु.

36. १. ST पुणु किउ. २. AST वच्चुल. ३. ST साउ लहिवि. ४. S दुंदुर; T डिंदुर.

घत्ता—वणि विलसद् विलि पविसद् जाम ताम महं लद्धु ॥
मुहलग्गण पुच्छग्गण घरिवि स्नाहुं पारद्धु ॥ ३६ ॥

37

पल्लहेवि मुह विससिद्धि मुयद्
सो हउं भक्कमि सो महं डसद्
तोडद् तडत्ति तणुबंधणं
फाडद् चडत्ति चम्महं चलं
हउं एम तरच्छि सयहो णिउ
को लंघद् महियलि कम्मवसु
बहु थावर जंगम जीवउलु
वियल्लिदिय बहु पंचिदिय वि
हउं कूरतरच्छे मारियउ
भो मारिद्धत्त णिव दिट्ठु सइं

दढवियडफडंफडु फुप्फुवद् ।
महु पलु तरच्छु पच्छद् गसद् ।
मोडद् कडात्ति हइं घणं ।
घुट्टद् घडत्ति सोणियजलं ।
महं मायाविसहरु कवलु किउ ।
अण्णोण्णाहार मरंति पसु ।
णर तिरिय गिलंति णिणु सयलु ।
अवरोप्पह खंति ण भंति क वि ।
महं कालसप्पु संघारियउ ।
दूसहु अणुहवियउ दुक्खु महं ।

10

घत्ता-- इय पिसुणिउ पइं णिसुणिउ जइ तो हिंस विवज्जहि ॥
इयदप्पउ परमप्पउ पुष्पयंतु पडिवज्जहि ॥ ३७ ॥

इय जसहरमहारायचरिण्ण महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकइपुष्पयंतविरहण्ण महाकम्भे
जसहरचंदमद्भवंतरेवण्णणो णाम वीओ संधी परिच्छेओ समत्तो ॥ २ ॥

III

*नक्षत्राधीशरोचिःप्रचयशुचितरोद्दामकीर्त्या निकेतो
निर्णीताशेषशास्त्रस्त्रिदशपतिनुताशेषवित्पादभक्तः ।
भ्राता भव्यप्रजानां सततमिह भवाम्भोधिसंसारभीरु-
नीतिज्ञो निर्जिताक्षः प्रणयविनयवान्नन्दतां नन्ननामा ॥ १ ॥

I

पुणु रायहो भासइ अभयरुइ णियभवभवणकिलेसकह ॥
उजेणिहि सिप्पा णाम णई अत्थि सच्छ गंभीरदह ॥ ध्रुवकम् ॥
दुवई—तडंतरुपडियकुसुमपुंजुज्जल पवणवसा चलंतिया ।
दीसइ पंचवण्ण णं साडी महिमहिलहि घुलंतिया ॥
जलकीलंततरुणिघणथणजुयवियलियधुंसिणपिंजरा । 5
वायाहयधिसालकल्लोलगलच्छियमत्तकुंजरा ॥
कच्छवमच्छपुच्छसंघट्टविहंठियसिप्पिसंपुडा ।
कूलपडंतधवलमुत्ताहलजललवसित्तफणिफडा ॥
णहंतणरिंदणारितणुभूसणकिरणारुणियपाणिया ।
सारसचांसभासकारंडविहंठिरहंसमाणिया ॥ 10
परिघोलिरतरंगरंगंतरमंततरंतणरवरा ।
पविमलकमलपरिमलासायणहंजियंभमिरमहुयरा ॥
मंदुवयंठपसतवसंठियतावसवासमणहरा ।
सीयलजलसमीरणासासियणियरकुरंगवणयरा ॥
जुज्झिरमयरकरिकरुप्फालणतसियतडत्थवाणरा । 15
पडियफुल्लिगवारिपुण्णाणणचाययणियरदिहियरा ॥
स्यचिक्खिल्लखोल्लखणिखोल्लिरंलोल्लिरंकोलसंकुला ।
असइसत्थाणिच्चसंसेवियबहलतमालमहुयंला ॥

This verse is omitted in S and T.

१. T तडितरु. २. T कुसुम. ३. S पवणाहय. ४. T विसद्विय. ५. S भासचास. ६. T गुंजिय. ७. S सीय-
यणासासियणियडकुंडंगवणयरा. ८. T तडियपुडिग; S पडियपुडिग. ९. ST खोल्लिर. १०. A लोलिय,
महुयरा; S महुलया.

घत्ता—हउं तात्तु तरच्छहु णिहुरहो दाढाघायहिं णिट्टियउ ॥

आवेप्पिणु ताँसु तरंगिणिहि मीणिहि गम्भि परिट्टियउ ॥ १ ॥

20

2

दुवर्—हउं संजाउ पोढपाढीणसरीरवियारणक्खमो ॥

गयणुल्लणवलणपरियत्तणलंघियवारिविच्चमो ॥ १ ॥

उज्जलम्मि कोमलम्मि तत्थ सच्छविच्छुलम्मि	संचरंतु हं तरंतु मीणमंडलं गिलंतु ।	
ताउं माउपण्णएण दंतपंतिभिण्णएण	पुव्वयालि मे हएण तम्मि रण्णए मएण ।	
वद्धघोरकम्मएण लद्धवारिजम्मएण	सुंसुवारहूयएण सुंसुवारियासुएण ।	5
दंतपहिं पीलिऊण णक्खपहिं फालिऊण	जौव हं णियच्छिमो मि आइउं समिच्छिमो मि ।	
ता णईसमागयाइं सोमउंजुअंगयाइं	घग्घरावलीरवाइं णीरकीलणुच्छवाइं ।	
चारुचीरसोहियाइं संपयाविलोहियाइं	दिव्वगंधवासियाइं हारदोरभूसियाइं ।	
साविणोयभूसियाइं खुज्जयाइं धावणाइं	तोयमज्जए तरंति णिव्वुद्धेवि उच्छलंति ।	
जा रमंति ण्हंति थंति पंति जंति संभवंति	एकमेक सिंचयंति पंजलीहिं कं धियंति ।	10

घत्ता—ता तेत्थु तरंतु तरंतु जले एक्के एक्कु णिसुंभियउ ॥

खुज्जुल्लिय अम्म उवरि पडिय दिट्ठउ दइयवियंभियउ ॥ २ ॥

3

दुवर्—सा धरिया भैलेण जलवईणा हउं मुक्खउ पणहुउ ॥

जममुहरफुहरणिनुं भयवेविह सरिविवरं पइहुउ ॥ २ ॥

गोमिणीसामिणीमाणिणीमाणउ	धाविया किंकरा बोद्धिमो राणउ ।
मज्जमाणा समाणा तए पुज्जिया	देवकीलाविलासुज्जिया खुज्जिया ।
धित्त गाहेण गाहेण णिव्वट्टिया	आमिसालुद्धएणं मुहावट्टिया ।
ता रुसा कंपियं राइणा जंपियं	परिसं विप्पियं कइस होही पियं ।

१२. ST ताहि.

2. १. ST ताव २. A सुंसुमारओ हुएण, ST संसुमारहूयएण ३. T सिंसुमारिया. ४. A जाम हं णिय-
च्छिउण.. समिच्छिउण ५ ST भाइणाइं. ६ PST omit तोय...उच्छलंति. ७ PST omit एकमेक सिंचयंति ८
T खुज्जिय

3. १ AST बलेण. २. S जलवालिणा with note जले बलं यस्य. ४ T णियंतु ५. AT विन्नासुज्जया,

सूअरा संवरा सुकदोसा वणे
 रुद्धसिप्पासरो खद्धणारीणरो
 दंडिणो मंदिरं लोयणासुंदरं
 वुत्तुमेयं सकोहो सजोहो सरिं
 तेण केवट्टविंदं समाणत्तर्यं
 तं दहंतं महंतं पि संखोहियं
 देहसंदोहसमद्वणुप्पेल्लियं
 उट्टिणं रुद्धमच्छंधिकोलाहले
 उच्छलंतो वलंतो चलंतो गले
 राहणो दाविओ चिच्चिणा ताविओ

मेसया मारिया भूर्यं भीसावेण ।
 एस दोसायरो णेमि वारीयरो ।
 अग्गिजाँलाघरं भासुरं भीयरं ।
 झत्ति पत्तो णिवो वाहिऊणं हरिं । 10
 तस्स सद्देण फुट्टं व लोयत्तर्यं ।
 बाहुदंडेहि चंडेहि कंडोहियं ।
 तेण जंतेण रूहत्थलं रेल्लियं ।
 भंगुरेणं गलेणं विभिणो गले ।
 कट्टिओ सुंसुवारो णिहित्तो थले । 15
 चंडदंडेण सो णिग्गहं पाविओ ।

घत्ता—हउं विवरहो हौंतउ णीसरिउ जावच्छमि माणंतु सरु ॥

ता कयमारणकलयलचवलु आयउ पुरधीवरणियरु ॥ ३ ॥

4

दुवई—जालं तत्थ तेहिं मज्झोवरि धित्तुं महाघणसुत्तसंकडं ॥

हत्थपहत्थपहिं धरिऊण णिओ महाणईतडं ॥ ६ ॥

णं रणि सुहडु रइयरिउवूहिं
 णं घरत्थु दुग्घरवावारिं
 जेम जीउ मोहेण विसालिं
 पायपहारहिं हउं अवियट्टहिं
 ता कंचुइ मच्छंधिउ घोसइ
 पुंजियवहुसिप्पिउडकवाँडइं
 ता हउं तेहिं धम्म णिद्धाडइ
 जलयरु होइवि थलयरुदुकखइं

णं कोसियकिमि तंतुसमूहिं ।
 पुत्तकलत्तमोहवित्थारिं ।
 तेम राय हउं वेढिँउं जालिं । 5
 जा समरट्टथोट्टकेवट्टहिं ।
 मह णँहं मुए दुग्गंधु पहोसइ ।
 कच्छवझसकुलीरहेड्डालइं ।
 णेवाँविउ मच्छंधियवाडइ ।
 संपत्तउ विणिवारियसोक्खइं । 10

५. A भूरि. ६. S खद्धणारीणरो रुद्धसिप्पासरो. ७. S अग्गिजालाघरं; A अग्गिजालाघरं. ८. S मीशु.
 ९. ST कलयलु चवलु.

4. १. ST तेहि तत्थ. २. ST धित्तमहो. ३. ST णिउग्गि; A. णिलधि. ४. ST वेढिँउं. ५. S णाँहोसइ. ६. ST णहोयलहु; A. णहमुए. ६. ST कवालइं. ७. ST णेचि ट्ठियउ.

गय महं तर्हि कह कह व विहावरि उगगउ सूरु तिमिरकरिकेसरि ।
दाधिय मीणधरेहि णरिदहु चिरभवतणयहु कुवलयचंदहु ।
ता भट्टे महु लक्षणु उत्तउ जं विप्पागमि काहिउ णिरुत्तउ ।

घत्ता--एहु मच्छउ पंदुह रोहियउ णइवाहहो संमुहु तरइ ॥

वहुहव्वकव्वजोगउ भणिवि वेउ भडोरउ वज्जरइ ॥ ४ ॥

5

दुवई--कहिय सायराउ मुररिउणा रोहियमच्छरूविणा ॥

चत्तारि वि सडंगवरवेय जगुभवभावभाविणा ॥ ६ ॥

तां हउं तेहि पवित्तु विहाविउ अमयमईहि भवणि णेवाविउ ।
सा विण्णविय कयंजलिहत्थे माइ माइ णिसुणहि परमत्थे ।
रोहियंमच्छु एहु जाणिज्जइ एपं पियरवग्गु पीणिज्जइ ।
वप्पहो णामिं विप्पहं दिज्जइ पयहो पुंछु लुणेवि पइज्जइ ।
ता कंतइ महु पुंछु लुणाविउ सिहिणा संभारेण पयाविउ ।
भट्टभट्टारपहिं तं सद्धउ मइं तर्हि देहदुक्खु आलद्धउ ।
अण्णु खाइ अण्णुहु किं पावइ वेयमूहु जणु किं पि ण भावइ ।
पुणु हउं जलणजालसंतत्तइ उक्कलियहिं वलियहिं परियत्तइ ।
तेल्लकडाहि कटंति णिहित्तउ तियहुयतोयमळकिं सित्तउ ।
णियधंरु पुह परियणु परियाणिउ माणसदुक्खु भीमु मइं मांणिउ ।
देहदुक्खु पुणु केहउ सीसइ जो वण्णहुं सक्कइ ण सीरासइ ।

घत्ता-सिज्जंतहो महु घउ सिमिसिमइ चालुय चट्टुय चूरियउ ॥

वहुजीरमरियलव्वेणहो जलिण णिव्वाइउ मुहुं पूरियउ ॥ ५ ॥

6

दुवई--तं गिलिउण झत्ति गलणालिवहेण देहेइ अंगयं ॥

तमतमणारयस्स सारिच्छमदो मह दुँह पसंगयं ॥ १ ॥

८. S णरचटंहो ९. T. भराडउ.

5 १ S जुय. २ S रोहिउ एहु मच्छु ३ S read- एयहो पुंछु लुणेवि पइज्जइ वप्पहो णामे तिणहे दिज्जइ. T read- वप्पहो कारणि विप्पहं यिज्जइ ४. ST णियपुन घर ५ T जाणितं ६ T मरम्मइ. ७ ST लवणजलेण, A लवणमणिट.

6. १. A गलिउण. २. A गलणालिवहेइ. T गलणालिवहेण ३. S देहेय ४. T हुमग मंगयं.

उच्छल्लिवि उच्छल्लिवि तलियउ
 लुणिवि लुणिवि तणुकंटय वीणिवि
 भक्खिउ पणइणीइ जारेण वि
 महु णामेण हउं जि संपासिउ
 हिंसाकम्मु धम्मु पडिवज्जइ
 जा चंदमइ सुणहं फणिभवचुअ
 माय महारी विह्वविह्वई
 मरिवि मीणु संजायउ छेलउ
 बोक्कडपण जूहपरिपालिं

एम बप्प दुक्खें णिहलियउ ।
 भक्खिउ बंभणेहिं पुत्तेण वि ।
 भक्खिउ सर्यालिं परिवारेण वि । 5
 एम लोउ अण्णार्णिं दूसिउ ।
 णिग्घिणु सोत्तियवापं भिज्जइ ।
 सुंसुयाह होइवि पुणरवि मुअ ।
 छाली पासंगामि सीं ह्वई ।
 ताहि गग्भि लंबिरकण्णालउ । 10
 हउं जुवाणु हूवउ गयकालिं ।

घत्ता—णियजणणिहि मेहुणसण्णसुहं अणुहवंतु सिंगिं हयउ ॥
 जूहेसिं तापं अइयपण वम्मुल्लरिउ हउं मुअउ ॥ ६ ॥

7

दुवई—सत्तमघाउ जीउ विण्णि वि सह थक्कइं माउपोट्टए ॥

अप्पउं अप्पएण मइं जणियउं दुविहभवे पयट्टए ॥ १ ॥

णउ तहिं लज्ज ण णिवसणेचली
 तइयहं हउं काइं मि ण बुज्झमि
 गग्भि णिसण्णउं हउं संपुण्णउ
 आसि जेण जायउ जा मायरि
 जाहि वि पुणु हउं गग्भि णिलीणउ
 कामाउरु मायापियरुल्लउ
 पारद्धिउं जाइवि मल्लु संचिवि
 मिग्गु ण लंहतिं पडिआवंतिं
 तिकखखुरुपिं खणि दोहाविउ

पसुयहं जणणि वि होइ महेली ।
 एवहिं अंतो अंतो डज्झमि ।
 अच्छमि जाम कुजग्भि पवण्णउ । 5
 जा मइं रमिय अपण मणोहरि ।
 अच्छमि णिग्गमकंखिह रीणउ ।
 तं कीलंतउ अयमिहुणुल्लउ ।
 काणणु णिरवसेसु परियंचिवि ।
 तं जोइवि कुसुमावलिकंतिं । 10
 छौवउ जीवमाणु अवलोइउ ।

घत्ता—दोण्णिवि दोखंडी ह्याइं ताइं मयाइं रुवंताइं ॥

गग्भासइ महुं अवलोइयहं अट्टंगइं कंपंताइं ॥ ७ ॥

५. AST विहयविह्वई. ६. T छालिय. ७. A पासिगामि. ८. T संभूई. ९. A अयवइणा.
 ७. १. A मायपोट्टए. २. A पारद्धिहिं. ३. S मउ; T मृगु. ४. AST पुणु णियडीह्वुं.

8

दुवई—उभरं फालिऊण विभइएं हउं राएण कहिउ ॥

अपिउ अयवइस्स सुणु ससिमुह कालेण वहिउ ॥ १ ॥

तहिं सेवमि अण्णाणपवित्तिउ
पहु झडवि हडाविय जूहाहिउ
देविहि अग्गइ भणइ भडारिप
करि पारद्धिलाहु महु भयवइ
ता तहु वणि संपण्णउ मयवहु
ताहिं थिर थोर महिस मारेपिणु
ता हउं आणाविउ सूआरिं
उंघिदुउं जं तं मइं सुंघिउ
अच्छमि वद्धउ दीहें डोरें
वंभण भुंजाविय महिणाहिं

मायासससुआउ णियणात्तिउ ।
हउं जावच्छमि ता वसुहाहिउ ।
महिसासुरवरदेहवियारिप । 5
तुह वलि महिस देमि हरिवरगइ ।
घरि आयउ पुणु पुण्णमणोरहु ।
पुज्जिय मासरसोइ करेपिणु ।
मासखंडु जं सुणहिं घोरिं ।
सुज्जइ णासापवणि लंघिउ । 10
णं भवभयकयकम्मं घोरें ।
मासरसयघयस्त्रीरपवाहिं ।

घत्ता—परमेसरि सुलकवालघरि माहिसामिसवसरुहिरपिय ॥

कंचाहणि पीणिज्जउ भणिवि राएं परिवोपवि दिय ॥ ८ ॥

9

दुवई—अण्णेक्कहिं हयारिपलकवलपथिणिरतुप्पघारयं ॥

दाउं भोज मज्ज सुअ वहरस विणिहयच्छुहवियारयं ॥ १ ॥

कंकणाहं णाणापरिहाणहं
पुणु भातिउ राएण पसत्थहु
दढरज्जुअपरिवेढियगत्तिं
मइं संचित्तिउ णिरलंकारिं
अंतेउरणारियणं सव्वं
पासत्थहु जं किं पि चि णावइ

दिण्णहं गोदाणहं भूदाणहं ।
पावउ महु यप्पदो सग्गत्यहु ।
भुक्कघातण्ढासिहिपेरितत्तिं । 5
विहवत्तणवज्जियसिंगारिं ।
दिण्णु पिंहु पुत्तेण विगव्वे ।
सग्गत्यहु तं किरं कहिं पावइ ।

8. 1. A विभइयं; T चित्तइयं. 2 T पुणु; S सुणि 3. T omits this line; P gives this line and the following in second hand. 4 S भवभयकयकम्मं 5 T. परिवोरे घंदिप.

9. 1. S संनत्ते. 2 S क्किं किर.

सहुं माउच्छियाहिं तहिं भुंजइ. पुत्तु महारउ सयणइं रंजइ ।
 हउं अंतेउरु सयलु णियच्छमि अमयमई पियघरिणि ण पेच्छमि । 10
 णियणासउडि करग्गु णिउत्तउ ता एकइ लंजियइ पउत्तउ ।
 अज्जु जि मारिय महिसयजंगलु बाइ दुगंधउ सुट्टु अमंगलु ।
 भणइ अवर झसभोजिं णट्टउ अंगुवाइ देविहि णिक्किट्टउ ।
 अण्णेक्क जि भासइ णउ एहउ हउं आहासमि दिट्टउ जेहउ ।
 मायइ सहुं गरलुल्लउ चारिउ खुज्जयकारणिं णियपइ मारिउ । 15
 पावै तेण सडियणासोट्टइं पूइवाइ राणी हय कुट्टइं ।
 घत्ता—हउं जाणामि आमिस पुंजियउ भोयणवेलइ ढोइयउ ॥
 आयणिवि कामिणिजंपियउ देविहिं वयणु पलोइयउ ॥ ९ ॥

10

दुवई—सव्वावयवरूवफुडं वत्तिविवज्जियअइअलक्खणं ॥

सुइरु वि पिच्छमाणु णउ लक्खमि तिमहमहु पडिक्खणं ॥ १ ॥

विहि परयारहो अवसिं रूसइ कोहिं लुणियउ णक्कु ण दीसइ ।
 जो जारहो दिट्ठिइ आवडियउ विंवाहरु सो सडियउ पडियउ ।
 जाइं जारवच्छयलि पईट्टइं णक्खइं ताइं पइट्टइं णट्टइं । 5
 तारइं तरलइं जारासत्तइं वणसंकासइं जायइं णेत्तइं ।
 जे थण जारकरग्गें भूसिय गंडसरिस ते पूएं दूसिय ।
 जो जारिं करेण अच्छोडिउ केसभारु सो विहिणा तोडिउ ।
 पाणिहिं जेहिं जारु परिमट्टउ ठाउ वि ताइं ण केण वि दिट्टउ ।
 जारणिवेइयाइं संघायहं सयलंगुलियउ सडियउ पायहं । 10
 इय तणुणिग्गह दुणयगारी पाविं पाविय भज्ज महारी ।
 मइं सकलत्तु दुचित्तु विर्यप्पिउ तहिं अवसरि ता तेण जि जंपिउ ।

घत्ता—लइ अच्छउ देवहं वंभणहं परिवाइउ धरि पुंजियउ ॥

ण सुहाइ मज्जु चिलिसावणउं महिसयर्मासु णिउंजियउ ॥ १० ॥

३. T सहिमाउलियाइं; A सहुं माउच्छएहिं ४. S अण्ण का वि. ५. A सरिय. ६. A कामिणिवयणगइ.
७. S रूवु.

10. १. A पडिवत्ति; S फुडवित्ति. २. A अइअइअलक्खणं; ST विलक्खणं. ३. ST पघिट्टइं. ४. T णिवेसि-
याइं. ५. ST अंगुलि एक वि दिह ण पायहं. ६. S वियाक्किउ ७. S परिपुजियउ. ८. T मंसु.

11

दुवई—हरिणं सूयं पि सूयारय सज्जो मारिअल्लयं ॥

आणहि गंपि कर्हि मि अवलोइवि जीर्हिदियरसिल्लयं ॥ १ ॥

तं णिसुणिवि जसवइणरणार्हि
मिट्ठु पविज्जु वि भट्ठर्हि गिज्जइ
अच्छइ वद्धउ मेममायंतउ
पयहो पच्छिमु पाउ लुणेविणु
ता तं णिसुणिवि तेण दह्वि
लहु महुं पच्छिउ सत्थि छिण्णउ
कोटिणितणु वणपूयं लित्ती
वेयधम्मवेहावियमाणसु
तिव्वइ वेयणाइ हउं कंपमि
तिर्हि पायर्हि उव्भुच्चउ अच्छमि
फो आसंघमि किह किर गच्छमि
एत्थंतरि अण्णेक्कु कहाणउं

भणितं होउ हरिणेण वराहि ।
बोक्कहु अम्मि वियारिवि अज्जइ ।
महिसयमासु समुग्घायंतउ । 5
अम्मर्हि ताम देहि पउ लेप्पिणु ।
आणालंघणभीयं भिच्चि ।
करिवि भडित्तउ कंतहि दिण्णउ ।
तो वि ण मासहो उवरि विरत्ती ।
तमतमपहमहि जाइ सतामसु । 10
जाणंतु वि पसु काइ पयंपमि ।
मेक्कंतु दस दिसउ णियच्छमि ।
सरणु ण को वि वप्प तर्हि पेच्छमि ।
आयउ णिसुणहुं दुक्खणिहाणउं ।

घत्ता—जा छाली होइवि तरथं मुय भुंजिवि मायरि पावफलु ॥ 15

सा सिंधुविसइ महिसिहि उवरि ह्वै महिसउ भीमवलु ॥ ११ ॥

12

दुवई—सो वणि भंडभारु पवहंतु पुरं पुणरवि समागउ ॥

सिप्पासरिसरम्मि जा मज्जइ दीहरपहसमाहउ ॥ १ ॥

असिधररायपुरिसपरिरिद्धउ
खुरिर्हि हणंतु वारि परिओसि
उट्ठिवि सिंगगेण वियारिउ

सीयलु सलिलु पियंतु णिरिद्धउ ।
जाइसहावसमुब्भवरोसि ।
रायतुरंगु तेण तर्हि मारिउ । 5

11. १. S हरिणं. २. AP अवि. ३. S मेमायंतउ. ४. A पच्छिमु. ५. ST वेयधम्मवेहाविट माणुमु. ६. ST मेकरनु ७. ST पुणु वि मुय ८. ST महिसउ हूयउ.

12. १. T समागउ. २. ST read अमिधर. रकिण्ट after सीयलु. णिरिद्धउ

सो किंकरेहिं धरिवि णिउ तेत्तहिं
 सविसाणेहिं देव णिहारिउ
 एहु सदोसउ पँहु मारिज्जइ
 जेम ण जाइ जीउ लहु एयहु
 तेम जियंतु जियंतु आमिउत्तउ
 तं णिसुणेवि सूवारिं घोरिं
 पुहँतउ बद्धउ मुहुं कड्ढिवि
 संखलाहिं चउपासहिं तालिउ
 चलसिहिजालावलिहि जलंतहु
 खारउं तिक्खउं कहुयउं आणिउं

अच्छइ णरवइ जसवइ जेत्तहिं ।
 एण तुहारउ हरि संघारिउ ।
 रापं भाणिउं सणिउं मारिज्जइ ।
 तुरर्यणिहणयारिहि कुविवेयहु ।
 पयसु पयसु सूवारु पउत्तउ । 10
 णासारंधि विणिगयदोरिं ।
 पच्छाहोतउ पुंछु संमोडिवि ।
 पेहहु हेट्ठि हुआसणु जालिउ ।
 णीणियजीहहु विरसु रसंतहु ।
 अग्गइ ठवियंउ तियडुयपाणिउं । 15

घत्ता—तं पीयउं तण्हासोसिएण विरसंतइं वम्मइं हयइं ॥

तेणंतइं बहुमलपूरियइं पच्छिमहारिं णिगयइं ॥ १२ ॥

13

दुवई—जहिं जहिं सिज्जमाणु सोसिज्जइ तहिं तहिं बप्प छिज्जए ॥

णामेणज्जियाहि सपउत्तै वरसोत्तियहं दिज्जए ॥ १ ॥

कंदंतु वेयणइ णिम्मुक्कताणाइ
 अहमवि णिहित्तो वि पाणे हरंतम्मि
 दंभंकहत्थेण घित्तूण घित्तूण
 भत्तेण पुत्तेण सिहिणा विसण्णो मि
 अम्हे हया पीणिया वंभणा जाम
 अण्णम्मि जिमियम्मि अण्णो कइं धाइ
 अण्णम्मि खलियम्मि अण्णस्स णक्खाइं
 माहिंदतिरियस्य मज्झम्मि अइयस्स
 दोण्हं पि सह चेव जीवो गओ ताम
 गोमुंडवहुहडुविच्छिडुवंतम्मि

दासेण गहिऊण भूमीसराणाइ ।
 इंगालपुंजम्मि धगधगधगंतम्मि ।
 तिक्खेण सत्थेण छित्तूण छित्तूण । 5
 भो मज्झ णामेण हं चेव दिण्णो मि ।
 धुत्तेहि लोपहि जड वंचिया ताम ।
 अण्णस्स णामेण विप्पो पलं खाइ ।
 भज्जांति किं भइ दिण्णंगदुक्खाइं ।
 लग्गग्गिजालाकलावेण लइयस्स । 10
 उज्जेणिमायंगणरवाडओ जाम ।
 पसुपेयपरियलियकिमिसिमिसिमंतम्मि ।

३ S जसवइ णरवइ. ४. ST संहारिउ. ५. AST भणु किं किज्जइ. ६. A तुरयारिहि एयहि. ७. T विणि-
 गयदोरिं. ८. A उरुहंतउ. ९. ST मुसट्ठिवि. १०. ST ढोइउ. ११. ST विरसंतहो.

13. १. A दंभंगहत्थेण २. ST दिण्णुग्गदुक्खाइं. ३. S परिगलिय; T परिघलिय

सिष्पंतपवहंतलोहियरसिल्लम्मि विच्छिण्णघणचम्मछाह्यकुडिल्लम्मि ।
 मयमहिससिगावलीसंकडिल्लम्मि फरसुद्धकेसम्मि धूसरंकीडिल्लम्मि ।
 कियवाउपयपहयधूलीरयालम्मि विक्खित्तकंकालमालाकवालम्मि । 15
 सिहिसिण्हमंडलरसासायकायम्मि आमिसवसामीसउट्टंनधूमम्मि ।
 घत्ता—कुक्कुडियहि जायइं गच्छि तहिं अम्हइं विणिण वि पिल्लाइं ॥
 छुट्टु छुट्टु तत्तियहि विणिण्णयइं उक्कुहडम्मि णवल्लाइं ॥ १३ ॥

14

दुवई—ता गहिया गलम्मि मज्जारिं जणणीं कंममाणिया ॥

खद्धा कसमसत्ति मुडियडिरेवेण जमाणणं णिया ॥ १ ॥

ता चंडालिइ रइयउ भल्लउ धित्तउ घरकयारपिडउल्लउ ।
 णाणाहड्डुखडंततुडियउ णं दुक्किउ अम्हइं सिरि पडियउं ।
 दोहिं मि कुक्कत्तिप आरडियउ ताहिं मि ताहिं हियउल्लउ घुलियउ । 5
 मं छुट्टु अट्टिपहिं संवलियउ तंयचूलसिसुजुयलउ घल्लिउ ।
 णं णियसत्तिसमूहिं पेह्लिउ समउं कयारिं इह मइं घल्लिउं ।
 अम्हइं सहु ताइ अवहारिउ पुणु कयारु चरणि ओसारिउ ।
 लग्गइं पायग्गइं मंहु अंगइं हत्थे लवि णियाइं विहंगइं ।
 कुहियकलेवरि ठवियइं णियघरि विलसियकम्मविवायसुदुद्धरि । 10
 हउं जो णिवे णिववंदिउ हौतउ सो चंडालिइ पायपं छित्तउ ।

घत्ता—सीउण्हे वापं पीडियइं छुहंतण्हासंतत्ताइं ॥

चंडालणिलइ णिवसंताइं दुक्खपरंपर पत्ताइं ॥ १४ ॥

15

दुवई—दूसहविहुरवटणसुद्धियंगइं घरणियले पलोट्टइं ॥

ताहिं पाणहरि खद्धपरपाणइं पाणिवहे पयट्टइं ॥ १ ॥

४. T कुडिल्लम्मि. ५ AT कुक्कुडियहि ६. ST उक्कुरडम्मि.

14. १. S घल्लिउ २. S adds after this : पुक्कजम्मि (T जम्म) क्किउं णावट्ट घट्टियउं. ३. S omitⁿ णं
 णियसत्तिसमूहिं पेह्लिउ ४. S मट्टयंगइं. ५ S णिउ णिववंदिउ; T जो णियपह्वंदिउ. ६ P घुहण्णामिहि
 संतत्ताइं.

धित्तपिच्छचित्ताइं चंचुवाहचंचलाइं
जीवरासिखंडिराइं एत्थ तत्थ हिंडिराइं
दूरमुक्कसंमणण दो वि चंडयम्मणण
ढोइयाइं पत्थिवस्स पुव्वजम्मणंदणस्स
वारवार जोइयाइं तेण तं णिरूवियाइं
तंबचूलडिंभयाइं पीययंगणंभयाइं
एयएहिं जायएहिं दिण्णणक्खघायएहिं
वाहियंघियारएहिं भूँघुलंतगतएहिं
उड्डिरेहिं रंगिरेहिं विब्भमं पयासिरेहिं

भूरिपावभारयाइं उक्खयावणीरयाइं ।
चोरमारए रएण राइणो तलारएण ।
दिह्ठयाइं आणियाइं हत्थफंसमाणियाइं । 5
रूवरिद्धिभायणेहिं णेहणिद्धलोयणेहिं ।
उत्तिमाइं लक्खियाइं मेमणे परिक्खियाइं ।
ताम तुज्झ मंदिरम्मि संवसंतु सुंदरम्मि ।
रोसिरेहिं पत्तिएहिं पुत्तएहिं णत्तिएहिं ।
उद्धकंठकेसरेहिं रत्तणेत्तभासुरेहिं । 10
जुज्झिरेहि कीलिहीमि जुज्झयाइं पिच्छिहीमि ।

घत्ता—ता णिसुणिवि णरवइणियमविहिं भिच्चइ ठवियइं णियभवणे ॥

गय रयणि तित्थु पंजरि ठियइं सुप्पहाइ जहिं राउ वणे ॥ १५ ॥

16

दुवई—तत्थ णियाइं दो वि दाहिणमंदाणिलचलियदुमदलं ॥

दिह्ठं वणमणेयखयराधलिकलरवजणियकलयलं ॥ १ ॥

झरंतसच्छविच्छुलंभणिज्झरं
ललंतवेल्लिपल्लवोहकोमलं
सिणिद्धहक्खपुप्फरेणुपिंजरं
दिसाचरंतजक्खकिंकिणीसरं
वहूपलित्तगेयमोहिणयं
सिलायलासणत्थसिद्धखेयरं
णरिंददंतिदंतभिण्णचंदणं
पढंतकीररिच्छसइपेसलं
तुसारफारफेणरासिसेयओ

भरंतसंदकुंडकूवकंदरं ।
मिलंतपक्खिपक्खलक्खचित्तलं ।
फलोवडंतवुक्करंतबालवाणरं । 5
लयाहरत्थकीलमाणकिंणरं ।
णहोयरंतदेवयाविमाणयं ।
गहीरपंकलोलमाणसुअरं ।
पुरंधिधित्तहारदित्तवंदणं ।
मरालियाणुगामिबालपाडलं । 10
वणम्मि तम्मि राइणो णिकेयओ ।

घत्ता—तहो पंगणि मंडउ पडरइउ पंचवण्णु किंकिणिमुहलु ॥

तहिं अम्हइं पंजरएण सहुं ठवियइं णं जममुहकवलु ॥ १६ ॥

15. १. T सण्णएण. २. मम्मणे. ३. AT पीइएं गएं भयाइं. ४. AP एययाण. ५. AST add: गित्त (T णेत्त) रत्तधारएहिं (A adds after it णिहुरापहारएहिं) चंचुघायघुम्मिरेहिं सेयतोयतिम्मिरेहिं, but P erased this by means of हरिताल. ६. T णिच्चं.

16. १. ST दोहिं वि. २ ST लक्खपक्ख. ३. ST जममुहि कवलु.

17

दुवर्ह—तण्णियदम्मि रत्तपत्तंचिउ हयपरतावदुक्खउ ॥

सीयल्लु सोमु रम्मु णं णरवइ सहइ असोयवक्खउ ॥ १ ॥

दोरियघोरचोरपरयारिं	हिंसायारिं तेण तलारिं ।	
तहो तलि पैविमलसिलहिं णिविदुउ	झाणारूढउ मुणिवरु दिदुउ ।	
दोआसाबंधणपरिचुंऊउ	रायदोस दोदोसहिं मुक्कँउ ।	5
घरियतिमुंड तिदंडविहंडणु	छिण्णतिसल्ल तिलोयहु मंडणु ।	
ह्यगारवतिउ तिरयणभूसणु	चउकसायसिप्पीरहुआसणु ।	
चउसण्णाविसेसणिण्णासणु	पंचसामिदिसवभावपयासणु ।	
पंचासवदारहं कयसंवह	पंचमहव्वयभारधुरंधरु ।	
पंचमीसु पंचमगइसामिउ	पंचाचारमहापहगामिउ ।	10
थिरु छज्जीवणिकायदयावरु	सत्तभेयमयतिमिरदिवायरु ।	
अदुदुदुमयणिदुवणायरु	अदुदुमपुहाविवासजाणायरु ।	
अदुदुसिद्धगुणसंजोइयमणु	णवविहवंधचेरं जो वंधणु ।	
दहविदु धम्मलाहु जिं लद्धउ	दहपाणक्खउ जेण णिसिद्धउ ।	

घत्ता—पयारहंपेडिमउ सावयहं जेण वियारिवि उत्तियउ ॥ 15

उद्धरिय जेण वारह वि तव तेरह चरिय विहत्तियउ ॥ १७ ॥

18

दुवर्ह—जो मयमोहलोहकोहाइरिऊण रणम्मि दुम्महो ॥

जो तवचरणकरणजालावलिदहघगत्तिवम्महो ॥ १ ॥

तं पिच्छिवि सो तलवरु रुदुउ	चितइ दुदु धिदु पांविदुउ ।	
विदुल्लु णग्गउ दुक्खं छित्तउ	थत्ति महारीं दूसिवि थक्कउ ।	
दीसइ ताम जाम अवसउणउं	णिववणाइ णिद्धाडमि सवणउं ।	5
कित्तिउ णियमणि दूमिउ अच्छमि	कवहिं किं पि अपुच्छिउ पुच्छमि ।	
जं जिह भासइ तं तिह दूसमि	कैरिवि णिरुत्तरु पच्छइ रूसमि ।	

17. S चारिय २ ST णिचल. ३ ST परिचुदु. ४ ST चुपउ ५. P कय. ६ A ममिदु ७ ST जायण

८. S वंधचेरि. ९. T पाटिमा.

18 १ ST दप्पिदु. २. AP अवमवणउ. ३. A मवणउ. ४ ST करमि

किं पि अजुत्तु दुरुत्तु पवोल्लमि
इय सुमरंतिं मायावंतिं
तहिं अवसरि तहु जोउ समत्तउ
आसीवाउ दिण्णु भयवंतिं
णियंणुणु मोक्खु पयहु संपज्जउ

अर्वसवणउ णीसारिवि घल्लमि ।
वंदिउ साहु णिरिक्ककयंतिं ।
जाणंतेण वि पिसुणु अभत्तउ । 10
धम्मबुद्धि तुह होउ भणंतिं ।
सुहु संभवउ भंति तुह भज्जउ ।

घत्ता—णउ णिंदह मच्छरु विच्छरइ ण पत्तंसइ वड्हइ हरिसु ॥

समतणकंचणहं महारिसिहिं सत्तु वि मित्तु वि समसरिसु ॥ १८ ॥

19

दुवई—भणियं तलवरेण घणु धम्मु भणिज्जइ जोहसासणे ॥

गुणु तहो कोडिलग्ग मोक्खु वि रणे बाणहो रिउविणासणे ॥ १ ॥

अण्णु धम्मु गुणु मोक्खु ण याणमि
तुहं पुणु काइं मि दीसहि दुब्बल्लु
अह वि अंगइं रीणइं झीणइं
गत्तु मलावलित्तु कि ण घोअहि
मउलियणेत्तवत्तु किं झायहि
ता मुणि भणइ सज्जाणु णिउंजिवि
जाहु सैमीहमि सासयठाणहो
पुरिसु महेली संदु वि हूवउ
राउ पुणु वि पाइक्कु सुदीणउ
मइलगोत्तु पुणु गोत्तसमुज्जलु

हउं पंचिदियसोक्खइं माणमि ।
णत्थि चीरु पंगुरुणु ण कंवल्लु ।
णयणइं गंपि कंवल्लि णिलीणइं । 5
रत्तिदिवसु णिमिसु वि कि ण सोवहि ।
अम्हारिसहं भंति उप्पायहि ।
जीउ वि कम्मु वि दो वि विहंजिवि ।
अजरामरहो परमणिव्वाणहो ।
सोमु चंडु पुणु णं जमदूअउ । 10
रूववंतु पुणु रूवविहीणउ ।
बलविहीणु पुणु अतुलमहावल्लु ।

घत्ता—हुउ अज्जु मेच्छु णरभवभवणे दालिदिउ पुणु दविणवइ ॥

सोत्तिउ होइवि चंडालु हुउ विसमी भवसंसारगइ ॥ १९ ॥

५. ST दुरुत्तु अजुत्तु. ६. ST अवसणु णीसारोप्पिणु. ७. ST omit this line and P gives it in second hand.

19. १. S कवालि. २. ST समीहपि. ३. A भड.

20

दुवई—मासाहार कूरु मिगुं काणणि पुणु तणयरु वि जायउ ॥

पुणु रयणप्पहाइ णरएसु वि विसहियगरुयघायउ ॥ १ ॥

णारउ पुणु हुउ जलयरु थलयरु

पुणु कुच्छिय सुरजम्मावत्तइ

अण्णण्णइं अंगाइं धरंतहो

एम वप्प जीवंतमरंतहो

दुक्खु पावफलु हउं मणि मण्णमि

भिक्षु चरमि अप्पउ आयासमि

धम्मु पर्यपमि मोणिं अच्छमि

कोहुं ण संचमि कवहु विलुंचमि

जायइ देहदुक्खि उव्वेवउ

ण भयाउरु णउ सोएं भिज्जमि

णहयरु पुणु तिरिक्खु बहुअहयरु ।

णिवडिउ परिवत्तइ रयणत्तइ ।

अण्णण्णाइं ताइं मेळंतहो ।

गयउ कालु दुक्खाइं सहंतहो ।

तेणिंदियसुहाइं अवगण्णमि ।

थोवउं भुंजमि णिज्जणि णिवसमि ।

मोहु ण इच्छमि णिंदं ण गच्छमि ।

माणु वि खंचमि लोहु विवंचमि ।

कहिं मि करमि णउ मयणुम्मायउ ।

हिंसारंभु डंभु णावज्जमि ।

घत्ता—हउं अंधउ णारिणिहालणए वहिरउ गेयायण्णणइ ॥

पंगुलउ कुतित्थपंथगमाणि मूअउ विकहावण्णणइ ॥ २० ॥

21

दुवई—जो आहार देहु सो अण्णु जि मइं गहिओ अवेयणो ॥

सो सञ्चयणु व्व परिधावइ धवलणियहिओ अणो ॥ १ ॥

विणु धवलेण सयहु किं हल्लइ

अण्णु जीउ महु अण्णु कलेवरु

परु ण दुगुंछमि मोक्खु समिच्छमि

अट्ट रउइ साण णउ इच्छमि

आहाकम्मुहेसाहिं चत्तउ

पंचासघदारइं परिवज्जमि

भण्णइ सुहहु गोसिगु ण दुग्गइ

विणु जीवेण देहु किं चल्लइ ।

तेण भइ हउं हुवउ दियंवरु ।

झाणालीणु णिरुत्तरु अच्छमि ।

धम्मसुकझाणिं परु पेच्छमि ।

पिंहु लेमि जिइ केवल्लियुत्तउ ।

एम वप्प इंदियवत्तु णिज्जमि ।

विणु छत्तेणं छाहि किं लब्भइ ।

20. 1. ST नृगु. २ ST णिह ण गच्छमि. ३ ST read this line 'कोहुं ण संचमि माणु विवंचमि करदु म्मुंनमि (1 विल्लमि) लोहु वि खंचमि. ४. ST ण इम्ममि ण रम्ममि णउ उव्वेयउ ५. A विकहावण्णणइ.

21. १. T रल्लइ २. ST झणारहु ३. S पायायवदारइं ४. ST चवट्ट.

विणु जीवेण मोक्खु को पावइ
छंडहि तउ करि मेरु^५ वृत्तउ
जिह तरुकुसुमहो गंधु ण भिण्णउ
फुल्लविणारिं गंधु जिह णासइ
तं णिसुणेवि सुणिवह आघोसइ
चंपयवासु वि लग्गउ तेल्लहो
तिह देहहो जीवहो भिण्णत्तणु
भणइ वीरु दिण्णइं पच्चुत्तरि

तुम्हारिसु किं अप्पउ तावइ । 10
जीउ वि देहु वि एक्कु णिरुत्तउ ।
तिह जीउ वि देहाउ ण छिण्णउ ।
तिह तणुणारिं जीउ वि णासइ ।
परमप्पयहो वयणु परिपोसइ ।
एम गंधु जिह छिण्णउ फुल्लहो । 15
दिट्ठउ किंकर चवहि जडत्तणु ।
इंतु ण दीसइ जीउ पंहंतरि ।

घत्ता—पर दीसइ सोणियसुकुधरु गम्भम्भंतरि वुद्धिगउ ॥

तं णिसुणिवि संजमणिर्यमणिहि कहइ भडारउ समियमउ ॥ २१ ॥

22

दुवई—दूरा पंतु सहु णउ दीसइ परकण्णम्मि लग्गओ ॥

णज्जइ जेम तेम जगि जीउ वि बहुजोणीकुलं गओ ॥ १ ॥

णकिं को वि ण रूवइं पेक्खइ
अण्णगेज्जु अण्णे ण लइज्जइ
तं पि सविसयवग्गपडिबद्धउ
सुहुमु ण थूलिं णारिं छिप्पइ
सुहुमु जीउ सुहुमेण जि णारिं
ता सुंडीरु भणइ किं णिज्जइ
तं आयण्णिवि णवजलहरञ्जुणि
अयसिह छिंदिवि एक्कु महव्वइ
संभु वि वंभु वि कम्मायत्तउ
लोहु व कहुएण काट्ठिज्जइ

कारिण को वि ण भक्खइं चक्खइ ।
रूवे रूववत्थु जाणिज्जइ ।
अण्णु होइ अण्णुमारिं सिद्धउ ।
कारिकरेण किं राईं घिप्पइ ।
दीसइ जगि केवलअहिणारिं ।
जोणिहिं केण जीउ आणिज्जइ ।
संसयहरु आहासइ तहो सुणि ।
जायउ अवह वि तवभट्टउ जइ । 10
कम्मविवाउ लोइ बलवंतउ ।
जीउ सकम्मिं चउगइ णिज्जइ ।

घत्ता—वित्थारु वि संघारु वि करइ अट्ठकम्मपयडिहिं गहिउ ॥

जगि कुंथु हवेण्णिणु करि हवइ जीउ सरीरमाणु कहिउ ॥ २२ ॥

५. T फुल्लविणारिं गंधु ण पावइ. ६. T परिघोसइ. ७. ST भिण्णउ. ८. A णियमविहि.

२२. १. ST थूलणाणेण ण.२. ST संहारु.

दुवई—जइ धुउ लोयमाणु णिह णिचलु किरियागुणविवज्जिओ ॥

तो तहो कम्मबंधु कह होसइ भीसणभवसमाज्जिओ ॥ १ ॥

बंधि विणु कहिं गुरुसीसत्तणु	घडइ वप्प अवह वि तवसित्तणु ।	
सुद्धदो रइ तसु अंगि ण लग्गइ	सग्गु मोफखु किं कारणु मग्गइ ।	
विणु जीवेण फासु किं सयणइ	परियाणइ उक्कोइयमयणइ ।	5
विणु जीवेण जीह किं लक्खइ	रसविसेस णाणाविह चक्खइ ।	
विणु जीविं पेच्छंति ण णेत्तइ	अग्गइ थक्कइ वइरइं मित्तइ ।	
विणु जीविं घुसिणाइं ण माणिउ	घाणिं कत्थ वि गंधु ण याणिउं ।	
विणु जीवेण कण्णु णायणणइ	सहु सुहासुहु किं पि ण मण्णइ ।	
विणु जीवेण सुहु णिच्चिद्धइ	पंच ताइं कुलगुरुणा सिद्धइ ।	10
अयहरिहरईसरसिवणामइ	फासाइयइं गुणगंघधामइं ।	
घत्ता—णउ फासु ण रसु णउ रूउ तहो गंधु ण सहु वि वज्जियउं ॥		
पर करणहिं पंचहिं पंचगुण जाणइ मइं आयण्णियउं ॥ २३ ॥		

दुवई—सुरगुरु लोयणेहिं जं पिच्छइ इच्छइ तं समक्खयं ॥

जो ण णियइ घरम्मि चिरपुरिसणिहाणघउं पि णिकेक्खयं ॥ १ ॥

वायाकुंतु वंतु दप्पुवमहु	विसयकसायरायरसलंपहु ।	
सो किं जाणइ दव्वइं फुरियइं	वायरसुहुमइं दूरंतणियइं ।	
गांयइ वायइ णच्चइ खेत्तइ	कामिणिघणथण हृत्थि पेत्तइ ।	5
अरियल हूलइ सूलइ फालइ	खेत्तइं गामइं णयरइं जालइ ।	
पावकम्मसु किं सच्चउ पेक्खइ	किं कारुणिण कासु वि अक्खइ ।	
जइ सिद्धंतु अदेहिं कहियउ	लइ तो मइं एउ जि सहदियउ ।	
कुम्मरोमकंबलपंगुत्ति	णहकुसुमंचिउ वंझहि पुत्ति ।	
घत्ता—णिकलुणइ जायइ णउ मरइ ण करउ ण घरइ णउ हरइ ॥		10
णिकलु अरूउ परमेहिं पहु भवसंसारि ण संसग्गइ ॥ २४ ॥		

23. १ ST सिद्धदो. २. A भक्कइ. ३ ST गुणगंधधामइं.

24. १. T निविययं २ S वायइ गायइ. ३ T लायइ. ४ T सूलइ. ५. T पावकम्म ६. T वंझापुत्ति

दुवई—इंदपंडिंदचंदविसहरणरखेयरविरइयच्चणो ॥

अट्टोत्तरसहासलकखणधरु केवलणाणलोयणो ॥ १ ॥

अट्टपाडिहेरामललंछणु	णं उदयायलि थिउ मयलंछणु ।	
घम्मचक्किकयमणमलणिग्गमु	वीयराउ मुणि मुणिवरपुंगमु ।	
एहउ होइ सयल परमप्पउ	तिं भासिउ हउं जाणमि अप्पउ ।	5
सो ण णिच्चु पज्जापं वुच्चइ	द्वत्थे पुणु णिच्चु जि सुव्वइ ।	
णिच्चु भणंतहं ण मरइ ण हवइ	णिच्चु भणंतहं णं रमइ ण चवइ ।	
णिच्चु भणंतहं गयणसमाणउ	ठाइ जीउ गयकिरियाठाणउ ।	
णाणाभेयं जीव जिणु भासइ	एक्कु जि जीउ भट्टु किं विरसइ ।	
एक्कु हसइ अणेक्कु वि रोअइ	एक्कु चेइ अणेक्कु वि सोअइ ।	10
एक्कु जाइ अणेक्कु वि थक्कइ	भिडइ एक्कु अणेक्कु वि संकइ ।	
एक्कु सीसु अणेक्कु वि गुरु णरु	एक्कु राउ अणेक्कु जि किंकरु ।	
मणिजासवणहेउ किं दिज्जइ	रुविं किं अरुवि परु हिज्जइ ।	
असिवरेण गयणयलु ण छिज्जइ	एण णाइं महु हासउ दिज्जइ ।	
णिम्मलु किं रैम्मइ पररापं	भयवं भयवहो होउ विवापं ।	15

घत्ता—जगि णत्थि अणुट्टइ तवचरणु पत्तवडियपलरसरसिउ ॥

विण्णाणखंभु पुरिसु वि भणइ बुद्धु भडारउ साहसिउ ॥ २५ ॥

दुवई—जइ तिल्लोक्कखंभु विण्णाणु वि ता सुभयंतरंगए ॥

भंतिए भंति केम जाणिज्जइ साहिज्जइ जणग्गए ॥ १ ॥

खणि खणि अण्ण होइ जइ चेयण	ता को सुणइ छमासीवेयण ।	
वासणाइ जइ णाणु पयासइ	तो वासण खणि किं णउ णासइ ।	
किं सा पंचहं खंधहं भिण्णी	जीवसिद्धि एमइ पडिवण्णी ।	5

* 25. १. T फणिंद. २. ST ण धरइ ण करइ; A णरवइ ण चवइ. ३. A णाणाजीवभेय. ४. ST भिज्जइ. ST रप्पइ.

26. १. S तयलोक्कु भंतु; T तेल्लोक्कभंति. २. T सुयइ. ३. ST लइ मइ.

तो सिरसिहरि चडावियहृत्थे	मुणि वंदिउ भडेण परमत्थे ।	
वित्तरिसकुसुमवाणविणिवारा	भणु किं पेसणु करमि भडारा ।	
भणइ भडारउ धम्मु लइज्जइ	धम्मि सग्गु मोक्खु पाविज्जइ ।	
धम्मि होति मणुय हरि हलहर	चारणचक्कवट्ठि विज्जाहर ।	
पायपोमपरिघुलिय पुरंदर	ण्हाणसलिलपक्खालियमंदर ।	10
धम्मि हौति जिणिंद णरिंद वि	धम्मं हौति सुरिंद फणिंद वि ।	
ससहरवयणउ कुवलयणयणउ	माणियमयणउ उज्जलरयणउ ।	
सुहसुहपवणउ भूसियभवणउ	लीलागमणउ मुणिमणदमणउ ।	
मम्मणभणियउ कोट्टावणियउ	घणघणथणियउ णं सुरगणियउ ।	
धम्मं महिलाउ हौति घरत्थहं	परिहियविविहविहसणवत्थहं ।	15

घत्ता—धम्मि रयणंसुजालंधरइं जालगवक्खमणोहरइं ॥

सुविचित्तचित्तभाभासुरइं सत्तपंचभोमइं घरइं ॥ २६ ॥

27

दुवई—धम्मि हौति जाणजंपाणइं धयधवलायवत्तयं ॥

चामर रह तुरंग मायंग महाभड वलाइं भत्तयं ॥ १ ॥

पावेण महिलाउ जायंति महलाउ	जाराणुकूलाउ घणहरणलोलाउ ।	
पिंगुद्धवालाउ लंविक्कवोलाउ	दट्ठोदुक्खुवाउ दूहवउ दुट्ठाउ ।	
कुलमग्गभट्टाउ कट्टाउ धिट्ठाउ	सुहणिट्ठणट्टाउ णोलग्गकंठाउ ।	5
णिम्मुकुणेहाउ दुग्गंधेदेहाउ	खयकाललीलाउ कलहेक्कसीलाउ ।	
सोहाविहीणाउ दारिहरीणाउ	खरफरसभासिणिउ गेहम्मि गेहिणिउ ।	
णिवसंति दुरिण चिरजम्मवरिण	तिलपिंडधंढेसु तुसंविस्सपिंधेसु ।	
डिंभाइं लग्गंति रोअंति मग्गंति	सीएण कंपंति उण्णेण तप्पंति ।	
वाएण भिज्जंति भुक्खाइ छिज्जंति	फट्टाइं णिवसणइं फुट्टाइं भायणइं ।	10

१. A रट्ठइ ५. T पायपोम्म. ६ ST पाट्टइ. ७. ST मत्तपंचभठमइं.

27. १. T दुट्ठोदुक्खु = P omits सुहणिट्ठणट्टाउ णोलग्गकंठाउ, ST read पावेणणिट्टाउ for सुहणिट्ठणट्ट

३ ST नुम्मरउय. ४. AST adds after this दुग्गय (A दोहग्ग) कुट्टुवियइं णियकयविट्ठियइं (A मयय विट्ठियइं), but A adds this in second hand

णीरसइं भोयणइं णिब्बंभुपरियणइं बहुछिहजजरइं कुहियाइं कुडिहरइं ।
 संजणियतावेण जीवस्स पावेण दुक्खाइं पसरंति सुक्खाइं ण ह्वंति ।
 घत्ता—इय जाणिवि तुहं करि धम्मु तिह जिह जीववहणु ण वि संभवइं ॥
 तं णिसुणिवि मुणिवरिंदवयणु विहसिवि तल्लवरु पडिलवइ ॥ २७ ॥

28

दुवई—जिम्मइ मासखंडु पसु हम्मइ गम्मइ सग्गवासहो ॥

एम भणंति देवगुरुवंभण णाणु ण जिणवरेसहो ॥ १ ॥

तं णिसुणिवि मुणिणाहिं वुत्तउं	इंदियवज्जिउ णाणु णिरुत्तउ ।	
जीवसहाउ ण अण्णायत्तउ	साहणकमपडिसल्लणं चत्तउ ।	
इंदियबुद्धिए काइं मि पिकखइ	काइं मि पुणु जम्मि वि णो लक्खइ ।	5
सुत्तहो मत्तहो मुच्छावण्णहो	सुणहुल्लउ मुहि सवइ विसण्णहो ।	
तिं तिहुवणु तियालु संगायउ	भणु भणु बप्प केण विण्णायउ ।	
वासिं भारहु सयलु वि दिट्ठउ	अणहोतु जिं किह लोयहं सिट्ठउ ।	
ठविय केम महि संख पयासहि	परमाणुअउं गणिउं परिहासहि ।	
गहगहणुल्लउ केम पमाणुउ	गहणु केम गयणंगणि जाणुउ ।	10

घत्ता—सव्वण्हु अणिदिउ णाणमउ जो मयंमूहु ण पत्तियइ ॥

सो णिदिउ पंचिदियणिरउ वइतरणिहि पाणिउं पियइ ॥ २८ ॥

29

दुवई—किं केण वि जयम्मि ण कयाउ रियाउ भणंति णिहया ॥

ण हि सयमेव थंति पंतिए णहे मिलिऊण सहया ॥ १ ॥

अणुसंघट्टणि सहु विहावइ	उट्ठिउ खणि णहयलि परिधावइ ।	
पसुहुं वि णिज्जीवहं वि अणक्खरु	सो संभवइ महुरु अवरु वि खरु ।	
णरमुहवण्णठाणसंकेयहो	बुद्धिए णिज्जइ भासाभेयहो ।	5
वेउ सयंभु भणंतु ण लज्जइ	दियवरवरकइकिंत्तणि पुज्जइ ।	
विग्गहवंतु देउ णउ अक्खइ	पंडव सुरसुअ मुहियइ झंखइ ।	

५. ST add after this पावेण दंडियइं धम्मणेण छंडियइं ६. A लहंति. ७. AP णरवरु.

28. १. T रिसिणाहे. २. A वि. ३. ST मइमूहु.

29. १. AST कियाउ. २. ST किंत्तिण; A किंत्तणु.

अंसु ण लम्भइ णिञ्जणिरंसहो वासुएउ किह किउ रिउ कंसहो ।
 हिंसइ सग्गु मोक्खु सुयसंगमु अण्णु पुराणु अण्णु वेयागमु ।
 अण्णु देउ अण्णु जि पुज्जिज्जइ किं वोलिज्जइ हो हो पुज्जइ । 10
 घयणु कुमारिलभट्टहो केरउ अहअसुद्धधम्महो विवरेरउ ।

घत्ता--गेयइं वेयइं मइं जाणियइं हरिणहो मरणु पयासियउ ॥

पाकिं णिह णिकिउ समरउल्लु अवरें दियेउल्लु पोसियउ ॥ २९ ॥

30

दुवई--मीण गिलंतु ण्हंतु जइ सुज्जइ ता कंको महामुणी ॥

वंदिज्जइ चरंतु णइतीरिं किं किज्जइ परो मुणी ॥ १ ॥

मिंढी हरिणी वि गाइ वि तणयरि पाविं हई सूअरि वणयरि ।
 जिणवरदिट्ठिहिं सव्व समाणी देवि भणिवि सुरवसहिसमाणी ।
 वंदइ गाइ पुणु वि जो मारइ अप्पउ भवसंसारहो तारइ । 5
 गोसुअ जाणिण धम्मि रइ माणइ सोयामणिहिं मज्जु वक्खाणइ ।
 हो तहो विप्पहो तत्ति ण किज्जइ रिसहिं दिट्ठउ धम्मु लइज्जइ ।
 दुद्धरु होइ धम्मु अणगारउ लइ परिपालहि तुहुं सागारउ ।
 अणालियगिर जीवइ दय किज्जइ परधणु परकंल्लु वंचिज्जइ ।
 अणिसाभोयणु पमियपरिगह्णु मणि ण णिहिप्पइ लोहमहागह्णु । 10
 महुमहरामिसु पंचुवरिफल्लु णउ चक्खिज्जइ कयदुक्कियमल्लु ।
 किज्जइ दसदिसपच्चक्खाणु वि भोउवभोयभुत्तिसंखाणु वि ।
 मइंरक्खणु अवरु वि सुदसवणु वि पाउंसकालि गमणवेरमणु वि ।
 जीवाहारु जीउ ण धरिज्जइ णियपहरणु ण धि कासु वि दिज्जइ ।

घत्ता--अट्टमिदिणि अवरु चउदसिहिं छिवई पुरंधि ण थण दुह्णटि ॥ 15

उववासु एकठाणु वि करहि पक्कभत्तु जिम णिवियटि ॥ ३० ॥

31

दुवई--जिम पुण कंजिणु भुंजेज्जसु झाइयधम्मज्ञाणओ ॥

णिवसिज्जसु कहिं पि जिणमंदिरि जणियमलावसाणओ ॥ १ ॥

३ ST नेणं वेणं. ४. A द्विययल्लु.

30. १ ST वंदइ पुणु वि नाय जो मारइ. २. AST नामय. ३ ST लोहमहागह्णु. ४. A मयरमणु ST पाठानि कि पि ५ ST न च्छिव पुरंधिहि थणदुह्णटि.

पवि पवि तुहुं एम करिजसु
 अहसु पत्तु दंसणि जाणेजसु
 मज्झिमु घरवइ उत्तमु संजमि
 अभयाहारोसहसुअदाणइं
 दिण्णइं गरुयपुण्णसंताणइं
 दंसणु णाणु चरिउ चित्तिज्जइ
 रोसु तोसु हासु वि वंचिज्जइ
 इय सीमाइउ भणिउ तियालइ
 अह पुणु उत्तरदिसि सवडंमुहु
 मणिण णियच्छिउ जिणवरसिरिमुहुं
 अंतकाँलि सल्लेहणमरणं

सयलु वि कम्म सहिंसु चपजसु ।
 जीवदयावरेण होएजसु ।
 सांठेउ समदमवयणियसुज्जमि । 5
 तिविहपत्तविरइयसंमाणइं ।
 पुरिसइं दिंति पंचकल्लाणइं ।
 किरियापुग्गि जिणु वंदिज्जइं ।
 समभावण भाविं भाविज्जइ ।
 घरपडिमग्गइ अहव जिणालइ । 10
 ठाइवि होइवि सुरवइदिसिमुहु ।
 कुगुरुकुदेवहं होवि परंमुहु ।
 अवसु मरेव्वउं णिज्जियकरणिं ।

घत्ता—तं णिसुणिवि पभणइ पवरभडु अम्हहं कुलि मारणु पढसु ॥

तं वज्जिवि सयलु परिग्गहिउ धम्महो केरउ काहिउ कसु ॥ ३१ ॥ 15

32

दुवई—हउं पुरवरतलारु पर मारमि दारमि भारभंडणे ॥

महु वउ णत्थि देवसुणिपुंगवदुद्धरचोरमारणे ॥ १ ॥

पियरपियामहकमसंचारिं
 तं णउ मुअमि इयरु वउ लइथउ
 एउ णियच्छहि अच्छइ णियडउ
 तिह भमिहीसि तुहुं मि संसारइ
 भासइ णरवरु कहहि चिराणउं
 कहइ सुणीसरु मायापुत्तइं

महु कुलधम्मसु बडु णरमारिं ।
 तं णिसुणिवि रिसिणा पुणु कैहियउ ।
 जिह भवि भमियउ कुकुडजुयलउ । 5
 लग्गउ कउलधम्मवित्थारइ ।
 तंबचूलजुयलस्स कहाणउं ।
 इह होंताइं लच्छिसंजुत्तइं ।

घत्ता—अच्चंतकुसंगिं जायएण जायउ भाउ सककखडउ ॥

मारिवि कुलदेविहि दिण्ण बलि एयहिं कित्तिसु कुकुडउ ॥ ३२ ॥ 10

31. १. S omits this line; T reads सयलु वि धम्म अहिंस वरेजसु. २. ST omit this line,
 ३. A चरणु. ४. AS अंतयालि.

32. १. ST खंडणे. २. ST लवियउं. ३. T तुहुं जि.

33

दुवई—णियतणु घणु विणासिवि भयतुंगइं मरिवि छुदावसं गइं ॥

संजायाइं ये वि सिहिसाणइं पुणु पसवइं भुयंगइं ॥ १ ॥

पुणु झससुं सुमारभवयत्तणु	पुणु अय आयय अयमहिसत्तणु ।	
संपह जायउ पुणु वि णवल्लउ	पेच्छसि रत्तसिहरमिहुणल्लउ ।	
ता णरेण कुलधम्मु सुपप्पिणु	लइयउ सावयवउ पणवेप्पिणु ।	5
अम्हइं विण्णि वि णिसुणियजम्मइं	मणि संगहियजीवदयधम्मइं ।	
अइअउव्वलाहिं संतुइइं	लवियइं सुमहरु कयउकंठइं ।	
णवरम्हारउ सहु सुणंति	घणुगुण मग्गणि झत्ति कुणंति ।	
भाणिय देवि जसवइणरणहिं	मेहुणसण्णा ऋहणुच्छाहिं ।	
पेच्छि देवि घणुवेउ अभग्गउ	सहवेहु दफ्फालमि लग्गउ ।	
घत्ता—इय भासिवि रापं मुक्कु सरु वम्मइं तेण विलुक्काइं ॥		

अम्हइं विण्णि वि पंजरि ठियइं दहविहपाणिं मुक्काइं ॥ ३३ ॥

34

दुवई—वे वि मुयाइं कंडणिच्चिण्णइं सोणियकिमिणिहेलणे ॥

सुयपणइणिहि गच्चि संकमियइं कुसुमावलिहिं तफघणे ॥ १ ॥

पावपरंपराइ णिरु वणियउ	हउं सुण्हहे णियपुत्ति जणियउ ।	
जा चिरु होंती माय महारी	परमेसरि चंदमइ भडारी ।	
सा णियकर्मि भववलि दिण्णी	णत्तिहे णत्तिण उप्पण्णी ।	5
गम्मट्टिउ जुयलुल्लउ जइयहु	मासाहार ण रुच्चइ तइयहु ।	
णवमासादि सुव कुमरइं जुवलउं	संजणियउं सुहजोइं विमलउं ।	
जणणिए हउं जणणेण वियाकिउ	अभयरुइ त्ति कुमार पकोक्किउ ।	
अभयमइ त्ति सत्ति णं कामहो	सस परिवहइ कंति व सोमहो ।	
विण्णि वि सयलकलाणियणियरइं	जावइं णययाणंदियपियरइं ।	10
महु जुयरायपट्टु वज्जेसर	लोउ सभोउ भवणि भुंजेसइ ।	
कज्जइं तेण मयामिसासिद्धिहिं	जसवइपट्टु पत्थिउ पारद्धिहिं ।	

33 १ T कयउक्किहि.

34. १. ST अइ. २. STomif this line, AP add this in second hand. ३ STधम्महो; A वम्महो

अग्गइ काहलसहो मिलियइं
उववणि तरुवरतलि आसीणउ
ता दिट्टउ कुसुमसरवियारउ

पंचसयइं सोणइयहुं चलियइं ।
उग्गतत्तवतावे खीणउ ।
झाणारूढु सुदत्तु भडारउ ।

15

घत्ता—पहु चितइ सिद्धिविणासयरु अवसवणउ कहिं आइयउ ॥

खलु खवणउ तइयइ बाहिरउ कहिं महु जाइ अघाइयउ ॥ ३४ ॥

35

दुवई—इय संत्रितिरुण मणि पिसुणिं णियसुणहउ विमुक्कओ ॥

णं चलु विज्जुपुंजु मणपवणजवालउ णं पिसक्कओ ॥ १ ॥

अणुमग्गे तहो पविणहरंकुर
भसणहं ताहं सुतिक्खइं डसणइं
वंकइं उज्जुयत्तु णइ पत्तइं
जीहइं णं हिंसातरुपल्लव
सुणहा पावपुंजइं व दिट्ठा
मयंउल्लु दंति डसिउ वणि दिट्टउ
ते जि सुणहं दारियसारंगइं
ते गुणवंत हसंति भसंति व
सुणिवरतवसामत्थिं णिरत्था
सुणइं णिपवि लेवि सइं असिवरु
तां तहिं केण वणिदिं बोळ्ळिउ

सोणइपहिं मुक्क णियकुक्कुर ।
णं रायहो मयमारणवसणइं ।
पुंछइं णं पाविट्टहो चित्तइं ।
णक्खइं णं तहो अंकुर णव णव ।
पारद्धिय ताहं वि णिकिट्ठा ।
खद्धउ जेहिं सुणहं उच्चिट्टउ ।
अण्णु किं सुणहं मत्थइ सिंगइं ।
आकोसंति खंति मारंति व ।
संयल वि थियं ओणावियमत्था ।
राउ पधायउ मारहुं सुणिवरु ।
वणि कल्लाणमित्तु अंतरि ठिउ ।

10

घत्ता—विरएपिणु अंजलि वणिवरेण बोळ्ळिउ राउ जणत्तिहरु ॥

जइ मारहि जइवर वयसहिय तो किं करइ विंझि समरु ॥ ३५ ॥

15

36

दुवई—पणवसु पवणवरुणवइसवणथुयं विसए विरत्तयं ॥

ता पडिच्चवइ णिवइ कोवारुणु पइं किं हो पउत्तयं ॥ १ ॥

35. १. T हरिणमंसु दंतावलिदिट्टउ. २ ST संयल वि संठिय पणवियमत्था. ३. A ठिय. ४. ST ता तहि अवसरि णं दइवे णिउ.

णग्गु अमंगलु कंजविणासणु
 तहो पयजुइ पडंतु किं बुच्चमि
 ता पभणइ वणि गंजोल्लियमणु
 णग्गउ खेत्तवालु कत्तियकरु
 लोहवलयकयकमखरवाहणि
 भीमइं भक्खियमाणुसमासइं
 हत्थगाहियकंकालकवालइं
 संतु जीवदयवंतु सुणिम्मलु
 णग्गउ परमहंसु परु झायइ
 तिरर्येणभूसणु णग्गउ भावइ
 अण्णु वि पइं अण्हाणु किं दूस्सिउ
 जणि अण्हाणु पउत्तु कुणंतइं
 अयमलसलिलिं सुज्झइ कप्पहु
 माणुसु पुणु थिप्पइ वसचोप्पहु
 धुप्पइ धुप्पइ पुणु वि अचोक्खउ
 फुल्लमालचंदणघोयंवरु

जो मइं पावेव्वउ जमसासणु ।
 वेयवंत दियवरइं ण क्खमि ।
 णग्गउ रुहु धूलिधूसरतणु । 5
 रणक्षणंतपयगयणेउरसरु ।
 णग्गी जोइणि मुंडपसाहणि ।
 पयइं सव्वइं पिउवणवासइं ।
 मंगलाइं किइ भणु हिंसालइं ।
 साहु भडारउ केम अमंगलु । 10
 णग्गउ णग्गपहिं जणु जायइ ।
 तो वि मुणिदइ दोसुं जणु लावइ ।
 णिंदावयणु मुणिदहो भासिउ ।
 किं पुणु रिसिहिं मदातववंतइं ।
 देहुं किं सुज्झइ बुक्कियलंपहु । 15
 लोहमोहमायामयसुक्कहु ।
 णयरोघसरपसरसारिक्खउ ।
 ताम सुद्ध जा दूरि कलेवरु ।

घत्ता—सव्वंगु पवित्तु महारिसिहिं पत्थिव दुद्धरतवघरइं ॥

लालारसु लग्गउ तणुमलु वि हरइ रोउ रोयाउरइं ॥ ३६ ॥

20

37

दुवइं—जाणंउं पायधूलिलेवेण वि णासइ पावपंकमो ॥

ताणमिसीणमीसं पणविज्जसु छट्टइ मच्छरोकमो ॥ १ ॥

आमोसहि पविउंलखेलोसहि

जल्लोसहि विप्पोसहि णंसहि ।

अहयमहाणसद्धि सव्वोसहि

पयहो णउ ढसंति अंगइं अहि ।

पयहो हरि करि पुणु वि ण लग्गहिं

भिल्लपुलिंदइं णहलवल्लगहिं । 5

36. 1. ST कंजपणासणु २. A णग्गउ ३. ST सव्व ४. ST तिणयणु नियतणु णग्गउ भावइ. ५. ST दोसइं लावइ ६. AP अयमयमलिलिं ७. ST omit this line ८. ST omit this line. ९. ST ता मुण्य

37. १. ST जाणं; A तिणम. २. मीसु. ३. AST पविमल ४. ST omit this line.

जइ रूसइ तो पाडइ सकु वि
 तेयरिद्धिपज्जलियसिद्धिहि
 पर किं बलि वि खलाहं ण रूसइ
 अइमज्जत्थु महत्थु महाजसु
 एयहो अरिणरसत्थहिं धित्तइं
 इय एवडुहो कित्तिणिहाणहो
 सीहहं सहूलह वि अणुग्गहु
 अहवा हउं किर बोल्लमि सावउ
 परमारणसीलइं लल्लकइं
 मुणिवरपायमूलि लोलंतइं
 पेक्खु पेक्खु मा मुज्झहि मोहिं

मेहमहीहरु सउं तिल्लोक्कु वि ।
 को किर थक्कइ एयहो दिद्धिहि ।
 पणवंतहं सज्जणहं ण तूसइ ।
 जीवियमरणिं मुणिंदु समंजसु ।
 लइ ताइं जि हवंति सयवत्तइं ।
 करु पसरिज्जइ केम किवानहो ।
 जेण कियउ जिणधम्मपरिग्गहु ।
 पेक्खु पेक्खु मुणिवरहं पहावउ ।
 सुणहइं पंचसयइं पइं मुक्कइं ।
 चललंगूलदंडचांलंतइं ।
 वंदहि साहु म डज्झहि कोहिं ।

10

15

घत्ता—णामेण सुदत्तु गुणोहणिहि होंतउ राउ कलिंगवइ ॥

कुसुमालघरहु बंधहुं बहहु णिविषणउ इहु हुवउ जइ ॥ ३७ ॥

38

दुवई—णियणायाहियारिथियदियवरणियरेण विणिउत्तओ ॥

तक्करपाणिपायसिरखंडणदंडणविहिविरत्तओ ॥ १ ॥

जीवधणासपास छंडेविणुं
 थिउ गिरिगहणे महरिसि होइवि
 पणवहि चरणजुयलु एयहो तुहुं
 इय कल्लाणमित्तवयणुल्लउं
 वंदिउ गुरु गुरुआरए भत्तिए
 धम्मलाहु होउ त्ति पघोसिउ
 चित्तइ णियहियवइ णिवसुंदरु
 गंभीरत्तणेण रयणायरु
 णं पुंजेप्पिणु ठवियउ संजसु
 णं माहप्पसारु तवसत्तिहि

जुण्णउ तणु व सरज्जु मुएविणु ।
 भो भो जसवइ रोसु पमाइवि ।
 कर मउलेवि अवलोहि रिसिमुहुं ।
 लग्गउ कणिण णरिंदहो भल्लउं ।
 तेण वि सब्बजीवकयमित्तिए ।
 वच्छल्लै महुरक्खरु भासिउ ।
 अचलत्तेण धीरु गिरि मंदरु ।
 तेएं सइं पुणु चंडु दिवायरु ।
 मुणिवेसिं णं संठिउ उवससु ।
 आवासउ णं जिणवरभत्तिहि ।

5

10

५ ST चंदक्कु वि सकु वि तेलुक्कु वि. ६. ST लग्गइं ताइं. ७. ST पच्चक्खु. ८. ST लोलतइं. ९. ST बंधणवहेण.

38. १. A पउत्तउ. २. ST छिंदेप्पिणु.

णं दयंवेह्लिदि कीलागिरिवरु संतिपधरपोमिणियहि सरवरु ।
पहउ साहु साहु सुइ संतउ मइं पाविं मारण आढत्तउ ।

घत्ता—पच्छत्तु करमि दुच्चिलसियहो सीसु लुणेपिणु अप्पणउ ॥ 15
णिवचिंतिउ मुणिवि मुणीसरिण जंपिउ सवणसुहावणउ ॥ ३८ ॥

39

दुवई—हो हो हो णरिंद किं चिंतिउ अलिउलणीलकेसयं ॥

णिदणगरुहणाइ तमु णासइ मा खंडहि ससीसयं ॥ १ ॥

ता पहु चवइ गुज्जु किह लफिउउ	मणु वि महारउ मुणिणा अफिउउ ।	
हियउ मुणेवउं किं किर साहसु	भणइ सेट्टि परमेट्टि समंजसु ।	
लोयालोयउ जं जि समिच्छहि	तं जि कहइ जइवरु परिपुच्छहि ।	5
पुणरवि जगरवि रिसिहि णवेपिणु	भणइ राउ महु ताउ मरेपिणु ।	
जसहरु सहं जणणिए कहिं जायउ	कहिं जसोइ जसपसरियछायउ ।	
कहइ सूरि सियपलिउ णियच्छिवि	तुह जणणहो कुललच्छि पर्यच्छिवि ।	
दुद्धरु तउ चरेवि भयमयवहु	गउ सुरहरहो जसोहु पियामहु ।	
परियणसंयणाणंदजणेरइ	पट्टयंथि णरणाइ तुहारइ ।	
कुलदेवयहि पुरउ परिवायवि	पिहिं विरइउ कुकुहु घाईवि ।	
पैरुथु जि णिहयइं मायापुत्तइं	गरलवसेण पत्त पंचत्तइं ।	
णरैवइ संजायइं सिहिसाणइं	एम जीउ पावइं फलु माणइ ।	
सुणहिं मारिउ जो मोरुल्लउ	सो परियाणसु तुहुं जणणुल्लउ ।	
पइं फलइं हउ फोडियमच्छउ	सारमेउ जो मइिपवहत्थउ ।	15
सो अज्जियहि जीउ जाणेजसु	एवहिं जीवइं जीविउ दिज्जसु ।	

घत्ता—पुणु विसहरारि तुह पिउ हुवउ तहो मायारि भीयरु उरउ ॥

सो चद्धउ तेण भयंकरिण सइं पुणु मरिवि तरच्छहउ ॥ ३९ ॥

१. Sदयवेह्लिदि. ४ ST परम ५. ST मत्तट.

39. १. ST जइ तुहुं २. A ममपिपि. ३. A तवेवि. ४. T णयणाणंद. ५. S मारिवि. ६. ST णधुज्जणिं
मायापुत्तइ. ७. ST भवमायारि जायइं. ८. ST भीमणु.

दुवई—मुउ सिष्पाणईहि उप्पणउ खुज्जयणारिमारओ ॥

पइं मारियउ जणणजणणी चिरु दुद्धरु सुंसुमारओ ॥ १ ॥

वेपं भासिउ भट्टमरट्टह	रोहियमच्छु दिण्णु जो भट्टह ।	
तेरउ बप्पु पइं जि संताविउ	सो कयपहरइं विहरइं पाविउ ।	
तहिं जणणीयहि अइयहि अइयउ	हूवउ पावपडलसंछइयउ ।	5
जूहिं दे सिंगगे भिण्णउ	मायारूढउ तहिं जि विवण्णउ ।	
जीविउ बीयबिंदुसंमाइउ	अप्पउ अप्पण मइं जाइउ ।	
थिउ पुणु गभंतरी णियमायहि	भंगुरअंगो णामियकायहिं ।	
मयमारणि पारद्धिण सिद्धी	सा छाली पत्थिव पइं विद्धी ।	
पियमायरिहि पोट्टु दोहाविउ	छावउ जीवमाणु अवलोइउ ।	10
अप्पिउ घणियहिं तेण जि रक्खिउ	घरु आणिउं ता आमिसु भक्खिउ ।	
पाउ लुणेवि दिण्णु णियमायहि	पुव्वजम्मिं तहु तणियहि जायहि ।	
अयहयमय णिव तुह बाणग्गि	कय पुणरवि सयत्त कयमग्गि ।	
हूई सिंधुमहिसु खयरूवउ	जाणसि किण तुरयजमदूअउ ।	
उअरहो हेट्ठि अग्गि जालाविउ	जो पइं विरसमाणु पडलाविउ ।	15
सो सेरिहु अज्जी य तुहारी	अवसु ण चुक्कइ वाय महारी ।	
यत्ता—सो छेलउ महिसु वि संभरहि अवरपक्खि जहिं जइयहुं ॥		
पइं खंडिवि खंडिवि वंभणइं स्याउ दिण्णु तहिं तइयहुं ॥ ४० ॥		

दुवई—वे वि सुर्याइं ताइं पुण कुक्कुडपक्खिभवे पवण्णइं ॥

तित्थु सुणेवि सहु णंदणवणि पइं बाणेण भिण्णइं ॥ १ ॥

तहिं मरेवि णिरुवमलायण्णइं	कुसुमावलिहिं गब्भि उप्पण्णइं ।	
एम बप्प विसहियसंसारइं	अभयमईअभयरुइकुमारइं ।	
एवहिं पुण्णबंधपारंभइं	घरि अच्छंति तुज्झ पियडिंभइं	5

40. १. ST जूहेसैं.

41. १. AST मयाइं. २. ST बद्धपुण्णपारभइं.

अमयमइ त्ति देवि लुह मायदि	मंसांसिणि णं भीमणिसायदि ।
गुणगणवंतं महारिसि णिंदिवि	फुगुरुकुदेवहं चरणहं चंदिवि ।
मीण जियंतं जियंतं तलेप्पिणु	भोयणवेल्हं विप्पहं देप्पिणु ।
सहं भक्खेप्पिणु मज्जु पिप्पिणु	जारहो कारणे पइ मरेप्पिणु ।
णिट्ठियट्ठि कुट्ठेण कुहेप्पिणु	अहरउहस्राणेण मरेप्पिणु ।
पंचमणरयहो गय सा पाविणि	जसहररायहो केरी भांसिणि ।

1
10

घत्ता—दुक्कम्मि णिवढइ णरयविले सुद्धिउ कहिउ अवगणणइ ॥
सिरिपुष्पयंतजिणवरवयणु मूढु लोउ णायणणइ ॥ ४१ ॥

इय जसहरमहारायचरिणु महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकइपुष्पयंतविरहणु महाकव्वे
जसहरमणुयजम्मलाहो णाम तइउ परिच्छेउ समत्तो ॥ ३ ॥

IV

*अश्रान्तदानपरितोषितबन्दिद्वन्दो
दारिद्र्रौद्रकरिकुंभविभेददक्षः ।
श्रीपुष्पदन्तकविकाव्यरसाभितृप्तः
श्रीमान्सदा जगति नन्दतु नन्ननामा ॥ १ ॥

1

णिसुणिवि दुहभरियइं महु भवचरियइं जसवइणिवहियउं चलिउ ॥
सोयरसु पधाइउ अंगि ण माइउ गयणंसुय धारहिं गलिउ ॥ ध्रुवकम् ॥

दुवई—मुणिकमकमलजुयले लोलंतु पघोसइ एमं पत्थिओ ॥

हा हा मज्झु जणणु जिं मारिउ सो भुवणयलि णिक्किओ ॥ १ ॥

अज्जु जि संघारमि पाववेरि	लइ ण करमि केण वि समउ खेरि ।	5
पिट्ठमएं कुकुडएं हएण	मणि मणिएण डुरिएं कएण ।	
गुरुयणु पत्तउ एवहु दुक्खु	डज्झउ माणुसु जं चम्मचक्खु ।	
बप्पु वि णो लक्खिउ जम्मि जम्मि	मइं माराविउ णिद्धम्मि धम्मि ।	
जहिं रिस्सि गुरु जिणवरु णत्थि देउ	तहिं कुलि कहिं जीवह दयविवेउ ।	
वाहिज्जइ जहिं वणयरहं सत्थु	तहिं बंधु वि हम्मइ परभवत्थु ।	10
जीवउलइं मइं णिहयाइं जाइं	को लक्खिवि सक्कइ ताँइं ताइं ।	
जइचरणकमलसंणिहियचित्त	भो भो वणिवर कल्लणमित्त ।	

घत्ता—सीहासणछत्तइं वरवाइत्तइं विविहइं चिंघइं चामरइं ॥

रहवर मायंगइं पवैरतुरंगइं भडसेणइं पंजलियरइं ॥ १ ॥

2

दुवई—लइ पत्थिवसुहाइं अणुहुंजउ अभयरुईं कुमारओ ॥

महु दिक्खहे पसाउ पडिवज्जउ भणु भणु तुहुं भडारओ ॥ १ ॥

*This verse is omitted in S and T.

1. १. ST णिवहियवउं; A णिवहु हियउं. २. ST एव. ३. A चम्मक्खु. ४. ST एत्थु ताइं. ५. S चवल.
६. S सिंहासण.

कयलीकंदलसोमालगत	अभयमइ कुमरि सिसुहरिणनेत्त ।	
दिज्जड कुमरहो रिउमइणासु	अहिछत्ताहिवणिवणंदणासु ।	
तहिं अवसरि पुरवरि वंत्त पत्त	लइ चावसिद्धपारद्धिजत्त ।	5
संजायउ रायहो घम्मलाहु	तवचरणहो उवरि णिघड्डु गाहु ।	
ता तहिं चवंति रायाणियाउ	घणरम्मपेम्मसवियाणियाउ ।	
क वि भणइ हुवउ पियतिलयछेउ	हो हो किं किज्जइ पत्तछेउ ।	
वहु का वि भणइ किं लिह्वहि चित्तु	पहु वट्टइ कामविरत्तचित्तु ।	
क वि पभणइ किं मुहंमंडणेण	राणउ रंजिउ तवमंडणेण ।	10
वहु क वि पमेल्लइ पडहु पवव	विहिवायंइ लग्गउ किं पि अवव ।	
क वि फुरुल करंति करंति थक्क	लइ केसुप्पाटणविहिपडुक्क ।	
पिय का वि लिहंति कवोलवत्तु	हो दइव काइं विवरीउ पत्तु ।	
उट्टिय क वि मुत्तियगुणि ण दिंति	मुणिगुणाणिच्चलु णियमणु ठवंति ।	
क वि पभणइ म कराहि तिक्ख णक्ख	वरइत्तु लपसइ परमादिक्ख ।	15
क वि णिसुणिवि पियवत्ताइं रीण	देहइ कंचुलिय ण थाइ लीण ।	
इय णाणाविह्व जंपंतियाउ	पियविरहभएं कंपंतियाउ ।	
पासेयविंदुथिप्पंतियाउ	कंचीकलाव गुप्पंतियाउ ।	
णैयणंजणंसुमलमइलियाउ	मणिरसणाकिंकिणिमुहलियाउ ।	
णेउरसंकारमणोहराउ	उण्णयघणपीणपयोहराउ ।	20
सैयल वि अंतेउरराणियाउ	जहिं राउ तहिं जि संपत्तियाउ ।	

घत्ता—णहपहजियसुमणिहिं चलहारमणिहिं पत्थिउ रमणिहिं पत्थियउ ॥
विणाडिउ तवचरणि सिरिसुहहराणिं तुहुं दइवेण गलच्छियउ ॥ २ ॥

3

दुवई—अम्हइं अच्छराउ तुहुं सुरवइ सउहलयं विमाणयं ॥

पियसंजोग्गु सग्गु किं सग्गसिरे फुडिलं चिसाणयं ॥ ६ ॥

2. १. ST पत्त वत्त २. ST पभणइ हुव. ३. ST मुहुं मंडणेण ४. A विहिवायणलग्गउ. ५. ST हा वट्ट
यउ किं पि विवरीउ पत्त. ६. ST द्धीण. ७. ST णयणंजण मुहुं नइत्तियाउ. ८. S and T omit this line
and A and P give it in second hand

3. १. S सउहपलं.

रइकरणांलिगणधुत्तियाउ	पणैयंगणाउ कुलउत्तियाउ ।	
इय पलवंतियउ ण इच्छियाउ	सयलउ रापं णिभच्छियाउ ।	
ढक्कारवच्चलियगयवरेहिं	हिलिहिलिसरेहिं सियहयवरेहिं ।	5
णग्गुग्गस्सग्गकरकिंकरेहिं	मणच्चडुलतुरयणियरहवरेहिं ।	
परिवाइयाइं सहयरणरेहिं	विज्जिज्जंतइं चलचामरेहिं ।	
सिग्गिरिणंदणवणसइलाइं	छत्तावलिछाइयणहयलाइं ।	
महँचलियघुलियणाणाधयाइं	सिवियाजाणिं विण्णि वि गयाइं ।	
घत्ता—परिसेसियपरियरु सधँउ सचामह चरियरयणउड्डियसयरु ॥		10
खोणियलि णिविड्डउ दोहिं मि दिड्डउ णरवइ णं सामणु णह ॥ ३ ॥		

4

दुवई—ता मुणिवयणकमलणिग्गंतल्लुणीकहियं कहंतरं ॥

अमहइं तंमि विहिं मि तं चिय पुणुं संभरियं भवंतरं ॥ ८ ॥

भउ सुमरिवि विण्णि वि मुच्छियाइं	लंजियहिं करेण पडिच्छियाइं ।	
अहिसिंचियाइं सीयलजलेण	आसासियाइं चमराणिलेण ।	
परियाणियच्चिरभववेयणाइं	कह कह व समागयचेयणाइं ।	5
मलिणाणणाइं पुणु उड्डियाइं	मुणिचरणजुयलि णिवडिवि ठियाइं ।	
अमहइं मुच्छइं मुच्छिय मयच्छि	कुसुमावलि णिवकुलकमललच्छि ।	
कोमलकरयलताडियउरेण	सोइय सयलिं अंतेउरेण ।	
वहु का वि भणइ सोहग्गथत्ति	उड्डु माइ मणहरणसत्ति ।	
कं वि भणइ ण तुंडु वि महु णिपइ	पइं भणिउ णाहु तंबोलु लेइ ।	10
उड्डु देवि करि साहिलासु	देबाविउ पइं महु णहाणवासु ।	
दूहवियहिं पइं महु किउ विलासु	भूसिवि पेसिय णियपइणियासु ।	
वहु का वि भणइ तुहुं ण वि सवात्ति	महु माय बहिणि अविहिण्णामित्ति ।	
उड्डु भदि कारुणु करहि	वउ लिंतु जंतु णियकंतु धरहि ।	

२. T पणियंगणाउ. ३. ST चलियसुगयवरेहिं. ४. ST अमहइं विल्लियणाणाधयाइं, ५ ST अणउध
प्रचामरु.

4. १. ST पुणो भरियं, २. ST उड्डु देवि लहु बोलु देइ. ३. ST हउ पियहु पासु.

घत्ता—ता मुच्छ पमाइवि अम्हइं जोइवि पयलियवाइजलोहियइं ॥ 15
महपविहि णेत्तइं ओसासित्तइं णं सयवत्तइं ढोल्लियइं ॥ ४ ॥

5

दुवई—चित्तइ रायघरिणि मुणिवरवाणीरवदिण्णकण्णइं ॥
एयइं डिंभयाइं किं विण्णि वि मुच्छावसणिसण्णइं ॥ १ ॥

इय चित्तिवि करसंजोइयाइं	आलिगिधि अंकइं ढोइयाइं ।	
मुणिणा णाणेण णियच्छियाइं	तुम्हइं किं जाणह पुच्छियाइं ।	
अम्हइं संभरइं पउत्तु सव्वु	किं रिसि भासंति असच्चु कव्वु ।	5
अम्हइं चंदमइजसोहराइं	अम्हइं सिहिसाणइं थलयराइं ।	
अम्हइं पण्णयरिउउरयराइं	अम्हइं सिप्पाणइजलयराइं ।	
अम्हइं अयअयमहिसय हुआइं	अम्हइं खगाइं पुणु तुह सुगाइं ।	
जाणहि णियणंदणणेहतण्ह	इहजम्ममाइ चिरजम्मसुण्हि ।	
ता मुणिपयपोमइं पुंजियाइं	अम्हइं राएण विसाज्जियाइं ।	10
णियणयरि गंपि मंदिरि ठियाइं	कल्लाणमित्तु जंपइ पि्याइं ।	
तुह पिउ पावैज्जइ चलिउ अज्ज	तुहुं परिपालहि सत्तंगु रज्जु ।	
तं णिसुणिवि मइं पदसंतपण	वोल्लिउ भवभयसमसंतपण ।	
घत्ता—सो महु पियणंदणु णयणाणंदणु इह मइं रज्जि परिहुविउ ॥		
एवाहिं तहो तणुवहु हउं ससहरमुहु दइविं चंगउ सियलविउ ॥ १५ ॥		

6

दुवई—एवाहिं दिण्णलइयपरिवाटि वि लंघिवि जामि गिरिगुहं ॥
फेडमि मोहजालघणमुहवहु पेच्छमि तवसिरीमुहं ॥ ६ ॥

ता भणइ सेट्ठि गुणगणविसालु	तवचरणहो अज्ज वि कवणु कालु ।	
पहिलारीपहुणा अज्जणिज्ज	जाणेव्वी सयल वियारविज्ज ।	
जिणैघम्माहम्माविही तइ त्ति	वत्तवि अत्याणत्थइं पवित्ति ।	5

5. १. S पसंगयं २. S अंके पदोत्थाइं ३. ST अगाहिं पउत्त संभरहु सव्वु. ४. S अम्हइं अयमहिसय भवि हुयाइं. ५. AST पव्वज्जहे. ६. S भवभयसमसंतपण

6 १. S जाणेवि. २. AST जण.

जहिं भुवणि णयाणय ववहरंति	सा दंडणीइ णिच्छउ कहंति ।	
एयहिं वट्टइ जगि जोउं खेमु	संपज्जइ सुहुं धम्मत्थकामु ।	
अणवरयभुत्तसंपुण्णभोउ	एयासु परिट्टिउ जियई लोउ ।	
राणउ परिरक्खइ दंडधारि	विज्जउ चत्तारि वि दोसहारि ।	
विणु रापं जगि को करइ दंडु	विणु दंडिं जणवउ कम्मचंडु ।	10
परधणपररमणीहरणकामु	लइ ण सहइ धम्महो तणउं णामु ।	
घत्ता—खमदमसमसच्चिं विउलसउच्चिं जीवदयाइ पवाण्णियउ ॥		
सामण्णपँवण्णहं लिंगिहिं वण्णहं एहु धम्मु मइं मँणियउ ॥ ६ ॥		

7

दुवई—इंदफणिंदचंदविज्जाहरणरवरणियरपुज्जिओ ॥

णासइ एहु धम्मु जिणभासिउ णिवसासणविवज्जिओ ॥ १ ॥		
ता मइं मायाभावेण रज्जु	इच्छिउ पिउणा दिण्णउ अवज्जु ।	
अहिसेयकलसजलखलंहलंतु	णाणारयणाधलिपज्जलंतु ।	
देवंगवत्थपल्लवलंतु	कामिणिकरचामरचंलवलंतु ।	5
पारद्धय उँप्परि परिघुलंतु	उत्तुंग मत्त गँय गुल्लुगुलंतु ।	
मणँगमण तुरंगम हिलिहिलंतु	मयणाहिगंध मँहमहमहंतु ।	
कँप्पूरफार महुयर मिलंतु	भूवालविंदसेविउं महंतु ।	
महु रज्जु देवि जसवइणरिंदु	गउ मइं पुच्छिवि वंदिवि मुणिंदु ।	
लइयउ तँउ सहं अंतउरेण	उत्तारियकंकणणेउरेण ।	10
णं किण्हणीललेसाविसेस	उप्पाडिवि घल्लिय कुडिलकेस ।	
णिवसणु वसणु वि पँरिहरिउ तुरिउ	रिसिँवउ संखेवि तेण धरिउ ।	
आढत्तु घोह तवचरणु तेण	जँम्माहिउ वाहिउ जंति जेण ।	
मिल्लेवणु विण्णि वि रायदोसँ	माणावमाण हयकम्मपास ।	
णिवसइ णिज्जाणि काणणि मसाणि	आहारु लेइ मासावसाणि ।	15

३. ST णयाणयवह वहति. ४. ST जोयखेमु. ५. A सहं धम्मत्थु कामु ST सुहुं धम्मत्थु केमु. ६. S जियउ.
७. AP पसण्णहं. ८. T माणियउ.

7. १. ST खलहलंतु. २. ST चलचलंतु. ३. ST पालद्धिय. ४. ST अंबर. ५. ST करि. ६. ST ललियंग.
७. ST गिरु. ८. AP omit कँप्पूरफारमहुयरमिलंतु. ९. ST वंदिउ. १०. A वउ. ११. ST जँ परिहरिउ. १२. ST पडिवण्णउ तेण रिसिंदचरिउ. १३. ST जम्महिउ. १४. AT रोस.

घत्ता—घरमोहु णिसुंभिवि णियमणु रुंभिवि तिण्णि वि सल्लइं संडियइं ॥
गुणमणिचिचइयइं पिउपावइयइं पंच वि करणइं दंडियइं ॥ ७ ॥

8

दुवई—ताम मए सवत्तितणयस्स णयस्स तणु व्व छदियं ॥
दिण्णं जेसहरस्स मणिभवणघणं कुललच्छिमंडियं ॥ १ ॥

उवंसमहरि णं परलोयफुहिणि	हउं पढ अवर महु लहुयवहिणि ।	
विण्णि वि तं चिय उववणु गयाइं	णवियाइं साहुणाहहो पयाइं ।	
संसारमहाभरभग्गएहिं	दोहिं मि गुरुचरणालगएहिं ।	5
भासिउ मुणि दिक्खइ करि पसाउ	ता भणइ भडारउ वीयराउ ।	
तुम्हइं थालइं अइपत्तलाइं	अज्ज वि कुवलयदलकोमलाइं ।	
तवचरणकरण परिणइदुसज्ज	पुत्तय डिंभहं णउ होइ गिज्ज ।	
होएप्पिणु उत्तमसावयाइं	गुरुसेवए सिक्खइं सुयंपयाइं ।	
परसमयारूढसढत्तणाइं	लोइयवेइयमूढत्तणाइं ।	10
आसंक कंस वि दिग्गिच्छ हणहं	मा कहिं मि कुल्लिगिचरित्तु धुणहं ।	
मा कुणहं दिहीहर दर्पसंगु	रक्खहं सुविसुद्धउ अंतरंगु ।	
सासणहं पढावण करिवि णवहं	पहभट्टु वि पुणु जिणमग्गि ठवहं ।	
आउंचहं उट्टिउ हरिसु रोसु	मा गिण्हहं सम्माइट्टिदोसु ।	
चउभेयहु संघहो करहु पणउ	वच्छल्लु सुविजावच्चु विणउ ।	15
सुविसुद्धउ दंसणु एम होइ	इयरहो पुणु सहसा सयहु जाइ ।	

घत्ता—परणयविद्धंसणु सम्महंसणु पहिलारउ धिक्क मणि घरहं ॥
पुणु वज्जन्भंतरु भवेसयमलहरु पच्छइ दुद्धरु तउ घरहं ॥ ८ ॥

9

दुवई—सेण्णि विणु णिवेण सुरहुब्भियधयवडपंडुरारुणं ॥
विणु सहंसणेण किं कीरइ तवचरणं पि दारुणं ॥ १ ॥

४ १. AP जमहणस्स २. उवममसुहरिणि. ३. ST उववणु पुणु गयाटं. ४ S अइवाल्लं पत्तालाइं. ५ S सुयवयाइं. ६. ST तण्यसंगु. ७. AT सुवेयावच्चु. ८ ST णियमणि ९. भवत्तलिमल.

मा जंपह कासु वि कण्णसूलु
 सामाइउ पालह जीवमिति
 सिद्धहं साहुहु वंदणविहत्ति
 सच्चित्तु म धंसह आउ वाउ
 वज्जह णिसिभोयणु जइ वि मिट्टु
 दिट्टु धरह विसुद्धउ वंभचेरु
 अन्भसह पयत्ति अंगंचाउ
 णिदिट्टु मुएवि भिक्खाइ अडह
 बंधणु ताडणु मारणु वि गणिउं
 तणुकट्टाणिट्टहं जायएण
 रुद्धु मुएविणु दुरियठाणु
 घत्ता—हयवम्महतावउ कयसमभावउ दुग्गइगमणणिवारणिउ ॥

वउ धरह अहिंसा सच्चमूलु
 गुरुदेवभत्ति उज्झायभत्ति ।
 पोसहु समेरभत्तहो णिवित्ति । 5
 महि जलणु वि अवरु वि हरियकाउ ।
 मा जोयह थी पुरिसु वि सुद्धु ।
 आरंभु चयहं कयलोयवेरु ।
 मिच्छह अणु मणु मण्णेवि पाउ ।
 एयारहमइ गुणठाणि चडह । 10
 पहरणधारणु वि रउहु भणिउं ।
 उप्पज्जइ इट्टुविओयणेण ।
 णिच्चं चिय ज्ञायह धम्मज्ञाणु ।
 चिंतह अणुवेक्खउ जगगुहसिक्खउ धम्मरुक्खजलसारणिउ ॥ ९ ॥ 15

10

दुवई—तणुलायणु वणु णवजोव्वणु रूवविलाससंपया ॥

सुरधणुमेहजालजलबुब्बुयसारिसा कस्स सासया ॥ १ ॥

सिसुंतणु णासइ णवजोव्वणेण
 बुद्धत्तणु पाणिं चलियएण
 खंध वि सगुणोहिं परिणमंति
 परिगलइ राउ वइरायएण
 जीविउ पावइ पाणावसाणु
 गच्छंतु भाणु जीवंतु जीउ
 जइ बज्जइ रायहो आउगंठि
 वरिसहं वरिसहं वरिसोणु ठाइ
 बलियइं कुडिलत्तणउज्जयाइं
 णारीखुंटइ पसु पुरिसु बद्धु

जोव्वणु णासइ बुद्धत्तणेण ।
 पाणुं वि खंधोहिं गलियएण ।
 बहुविह पज्जायह परिणवंति । 5
 णीरोयत्तणु रोयत्तणेण ।
 सिरिवंतु होइ दालिदुट्टाणु ।
 कालिं अत्थवणहो को ण णीउ ।
 ता किं किउ सोहणु जणियतुट्टि ।
 भवबद्धउ आउपमाणु जाइ । 10
 अइदीहइं तिट्टइं रज्जुयाइं ।
 कालिं सहूलें क्षत्ति खद्धु ।

9. १. S उज्झायवत्ति. २. S सारंभु. ३. S संगंचाउ.

10. १. ST सइसवु. २. ST स चिय. ३. ST परिभमंति. ४. ST अइबलियए कुडिलाणुज्जयाइ. ५. ST णारीखाणुए.

घत्ता—णरु सुफखु समीहइ मरणहु वीहइ देवहं सरणु पईसरइ ॥

विज्जहो घर गच्छइ मंतु पपुच्छइ अयकालहो णउ उव्वरइ ॥ १० ॥

11

दुवई—परिवारेण लच्छि भुंजिज्जइ रक्खिज्जइ महारणे ॥

घावइ सव्वु को वि णरणाहहो तंदुलपसइकारणे ॥ १ ॥

परियणु भुंजइ माहि वेहउ रम्मु

चउदससु भूयगामंतरेसु

णियपुण्णपावसंवलइं लेवि

एक्कु जि जैगि जीउ सुट्टुण्णिरिक्खु

णयणइं अण्णण्णइं घाणु अण्ण

अण्णण्ण कण्ण भवि भवि इचंति

अण्णण्णइं कम्मइं संगिलंति

जीवहं सयरायरु सव्वु अण्ण

णारयतिरिक्खसुरणरभवेसु

सयलामलकेवलणाणसयणि

एक्कु जि णरवइ अणुइवइ कम्मु ।

जिउ णिवसइ सयलकलेवरेसु ।

पुणु अण्णभवहो पाहुणउ जाइ ।

हिंइइ चउरासीजोणिलक्खु ।

जीवहो संफासणु को^१ विभिण्णु ।

अण्णण्णउ जीहउ मुहि ललंति ।

अण्णण्णइं विविहंगइं मिलंति ।

जहु मोहंमहादहि किं णिविण्णु ।

परिभमइ भाघतमविभमेसु ।

वित्थिण्णि अणंताणंतगयणि ।

घत्ता—जगु ठियउ पहिल्लउ णावइ मल्लउ पल्हत्थियवि केण वि ठविउ ॥

मज्झिमु पविमज्जु व उवरिल्लउ णिव मुणसु सुयंगु व मुणि चविउ ॥ ११ ॥

12

दुवई—ण किउ ण धरिउ वंभरुहाइहिं ण य कार्लिं विलीणउ ॥

ण हि ठिउ^१ एक्कसंभु तिल्लोक्कु वि चउदहरज्जुमाणउ ॥ १ ॥

जं तिहुयणु भासइ घहुमाणु

तं फासवंतु तं वण्णवंतु

तं सहवंतु भासइ अणंतु

तं चउदहरज्जुपरिप्पमाणु ।

तं गंधवंतु तं रूधवंतु ।

तं रसविसेससंभाववंतु ।

11. १. A णरणाहु वि २. ST चोदहसु. ३ ST हिंइइ. ४. A संवल्ल. ५. S जणि. ६. S अण्ण. ७. ST

महइहि. ८. S महगु.

12. १. ST एक्कसंभु.

परमेष्टि पियामहु सच्चसंधु
भावहं छेह व्व सव्वायरेण

पणवह जिणवरु भव्वयणबंधु ।
मा सज्जह मोहणिसायरेण ।

घत्ता—हृदावलिबिहियउ चर्मि पिहियउ पूयगंधभीसावणउं ॥

माणुसहो कलेवरु चंडालहु घर जिह तिह णिरु चिलिसावणउं ॥ १३ ॥

14

दुवई—वोक्कयरत्तपित्तमत्थिकंतावलिसुक्कसंगमं ॥

रयईणीरखीरसंमहसमुभवकहमोवमं ॥ १ ॥

इय सत्तघाउविट्टलु णरंगु
मणि वसइ कामु मज्जायमुक्कु
दप्पुमहु माणु अतुट्टि लोहु
परवंचणयरु मायाकसाउ
कुलवललच्छीमयफुट्टणेत्तु
णेहेण णियहु सलज्जभाउ
जहुं णिंद ण याणइ सहियहेउ
णिहुहिवि लेइ णीसेस देहु
रमणीरूवेसु रमंति चक्खु
घाणु वि सुहगंधहो जाइ झत्ति
लहु धावइ नेयहो कण्णजुयलु
अणुदिणु मुहि पइसइ अलियवाणि
पयजुयलु वि पावपहाणुकूलु
पंडित्तु कुत्तकपलावमासि

कामिं दुहंति अंतरंगु ।
कोहु वि परबंधणहणणहुक्कु ।
मइरा इव मोहणसीलु मोहु । 5
सोउ वि कयहाहारवणिणाउ ।
ण वि पेक्खइ विणु मज्जेण मत्तु ।
णेहु वि अणत्थपत्थराणिहाउ ।
तण्हइ मग्गइ पाणिउ अपेउ ।
लुह पइसारइ चंडालगेहु । 10
जीहा वि समीहइ मिट्टु भक्खु ।
फासु वि मिउसयणहो करइ थंत्ति ।
मणु पुणु वणमक्कड जेम चवलु ।
हिंसाकम्महो उवगरणु पाणि ।
कइ करइ कइत्तणु रायमूलु । 15
सुट्टउत्तणु जाणहं दुरियरासि ।

घत्ता—अण्णाणु सिसुत्तणु णवजेव्वणु पुणु हिंढइ पियविरहिं सुसिउ ॥

बुट्टत्तु करालहो णियडउ कालहो मरणव्वसणसमूससिउ ॥ १४ ॥

८. A छट्ट व्व.

14. १. A विरहय. २. A वंचण. ३. ST जट्ट णिर. ४. ST तत्ति.

दुवई—कंचुइ कामभोयमणिभूसणणिवसणमईविहूइया ॥

रोयकयंतभिच्च मउलियमुह मुच्छामरणदूइया ॥ १ ॥

मिच्छत्तकसायासंजमेण	आसवइ कम्मु करणुभवेण ।
सम्मत्ति जीवदयागमेण	इंदियरइसंगविणिग्गमेण ।
किज्जइ संवरु मुणिपुंगवेहिं	दढवयभावणविरइयसमेहिं ।
णिज्जर पुणु बारहविहतवेण	जापं णिव्वेएं णवणवेण ।
अइखमवहेण अइदुसहेण	अइमद्वेण अइअज्जेवेण ।
अइसच्चएण सुसउच्चएण	परिचत्तपरिग्गहसंगहेण ।
संभवइ धम्मु वंभव्वएण	अज्जेव्वउ भावें भव्वएण ।
मग्गिज्जइ हयजरमरणवाहि	जिणगुणसंपत्ति समाहि बोहि ।
मा गिणहह लहुं मुणिदिक्ख ताम	अंगाइं समत्थइं हौंति जाम ।
ता अम्हहिं लइयउ खुल्लयत्तु	चत्तउ परिहणु आहरणु वित्तु ।
पंगुत्तउ पंडुरचीरखंडु	मणु मुंडिवि पुणु मुंडियउ मुंडु ।
कोवीणु कमंडलु भिक्खपत्तु	लइयउ वउ भवजलजाणवत्तु ।

घत्ता—जायउ संजइयउ णिज्जियमइयउ राणियाउ जसवइपियउ ॥

कयसुरणरसेविं गुरुणा देविं पुरकंतियहे समप्पियउ ॥ १५ ॥

दुवई—जिणतवचरणकरणपरिणयमणविणिहयमारमारिहिं ॥

तणुघुलियाहिरायजिहादलविलिहियघम्मवारिहिं ॥ १ ॥

परिदुस्सहणिट्ठाणिट्ठिपहि	कडयडियसंधिवंधट्ठिपहिं ।
उरपुट्ठिवंसहडुभडेहिं	सुविसमपासुलियापायडेहिं ।
कयघोरवीरतवत्तपहिं	जगजीवभयंकररुवपहिं ।

15. १. ST मय. २. ST संचएण. ३. ST लहु. ४. A पुरु कंतियहे.

16. १. ST उवरट्ठि; A उरपिट्ठि.

हेमंतणिसाँहयणेहएहिं
 विसहियपाँउसजलझल्लिरेहिं
 अट्टविहफाससमभाविरेहिं
 ह्यसल्लिहिं णिज्जियवम्महेहिं
 माणावमाणसमभावएहिं
 धणुदंडमडयसिज्जासिएहिं
 गोसुँडयगोदुहआसणेहिं
 दीहररोमावलिभासुरेहिं
 जल्लमलविलित्तसरीरएहिं
 रुद्धदृष्टाणणिगयमईहिं
 इत्थाइउ जइवइ अप्पमत्तु
 अवहत्थियपत्थिवसंपयाइं
 वंदोप्पिणु गुरुपयंपकयाइं

हिमपडलपंदावियदेहएहिं ।
 गिंभम्मि सँहियरवियरल्लेहिं ।
 सग्गापवग्गपहदाविरेहिं ।
 तासियविद्धंसियमयगहेहिं ।
 ज्ञाणासिएहिं तणुतावएहिं । 10
 कंदरमसाणगुहवासिएहिं ।
 दिणपक्खमासकयपारणेहिं ।
 सुत्तिमुँडघरेहिं जडाघरेहिं ।
 मेइणिमंदरगिरिधीरएहिं ।
 सहं महि भमंतु णिंमलजईहिं । 15
 अम्हारउ गुरु णामि सुदत्तु ।
 तिं सत्थि अम्हि समागयाइं ।
 भिक्खाणिमित्तु लुहु णिगयाइं ।

घत्ता—ता पंथि चरंतइं जिणु सुमरंतइं किंकरेहिं संदाणियइं ॥

विणिण वि सुहचरियइं करयलि घरियइं एउ देविघरु आणियइं ॥ १६ ॥ 20

17

दुवई—आणिवि दंसियाइं तुह मैहियइ पइं वइयरु पपुच्छिउ ॥

मइं तुह काहिउ एव भवकइमि हउं हिंडंतु आच्छिउ ॥ १ ॥

इमं सव्वमायणिणउं चंडमारी
 विसण्णाइं चित्ते विरत्ताइं पावे
 पयुद्धाइं दूरं वरं दोधि णाणं
 सिस्सुणं जुयं णिम्मलं पुज्जणिज्जं
 इमं चित्तिऊणं घसानुप्पगिल्लं

पहू मारिदत्तो वि जीवावहारी ।
 विलग्गाइं घम्मे पराइण्णतावे ।
 विचित्तं तिलोए पवित्तं पहाणं । 5
 ससीसच्छचूडामणीवंदाणिज्जं ।
 रसोल्लं दिसाजंतकीलालेहं ।

२. ST हेमंतणिसामु अणेहएहिं. ३. ST पछाहय. ४. ST पाउसजलझल्ल झल्लेहिं; A पाउसझल्लजलेहिं. 5
 ST नारिय. ६. ST गयमुँटा; A गयमुँद. ७. ST णिम्ममजईहिं.

17. १. A णरवइ. २. A एउ ३. ST कीलालेजं.

सहङ्गं समुंडं सतुंडं सखंडं
 घरं णिमिमयं णीलमाणिककवद्धं
 वणं विल्लिकंकेल्लिफुल्लुच्छलंतं
 णहालग्गहिंतालतालीतमालं
 लयीमंडवोइण्णजंक्खिदंभदं
 सरुफुल्लकंदोइहंरंतंभिगं
 णहुव्वंभंतपुंकोइलारावरम्मं
 ससत्तीइ भत्तीइ णाणागुणाए
 ठवेऊण णाऊण णेउं महंतं
 पणहुगवेसं जणाणंदभूअं
 महावच्छवणं पसणं रवणं
 घरा णिग्गया देवया सोमभावा
 असामण्णलायण्णसोहग्गसारा
 सयारूढणिव्वूढसिंगारभारा
 घण्णापीणत्तुंभत्थणी मज्झखीणा
 दयालोइयासेसवंदीमयाए

णिहित्तूण भूमीयले मज्झखंडं ।
 पखित्तं व सुत्ताहलोलीसणिद्धं ।
 दलारत्तसाहारसाहाललंतं । 10
 इलाजंतलीलामरालीमरालं ।
 सिलासीणसीमंतिणीगीयसइं ।
 मरुद्धूयतिंगिच्छविच्छिहुपिंगं ।
 छुहापंडुरुभूयदीसंतहम्मं ।
 सउज्जाणमज्झे सवेउव्वणाए । 15
 मइंदासणे खुल्लयाणं जुयं तं ।
 पुणो चक्खुगम्मं पघेत्तूण रूवं ।
 सुवण्णग्घवंतं सपुप्फंभपुण्णं ।
 सपायंतघोलंतकंचीकलावा ।
 विलंबंतहारावलीतेयतारा । 20
 तुलाकोडिद्धंकारणच्चंतमोरा ।
 जिणुत्तस्स गंधस्स पंधम्मि लीणा ।
 समेऊण सामीवथं देवयाए ।

घत्ता—खुड्डयगुरुपायइ णहसुच्छायइ णियसीसत्तु समिच्छियउ ॥

जलकमलकरंविउ महुअरचुंविउ अग्घवत्तु पलहत्थियउ ॥ १७ ॥ 25

18

दुवई—कारिमकुक्कुडेण णिहएण वि तुहुं भमिओ सि दुवभवे ॥

कउलइं जीवरासि भक्खंति वि णहंति वि लोहियण्णवे ॥ १ ॥

अणुकंपइ भासइ सुरपुरंधि
 हउं पावयम्म पावेण जाम
 दे देहि देव तउ तिव्वु चरमि

अयमेसमाहिसहयकंठसंधि ।
 ण वि खज्जमि तुहुं परिताहि ताम ।
 हिंसादुक्खिउ णीसेसु हरमि । 5

४. ST मुत्ताहलली. ५. ST लयामंडवाइण्ण. ६. AP हदं. ७. AP णहुव्वंभंतयं कोइलारावरम्मं. ८. ST
 तेइ सत्तीइ. ९. ST घणुत्तुंगपीणत्थणी; A घणात्तुंगपीणत्थणी.

ता भणइ अभयरुइ पिहुलरमाणि	पाडलपेल्लय गयमंदगमणि।	
सुरकामिणि सुणु उववायपसु	कमचहियकर्मविवायपसु।	
णिम्मंसचम्मरोमट्टिपसु	णिप्पइयघाउतणुहरपसु।	
सइजायमउडकुंडलघरेसु	मंदारकुसुमरयपरिमलेसु।	
वउ फासरुवरवकयरपसु	मणपाडियारप्पडियारपसु।	10
यहुघणकरिक्कणरमाणपसु	उवरुवरिपवहियमारपसु।	
दससइसवरिसपल्लाउपसु	सायरसमेसु चिरंजीविपसु।	
तुह एक्कहि णउ तउ णत्थि एसु	वासट्टिविहेसु वि सुरवरेसु।	

घत्ता—इलजलसिहिवायहं तणतरुकायहं संसारइ आहिंडियहं ॥

संठियचउपाणहं णिरु णिण्णाणहं णत्थि दिक्ख एइदियहं ॥ १८ ॥ 15

19

दुवई—खुब्भयसंखगोहंभमराइसु विमलेसु वि महायले ॥

णत्थि तओ अंसणिसण्णीण तिरिक्खेसु वि सुकुंतले ॥ १ ॥

णरजम्मइ परवंचणपरेसु	तुलकूडमाणकूडायरेसु।	
ववहारकूडसक्खीयरेसु	पसुमारणेसु मायामपसु।	
जापसु अम्मि बहुविहमपसु	परियंवियरयणप्पहथलेसु।	5
उरंचूरपसु माणियाविलेसु	अहिअजयरविसममहोरपसु।	
सरहुंदुरसेहाणउलपसु	एक्कखुरवेक्खपुरकुंजरेसु।	
मंडलवरणेसु चउप्पपसु	ओल्लंघियणइजलणिहिजलेसु।	
कळवमच्छाइसु चंचलेसु	तउ णत्थि संसदीवाइपसु।	
णाणाविहचंचूजीविपसु	थीवालबुहरिसिमारपसु।	10
परललणालालसजारपसु	महुमज्जमंसरसलंपडेसु।	
अणवरयकोवविहडप्फडेसु	माणवमवि णिंदियजिणवरेसु।	

18. १. AST पुष्प. २. S णाणपसु, A माणपसु. ३. ST थिर.

19. १. A गोमि. २. AST असणिपंचणत्तिरिक्खेसु ३. ST उरमुययरेसु. ४. ST अजपरविसविमम.
S नणमट्टियलत्तणुअनुरामुहेसु.

दुवई—दंसणणाणचरियरयणत्तयपरमार।हणाफलं ॥

सो दियहेहिं लहइ मणिपुंगउ केवलणाण पविमलं ॥ १ ॥

सम्मत्तु होइ सुरणारएसु
अणुवयइं कहिं मि तिरियहं हवंति
तं णिसुणिवि णिहयणियावयाइ
पुणु पुच्छिउ गुरु महरइ गिराइ
चउगइ पायालगई उउहि
णिवढंतहि परं महु दिणुणु दत्थु
तुहं मज्झु सामि हउं तुच्छु दासि
ता मेहविजयदुंदुहिसरेण
णिञ्चणि मच्छियउ ण भिणिहिणंति
ता देविइ जंपिउ साहु साहु
संभासिवि महिवइ पसुहुं घाउ
वणि उववणि चच्चारे एत्थु गेहि
सहजाइं वहुंय कित्तिमकियाइं
महु उहेसिवि जो देइ को वि
इय भणिवि मणोहर तियसपत्ति

तवचरणु ण जम्मि वि ठाइ तेसु ।
णर पंचमहवयभरु वहांति ।
सम्मत्तु लइउ वणदेवयाइ ।
चरणारविंदपणवियसिराइ ।
दुत्तारघोरभवजलसमुहि ।
तुहं देउ को वि पवयणसमत्थु ।
भणु किं दिज्जइ गुणरयणरासि ।
पडिथोल्लिउ देसजईसरेण ।
णिम्मोहदिण्णदाणइं ण लित्ति ।
पुणुं पुणु पणविधि भावेण साहु ।
मा दिज्जसु होज्जसु सोमभाउ ।
वहु छिंदिय भिंदिय पाणि देहि ।
परिहिमि पाणइं पाणप्पियाइं ।
सकुहुंवउ हउं म्मउ णोमि सो वि ।
अंसणहई गय सथात्ति ।

5

10

15

घत्ता—ता मज्जलियलोयणु णिंदियणियगुणु हियइ सुद्धवुद्धिहि चाडिउ ॥

दिग्गयवरगामिहि खुहुयसामिहि मारिदत्तु पायहिं पडिउ ॥ २१ ॥

दुवई—भणइ महीमहंत परमेसर कित्तिमचूलिमारणं ॥

काउं तं भवेसु भमिऊण दुहं पत्तो सि दाहणं ॥ १ ॥

21. १. ST केवलणाणमविचलं. २. ST पुणु पणवेवि सम्भावेण साहु. ३. ST अहव कित्तिमहं जाइं. ४. ST) गहंसणहई.

मइं पुणु जीवउलइं जाइं जाइं	णिहयइं को लक्खइ ताइं ताइं ।	
हउं णिवडीसैमि रउरवतमालि	णारयगणहणहणरववमालि ।	
दे देहि देव पावहो णिवित्ति	अवलंबमि मणि णिगंथवित्ति ।	5
भववासपासवेढणत्तुपण	ता भासिउ कुसुमावलिसुपण ।	
आवेहु जाहं जिणणाहसिक्ख	गुरु देइ महारहु तुज्जु दिक्ख ।	
वयणेण तेण विंभियउ राउ	आणंदु मणोहर तासु जाउ ।	
हउं जणि महग्घु णरवंदणिज्जु	सामंतमंतिमंडलियपुज्जु ।	
मज्जु वि सुपुज्ज कुलदेवि आसि	सां संजाया खुल्लहहो दासि ।	10
खुल्लयहो वि जइ गुरु अत्थि अवह	तववंतहं जगि माहप्पु पवरु ।	
जाणिवि संबोहिउ मारियत्तु	एत्थंतरि आयउ गुरु सुदत्तु ।	
अवहीसरु सुरणरवंदणिज्जु	णिज्जियमयारि तिल्लोकपुज्जु ।	
हयमोहु महामइ गुणसमिद्धु	सत्ताहिं मि पवररिद्धीहिं रिद्धु ।	
जज्जरिउ जेण बहुभेयकम्मु	तवि संठिउ दसविहु णाइ धम्मु ।	15
इल लाइवि जाणुयसिरभुएण	गुरु वंदिउ कुसुमावलिसुएण ।	
राएण वि तहो पयपंकयाइं	णवियइं उम्मूलियभवसयाइं ।	

घत्ता—ता जगपरमेसरु संघाइउ गुरु धम्मविद्धि सुपयच्छिय ॥

संतुट्टमणेणं तेण णिवेणं णियसीसत्त समिच्छिय ॥ २२ ॥

23

पुच्छइ मारियत्तु हरिसं गउ
गोवहणसिद्धीहि भवंतर
जोईसहु भइरवहु चिराणउं

कहहि देव णियभवेणमियं गउ ।
महु भवाइं जं जेम णिरंतर ।
चंडमारिदेविहि सुपहाणउं ।

22. १. ST को लक्खवि सक्कइ तित्तियाइ. २. ST णिवाडिहीमि. ३. ST ताहि वि खुड्डउ गुणरयणरासि. ४ S and T have after this line: वदियइं सुरासुरपुज्जियाइं । तहु पायमूलि पणमियसिरेण पावज्ज लइय राएण तेण. ५. Portion beginning with this line and ending with कडवक 30 line 15 is omitted in S and T. ६. A तहिं अवसरि गुरुणा गुणगणगुरुणा धम्मविद्धि सुपयच्छिय.

23. १. Both A and P omit the दुवई from this कडवक onwards, but P gives in second hand the following as दुवई:—आसियवाउ पडिच्छिय राएं तह मणि आणंदकित्ति णं (?) । गुरुएवउ सुणिवि को दीसइ सुहु मणसंसउहेढणं ॥

णिवहजसोहहो जसपरिपुष्णहो
जसहररायहो अवगुणभरियहि
जसवहणामहो लच्छिसहायहो
माहिदहो तुरयहो पुण खुज्जहो
अवहीसरु जंपह सुपसिद्धउ
सालिछेत्तकणभरपूरियघरु
गंधजुत्तु गंधगिरि भणिज्जइ
गंधव्वायदणहिं परिसोहिउ
तहो सयासि घरसिरिअवसंडिउ
णिघसइ तहिं णिवमग्गसयाणिउ
चायभोयभोयंकियविग्गहु
तहो विञ्जसिरि भज्ज कलकोइल
आयए जाणिउ थणद्धउ केहउ
मयरद्धयहो रूउ किं किज्जइ
इहु गंधव्वसेणु जाणिज्जइ
रायहो घरि कोमलतणुअंगी
ताहि णामु गंधव्वसिरी सिय

चंदसिरीहि चंदमइ अण्णहो ।
अमयमहापविहि अहचरियहि । 5
कुसुमावलिहि सुमंडियकायहो ।
पयहं कह पयडेहि अणुज्जहो ।
अत्थि देसु गंधव्वु सुरिद्धउ ।
पक्ककलमसंकारमहुरसरु ।
अइउत्तुंगु सिहरु तहो छज्जइ । 10
गंधहरिणभसलेहिं णिरोहिउ ।
पुरु गंधव्वु धम्मघणमंडिउ ।
णिउ वइघव्वु णाम असमाणउ ।
परदलथल्लेचट्टणु कयविग्गहु ।
पइवय सच्चसील णावइ इल ।
रूवे जो मयरद्धय जेहउ ।
पयहु ण दीसइ उप्पम दिज्जइ ।
सयलहिं लोयहिं थुत्ति थुणिज्जइ ।
पुत्ति रूवलफघर्णरुइचंगी ।
अइलढहंग अंग विधिणा कय । 20

घत्ता—णियंपुत्तसमाणु पविहियमाणु सज्जणकमलादिणेसरु ॥

रुज्जणगयसीहु दीहरजीहु भुंजइ रज्जु णरेसरु ॥ २३ ॥

24

तहो रायहो मंतणइ महल्लउ
चंदलेहभज्जाइ अलंकिउ
पुत्तुप्पणु रूवगुणभायणु
हुयउ कणिट्टउ भीमु सहोयरु
णरवइणा किउ पुत्तिहि कारणि

मंति रामु मंतेण अभुल्लउ ।
दोसुज्जिउ गयदप्पु असंकिउ ।
जिणियसत्तु जियसत्तु परायणु ।
भीसावणु भीमु व्व अहोयरु ।
घद्धमंचदिप्पंतइ तोरणि । 5

२ A गुणपरिपुष्णहो. ३. A लच्छिसहायहो. ४. A आयहं. ५ A भरिवल्लउलवट्टणु; P भरिदल्लउलवट्टणु.
A गुणचंगी. ७. A पियपुत्त.

संणासि परिद्विड दिदु साहु
रिसिवयहो पहावि होइ सिद्धि
तुसकंडखंड संगहिउ तेण
मरिऊण तेत्थु उज्जेणि पत्तु
णामिं जसोहु जसपूरियासु
जा विंझसिरी भयवंतपाय
कयण्हाण मरेविणु तत्थ आय
चंदमइ णाम अइमंदमेह
तहो पुत्तुप्पण्णउ जसहरफखु
जसहरहो रज्जु देविणु जसोहु
संणासु कियउ सुसमाहिजुत्तु
जा णिवसुय थिय मंतीहि सुण्ह
रइविंभल चप्परि रयइ जाम
पिक्खेवि धिरत्तउ णारिसंगि
जिणादिक्ख लेवि जायउ णिसंगु
चारित्तु चरिवि चिरु छट्टि काउ
हुउ जसहर राउ जसोहतणउ
णिघसुयविलसिउ सुणि रामु मंति
किं किउं कुकम्मु सुण्हाइ केम
वंभव्वण दिद मरिवि ते वि
गंधव्वलच्छि कुविसिट्टकम्मु
गंधव्वसेणु गिण्हेवि दिक्ख
अणसणु णिव्वाहिवि किउ णियाणु

पुत्तहो खंधारु णिपवि साहु ।
ता होउ मज्जु परिसिय रिद्धि ।
रयणोहु पमेह्लिउ णिग्गुणेण ।
जसवंधुररायहो हुयउ पुत्तु ।
णिवपट्टु णिवद्धउ भालि तासु । 5
आराहिवि सोसिवि णिययकाय ।
अजियंगरायघरि पुत्ति जाय ।
परिणिय जसोहुरापं सुणेह ।
परिवारहो पोसणु कप्पविक्खु ।
किउ तउ वारसविहु चइवि मोहु । 10
वंभोत्तरसग्गि जसोहु पत्तु ।
सा देवररत्तिय सुरयतण्ह ।
णियदइपं दिट्ठिय दुट्ट ताम ।
गउ णिज्जणवाणि जइवरह संगि ।
तवचरणु चरइ जियसत्तु चंगु । 15
चंदमइहि गट्ठि जियारि जाउ ।
जणाणिप जंपिउ जिं कियउ अणउ ।
वउ वंभचेरु किउ णिसुणि कंति ।
ता चंदलेह वउ गइइ तेम ।
विज्जाहरगिरिउप्पण वे वि । 20
आयण्णिवि णिंदिवि तियहं जम्मु ।
जिणमग्गहो केरी परमासिक्ख ।
तुहं मारिदत्त सो अप्पु जाणु ।

घत्ता—णिसुणहि हो राय अणु कइंवरु जणंभरिय ॥

मिहिलाउरि रम्म घणकणकणयसमावरिय ॥ २५ ॥

25

चंदमईहि सवत्तिविरोहउ
 पुव्ववइरवसु जीवहं धावइ
 वच्छउ हुयउ सेट्टिघरि हरिवइ
 संपइ तुह भज्जहि उरि अच्छइ
 चिरु रायउरि राउं पयपालउ
 चित्तंगउ णामेण मद्दावलु
 अप्पुणु भगव दिक्ख पडिगाहिय
 धराणि भमंतु भमंतु परायउ
 तहिं ठिउ तवइ सच्चित्तह वंछइ
 वंछिउ लहु मरेवि गुरुक्कउ
 पुल्लिगाउ फिरिवि तियालिंगउ
 जणणी तुज्झ सरूव सुलक्खण
 उवसमगुणु परिपालिवि सुहरउ
 दंडपणामु जासु पइं विहियउ
 करुणारस पूरिवि णियविग्गहु
 उज्जेणिहि णयरिहि जसवंधुरु
 छहंसणभत्तउ मढ देउल
 महियालहो आयदणु मणोहरु
 सरसाहारहिं पीणिवि तावस
 जिणचेईहर घयमंडियसिर
 कारावेप्पिणु दाणु पयच्छिवि
 वणकीलावहुभोउ करेप्पिणु
 सुहभावणजुत्तीइ मरेप्पिणु
 मयनयपउरु कलिंगाहिय णिउ
 णाम सुदत्तु रायासेरिमंडिउ
 इक्कइया कुसुमालु गहोप्पिणु
 महु जाणाविउ किं णिय किज्जइ

घरिवि चित्ति घांइउ सो णिव हउ ।
 रोसाणलु हुइ तं जइ पावइ । 5
 काणिण जाउ लद्धउ कियसुहमइ ।
 रज्जु करेसइ घर तुंइ पच्छइ ।
 भयवह पयजलेण पक्खालिउ ।
 छडि रज्जु तुह विण्णु महीयलु ।
 सरिसरवरतित्थइं अवगाहिय । 10
 णियपुरवरि देविट्ठि मढि आयउ ।
 होउ मज्जु इच्छेवयसंपइ ।
 चंडमारि देवय हुइ थक्कउ ।
 वप्पु तुमइ हुउ असुहवसंगउ ।
 चित्तसेण णामेण वियक्खण । 15
 पाण चपवि जाउ सो भइरउ ।
 अच्छइ णेहिं जो माहिमाहियउ ।
 कप्पणिवासी देउ होसइ इहु ।
 राउ पसिद्धउ उण्णयकंधरु ।
 अढ दीहिय पोक्खरि पविउल्लैजल । 20
 रयणजडिउ दिप्पंतउ सेहरु ।
 भयवजईसरयहुणिट्ठावस ।
 उण्णइवंत सवित्थर अइथिर ।
 मिच्छमाउ भावेण समिच्छिवि ।
 दीहु कालु णियपंड भुंजेप्पिणु । 25
 इट्ठेउ णियंहियइ घरेप्पिणु ।
 भयदत्तहो रायहो हउं सुउ ।
 करमि रज्जु रिउवल्लहिं असांठिउ ।
 तलवरोहिं दिहु दिउ वंधेप्पिणु ।
 कारागारिं तरसा णिज्जइ । 30

२. A घाहउ णिव हउ. ३. A तुव. ४. A राय ५. A जलपविठल. ६. A णिवपट. ७. A णियमनि
 क्षापुप्पिणु. ८. A णामु.

तहिं दियवर जे दंडु पउंजहिं
 मायहो कण्णणासकरछेयणु
 पहु सदोसउ पहु मारिज्जइ
 पाउ तुज्ज जइ इहु मारिज्जइ
 एम सुणेविणु चित्तु विरत्तउ
 जिणासिक्खा सीयरिवि भमंतउ

ते व लेवि महु पुरउ पर्यपहिं ।
 चलणच्छेउ किज्जइ सिरछेयणु ।
 कस्स पाउ मइं वुत्तु ण किज्जइ ।
 छड्ढिज्जइ णिवयहु तुव जुज्जइ ।
 जुण्णतणु व्व रज्जु परिचत्तउ ।
 पंचवार तुव पुरि संपत्तउ ।

35

घत्ता—एवहिं हउं एत्थु चउविहसंघसमावरिउ ॥

तउ तिव्वु तवंतु तणकंचणु सम मित्तु रिउ ॥ २७ ॥

28

उज्जेणिहि रायजसोहमंति
 णियपइ ठवेवि सुउ णागदत्तु
 अप्पुणु घरि संठिउ दंदचत्तु
 सुहपरिणामिं तहिं चइवि काउ
 णामिं गोवद्धणु गुणाविसालु
 करुणायरु परमपरोवयारि
 अवलोयहि णिवइ णिसण्णु पहु
 णिसुणिवि भवाइं सयलइं णरिंदु
 ण तरामि हउं विणउ करेवि साहु
 सुपसण्णु होवि महु देहि दिक्ख
 ता गुरुणा दिण्णु दियंबरत्तु
 ता णरवइ णयणिज्जियकसायै
 भूसिउ दिक्खइ पलोइ राउ
 भइरउ पभणइ भो सामिसाल
 सुणि जंपइ दिक्ख ण तुज्जु अत्थि

गुणासिंधु जणविहियसंति ।
 घरभारवहणु पिउपायभत्तु ।
 समभावनविहयभावजुत्तु ।
 सिरिवइवणिवइघरि पुत्तु जाउ ।
 सम्मत्तवंतु दिप्पंतभालु ।
 जसवइरायहो संबोहयारि ।
 महु संघाडइ तवलच्छिगेहु ।
 आणंदसोयपूरियउ णंदु ।
 संबोहिउ पहु किउ घम्मलाहु ।
 तवचरणु चरामि पालेमि सिक्खा
 थिउ मारिदत्तु णिवरिद्धिचत्तु ।
 पणतीसणिवइ णिगंथ जाय ।
 जोईसरासु वइराउ जाउ ।
 दिक्खापसाउ करि गुणाविसाल ।
 छंगुलउ जेण तुहुं अत्थि हत्थि ।

5

10

15

१ 28. १. A णिय २. P adds after this in second hand in the damaged margin: दहलखण-
 धस्सु वित्तजि.....त्तचारु.....यभाव.....य. The Hindi translation of this line, however, is not
 found. See page 300, lines 12-14 of the translation.

केइं करमि देव तो भणइ साहु
 थोआउसु दीसइ तुज्जु देहि
 ता तेण किर्येउ संणासु भव्यु
 चउविहआहारहि चत्तु काउ
 अंभएण पमेळिउ खुल्लयत्तु
 मयरद्धयझाणपहायरुद्धु
 अभयमई जाय विरत्तभाव
 तहि पायमूलि खुल्लियहि वित्तु
 णिग्गंथमग्गु णिम्लु सरेवि
 गय दोणिण वि तहिं देवीवणम्मि
 आराहिवि दंसणु णाणु चरिउ
 पंचदसदिणइं संणासु करिवि
 ईसाणसग्गि ते दोणिण देव
 सम्मत्तवालं तियाळिगु छिण्णि
 वंदहिं जिणभवण अकिट्टिमाइं
 सम्मत्तिं लब्भइ सग्गु मोक्खु

अणसण परिपालहि करिवि गाहु ।
 सिग्घउ उवाउ भल्लउ करोहि ।
 चावीस दिवस पालेवि सव्यु ।
 सो भइरउ तीयइ सग्गि जाउ ।
 तहिं तक्खणि पडिवण्णउ रिसित्तु । 20
 णिवकण्णहि पुणु थणवट्ट वट्टु ।
 कुसुमावलि अज्जिय सुद्धभाव ।
 छट्ठेवि धित्तु अज्जियचरित्तु ।
 अभयरुइ जइहि गुणगणु सरेवि ।
 चउविहआराहण धरि मणम्मि । 25
 तउ वारहविट्ठु अवहरियदुरिउ ।
 सुसमाहिप दोणिण वि पाण चइवि ।
 उप्पण्ण झत्ति सुरसयहिं सेव ।
 कीळहिं विमाणि सुर तेत्थु दोणिण ।
 पडिमांढियइं जगुत्तमाइं । 30
 सम्मत्तिं लब्भइ अचल्लु सोक्खु ।

घत्ता—तत्थाउ मुण्हिदु चउविहसंधि परियरिउ ॥

सिद्धइरिहि णाम संपत्तउ जइवइ तुरिउ ॥ २८ ॥

29

तहिं ठिउं चितइ भावण अणिच्च
 आराहिवि आराहण सुसच्च
 संणासु कियउ सुसमाहिजुत्तु
 सो जसवइ सो कल्लाणमित्तु
 वणिक्कुलपंकयवोहणदिणेसु

संसारहो गइ णउ होइ णिच्च ।
 अवहिप परियाणिवि सत्ततच्च ।
 सत्तमइ सग्गि पत्तउ सुदत्तु ।
 सो मारिदत्तु जइवरु पवित्तु ।
 सो गोचहणु गुणगणविसेसु । 5

२ A किं ३. A गहिउ. ५ This line and the following are given in S and T as part of कटवक. 22, after राएण वि तहो पयपंकयाइं. ६. A णिग्गंथु मग्गु ७. A जाइहि. ८. A अचल्लसोक्खु.

29 १ A घित्तु. २. ST give णिव जमवइ सो कल्लाणमित्तु सो अभयणाउ सो मारिदत्तु as part of कटवक 22, after कवट्टक 28, line 21 of the present edition ३. ST omit वणिक्कुल.....विसेसु

साँ कुसुमावलि पालियातिगुत्ति
सर्व्वइं दुण्णयणिण्णासणेण
काँलिं जंति संणासजुत्त

अज्जियगुणु जाणिय धम्मवित्ति ।
तउ चरिवि चारु संणासणेण ।
जिणधम्मं ते सग्गग्ग पत्त ।

घत्ता—किउ उवरोहें जस्स कहयइ पउं भवंतर ॥

तहो भव्वहु णामु पायडमि पयडउ धर ॥ २९ ॥

: ०

30

चिरु पट्टणेच्छंगे (?) साहुसाहु
तहो ठणुहहु वीसलु णाम साहु
सोयारु सुणाणसुणमणसणाहु
हो पंडियठकुर कण्हपुत्त
कइ पुप्फयंति जसहरवरित्तु
पेसहिं तहिं राउलु कउलु अँज्जु
सयलहं भवभमणभवंतराहं
ता साहुसमीहिउ कियउ सव्वु
चक्खाणिउ पुरउ हवेइ जाम
जोइणिपुरवरि णिवसंतु सिट्ठु
पणसट्ठिसहियतेरहसयाहं
वइसाहपहिल्लइ पक्खि वीय
चिरु वत्थुबंधि कहकियउ जं जि
गंधव्वे कण्हडणंदणेण
महु दोसु ण दिज्जइ पुण्वि कहउ

तहो सुउ खेलागुणवंतु साहु ।
वीरो साहुणियाहि सुलहु णाहु ।
एक्कइया चितइ चित्ति लाहु ।
उवयारिय वल्लहपरममित्त ।
किउ सुट्ठु सदलक्खणविचित्तु । 5
जसहरविवाहु तह जणियचोञ्जु ।
महु वंछिउ कराहि णिरंतराहं ।
राउलु विवाहु भवभमणु भव्वु ।
संतुट्टउ वीसलु साहु ताम ।
साहुहि घरे सुत्थयणहु घुट्टु । 10
णिवविक्रमसंवच्छर गयाहं ।
रविवारि सामित्थियउ मिस्सतीय ।
पद्धडियबंधि मइं रइउ तं जि ।
आयहं भवाहं किय थिरमणेण ।
कइवच्छराहं तं सुत्तु लइउ । 15

घत्ता—जो जीवदयावरु णिप्पहरणकरु वंभयारि हयजरमरणु ॥

सो माणणिसुंमणु धम्मु णिरंजणु पुप्फयंतु जिणु महु सरणु ॥ ३० ॥

४. ST सा कुसुमावलि पालियातिगुत्ति सा अभयमह त्ति णरिंदपुत्ति. ५ ST भव्वइं. ६. ST काँलिं जंति
सव्वइं मयाहं जिणधम्मं सग्गग्गहो गयाहं. ७. Portion beginning with this line and ending with
कषट्क 30, line 13 is omitted in PST and also not rendered in Hindi. ८. B. प्य.

30. १. B. सज्जु. २. B. अहिय.

पावणिसुंभणि मुद्धाशंभाणि-
 कासवगोसिं केसवपुसिं
 वयसंजुसिं उत्तमससिं
 पदसियतुंदिं कइणा संदं
 जो आयण्णइ चंगउ मण्णइ
 जो मणि भावइ सो णरु पावइ
 जणत्रयणीरसि दुसियमलीमसि
 पाडियकवालइ णरकंकालइ
 पवरागारि सरसाहारि
 महु उवयारिउ पुण्णिण पेरिउ
 होउ चिराउसु वरिसउ पाउसु
 विलसउ गोमिणि णच्चउ कामिणि
 संति वियंभउ दुक्खु णिसुंभउ
 सुहु णंदउ पय जय परमप्पय
 विमल्लु सु केवल्लु णाणु समुज्जल्लु
 महं अमुणंसिं कव्वु करंसिं

उयरुप्पण्णे सामलवण्णे ।
 जिणपयभासिं घम्माससिं ।
 वियलियसंसिं अहिमाणंसिं ।
 रंजियवुहसइ कयजसहरकइ ।
 लिइइ लिहावइ पढइ पढावइ । 5
 विहुणियघणरय सासयसंपय ।
 कइणिदायरि दुसहं दुहयरि ।
 वहुंरंकालइ अइदुक्कालइ ।
 सण्हिं चेळिं वरतंयोळिं ।
 गुणभसिल्लउ णण्णु महल्लउ । 10
 तिण्णउ मेइणि घण रुणदाइणि ।
 घुम्मउ मंदल्लु पसरउ मंगल्लु ।
 घम्मुच्छाहिं सहं णरणाहिं ।
 जय जय जिणवर जय भयमयहर ।
 महु उप्पज्जउ एसिउ दिज्जउ ।
 जं हीणाहिउ काइं मि साहिउ ।

घत्ता—तं मायं महासइ देवि सरासइ णिहयसंयलसंदेहदुइ ॥

महु समउ भदारी तिहुवणसारी पुष्पयंतजिणवयणकइ ॥ ३१ ॥

इय जसहरमहारायचरिण्णु महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकइपुष्पयंतविरइण्णु महाकण्णे चंदमारिदेवय-
 मारिदत्तरायधम्मलाहो णाम चउत्थो परिच्छेज्ज समत्तो ॥ ४ ॥

31. १. ST पविमल्लु केवल्लु णाणु सुणिम्मल्लु. २. ST ण मुणंसिं. ३. AT माइ. ४. T मरस्वइ. ५. AP मय-
 लसंदोह. ६. AP रुह. ७. S जसवट्टकहाणमित्तमारियत्तअभयमइसग्गामणो णाम.

शब्दकोशः

[In the following glossary of words occurring in the Jasabaracariu, pronouns and their derivatives are ignored altogether, while in the case of verbs only roots, primitive and causal, are included, dropping the different forms of finite verbs, infinitives and absolutives]

अअ-अज

अइ-अति

अइअइ-अतिविकट (अइ विकटार्थे देशी)

अइकूर-अतिकूर

अइकोमल-अतिकोमल

अइकामिअ-अतिक्रान्त

अइघण-अतिघन

अइदीह-अतिदीर्घ

अइदुम्मण-अतिदुर्मनस्

अइयक-अज (क-क)

अइविउल-अतिविपुल

अइसयवन्त-अतिशयवत् (ज्ञानादिमूलातिशय-
चतुष्कसंपन्नः। चतुस्त्रिंशदतिशयोपेतः। निः-
स्वेदत्वाद्यतिशयोपेत इति टिप्पणम्)

अइसुंदर-अतिसुन्दर

अउअ-अपूर्व

अकज-अकार्य

अकिट्टिम-अकृत्रिम

अकखर-अक्षर (वर्णावलि)

अकखा-आ+ख्या (धातुः)

अखंडिअ-अखण्डित

अगव्व-अगर्व

अगाव-अगर्व

अग्ग-अग्र

अग्गि-अग्नि

अग्गिजाला-अग्निज्वाला

अगघवत्त-अर्घ्यपात्र

अचल-अचल

अचलत्तण-अचलत्व

अचेयण-अचेतन

अचण-अर्चन (पूजा)

अअंत-अत्यन्त

अचोक्खअ-अमृष्ट, अमार्जित (अशुचि)

अच्छ-आस् (धातुः)

अच्छरा-अप्सरस्

अच्छिअ-आसीन

अच्छि-अक्षि

अच्छिउड-अक्षिपुट

अच्छोडिय-आस्फोटित

अच्छम्म-अच्छन्न (कपटरहित)

अज-अज

अजयर-अजगर

अजर-अजर

अजरामर-अजरामर

अजिय-अजित (द्वितीयतीर्थकरनाम)

अजियंग-अजिताङ्ग (राशो नामविशेषः)

अजुत्त-अयुक्त

अज्ज-अद्य

अज्जमहि-आर्यमही

अज्जव-आर्जव (ऋजुता)

अज्जणिज्ज-अर्जनीय

अज्जिय-अर्जित

अञ्जु-अद्य
 अट्ट-आर्त
 अट्टहास-अट्टहास (विकटहास)
 अट्ट-अष्टम्
 अट्टगुणी-अष्टगुण (अष्टमहाप्रातिहार्ययुक्त
 इत्यर्थः)
 अट्टम-अष्टम
 अट्टमि-अष्टमी
 अट्टविह-अष्टविध
 अट्टसिद्धगुण-अष्टसिद्धगुण
 अट्टंग-अष्टाङ्ग (अष्ट गरीरावयवा इत्यर्थः)
 अट्टि-अस्थि
 अट्टोत्तरसहास-अष्टोत्तरसहस्र
 अड-अट् (घातुः)
 अड-अवट (कूप इत्यर्थः)
 अण-अनस् (शकट)
 अणअ-अनय
 अणउंछिअ-अवाञ्छित
 अणक्खर-अनक्षर
 अणगार-अनगार
 अणत्थ-अनर्थ
 अणलिय-अन्+अलीक (सत्य)
 अणवरय-अनवरत
 अणसण-अनशन
 अणंग-अनङ्ग
 अणंत-अनन्त (चतुर्दशतीर्थकरनाम)
 अणंत-अनन्त
 अणंताणंत-अनन्त+अनन्त (अतिशयेन
 अनन्तमित्यर्थः)
 अणाह-अनादि
 अणाह-अनाय
 अणिञ्-अनित्य
 अणिट्ट-अनिष्ट
 अणिट्टिअ-अनिष्टित (असमान)
 अणिन्नाभोचण-अनिशाभोजन
 अणिहण-अनिघन (अनन्त इत्यर्थः)

अणिद-अनित्य
 अणिदिअ-अनिन्दित
 अणु-अणु (परमाणुरित्यर्थः)
 अणुकंप-अणु+कम् (घातुः)
 अणुकूल-अनुकूल
 अणुगय-अनुगत
 अणुगामिणि-अनुगामिनी
 अणुज्ज-अनवश (निर्दोष इत्यर्थः)
 अणुज्जय-अनुद्यत
 अणुट्टा-अनु+स्था (घातुः)
 अणुट्टाण-अनुष्ठान
 अणुदिणु-अनुदिनम्
 अणुबंध-अनुबन्ध (क्रमः संततिर्वा)
 अणुमग्ग-अनु+मार्ग
 अणुमग्गयर-अनुमार्गचर (अनुचर इत्यर्थः)
 अणुमाण-अनुमान
 अणुवय-अणुव्रत
 अणुवेक्ख-अनु+प्रेक्ष (घातुः)
 अणुसंघट्टण-अनुसंघट्टन
 अणुहव-अनु+भू (घातुः)
 अणुहुंज-अनु+भुञ् (घातुः)
 अणेय-अनेक
 अण्ण-अन्य
 अण्णण्ण-अन्य+अन्य
 अण्णत्त-अन्यत्व
 अण्णभव-अन्यभव
 अण्णव-अर्णव
 अण्णाण-अज्ञानिन्
 अण्णाण-अज्ञान
 अण्णायत्त-अन्यायत्त
 अण्णासत्त-अन्यासत्त
 अण्णुण्ण-अन्योन्य
 अण्णव-अनेक
 अण्णोण्ण-अन्योन्य
 अण्णण-अण्णान
 अणुट्टि-अणुट्टि

अतुल-अतुल
 अतुलसत्ति-अतुलशक्ति
 अत्तावण-आतापन
 अत्थ-अर्थ
 अत्थ-अस्त (अस्तपर्वत इत्यर्थः)
 अत्थवण-अस्तमन
 अत्थाण-आस्थान (सभामन्दिरमित्यर्थः)
 अत्थासिअ-अस्त+आसीन
 अदुम्मइ-अदुर्मति
 अहंसणहूअ-अदर्शनीभूत
 अद्ध-अर्घ
 अद्धद्ध-अर्घ+अर्घ
 अपत्त-अपात्र (कुपात्रमित्यर्थः)
 अपायड-अप्रकट
 अपेअ-अपेत (गत इत्यर्थः)
 अप्प-आत्मन्
 अप्पमत्त-अप्रमत्त
 अप्पवह-आत्मवध
 अप्पिअ-अर्पित
 अप्पुणु-आत्मना (स्वयमित्यर्थः)
 अब्भंगिअ-अभ्यक्त
 अब्भन्तर-अभ्यन्तर
 अब्भस-अभि+अस् अध्ययने (धातुः)
 अब्भिड-संमुखगमने देशी (धातुः)
 अब्भुय-अद्भुत
 अभग्ग-अभग्न (यथावदिति टिप्पणम्)
 अभयमहाएवी-अभयमहादेवी (राज्ञीनाम-
 विशेषः)
 अभयरुइ-अभयरुचि (क्षुल्लकनाम)
 अभंग-अभङ्ग
 अभीअ-अभीत
 अभुल्ल-अभ्रान्त इत्यर्थे देशी
 अमणोज्ज-अमनोञ्ज
 अमय-अमृत
 अमयमइ-अमृतमति (राज्ञीनामविशेषः)
 अमरणियर-अमरनिकर (देवसमूह)

अमरत्त-अमरत्व
 अमल-अमल
 अमलिय-अमलिन
 अमंगल-अमङ्गल
 अमाण-अमान (मानरहित इत्यर्थः)
 अमित्त-अमित्र
 अमुणंत-अजानत्
 आमोसहि-आम+ओषधि
 अम्म-अम्ब (संबोधने)
 अम्माएवि-अम्बादेवी (मातेत्यर्थः)
 अम्मि-अम्ब (संबोधने)
 अय-अज
 अयवइ-अजपति
 अयसिर-अजशिरस् (अजो ब्रह्मेति टिप्पणम्)
 अर-अर (अष्टादशतीर्थेकरनाम)
 अरमाहर-अरमा (अलक्ष्मी) + हर (दारिद्र्य-
 नाशक इत्यर्थः)
 अरविंद-अरविन्द (कमलमित्यर्थः)
 अरहंत-अर्हत्
 अरहंतावलि-अर्हदावलि (जिननामावलिरि-
 त्यर्थः)
 अरुण-अरुण
 अरुणयर-अरुणकर (सूर्य इत्यर्थः)
 अरुणायवत्त-अरुणातपत्र
 अरुणिय-अरुणित
 अरुहक्खर-अर्हत् (इति) + अक्षर
 अरुअ-अरूप
 अरुवि-अरूपिन् (अरूप इत्यर्थः)
 अलक्खण-अलक्षण
 अलज्ज-अलज
 अलंकिअ-अलंकृत
 अलाउ-अलावु
 अलि-अलि (भ्रमर इत्यर्थः)
 अलिउल-अलिकुल
 अलिय-अलीक
 अलिङ्ग-अलिङ्ग

अहिमाण-अभिमान
 अहिमाणमेरु-अभिमानमेरु (पुष्पदन्तकवेर्विरु-
 देष्वन्यतमम्)
 अहिमाणक-अभिमानाङ्क (पुष्पदन्तकवेर्विरुदम्)
 अहिमाणिक-अभिमान+एक (अभिमानपर
 इत्यर्थः)
 अहियारिय-आधिकारिक
 अहिराय-अहिराज
 अहिव-अधिप
 अहिसिंचिय-अभिषिक्त
 अहिसेय-अभिषेक
 अहिहाण-अभिधान
 अहिंस-अहिंसा
 अहिंसाधम्म-अहिंसाधर्म
 अहु-अथ
 अहोगइ-अधोगति
 अहोगइण-अधोगगन (?)
 अहोभूमि-अधोभूमि
 अंकिअ-अङ्कित
 अंकुस-अङ्कुश
 अंग-अङ्ग
 अंगअ-अङ्गक
 अंगचाअ-अङ्गत्याग (कायोत्सर्ग इत्यर्थः)
 अंगय-अङ्गज
 अंगराअ-अङ्गराग
 अंगहार-अङ्गभार
 अंगारय-अङ्गारक (चोरनाम)
 अंगुल-अङ्गुलि
 अंगुलि-अङ्गुलि
 अंगुलियअ-अङ्गुलि (क-क)
 अंचिय-अञ्चित
 अंत-अन्त्र
 अंतरंग-अन्तरङ्ग
 अंतावलि-अन्त्र+आवलि
 अंतेउर-अन्तःपुर
 अंदोयण-आन्दोलन

अंध-अन्ध
 अंधयार-अन्धकार
 अंधार-अन्धकार
 अंबर-अम्बर (वस्त्र)
 अंभ-अम्भस्
 अंसु-अंशु
 अंसु-अश्रु
 अंसुवाह-अश्रु+वाह (अश्रुप्रवाह इत्यर्थः)
 आइ-आदि
 आइअ-आगत
 आइद्ध-आविद्ध
 आउ-अप्
 आउक्खय-आयुःक्षय
 आउगंठि-आयुर्ग्रन्थि
 आउपमाण-आयुःप्रमाण
 आउस-आयुप्
 आउंच-आ+कुञ्च (घातुः)
 आउंचिय-आकुञ्चित
 आएस-आदेश (आशेत्यर्थः)
 आकोस-आ+कुण् (घातुः)
 आगम-आगम (शास्त्रमित्यर्थः)
 आघोस-आ+घुष् (घातुः)
 आढत्त-आढत, आज्ञप्त
 आणण-आनन (मुख अथवा द्वार)
 आणंद-आनन्द
 आणंदिअ-आनन्दित
 आणंदिय-आनन्दित
 आणंदिर-आनन्द+इर (शीलार्थे प्रत्ययः)
 आणा-आज्ञा
 आणाकारिणी-आज्ञाकारिणी
 आणाविअ-आज्ञापित
 आणिय-आनीत
 आणी-आ+नी (घातुः)
 आपीण-आपीन
 आमइसरिस-आमयसदृश

आमंत्रियञ्ज-आमन्त्रित (क)
 आमिस-आमिष
 आमिसगसिर-आमिष+गसनशील
 आमोय-आमोद
 आयञ्ज-आगत
 आयण-आ+कर्ण्य (घातुः)
 आयणण-आकर्णन
 आयदण-आयतन
 आयम-आगम
 आयर-आचार
 आयर-आदर
 आयवत्त-आतपत्र (छत्रमित्यर्थः)
 आयंव-आताम्र
 आयार-आचार
 आयावण-आतापन (व्रतविशेषः)
 आयास-आ+यस् (घातुः)
 आयास-आकाश
 आरडंत-आरटत्
 आरडिय-आरटित
 आरत्त-आरक्त
 आरंभ-आरम्भ
 आराम-आराम (उपवनमित्यर्थः)
 आराहण-आराधन
 आरुह-आ+रुह (घातुः)
 आरुहण-आरोहण
 आरुढ-आरुढ
 आलग-आलग
 आलिद्ध-आलिष्ट
 आलिंगण-आलिङ्गन
 आलुंखिय-आलुखित (आस्वादित इत्यर्थः)
 आलोह्य-आलोचित
 आलोयण-आलोचन
 आलोयंत-आलोकयत्
 आव-आ+इ आगमने (घातुः)
 आवडिय-आपतित
 आवज-आ+वद् (घातुः)

आवडिअ-आपतित
 आवत्त-आवर्त (अम्मसा भ्रमः)
 आवया-आवद्
 आवलि-आवलि (पक्किरित्यर्थः)
 आविद्ध-आविद्ध (आवद्ध, रचित)
 आस-आस् (घातुः)
 आसण-आसन
 आसणवय-आसजपद
 आसत्त-आसक्त
 आसत्ती-आसक्ति
 आसव-आ+न्नु (घातुः)
 आसंका-आशङ्का
 आसंघ-आ+श्रि इत्यर्थे देशी
 आसाऊरिय-आशापूरित
 आसाय-आस्वाद
 आसायण-आस्वादन
 आसासिय-आश्वासित
 आसिअ-आश्रित
 आसीण-आशीन
 आसीवाअ-आशीर्वाद
 आसीसिय-आशीपित ? (आशीर्दत्ता इत्यर्थः)
 आहय-आहत
 आहरण-आभरण
 आहव-आहव (युद्ध)
 आहाकम्म-आधाकर्मन् (हिंसा)
 आहार-आधार
 आहार-आहार
 आहास-आ+भाम् (घातुः)
 आहिंढ-आ+हिण् (घातुः)
 इफइया-एकदा
 इट्ट-इष्ट
 इच्छिय-इच्छित
 इच्छेवय-इच्छय
 इत्तिय-इत्तर (नपल इत्यर्थः)
 इनिय-इतावत्

इत्थ-अत्र
 इय-इति (वाक्यादावेव)
 इयर-इतर
 इयरह-इतरथा (अन्यथा)
 इल-इला (पृथ्वी)
 इला-इला (पृथ्वी)
 इसि-ऋषि
 इह-इह
 इहु-इह
 इहलोय-इहलोक
 इंगाल-अङ्गार
 इंत-यत् (इधातोः शान्तम्)
 इंती-यन्ती
 इंद-इन्द्र
 इंदणील-इन्द्रनील (मणिविशेषः)
 इंदिय-इन्द्रिय
 इंदियबल-इन्द्रियबल
 इंदियसुह-इन्द्रियसुख
 इंदु-इन्दु (चन्द्र)
 ईरिअ-ईरित (प्रेरित)
 ईसर-ईश्वर
 ईसाण-ईशान (स्वर्गनाम)
 ईसासिहि-ईर्ष्या+शिखिन् (अग्नि)

उअर-उदर
 उकालिय-उत्कलिक (उत्कण्ठित इत्यर्थः)
 उकठ-उत्कण्ठ
 उकुरड-उत्करसमूहस्थाने देशी (मराठी-
 उकिरडा)
 उक्कोइय-उत्पादित इत्यर्थे देशी
 उक्खय-उत्खात
 उग्ग-उग्र
 उग्गअ-उद्गत
 उग्गमिअ-उद्गत
 उग्गय-उद्गत
 उग्गिण्ण-उद्गीर्ण

उच्चाइय-उच्चीकृत
 उच्चासण-उच्चासन
 उच्चिट्ट-उच्छिष्ट
 उच्चिट्टय-उच्छिष्टक
 उच्चोलिय-उपानह
 उच्छअ-उत्सव
 उच्छल-उद्+क्षिप्धात्वर्थे
 उच्छलंत-उच्छलत्
 उच्छल्ल-उत्क्षुब्ध (देशी)
 उच्छव-उत्सव
 उच्छाइय-उत्सादित
 उच्छाह-उत्साह
 उच्छुवण-इक्षुवन
 उज्जल-उज्ज्वल
 उज्जलिय-उज्ज्वलित
 उज्जाण-उद्यान
 उज्जुय-ऋजु(क)
 उज्जुयत्त-ऋजुकत्व
 उज्जुवा-ऋजुका
 उज्जेणि-उज्जयिनी
 उज्झा-अयोध्या
 उज्झाअ-उपाध्याय
 उज्झाय-उपाध्याय
 उज्झाहिअ-अयोध्या+अधिप
 उट्ट-उत्तिष्ठ
 उट्टंत-उत्तिष्ठत्
 उट्टंतपडंत-उत्तिष्ठत्+यत्
 उट्टा-उद्+स्था (धातु)
 उट्टावियअ-उत्थापित (क)
 उट्टिय-उत्थित
 उड्ड-उड्ड (नक्षत्र)
 उड्डवइ-उड्डपति (नक्षत्रराट्, चन्द्र इत्यर्थः)
 उड्ड-उद्+डी (धातुः)
 उड्डणसील-उड्डनशील
 उड्डाविय-उड्डित
 उड्डिय-उड्डित (ऊर्ध्वाकृत इत्यर्थे)

उविद-उपेन्द्र (विष्णुः)
 उव्वर-उर्वर इत्यधिकार्ये (धातुः)
 उव्वरिय-उर्वरित
 उव्वेविर-उद्+वेपनशील
 उंजिय-ऊर्जित
 उंजु-ऊजु
 उंदुर-उन्दुर (मूषक इत्यर्थः)

ऊसर-ऊपर

एइंदिय-एकेन्द्रिय
 एक्क-एक
 एक्कइया-एकदा
 एक्कखंभ-एकस्तम्भ
 एक्कखुर-एकखुर
 एक्कठाण-एकस्थान
 एक्कभत्त-एकभक्त
 एक्कमेक्क-एकैक
 एत्तहिं-एतावति (काले)
 एत्थंतरि-अत्रान्तरे
 एत्थु-अत्र
 एत्तिअ-एतावत्
 एम-एवम्
 एयारह-एकादशन्
 एयारहमअ-एकादशमय
 एयारिस-एतादृश
 एरिस-ईदृश
 एवड-एतावत्
 एवहिं-एवम्
 एवं-एवम्
 एहावत्थ-एषा+अवस्था

ओइण्ण-अवतीर्ण
 ओट्ट-ओष्ठ
 ओणाविय-अवनामित
 ओल-आर्द्र

ओली-आवलि
 ओलंधिय-उलंधित
 ओसह-औषध
 ओसारिअ-अपसारित
 ओसासित्त-अवश्याय+सित्त
 ओह-ओष

क-क (उदक)

क-क (मस्तक) १-१४-६

कइ-कवि

कइत्तण-कवित्व

कइमइ-कविमति

कइयइ-कविपति

कइयण-कविजन

कइया-कदा

कइराअ-कविराज

कइवइ-कविपति

कइवय-कतिपय

कडल-कौल (कापालिकः कुलाचार्य इत्यर्थः)

कडलडल-कौलकुल (कापालिकादिदुष्टधार्मिक-
 समूह इत्यर्थः)

ककस-ककेश

ककखड-कक्ष (लतावृक्षादिगुल्मः)

ककख-ककेश

कचोल-पात्रविशेषे देशी (मराठी-कचोलें)

कच्छव-कच्छप

कज्ज-कार्य

कज्जाणुराअ-कार्यानुराग

कट्ट-कष्ट, कष्टम्

कट्ट-काष्ठ

कट्टकम्म-काष्ठकर्मन्

कडकख-कटाक्ष

कडयडिय-कडकडित (विशुच्छब्दानुकारः)

कडाह-कटाह

कडि-कटि

कडिल्ल-कटी+इल्ल (मत्वर्थीयः)

कडिसुत्तय-कटिसूत्रक (मेखला)
 कडुयसर-कटुक+स्वर
 कडू-कृष्णात्वर्थे देशी
 कड्डिय-कृष्ट (आकृष्ट)
 कड्डिय-कृष्ट
 कड-कथ् (धातुः)
 कडिण-कठिन
 कण-कण् (धातुः)
 कण-कण
 कणभर-कणभर (धान्यभार)
 कणय-कनक
 कणयमय-कनकमय
 कणिस-कणिश
 कण्ण-कर्ण (श्रोत्रेन्द्रिय)
 कण्ण-कर्ण (कुन्तीसुत)
 कण्णसूल-कर्णशूल
 कण्णंत-कर्णान्त
 कण्णा-कन्या
 कण्हण्डणदण-कृष्ण+नन्दन
 कण्हपुत्त-कृष्णपुत्र
 कत्तार-कर्तृ
 कत्ति-कृत्ति (व्याघ्रादिचर्मैत्यर्थः)
 कत्तिय-कर्तित (भिन्न)
 कथकेस-कथकैशिक (जनपदनाम)
 कहम-कर्दम
 कप्प-कल्प (युग)
 कप्पड-कर्पट (वृक्ष)
 कप्पधारि-कल्पधारिन्
 कप्पविकत्व-कल्पवृक्ष
 कप्पांधिव-कल्पाधिव (कल्पवृक्ष)
 कप्पूर-कर्पूर
 कप्पूरफार-कर्पूरफार
 कम-कम् (धातुः)
 कम-कम् (चरणमित्यर्थः)
 कमंडलु-कमण्डलु

कम्म-कर्मन्
 कम्मचंड-कर्मचण्ड
 कम्मपास-कर्मपाश
 कम्मबंध-कर्मबन्ध
 कम्ममल-कर्ममल
 कम्मविवाय-कर्मविपाक
 कम्मायत्त-कर्मायत्त
 कय-कृत
 कयाणिच्छय-कृतनिश्चय
 कयपारण-कृतपारण
 कयपुलय-कृतपुलक (कृतरोमाञ्जकञ्जुकं ५ ।
 स्यात्तथेति टिप्पणम्)
 कयरअ-कतर (क)
 कयली-कदली
 कयसंचारिय-कृतसंचारिका
 कयसंवर-कृतसंवर
 कयंजलि-कृतान्जलि
 कयंत-कृतान्त
 कयायर-कृतादर
 कर-कृ (धातुः)
 कर-कर (किरण)
 कर-कर (हस्त)
 करग्ग-कराग्र
 करग्ग-कर ग्र (अशुलि)
 करड-कठिन इत्यर्थे देशी
 करण-करण
 करयरंत-करकरत् (शद्वानुकरणे देशी)
 करयल-करतल
 करवत्त-करपत्र (शम्भुविशेषः)
 करवंड-करमर्द (फलविशेषः)
 करसंजोइअ-कर+संयोजित
 करह-करभ
 करह्हाड-करहाकट (कन्हाड)
 करंड-करण्ड (क)
 करंत-कुर्वत्
 करंति-कुर्वती

करंविअ-करम्बित
 कराल-कडार (कपिल, चित्रवर्ण)
 कराल-कराल (भीषण इत्यर्थे)
 करावलि-करावलि (किरणजाल)
 करि-करिन्
 करिकर-करिकर (शुण्डा)
 करिकरसमोरु-करिकरसम+ऊरु
 करिणि-करिणी (हस्तिनी)
 करितासण-करिन्+त्रासन
 करिमिहुण-करिमिथुन
 करिंद-करीन्द्र
 करुण-करुणा
 कलकलाअ-कलाकलाप (कलासमूह)
 कलकोइल-कलकोकिल
 कलत्त-कलत्त
 कलभ-कलभ
 कलयल-कलकल
 कलयल-कलकलं कृ (धातुः)
 कलरव-कल+रव
 कलस-कलश
 कलहेक्कसील-कलहेकशील
 कलाव-कलाप
 कलि-कलि (युगविशेषः)
 कलिया-कलिका
 कलिंगवइ-कलिङ्गपति
 कलिंगाहिअ-कलिङ्गाधिप
 कलुण-करुण
 कलुसभाव-कलुष+भाव
 कलेवर-कलेवर
 कलोह-कला+ओध (कलासमूह)
 कल्लाण-कल्याण
 कल्लाल-मद्यविक्रयिन् इत्यर्थे देशी
 कल्लोल-कल्लोल
 कवण-कोऽपि (कः पुनः)
 कवल-कवल (ग्रास)
 कवलिय-कवलित

कवाड-कपाट
 कवाल-कपाल (मृद्भाजनखण्डः)
 कवि-कवि
 कविल-कुक्कुर इति टिप्पणम्
 कविल-कपिल
 कवोल-कपोल
 कवोलवत्त-कपोलपत्र
 कव्व-काव्य
 कव्वत्थ-काव्यार्थ
 कसण-कृष्ण (वर्णे)
 कसमसत्ति-कृश+शक्ति (दुर्बल इत्यर्थः)
 कसाय-कषाय
 कह-कथय् (धातुः)
 कह-कथा
 कहकहंत-शब्दानुकरणे देशी
 कहा-कथा
 कहाणअ-कथानक
 कहिअ-कथित
 कहिय-कथित
 कहं-कथम्
 कहंतर-कथान्तर
 कंक-कङ्क (पक्षिविशेषः)
 कंकण-कङ्कण
 कंकाल-कङ्काल (शरीरास्थि)
 कंकेलि-कंकेलि (अशोकवृक्षः)
 कंख-काङ्क्ष (धातुः)
 कंख-काङ्क्षा
 कंखिर-काङ्क्षा+इर (शीलार्थः)
 कंचण-काञ्चन
 कंचाइणि-कात्यायनी (चण्डमारिदेवता)
 कंची-काञ्ची
 कंचीकलाव-काञ्चीकलाव
 कंचुइ-कञ्चुक (त्रीणामुत्तरीयन्)
 कंचुइ-कञ्चुकिन् (अन्तःपुरद्वय इति टिप्पणम्)
 कंचुलिय-कञ्चुलिय (मराठी-कांचोळी)
 कंजिअ-कञ्जिअ

कंटय-कण्टक
 कंटयतरु-कण्टकतरु
 कंड-काण्ड (वाण इत्यर्थः)
 कंड-काण्ड (धनुर्दण्ड इत्यर्थः)
 कंडू-कण्डू
 कंडोहिय-मथित इत्यर्थे देशी (मराठी-काड-
 लेले)
 कंत-कान्त (पतिः)
 कंता-कान्ता
 कंतार-कान्तार
 कंति-कान्ति
 कंती-कान्ति
 कंद-कन्द (धातुः)
 कंदअ-कन्द (क)
 कंदर-कन्दर
 कंदल-कन्द+ल (स्वार्थे)
 कंदुल्ल-कन्द+उल्ल (मत्वर्थीयः)
 कंदोट्ट-नीलोत्पल इत्यर्थे देशी
 कंप-कम्प (धातु)
 कंपंत-कम्पमान
 कंपंति-कम्पमाना
 कंपिय-कम्पित
 कंबल-कम्बल
 कंस-कंस (नामविशेषः)
 काउरिस-किम्+पुर्य (निन्द्य इत्यर्थः)
 काउल-काक
 काण-काण (अक्षिविकलः)
 काणण-कानन
 काणि-काणी (अक्षिविकलः)
 काणीण-कानीन (कन्यकाजातः)
 काम-काम (मदन)
 कामग्गह-काम+ग्रह
 कामजर-कामत्वर
 कामाउर-कामातुर
 कामालस-काम+अलस
 कामिणि-कामिनी

कामिणिया-कामिनि(का)
 कामी-कामिन्
 कामुअ-कामुक
 काय-काय
 कायउल-काककुल
 कारण-कारण
 कारंड-कारण्ड (चक्रवाक)
 कारागार-कारा+अगार
 कारावय-कारय् (धातुः)
 कारिम-कृत्रिम
 कारुण्य-कारुण्य
 काल-काल
 कालगोयर-कालगोचर (यमगोचर इत्यर्थः)
 कालाणल-कालानउ
 कालावेक्खा-कालापेक्षा (कालावेक्खइ सम
 समये इत्यर्थः)
 कासवगोत्त-काश्यपगोत्र
 कासायपड-कापायपट
 काहल-काहल (वाद्यविशेषः)
 काहलियवंस-काहिलो गोपः तेन व चम
 वंसः इति टिप्पणम्
 किअ-कृत
 किज्ज-कृघातोः कर्मणि
 किण्ह-कृष्ण
 कित्तण-कीर्तन
 कित्ति-कीर्ति
 कित्तिम-कृत्रिम
 किमं-किम्+इमं=किमिदम
 किमि-कृमि
 किमिउल-किमिकुल
 किय-कृत
 किर-किल
 किरण-किरण
 किरणोह-किरणौघ (किरणसमुह)
 किरिया-क्रिया
 किलिकिलि-किञ्चि इति शब्दानुकरणम्

किलेस-क्लेश
 किवान-कृपाण (खड्ग)
 किस-कृश
 किसलय-किसलय
 किह-कुत्र
 किंकर-किंकर
 किंकिणि-किङ्किणी
 किंणर-किन्नर
 कीर-कीर (शुक)
 कीर-कृधातोः कर्मणि
 कील-क्रीड् (धातु)
 कील-क्रीडा
 कीलण-क्रीडन (क्रीडा)
 कीलंत-क्रीडत्
 कीला-क्रीडा
 कीलाल-क्रीलाल (रक्त)
 कुकइत्तण-कुकवित्त्व
 कुकम्म-कुकर्मन्
 कुकलत्त-कुकलत्र
 कुक्क-कुक्क इति शब्दानुकरणे (धातुः)
 कुक्कुर-कू इति शब्दं कृ (धातुः)
 कुक्कुड-कुक्कुट
 कुक्कुडअ-कुक्कुट(क)
 कुक्कुडिया-कुक्कुटि(का)
 कुक्कुरी-कुक्कुरी (शुनी)
 कुगुरु-कुगुरु
 कुच्छि-कुक्षि
 कुजम्म-कुजन्मन्
 कुट्टण-कुट्टन
 कुट्ट-कुट्ट
 कुडिल-कुटिल
 कुडिलत्तण-कुटिलत्त्व
 कुडिहर-कुटीग्रह
 कुडुंगण-लताग्रहमित्यर्थे देशी
 कुडुंब-कुटुम्ब
 कुण-कृ (धातुः)

कुणंत-कुर्वत्
 कुतक्क-कुतर्क
 कुत्थिय-कुत्थित (दुष्ट)
 कुदेव-कुदेव
 कुपत्त-कुपात्र
 कुप्पर-कूर्पर
 कुमग्ग-कुभार्ग
 कुमरी-कुमारी
 कुमार-कुमार
 कुमारिलभट्ट-कुमारिलभट्ट (नामविशेषः)
 कुम्म-कूर्म
 कुरंग-कुरङ्ग
 कुरंगी-कुरङ्गी
 कुरर-कुरर (पक्षिविशेषः)
 कुरुल-अलक (रचनाविशेषः)
 कुल-कुल
 कुलउत्ती-कुलपुत्री
 कुलउत्तिया-कुलपुत्रिका
 कुलगुरु-कुलगुरु
 कुलदेवय-कुलदेवता
 कुलदेवी-कुलदेवी
 कुलमग्ग-कुलमार्ग
 कुलमग्गचारि-कुलमार्गचारिन्
 कुलयर-कुलकर
 कुलिंग-कुलिङ्ग (दुष्टतापसादिः)
 कुलीर-कुलीर (जन्तुविशेषः)
 कुवलय-कुवलय
 कुवाइ-कुवादिन् (अन्यान्यदर्शनप्रवर्तक
 इत्यर्थः)
 कुविवेय-कुविवेक
 कुसल-कुशल
 कुसलत्त-कुशलत्व (कुशलवृत्त)
 कुसंग-कुसङ्ग
 कुसुम-कुसुम
 कुसुमसर-कुसुमशर (मदन)
 कुसुमावलि-कुसुमावलि (राज्ञीनामविशेषः)

कुसुमिय-कुसुमित
 कुसुमोह-कुसुम+ओष (समूह)
 कुह-कुष् (धातुः)
 कुहर-कुहर
 कुहिणी-मार्ग इत्यर्थे देशी
 कुहिय-कुद्
 कुहिय-क्षुभित (व्याधिदूषित इत्यर्थः)
 कुंकुम-कुङ्कुम
 कुंकुमपिंड-कुङ्कुमपिण्ड
 कुंचण-कुञ्चन (आकुञ्चन)
 कुंजर-कुञ्जर
 कुंट-कुञ्ज
 कुंठ-कुण्ठ
 कुंड-कुण्ड
 कुंडल-कुण्डल
 कुंत-कुन्त (भल्ल)
 कुंतल-कुन्तल (केश)
 कुंथु-कुन्थु (सप्तदशतीर्थकरनाम)
 कुंथु-कुन्थु (अतिसूक्ष्मशरीरः प्राणिविशेषः)
 कुंथुपहुअंगि-कुन्थुप्रभृत्यङ्गे (कुन्थुप्रभृतिप्राणेषु)
 कूआरव-कू इति रव
 कूडायर-कूट+आदर
 कूर-कूर
 कूर-ओदनार्थे देशी
 कूल-कूल (तीर)
 कूव-कूप
 केउ-केतु (चिह्नं ध्वजो वा)
 केफार-फेदार (पक्षिणा शब्दविशेषः)
 केयड-केतकी
 केयार-फेदार
 केर-तस्येदमित्यर्थे पृथयन्तात्प्रत्ययः
 केरअ-तस्येदमित्यर्थे पृथयन्तात्प्रत्ययः
 केरी-तस्येदमित्यर्थे पृथयन्तात्प्रत्ययः
 केलिदण्ड-केलिदण्ड
 केवट-कैवर्त
 केवल-केवल (ज्ञानविशेषः)

केवलणाण-केवलज्ञान
 केस-केश
 केसरि-केसरिन् (सिंह इत्यर्थः)
 केसव-केशव
 केसुवभड-केश+उद्भट (भयंकर इत्यर्थः)
 कोअंड-कोदण्ड (धनुः)
 कोऊहल-कौतूहल
 कोकंत-को इतिशब्द कुर्वत्
 कोडि-कोटि
 कोडि-कुफट (मराठी-कौयडी)
 कोडु-कौतुक इत्यर्थे देशी
 कोट्टावण-कौतुककरण इत्यर्थे देशी
 कोट्टावणिय-कौतुककारक इत्यर्थे देशी
 कोटि-कोटि
 कोट्टिणि-कुष्ठवती (कुष्ठरोगदूषिणा)
 कोमल-कोमला
 कोल-कोल (वराह)
 कोलाहल-कोलाहल
 कोव-कोप
 कोवगि-कोपागि
 कोवारुण-कोपारुण
 कोवीण-कौपीन
 कोसियकिमि-कोशित (कोशस्थित) + निम
 कोह-क्रोध
 कोडिङ्ग-कौण्डिण्य (गोत्रविशेषः)
 खअ-क्षय
 खगाविजा-खगविद्या (ख २४३ मध्यं
 मित्यर्थः)
 खगिद-खगेद्र (गरुड)
 खग्ग-खद्ग
 खग्गेल-प्राणिविशेष [१]
 खज्ज-खाद्घातोः कर्मणि
 खण-खण (धातुः)
 खण-क्षण (कालविशेषः)
 खणदू-क्षणार्थ

खण्तर-क्षणान्तर
 खण्णु-खननशील [?]]
 खत्तधम्म-क्षत्रधर्म
 खत्तधर-क्षत्रधर (दोषेभ्यो निवर्तको राजा धर्म-
 धरो वा क्षत्रजातिरिति टिप्पणम्)
 खद्ध-खादित
 खप्पर-कर्पर (कपालखण्ड)
 खम-क्षम् (धातुः)
 खम-क्षमा
 खमवह-क्षमावह, क्षमापथ
 खय-खग
 खय-क्षय
 खयकाल-क्षयकाल
 खयर-खचर
 खयरकुल-खचरकुल
 खयरूव-क्षयरूप
 खयंकर-क्षयंकर
 खर-खर (तीक्ष्ण)
 खर-क्षर
 खरकिरण-खरकिरण (सूर्य)
 खल-खल
 खलहल-खलखल इति जलप्रवाहशब्दानुकरणे
 (धातुः)
 खलि-खले (संबोधनेऽव्ययम्)
 खलिअ-खलित
 खवण-क्षपण
 खविअ-क्षपित
 खविय-क्षपित (पीडित इत्यर्थः)
 खंचण-खंचन (खचित)
 खंड-खण्ड (धातुः)
 खंड-खण्ड (पुष्पदन्तकवेर्नामान्तरम्)
 खंडिअ-खण्डित
 खंडिर-खण्डनशील
 खंत-क्षान्त
 खंति-क्षान्ति
 खंध-स्कन्ध

खंधार-स्कन्धावार
 खंधोह-स्कन्ध+ओध
 खंभ-स्तम्भ
 खा-खाद् (धातुः)
 खाअ-खाद् (धातुः)
 खार-क्षार
 खाणी-खनि
 खित्त-क्षित
 खीण-क्षीण
 खीर-क्षीर
 खुडुय-क्षुल्लक
 खुज्ज-कुब्ज
 खुज्जय-कुब्ज(क)
 खुज्जिया-कुब्जिका (दासीत्यर्थः)
 खुज्जुल्लिय-कुब्जा+उल्ल+क (स्वार्थे)
 खुद्-क्षुद्र
 खुब्भ-क्षुब्ध
 खुर-खुर
 खुरप्प-शस्त्रविशेष (मराठी-खुरपें)
 खुल्ल-क्षुल्ल
 खुल्लय-क्षुल्लक (मुनिजातिविशेषः)
 खुंट-स्तम्भ इत्यर्थे देशी
 खुद्-क्षुद् (धातुः)
 खेत्त-क्षेत्र
 खेत्तवाल-क्षेत्रपाल
 खेम-क्षेम (लब्धस्य रक्षणम्)
 खेयरत्त-खेचरत्व (आकाशगमनसामर्थ्य-
 मित्यर्थः)
 खेयरियसत्ति-खेचरिक+शक्ति
 खेरि-वैरिन् इत्यर्थः [?]
 खेला-खेला (पुरुषनामविशेषः)
 खेलिर-क्रीडनशील
 खेलोसहि-खेल (ख्वेड)+ओषधि
 खोणियल-क्षोणीतल
 खोणी-क्षोणी (भूमिरेत्यर्थः)
 खोल्ल-गम्भीर इत्यर्थे देशी (मराठी-खोल)

गअ-गत
 गइ-गति
 गइठाण-गतिस्थान
 गउरविय-गौरवित
 गागिरगिर-गद्गद+गिर्
 गच्छ-गम् (गच्छ) (धातुः)
 गच्छमाण-गच्छत्
 गच्छंत-गच्छत्
 गण-गणय् (धातुः)
 गण-गण (समूह)
 गत्त-गात्र
 गद्भ-गर्दभ
 गब्भ-गर्भ
 गब्भासअ-गर्भाशय
 गमण-गमन
 गमिअ-गमित, गत
 गय-गत
 गय-गज
 गयकाल-गतकाल
 गयण-गगन
 गयणयल-गगनतल
 गयणयलवाडिअ-गगनतलपतित
 गयणंगण-गगनाङ्गण
 गयदृप्प-गतदर्प
 गयमंदगमण-गजमन्दगमन
 गयवर-गजवर
 गरल-गरल
 गरलुङ्ग-गरल+उल्ल (स्वार्थे)
 गरह-गर्ह (धातुः)
 गरुय-गुरु (क)
 गरुयपवास-गुरुप्रवास (दीर्घप्रवास)
 गरुहण-गर्हण
 गल-गल
 गलकंदल-गलकन्दल
 गलच्छिय-पीडित इत्यर्थे देशी; (कदर्शित !)
 गलय-गल(क) (कण्ठ)

गालिअ-गलित
 गालियअ-गलित(क)
 गव्व-गर्व
 गह-ग्रह् (धातुः)
 गह-ग्रह (ग्रहण, निरोध)
 गहचक्का-ग्रहचक्रा (प्रासादभूमिनामाविशेषः)
 गहवइ-ग्रहपति
 गहण-गहन
 गहण-ग्रहण
 गहणुल्लअ-ग्रहण+उल्लअ (स्वार्थे)
 गहिअ-ग्रहीत
 गहिर-गभीर
 गहीर-गभीर
 गंजोल्लिय-क्षुब्ध इत्यर्थे देशी (मराठी-गांजलेले)
 गंड-गण्ड (कपोलदेशः)
 गंडय-गण्ड (जलमक्षिप, मराठी-गेंडा)
 गंध-ग्रन्थ
 गंध-गन्ध
 गंधजुत्त-गन्धयुक्त
 गंधवंत-गन्धवत्
 गंधव्व-गन्धर्व (कविनाम)
 गंधव्वलच्छी-गन्धर्वलक्ष्मी
 गंधव्वसेन-गन्धर्वसेन (नामविशेषः)
 गंधविसय-गन्धविषय (त्वग्निद्रिय) (गन्धविषयो यस्येन्द्रियस्येति टिप्पणम्)
 गंधहरिण-गन्धहरिण (कस्तूरिकामृग)
 गंभीर-गम्भीर
 गाइजंत-गीयमान
 गाढ-गाढ
 गाम-ग्राम
 गामंतर-ग्रामान्तर
 गाय-गै (धातुः)
 गायण-गायन
 गारव-गौरव
 गाम-प्राप्त
 गाह-गाह् (धातुः)

गाह—ग्राह
 गाह—ग्राह (स्नेहार्थे)
 गाहंत—गाहमान
 गिण्ह—ग्रह् (धातुः)
 गिज्ज—गैघातोः कर्मणि
 गिज्ज—गेय
 गिज्झ—ग्राह्य
 गिरा—गिर्
 गिरि—गिरि
 गिल—गिल् (धातुः)
 गिलण—गिलन (प्रसन)
 गिलंत—गिलन
 गिल्लगंड—गिल्ल (शिविकार्थे देशी) + गण्ड
 (शिविकावाहक इत्यर्थः)
 गिंभ—ग्रीष्म
 गिंभारि—ग्रीष्म + अरि (वर्षर्तुरित्यर्थः)
 गीअ—गीत
 गीय—गीत
 गीयसद्—गीतशब्द
 गुज्झ—गुह्य
 गुण—गुण
 गुणगल—गुणार्गला
 गुणठाण—गुणस्थान
 गुणमेलअ—गुणमेलन (गुणसमूह)
 गुणमोयण—गुणमोचन
 गुणवंत—गुणवत्
 गुणसायर—गुणसागर
 गुणासिंधु—गुणसिन्धु
 गुणसेदि—गुणश्रेणि (अण० मिच्छ मीस इत्या-
 दीनि क्षपकश्रेण्युक्तानि गुणस्थानानीत्यर्थः)
 गुणहणणि—गुणहननी (गुणघातिकेत्यर्थः)
 गुणिय—गुणित (अभ्यस्त)
 गुत्तिय—सक्त इत्यर्थे देशी (मराठी—गुंतलेली)
 गुप्प—गुप् (धातुः)
 गुरु—गुरु

गुरुकमारुढ—गुरुकमारुढ (गुरुपरंपराप्राप्त
 इत्यर्थः)
 गुरुक्क—गुरु(क), (महदित्यर्थे)
 गुरुयण—गुरुजन
 गुलगुल—गजशब्दानुकरणे (धातुः)
 गुह—गुहा
 गुंछ—गुच्छ
 गुंजा—गुञ्जा (फल)
 गुंफ—गुल्फ
 गूढ—गूढ
 गेय—गेय (गीत)
 गेह—गेह
 गो—गो
 गोउर—गोपुर
 गोउल—गोकुल
 गोत्त—गोत्र
 गोदाण—गोदान
 गोदुह—गोदोह
 गोमिणि—गोमिनी
 गोवइय—गोपति (क)
 गोवड्डण—गोवर्धन (श्रेष्ठिनाम)
 गोवाल—गोपाल
 गोवि—गोपी
 गोविट्टिणिविट्ट—गोविष्टिनिविष्ट (गोष्ठीनि-
 विष्ट !)
 गोसिंग—गोशुङ्ग
 गोसुथ—गोसुत
 गोसुंड—गो+शुण्डा
 गोह—पुरुष इत्यर्थे देशी
 गोह—गोधा (प्राणिविशेषः)
 गोहय—गोधा
 गोहण—गोधन
 घग्घरा—किङ्किणीशब्दार्थे देशी (मराठी—घागन्या)
 घग्घरोली—घग्घर+ओली (किङ्किणीपङ्क्तिः)

घट्टेण-घट्टेन (संसर्ग)
 घट्ट-घट्ट
 घट-घट्ट (धातुः)
 घड-घट
 घडिअ-घटित
 घण-घन (निविड)
 घण-घन-(मेघ)
 घम्मवारि-घर्मवारि (स्वेदजलमित्यर्थः)
 घय-घृत
 घर-ग्रह
 घरत्थ-ग्रहरूप
 घरदार-ग्रह+दार (कलत्र)
 घरदासि-ग्रहदासी
 घरभार-ग्रहभार
 घरलंजिया-ग्रहदासीत्यर्थे देशी
 घरवड-ग्रहपति
 घरिणी-ग्रहिणी
 घल्ल-प्र+क्षिप् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 घल्लिअ-क्षिप्त इत्यर्थे देशी
 घवघव-गन्धप्रसरणे देशी (धातुः)
 घंघल-कलहायें देशी
 घाअ-घात
 घाडअ-घातित
 घाण-घ्राण
 घार-ग्रध्रजातीयः पक्षिविशेषः
 घित्त-क्षित, गृहीत इत्यर्थे देशी
 घित्तअ-क्षित (क)
 घिप्प-ग्रहघात्वर्थे देशी
 घिव-क्षिप् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 घुगघुस-घू घू इति शब्दकरणशील
 घुट्ट-घुट्ट इति पानशब्दानुकरणे (धातुः)
 घुट्ट-घुट्ट
 घुम्म-धूनने देशी (धातुः) (मराठी-घुमणे)
 घुरुहुरंत-घुरुघुवशब्दं कुर्वत्
 घुलिय-घुलित (चञ्चल इत्यर्थः)
 घुसिण-घुसण

घूय-घूक
 घोड-घोट (अश्व इत्यर्थः । मराठी-घो
 घोणस-गोनस (सरीसृपविशेषः)
 घोर-घोर
 घोलंत-घोलत् (भ्रमनित्यर्थः)
 घोलिर-घोलनशील (लुण्टनशील इत्यर्थे
 घोस-गुच्छार्थे देशी (मराठी-घोस)
 घोस-घोष (शब्द)

चउ-चतुर्
 चउकसाय-चतुष्कपाय
 चउगड-चतुर्गति
 चउत्थी-चतुर्थी
 चउदस-चतुर्दशन्
 चउदार-चतुर्द्वार
 चउप्पअ-चतुष्पद
 चउप्पय-चतुष्पद
 चउपास-चतुष्पाश
 चउभेय-चतुर्भेद
 चउरय-चक्रप (चक्रवाक !)
 चउरासी-चतुरशीति
 चउरि-लग्नमण्डप इत्यर्थे देशी (गुजरा
 चोरी)
 चउविह-चतुर्विध
 चउसण्णा-चतुःसंज्ञा
 चक्क-चक्र
 चक्कणाह-चक्रनाथ
 चक्कवट्टि-चक्रवर्तिन्
 चक्कल-आस्वादने देशी (धातुः)
 चक्कलु-चक्षुप्
 चक्कलुगम्म-चक्षुर्गम्य
 चक्किकिय-चर्चित
 चक्कर-चत्वर (चतुष्पथ)
 चक्किअ-चर्चित
 चक्किकिय-चर्चित (लिप्त इत्यर्थः)
 चक्किय-चर्चित

चट्टण—नाशक (भक्षक) इत्यर्थे देशी
 चट्टय—उत्पूत इत्यर्थे देशी (?)
 चट्टय—यष्टी इत्यर्थे देशी
 चट्टयफल—यष्टयग्रनिहितलोहमयाङ्कुश इत्यर्थः
 चड—आ+रुह् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 चडाविय—आरोहित इत्यर्थे देशी
 चडिर—आरोहणशील
 चत्त—त्यक्त
 चत्तअ—त्यक्त (क)
 चत्तारि—चतुर्
 चप्प—पीडने देशी (धातुः)
 चप्पड—तैलाभ्यङ्गे देशी (धातुः)
 चप्परि—सत्वरम्
 चमक्क—चमत्कार
 चमर—चमर (पुच्छ)
 चमर—चामर
 चमराणिल—चामरानिल
 चम्म—चर्मन्
 चम्मचक्खु—चर्मचक्षुष्
 चम्माट्टिसेस—चर्मास्थिशेष
 चय—त्यज् (धातुः)
 चयारि—चत्वारि
 चर—चर् (धातुः)
 चरण—चरण (पद)
 चरण—चरण (व्रताद्यनुष्ठानम्)
 चरणजुयल—चरणयुगल
 चरंत—चरत्
 चरित्त—चरित, चारित्र
 चरिय—चारित्र, चरित
 चरु—चरु
 चरुअ—चरु(क) (नैवेद्य इत्यर्थः)
 चल—चल् (धातुः)
 चल—चल
 चलचामर—चलचामर
 चलण—चरण (पद)

चलवल—धूनने (धातुः)
 चलिअ—चलित
 चलिय—चलित
 चलियअ—चलित (क)
 चल्ल—चल् (धातुः)
 चल्लिय—चलित
 चव—वच्धात्वर्थे देशी
 चवल—चपल
 चविअ—उक्त, जल्पित
 चंग—सुन्दरार्थे देशी
 चंचल—चञ्चल
 चंचु—चञ्चू
 चंचूजीविअ—चञ्चूजीविक (पक्षीत्यर्थः)
 चंड—चण्ड
 चंडमारी—चण्डमारी (कात्यायनी)
 चंडयम्म—चण्डकर्मन् (राजपुरुषनामविशेषः)
 चंडाल—चाण्डाल
 चंडियसमाण—चण्डीसमान (देवीतुल्य)
 चंद—चन्द्र
 चंदण—चन्दन
 चंदप्पह—चन्द्रप्रभ (अष्टमतीर्थकरनाम)
 चंदमइ—चन्द्रवती, अथवा, चन्द्रमति
 (यशोधरजननीनाम)
 चंदमुही—चन्द्रमुखी
 चंदसिरि—चन्द्रश्री
 चंदायण—चान्द्रायण (तपोविशेषः)
 चंदावहत्त—चन्द्राभवक्त्र (पूर्णिमाचन्द्रसदृश-
 वदनयुक्तः । अथवा, चन्द्रः अधोवृत्तो यस्य;
 अष्टमतीर्थकरस्य चन्द्रचिह्नत्वात्)
 चंदुज्जल—चन्द्रोज्ज्वल
 चंप—पीडने देशी (धातुः)
 चंपय—चम्पक
 चाअ—त्याग (औदार्य)
 चामर—चामर
 चामीयर—चामीकर
 चामुंडचंड—चामुण्डचण्ड (भयंकर इत्यर्थः)

चाय-त्याग	चिंध-चिह्न (केतुः ध्वजादिकं वा)
चायय-चातक (पक्षिविशेषः)	चिंध-बलखण्डमित्यर्थे देशी (मराठी-चिंध)
चारण-चारण	चीर-चीर (वस्त)
चारित्त-चारित्र	चीरखंड-चीरखण्ड
चारु-चार	चीरिया-चीरिका (मराठी-चिरडी)
चालुय-चालन्या शोधित इत्यर्थे देशी (मराठी-चाळलेले)	चीवर-चीवर
चालण-चालन	चुअ-च्युत
चास-चाप (पक्षिविशेषः)	चुक्क-भ्रंश इत्यर्थे देशी (धातुः)
चि-चित् (अवधारणे एवार्थेऽव्ययम्)	चुण-भक्षणे देशी (धातुः) (पक्षिणां एव युज्यते)
चिक्कम-चंक्रम् (धातुः)	चुमुचुम-कीरशद्धानुकरणे (धातुः)
चिक्खिल-कर्दमार्थे देशी	चुंव-चुम् (धातुः)
चिच्चि-अभिशाब्दार्थे देशी	चुंवण-चुम्बन
चिण्ण-चीर्ण	चुंवत-चुम्बत्
चित्त-चित्र (आश्चर्येऽव्ययम्)	चुंविअ-चुम्बित
चित्त-चित्त	चूडामणि-चूडामणि
चित्तय-व्याघ्रजातिविशेषः (मराठी-चित्ता)	चूडारयण-चूडारत्न
चित्तल-चित्रल (चित्रित इत्यर्थः)	चूय-चूत
चित्तसेण-चित्रसेन	चूरिय-चूर्ण
चित्तंगअ-चित्रंगत	चूलि-कुक्कटी
चित्तुवलक्ख-चित्त+उपलक्ष	चे-मृ इत्यर्थे देशी (धातुः) (चेइवि=मृ)
चिया-चिता	चेईहर-चैत्यगृह
चिर-चिरम्	चेयण-चेतन
चिरजीविन्-चिरजीविन्	चेयणाल-चेतना+आल (मत्वर्थायः)
चिरजीविअ-चिरजीवित	चेल-चेल (वस्त्र)
चिरणर-चिरनर (पुराणपुरुष इत्यर्थः)	चेलिय-चेटी
चिराउस-चिरायुप्	चेली-चीरी (वस्त्र)
चिराण-चिरंतन	चोज्ज-कौतूहलार्थे देशी
चिरु-चिरम्	चोप्पड-भ्रक्षणे देशी (धातुः)
चिलाय-किरात	चोर-चोर
चिलिसावण-जुगुप्साकर इत्यर्थे देशी (मराठी-चिळसवाणें)	चोरउल-चोरकुल
चिहुर-चिकुर (केश)	छ-पद्
चिहुरभार-चिकुरभार	छइय-छादित, शोभित
चिंचइय-चर्चित (भूषित इत्यर्थः)	छज्ज-शोभाया देशी (धातुः)
चित्त-चिन्तय (धातुः)	छजीवणिकाय-पद्जीवणिकाय (धृ...

जोवायुत्रसवनस्पतिकायाः)

छट्ट-षष्ठ

छडय-उपलेप इत्यर्थे देशी (गोमयादिभिः
प्राङ्गणादिकस्योपलेपः । मराठी-सडा)

छडया-छटा

छड्ड-त्यज्धात्वर्थे देशी

छण-क्षण

छणयंद-क्षण+चन्द्र (पूर्णिमाचन्द्र इत्यर्थः)

छण्ण-छन्न (आच्छादित)

छत्त-छल

छत्तछाय-छल+छाया

छहंसण-षड्दर्शन (साख्ययोगन्यायवैशेषिक-
पूर्वोत्तरमीमांसारूपाणि)

छप्पय-षट्पद (मधुक्वरो धूर्तश्चेति टिप्पणम्)

छम्म-छन्न

छल-छल (मिष)

छंगुलिमिअ-षड्जुलिमित

छंड-त्यज्धात्वर्थे देशी

छंद-छन्द (अभिप्रायविशेषः)

छंद-छन्दः (शास्त्र)

छाइअ-छादित

छाइय-छादित

छाय-छादय् (धातुः)

छार-क्षार (भस्मेत्यर्थः)

छाली-छागी (अजा)

छाव-शाव (वत्स)

छाहा-छाया

छाही-छाया

छिज्ज-छिद्घातोः कर्मणि

छिज्जंतर-छेद्यान्तर (कलास्वन्यतमा)

छिण्ण-छिन्न

छिण्णंगुलि-छिन्नाडगुलि

छित्त-क्षेत्र

छित्त-स्पृष्ट (छिद्घातोर्निष्ठान्तम् !)

छिद्-छिद्र

छिप-स्पृष्टात्वर्थे देशी

छिव-स्पृष्टात्वर्थे देशी

छिद्-छिद् (धातुः)

छिदण-छेदन

छुडु-क्षिप्रमित्यर्थेऽव्ययम् (देशी)

छुरिय-छुरित

छुह-क्षुध्

छुह-सुधा (चूर्ण)

छुहा-सुधा (चूर्ण)

छुहावस-क्षुद्रश्च

छूढ-क्षित

छेअ-छेद

छेत्त-क्षेत्र

छेयण-छेदन

छेल-छाग (अज)

छेवि-छित्वा

छोकरण-छूत्कार (उड्ढापनशब्द इति टिप्पणम्)

छोहिय-क्षोभित

जइ-यदि

जइ-यति

जइयहु-यदा

जइवइ-यतिपति

जइवर-यतिवर

जक्ख-यक्ष

जक्खिद-यक्षेन्द्र

जक्खी-यक्षी (यक्षिणी)

जग-जगत्

जगजीव-जगजीव

जगपरमेसर-जगत्परमेश्वर

जगमंडव-जगन्मण्डप

जगुत्तम-जगदुत्तम

जगरवि-जगद्रवि

जच्चंध-जात्यन्ध

जज्जर-जर्जर

जजरिय-जर्जरित

जड-जटा

जड-जड
 जडत्तण-जडत्व
 जडा-जटा
 जडिय-जडित (युक्त इत्यर्थः)
 जढराणल-जठर+अनल
 जण-जन
 जणण-जनन
 जणणी-जननी
 जणणुल्ल-जनन+उल्ल (स्वार्थे)
 जणात्तिहर-जनार्तिहर
 जणवअ-जनपद
 जणवय-जनपद
 जणु-इवार्थेऽव्ययम्
 जण्ण-यज्ञ
 जत्त-यात्रा
 जत्ता-यात्रा
 जत्थ-यत्र
 जम-ग्रम (नियम)
 जम-यम (मृत्युदेव)
 जमदूअ-यमदूत
 जमसासन-यमशासन
 जम्म-जन्मन्
 जय-जगत्
 जय-जयकारशब्द
 जय-जि (धातुः)
 जयकारिअ-जयकारित
 जयलच्छि-जयलक्ष्मी
 जयसिरी-जयश्री
 जर-जरा
 जरदासी-जरा (एव) दासी
 जरमरण-जरामरण
 जरसरि-जरा (एव) सरित्
 जल-जल
 जल-ज्वल् (धातुः)
 जलण-ज्वलन
 जलणिहि-जलनिधि

जलयर-जलचर
 जलवइ-जलमति (मकर इत्यर्थः)
 जलहर-जलधर
 जलहि-जलधि
 जालिय-ज्वलित
 जलोह-जल+ओघ (जलसमूह)
 जल्ल-मल इत्यर्थे देशी
 जल्लोसहि-जल्ल (एव) ओपधि
 जव-जप् (धातुः)
 जवालअ-जव+आलअ (मत्वर्थीयः)
 जस-यज्ञस्
 जसपूरियास-यज्ञःपूरितास (िग ५५
 यज्ञाः इत्यर्थः)
 जसवंधुर-यज्ञोबन्धुर (राज्ञो नामाविशेषः
 जसमइ-यज्ञोमति (यज्ञोधरपुत्रस्य नाम)
 जसवइ-यज्ञोमति (यज्ञोधरपुत्रस्य नामान्तर
 जससेस-यज्ञःशेष (सकलमपि भुवनस्थं
 इत्यर्थः)
 जसहर-यज्ञोधर
 जसहरक्ख-यज्ञोधराख्य
 जसोह-यज्ञोर्ह, यज्ञोर्घ, यज्ञओघ इति
 (यज्ञोधरपितुर्नाम)
 जह-यथा
 जहि-यत्र
 जंगल-जाङ्गल (मास)
 जंगलय-जाङ्गल (क)
 जंघा-जहघा
 जंघात्रल-जहघात्रल
 जंत-यात्
 जंप-जल् (धातुः)
 जंपंति-जल्पन्ती
 जंपाण-यानविशेषे देशी
 जंघुदीव-जम्बूदीप
 जंघुणय-जाम्बूनद (सुवर्ण)
 जा-या (धातुः)
 जाअ-जात

जाइ-जाति	जिमिय-जेमित (भुक्त)
जाण-ज्ञा (धातुः)	जिम्म-भुज्धात्वर्थे देशी
जाण-यान	जिय-जित
जाणवत्त-यानपात्र	जिय-जीव् (धातुः)
जाणिय-ज्ञात (प्रसिद्ध इत्यर्थः)	जियसत्तु-जितशत्रु
जाणु-जानु	जियारि-जितारि
जाणुय-जानु(क)	जिह-यत्र
जाम-यावत्	जीअ-जीव
जायअ-याचक	जीर-जीरक (मराठी-जिरें)
जार-जार (उपपत्ति)	जीरवण-जीरण (पाचन इत्यर्थे)
जारासत्त-जारासक्त	जीव-जीव
जाल-जाल	जीवउल-जीवकुल
जाल-जाल (समूहार्थे समासान्ते एव)	जीवकए-जीवकृते
जाल-ज्वाल्य् (धातुः)	जीवदया-जीवदया
जाल-ज्वाला	जीवंत-जीवत्
जालगवक्ख-जालगवाक्ष	जीवमिन्ती-जीवमैत्री
जालंधर-जालंधर (धीवर इत्यर्थः)	जीवरासि-जीवराशि
जाव-यावत्	जीवसहाअ-जीवस्वभाव
जि-चित् (अवधारणे एवार्थेऽव्ययम्)	जीवहिंस-जीवहिंसा
जिअ-जीव	जीवावहारी-जीवापहारिन्
जिज्ज-याधातोः कर्मणि (यायते, याप्यते इत्यर्थे)	जीवाहार-जीवाहार
जिण-जिन	जीविअ-जीवित
जिणदिक्खा-जिनदीक्षा	जीह-जिह्वा
जिणधम्म-जिनधर्म	जीहादल-जिह्वादल
जिणमग्ग-जिनमार्ग	जुअ-युत
जिणमंदिर-जिनमन्दिर	जुइजुत्तिय-द्युतियुक्त
जिणयत्त-जिनदत्त	जुज्ज-युज्धातोः कर्मणि
जिणवयण-जिनवचन	जुज्झर-योधनशील
जिणवर-जिनवर	जुत्त-युक्त
जिणसुत्त-जिनसूक्त, जिनसूत्र (जिनभाषित- मित्यर्थः)	जुत्ति-युक्ति
जिणियसत्तु-जितशत्रु	जुण्ण-जीर्ण
जिणुत्त-जिनोक्त	जुय-युग
जिप्प-जिधातोः कर्मणि	जुयल-युगल
जिमिअ-जेमित (भुक्त)	जुयल्ल-युगल+उल्ल (स्वार्थे)
	जुव-युग
	जुवई-युवति

जुवरायपट्टे-युवराजपट्टे
जुवाण-युवन्
जुहिट्टिल-युधिष्ठिर
जूरिअ-खेदित इत्यर्थे देशी
जूह-यूय
जूहाहिअ-यूथाधिप
जूहिंद-यूयेन्द्र
जूहेस-यूयेश
जेत्तहिं-यत्र, यावति
जेत्थ-यत्र
जेत्थु-यत्र
जेम-यथा
जेवणवेल-जेमन (भोजन)+वेल
जोअ-योग (अलब्धस्य लाभ इत्यर्थः)
जोइ-योगिन्
जोइणि-योगिनी
जोइणिपुज्ज-योगिनीपूजा
जोइणिपुर-योगिनीपुर (नगरनाम)
जोइस-ज्यौतिष (शास्त्र)
जोईस-योगीश
जोईसर-योगीश्वर
जोगवट्टे-योगपट्टे
जोग्ग-योग्य
जोणी-योनि (प्रभव)
जोण्ह-ज्योत्स्ना
जोण्हा-ज्योत्स्ना
जोय-अवलोकने देशी (धातुः)
जोव्वण-यौवन
जोह-योध
जोहेयअ-यौधेय(क) (जनपदनामविशेषः)
झडत्ति-झटिति
झडप्पण-आक्रमणार्थे देशी (मराठी-झडप)
झड-विद्रावणे देशी (धातुः)
झत्ति-झटिति
झरंत-धरत

झल-उष्मा इत्यर्थे देशी (मराठी-झल)
झल्लिर-धारायुक्त इत्यर्थे देशी
झस-झष (मत्स्य)
झस-झष (आयुधाविशेष)
झळक-कथुधात्वर्थे देशी
झंकार-झङ्कार
झंख-आच्छादने देशी (धातुः)
झंप-आच्छादने देशी (धातुः)
झंपडिय-मुक्तविरल इत्यर्थे देशी (मुक्ताव
इति टिप्पणम्)
झा-धै (धातुः)
झाइय-ध्यात
झाण-ध्यान
झाणारूढ-ध्यानारूढ
झाय-धै (धातुः)
झिल्लिरि-झिल्लिरी (प्राणिविशेष)
झीण-क्षीण
झुण-ध्वन् (धातुः)
झुणि-ध्वनि
झुलंत-वेपमान इत्यर्थे देशी (मराठी-झुलणें)
झूर-खेदे देशी (धातुः) (मराठी-धुरणें)
टिविल-वाद्यविशेष
टोप्पी-शिरआच्छादने देशी (मराठी-टोपी)
ठक्कुर-ठक्कुर (वंशनाम)
ठव-स्थापय् (धातुः)
ठा-स्था (धातुः)
ठाग-स्थान
टिअ-स्थित
टिय-स्थित
डज्ज-दद् (धातुः)
डर-मये देशी (धातुः)
डस्-दद् (धातुः)
डसण-दशन

डह-दह (धातुः)

डह-दहर (बाल इत्यर्थः)

डंभ-दम्भ

- डंभधारि-दम्भधारिन्

. डंस-दश (धातुः)

डाङ्गणि-डाकिनी (प्रेतपिशाचादिस्त्रीविशेषः)

डिडिम-डिण्डिम (वाद्यविशेषः)

डिंभ-डिम्भ (शिशु, बालक)

डिंभय-डिम्भ (क)

डुल्ल-धूनने देशी (धातुः)

डोर-सूत्र इत्यर्थे देशी (मराठी-दोर)

डोल्ल-धूनने देशी

डौब-चाण्डालजातिविशेष

ढक्का-ढक्का (वाद्यविशेष)

ढङ्कर-राक्षसप्रेतपिशाचादय इति टिप्पणम्

डुंख-शुष्क इत्यर्थे देशी (पत्रपुष्पफलादि-
रहित इत्यर्थे)

डिङ्गिस-पिष्ट (धान्यादीना पिष्टमिति टिप्पणम्)

डुक्क-डौकित (प्रसृत इत्यर्थे देशी)

ढेक्कार-वृषभशद्वानुकारशद्वः (मराठी-ढेकर)

ढोअ-ढौकय् (धातुः)

ढोइय-ढौकित

ण-न (निषेधेऽव्ययम्)

णअ-नय

णइ-नदी

णइतीर-नदीतीर

णइवाह-नदीप्रवाह

णउल-नकुल

णक्क-नासाशद्वार्थे देशी (मराठी-नाक)

णक्ख-नख

णग्ग-नग्न

णग्गी-नग्न

णग्गुडि-चारणादिबान्दिवर्ग इत्यर्थे देशी (भेद-

भाट ! इति टिप्पणम्) १-२७-१.

णग्गोह-न्यग्रोध

णच्च-नृत् (धातुः)

णच्चण-नर्तन

णच्चंत-नृत्यत्

णच्चावय-नर्तय् (धातुः)

णच्चिय-नर्तित

णज्ज-ज्ञा (धातुः)

णट्ट-नाटय

णट्ट-नष्ट

णड-नट

णडिअ-वञ्चित इत्यर्थे देशी

णण्ण-नन्न (नन्द !) (भरतमहामन्त्रिणः
पुत्रः)

णण्ण-न+अन्य

णत्ति-नप्त्री

णत्थि-न + अस्ति

णमि-नभि (एकविंशतीर्थेकरनाम)

णमिय-नमित

णय-नत

णय-नय (नीतिशास्त्र)

णय-नय (राजपुत्रनामाविशेषः)

णयण-नयन

णयणजण-नयनाञ्जन

णयणंसु-नयन + अश्रु

णयणिट्ट-नयन + इष्ट

णयणुल्ल-नयन + उल्ल (स्वार्थे)

णयर-नगर

णयरी-नगरी

णयरोह-नय + रोध (दुर्नय इत्यर्थः)

णयाणय-नय + अनय

णर-नर

णरअ-नरक

णरजम्म-नरजन्मन्

णरणाह-नरनाथ

णरत्थ-नर + अर्थ

णरय—नरक
 णरयविल—नरकविल (छिद्र)
 णरवह—नरपति
 णरवर—नरवर
 णरवरिंद—नरवरेन्द्र
 णरिंद—नरेन्द्र
 णल—नल
 णरंग—नराङ्ग
 णव—नम् (धातुः)
 णव—नव
 णवकमल—नव + कमल
 णवखंड—नव + खण्ड
 णवपल्लव—नवपल्लव
 णवयारिवि—नमस्कृत्य, १-२७-१०.
 णवल्ल—नव + ल (स्वार्थं)
 णवविह—नवविध
 णविअ—नत
 णविय—नत
 णह—नख
 णह—नभस्
 णहयर—नभश्चर
 णहत—नभस् + अन्त
 णहयल—नभस्तल
 णहर—नखर (नख)
 णहसिरि—नभःश्री
 णहुस—नहुप
 णहोयरंत—नभस् + अवतरत्
 णं—ननु
 णंद—नन्द (धातुः)
 णंद—नन्द (आनन्द)
 णंदण—नन्दन
 णंदणवण—नन्दनवन
 णंदंत—नन्दत्
 णंदिणि—नन्दिनी (धेनुः)
 णंदिय—नन्दित
 णा—शा (धातुः)

णाअ—न्याय
 णाइ—ननु इत्यर्थे (उत्प्रेक्षायाम् अव्ययम्
 णाइणि—नागिनी
 णाइंद—नागेन्द्र
 णागदत्त—नागदत्त (नामविशेषः)
 णागय—न + आगत
 णाडिवह—नाडीपथ
 णाण—ज्ञान
 णाणमअ—ज्ञानमय
 णाणा—नाना
 णाणागुण—नानागुण
 णाणाविह—नानाविध
 णास—नामन्
 णारय—नारक (नरकोद्भव इत्यर्थः)
 णारिसंग—नारीसंग
 णारी—नारी
 णारीरुव—नारीरूप
 णावइ—उपमार्थे उत्प्रेक्षार्थे वाव्ययम्
 णावइ—न + आगच्छति
 णाव—न + आप् (धातुः)
 णास—नश् (धातुः)
 णास—नाश
 णास—नाशय् (धातुः)
 णासा—नासा
 णासउडि—नासापुटी
 णाह—नाथ
 णाहल—अरण्यचाण्डाल इत्यर्थे देशी
 णाहि—नाभि
 णिउत्त—नियुक्त
 णिउणयर—निपुणतर
 णिउंजिय—नियुक्त
 णिए—अवलोकने देशी (धातुः)
 णिकाय—निकाय (समूह)
 णिकेय—निकेत (गृह)
 णिकल—निष्कल (निःशरीर इति टिप्पणम्)
 णिकलुण—निष्कलण

णिक्काम—निष्काम
 णिक्किअ—निष्कूप
 णिक्किट्ट—निकृष्ट (नीच)
 णिक्किट्टअ—निकृष्ट (क)
 णिक्खिय—निखात
 णिक्खिय—निक्षिप्त
 णिग्गम—निर्गम
 णिग्गमण—निर्गमन
 णिग्गयमइ—निर्गतमति
 णिग्गह—निग्रह
 णिग्गह—नि + ग्रह (धातुः)
 णिग्गंत—निर्गच्छत्
 णिग्गंतवित्ति—निर्ग्रन्थवृत्ति
 णिग्गुण—निर्गुण
 णिग्घण—निर्घृण
 णिच्च—नित्य
 णिच्चं—नित्यम् (अव्ययम्)
 निच्चल—निश्चल
 निच्चलमइ—निश्चलमति
 णिच्चिट्ट—निश्चेष्ट
 णिच्चैयण—निश्चेतन
 णिच्चोरमारि—निस्+चोर+मारी (जनपदोद्ध्वं-
 सनो रोगादिः)
 णिच्छअ—निश्चय
 णिच्छवि—निश्छवि (निस्तेजस्)
 णिज्ज—नीघातोः कर्मणि
 णिज्जण—निर्जन
 णिज्जर—निर्जर
 णिज्जिय—निर्जित
 णिज्जियमइय—निर्जितमति (क)
 णिज्जीव—निर्जीव
 णिज्झर—निर्झर
 णिट्ठा—निष्ठा
 णिट्ठावस—निष्ठावश
 णिट्ठिय—निष्ठित (समाप्त, मृत)
 णिट्ठुर—निष्ठुर

णिड्डुह—निर्दह (धातुः)
 णिणह—निनाद
 णिणाअ—निनाद
 णिणाइय—निनादित
 णिण्णाण—निर्ज्ञान (अज्ञान)
 णिण्णाम—निर्नाम (अज्ञातनामा)
 णिण्णासण—निर्नाशन
 णिण्णेह—निःस्नेह
 णित्त—नीत, (प्राप्त) (नीघातोर्निष्ठान्तम्)
 णित्तेय—निस्तेजस्
 णित्थाम—निःस्थामन्
 णिह—निद्रा
 णिहय—निर्दय
 णिहलिय—निर्दलित
 णिहिट्ट—निर्दिष्ट
 णिद्ध—स्निग्ध
 णिद्धण—निर्धन
 णिद्धम्म—निर्धर्म
 णिद्धाड—प्रेरणे देशी (धातुः)
 णिद्धाम—निर्धामन्
 णिप्पहरण—निष्प्रहरण
 णिप्पाण—निष्प्राण
 णिप्पेय—निष्पेय
 णिप्फल—निष्फल
 णिवद्ध—निबद्ध
 णिवद्धी—निबद्धा (विराचितेत्यर्थः)
 णिवंध—निबन्ध (निबन्धन)
 णिव्वंधु—निर्वन्धु
 णिव्वुड—निस्+मस्ज्+धात्वर्थे देशी
 णिव्वच्छिय—निर्वत्सित
 णिव्विभण्ण—निर्विभन्न
 णिव्वोइल्ल—निर्+भोग+इल्ल (मत्वर्थीयः)
 णिमीलण—निमीलन
 णिमेस—निमेष
 णिम्मल—निर्मल
 णिम्मलय—निर्मल (क)

णिम्सं-निर्मस
 णिम्महण-निमथन
 णिम्मा-निर्+मा (धातुः)
 णिम्मुक्क-निर्मुक्त
 णिम्मुक्कताण-निर्मुक्कताण
 णिम्मोह-निर्मोह
 णिय-अवलोकने देशी (धातुः)
 णिय-निज
 णिय-नीत
 णियघर-निजगृह
 णियच्छ-दृशात्वर्थे देशी
 णियच्छिय-निरीक्षित
 णियडअ-निकट(क)
 णियड्विय-निकरित
 णियम-नियम
 णियमण-निजमनस्
 णियय-निज(क)
 णिययसिरि-निजक+श्री
 णियर-निकर
 णियाण-निदान
 णिरअ-निरत
 णिरलंकार-निरलंकार
 णिरवसेस-निरवशेष
 णिरस-नीरख
 णिरसिय-निरसित (पारित्यक्त)
 णिरत्थ-निरर्थ (व्यर्थ)
 णिरत्थ-निरस्त
 णिरंजण-निरञ्जन
 णिरंतर-निरन्तर
 णिरंस-निरंश (अस्त्रण्ड इत्यर्थः)
 णिरिक्खिअ-निरीक्षित
 णिरु-नितराम
 णिरुत्त-निरुक्त
 णिरुवम-निरुपम
 णिरुविय-निरुपित
 णिरोहिअ-निरुद्ध

णिलअ-निलय (गृह)
 णिलाड-ललाट
 णिलीण-निलीन
 णिल्लुणण-निर्लवन (छेद इत्यर्थः)
 णिल्लुत्त-निर्लुप्त
 णिव-नृप
 णिवइ-नृपति
 णिवड-नि+पत् (धातुः)
 णिवडिय-निपतित
 णिवस-नि+वस् (धातुः)
 णिवसण-निवसन
 णिवसुया-नृपसुता
 णिवह-निवह
 णिवारण-निवारण
 णिवारणिअ-निवारणीय
 णिवास-निवास
 णिविट्ठ-निविष्ट
 णिविड-निविड
 णिविडत्थचंत-निविड+अर्थवत्
 णिवित्ति-निवृत्ति
 णिव्वट्ठिअ-निर्वर्तित
 णिव्वण-निर्वन
 णिव्वाइअ-प्रसारित इति टिप्पणम्
 णिव्वाण-निर्वाण
 णिव्वियड-निर्विकट
 णिव्वियप्प-निर्विकल्प
 णिव्वृद्ध-निर्वृद्ध
 णिव्वेअ-निर्वेद
 णिस-निशा
 णिसण्ण-निपण्ण
 णिसंग-निःसंग
 णिसा-निशा
 णिसायर-निशाचर
 णिसायरि-निशाचरी
 णिसिचार-निशिचार (निशित वृत्तमित्य)
 णिसिद्ध-निपिद्ध

गिसिभोयण-निशाभोजन
 गिसियग्ग-निशिताग्र
 गिसियर-निशिचर (भूतप्रेतपिशाचादि)
 गिसुण-नि+श्रु (धातुः)
 गिसुंभ-नि+शृम्भ् (धातुः)
 गिसुंभ-निश्रब्ध (निःस्तब्ध इत्यर्थः)
 गिस्संक-निःशङ्क
 गिहअ-निभ(क) (सदृशार्थे)
 गिहण-निधन
 गिहय-निहत
 गिहाण-निधान
 गिहाल-नि+भाल्य् दर्शने (धातुः)
 गिहालण-निभालन (प्रेक्षण)
 गिहालिय-निभालित (दृष्ट)
 गिहि-निधि
 गिहित्त-निहित
 गिहिप्प-नि+धा (धातुः)
 गिहुय-निभृत (शान्त इत्यर्थः)
 गिहेलण-निहेलन (गृहमित्यर्थे)
 गिंद-निन्द् (धातुः)
 गिंद-निन्दा
 गिंदण-निन्दन
 गिंदमग्ग-निन्द्य+मार्ग
 गी-नी (धातुः)
 गीअ-नीत
 गीणिय-निर्णीत
 गीयरय-नीच+रत
 गीर-नीर
 गीरस-नीरस
 गीरोयत्तण-नीरोगत्व
 गील-नील
 गीलय-नीलक
 गीसण-निःस्वन
 गीसारिअ-निःसृत
 गीसेस-निःशेष
 गेउर-नूपुर

गेत्त-नेत्र
 गोमि-नेमि (द्वाविंशतीर्थकरनाम)
 गोमि-नेमि (रथचक्रधारेति टिप्पणम्)
 गेयार-नेवृ
 गेवाविअ-नायित (नीध'तोर्णिजन्तान्निष्ठा-
 न्तम्)
 गेह-खेह
 गेहविअ-स्नापित
 गेहा-स्ना (धातुः)
 गेहाअ-स्नात
 गेहाण-स्नान

 तइ-तदा
 तइ-त्रयी
 तइय-तदा
 तइय-तृतीय
 तइयच्छि-तृतीय+अक्षि
 तइयहु-तदा
 तउ-तपस्
 तक्कर-तस्कर
 तक्खण-तत्क्षण
 तज्जिय-तर्जित
 तट्ट-त्रस्त
 तट्टअ-धृष्टशब्दार्थे देशी (मराठी-ताठ)
 तड-तट
 तड-तड् (आरुह इत्यर्थे देशी, धातुः)
 तडतड-शब्दानुकरणे
 तण-तृण
 तणअ-तस्येदमित्यर्थे देशी प्रत्ययः
 तणअ-तनय
 तणय-तनय
 तणयर-तृणचर
 तणयरी-तृणचरी
 तणियड-तद्+निकट
 तणु-तनु (शरीर)

तणुतावअ-तनुतापक
 तणुफंस-तनुस्पर्श
 तणुरुह-तनुरुह
 तणुल्लय-तनुलता
 तण्हा-वृष्णा
 तत्त-तप्त
 तत्तिय-वृप्त
 तत्थ-तत्र
 तप्प-तप्घातोः कर्मणि
 तम-तमस्
 तमतमपह-तमस्तमःप्रभ (सतमनरकनाम)
 तमपह-तमःप्रभ (पद्यनरकनाम)
 तमाल-तमाल
 तमोह-तमस्+ओष
 तर-शक्धात्वर्थे देशी
 तर-वृ (धातुः)
 तरच्छ-तरक्षु (प्राणिविशेषः) (मराठी-
 तरस)
 तरणि-तरणि (सूर्य)
 तरसा-तरसा (वेगेनेत्यर्थः)
 तरंग-तरङ्ग
 तरंगिणि-तरङ्गिणी
 तरु-तरु
 तरुकाय-तरुकाय (वनस्पतिकाय इत्यर्थः)
 तरुण-तरुण
 तरुणी-तरुणी (युवति)
 तरुणीवस-तरुणी+वस
 तरुवेल्लीहल-तरु+वल्ली+फल
 तरुसाहागय-तरु+शाखा+गत
 तरुसाहार-तरु+सहकार
 तल-तैलादिभर्जने (धातुः)
 तलण-तलन
 तलवर-ग्रामरक्षको राजपुरुष इत्यर्थे देशी
 तलारअ-तलवर (क)
 तलिय-तलित
 तव-तप् (धातुः)

तव-तपस्
 तवपहाअ-तपःप्रभाव
 तवमंडण-तपोमण्डन
 तवयरण-तपश्चरण
 तवलच्छी-तपोलक्ष्मी
 तववंत-तपस्+वत् (मत्वर्थीयः)
 तवसक्ति-तपःशक्ति
 तवसित्तण-तपस्वित्त्व
 तवंग-उगरितनो भागः (उच्चप्रदेश इति ।
 णम् । मराठी-तवंग !)
 तवंत-तप्यमान
 तविअ-तप्त
 तस-त्रस् (धातुः)
 तर्हि-तत्र
 तहु-तदा, तत्र, तस्य
 तणयर-तद्+नगर
 तंत-तन्त्र
 तंति-तन्त्री
 तंतु-तन्तु
 तंदुल-तण्डुल
 तंव-ताम्र
 तंवचूल-ताम्रचूड (कुक्कुट)
 तंवल-ताम्रवूल
 तंवललग्ग-ताम्रवूल+लग्ग
 तंवार-तंवार (नरकनाम)
 ता-तावत्
 ताडण-ताडन
 ताडिय-ताडित
 नाम-तदा
 तामस-तामस (पापमित्यर्थः)
 तार-तार (शुभ्र)
 ताराणियर-तागनिकर
 तागावलि-ताग+आवलि
 नाल-ताल
 तालिअ-ताडित
 ताव-ताप

तावस-तापस
 तासिय-त्रासित
 ति-त्रि
 तिख-तीक्ष्ण
 तिख-तिक्त
 तिच्छि-पद्मरज इत्यर्थे देशी
 तिगुत्ति-त्रिगुत्ति (कायवाङ्मनोगुत्तिः)
 तिजगब्भन्तर-त्रिजगदभ्यन्तर
 तिङ्गा-तृष्णा
 तिण-तृण
 तिथ-तीर्थ
 तिथयर-तीर्थकर (शास्त्रप्रवर्तक इत्यर्थः)
 तिथु-तत्र
 तिदंड-त्रिदण्ड
 तिप्प-तृप् (धातुः)
 तिम्मण-तेमन (मर्दन)
 तिमिर-तिमिर
 तिमुंड-त्रिमुण्ड
 तिय-स्त्री
 तियचित्त-स्त्रीचित्त
 तियडुय-त्रिकडुक (शुण्ठी मरिचं पिप्पलीति
 त्रयाणा चूर्णम्)
 तियमइ-स्त्रीमति
 तियसपत्ति-त्रिदशपत्नी (देवीत्यर्थः)
 तियाल-त्रिकाल
 तिरयण-त्रिरत्न (ज्ञानदर्शनचारित्राणि)
 तिरिय-तिर्यच्
 तिरिक्ख-तिर्यच्
 तिरियलोअ-तिर्यग्लोक (मनुष्यलोक इति
 टिप्पणम्)
 तिलअ-तिलक
 तिलपिंड-तिल+पिण्ड (पिण्याक) (मराठी-
 पेंड)
 तिलयछेअ-तिल(क)+छेद (स्नेहाभाव इति
 टिप्पणम्)
 तिलिंग-स्त्रीलिङ्ग

तिलोअ-त्रैलोक्य
 तिलोक्क-त्रैलोक्य
 तिलोय-त्रैलोक्य
 तिक्व-तीव्र
 तिविह-त्रिविध
 तिसल्ल-त्रिशल्य
 तिसूल-त्रिशूल
 तिसूलिणि-त्रिशूलिनी (कात्यायनी)
 तिह-तत्र
 तिहुयण-त्रिभुवन
 तिहुवण-त्रिभुवन
 तीय-तृतीया
 तीस-त्रिंशत्
 तुच्छोअरिल्ल-तुच्छ+उदर+इल्ल (मत्वर्थीयः)
 तुड्ड-तुष्ट
 तुट्ठि-तुष्टि
 तुडिय-त्रुटित
 तुप्प-घृतशद्वार्थे देशी
 तुम्हारिस-युष्मादृश
 तुरअ-तुरग
 तुरयणिहणयारि-तुरगनिधनकारिन्
 तुरंग-तुरङ्ग
 तुरंत-त्वरमाण
 तुरिउ-त्वरितम् (अन्ययम्)
 तुलकूड-तुलाकूट (वञ्चनार्थे प्रयुक्तानि
 न्यूनातिरिक्तानि मानोन्मानानीत्यर्थः)
 तुलाकोडि-तुलाकोटि (पादाङ्गुदम्)
 तुस-तुष् (धातुः)
 तुस-तुष (धान्यादीनां तुषम्)
 तुसार-तुषार
 तुहार-त्वदीय
 तुंग-तुङ्ग (उच्च)
 तुंगत्थणि-तुङ्गस्तनी
 तुंड-मुखशद्वार्थे देशी
 तूर-तूर्य (वाद्यविशेषः)
 तेअ-तेजस्

तेत्तहि-तत्र
 तेत्य-तत्र
 नेत्यु-तत्र
 तेय-तेजम्
 तेयाविद्धी-तेजस्+आविद्धा
 नेरह-त्रयोदश
 तेरहसय-त्रयोदशगत
 तेह-तैल
 तोडिअ-त्रुटित
 तोमर-तोमर (आयुधविशेषः)
 तोरण-तोरण
 तोस-तोप
 तोसिअ-तोपित

थक्-स्था (धातुः)
 थक्-स्तब्ध, स्थित इत्यर्थं देशी
 थत्ति-स्थान इत्यर्थं देशी
 थण-स्तन
 थणवट्ट-स्तनपट्ट, स्तनवर्त (वर्तुल)
 थणाल-स्तन+आल (मत्वर्थीयः)
 थरहर-कम्पने देशी (धातुः)
 थल-स्थल
 थलयर-स्थलचर
 थंभ-स्तम्भम् (धातुः)
 था-स्था (धातुः)
 थाणु-स्थाणु
 थाल-स्थाली
 थिअ-स्थित
 थिप्प-गलने देशी (धातुः)
 थिय-स्थित
 थिर-स्थिर
 थिरमण-स्थिरमनस्
 थी-क्षी
 थीयण-क्षीजन
 थुह्वयण-स्तुतिवचन
 थुण-स्तु (धातुः)

थुत्ति-स्तुति
 थुय-स्तुत
 थूण-अश्वशार्द्वार्थं देशी
 थूल-स्थूल
 थेरि-स्थविरा
 थोअ-स्तोक
 थोट्ट-छिन्नहस्त इत्यर्थं देशी (मगठी-थोट
 थोर-स्थूल
 थोरंसुय-स्थूल+अशु (क)
 थोव-स्तोक

दइच्च-दैत्य
 दइय-दयित
 दइव-दैव
 दक्खविय-दर्शित
 दक्खालय-दर्शय (धातुः)
 दट्ट-दष्ट
 दड्डु-दग्ध
 दढयर-दढतर
 दप्प-दर्प
 दप्पसंग-दर्पसंग
 दप्पिट्ट-दर्पिट्ट
 दप्पुम्भड-दर्पोद्भट
 दच्च-दर्भ
 दम-दम् (धातुः)
 दम-दम
 दमण-दमन
 दमिय-दमित
 दय-दया
 दयविवेअ-दयाविवेक (दयायाः विवेकः भावः
 दयावुद्धिरित्यर्थः)
 दचवेहि-दयावह्नी
 दया-दया
 दयावर-दयापर
 दल-दल (पत्रमित्यर्थः)
 दलण-दलन

दव-दव (दवानल इत्यर्थे)
 दविण-द्रविण
 दविणचङ्ग-द्रविणपति (कुबेर)
 दव्व-द्रव्य
 दस-दशन्
 दससहस्र-दशसहस्र
 दह-दशन्
 दह-द्द
 दहंत-द्दन्त (ह्रदमध्य इत्यर्थः)
 दहि-दधि
 दंड-दण्ड
 दंडणीङ्ग-दण्डनीति
 दंडधारि-दण्डधारिन्
 दंडपणाम-दण्ड(वत्)+प्रणाम
 दंडय-दण्ड (क)
 दंडिय-दण्डित
 दंडी-दण्डिन् (यम इत्यर्थः)
 दंत-दन्त
 दंत-दान्त
 दंतग-दन्ताग्र
 दंतपति-दन्तपङ्क्ति
 दंति-दन्तिन्
 दंतुर-दन्तुर
 दंद-दन्द्
 दंसण-दर्शन
 दंसिय-दर्शित
 दंसिर-दश+इर (शीलार्थे प्रत्ययः)
 (दर्शनशील इत्यर्थः)
 दा-दा (धातुः)
 दाङ्गी-दायिनी (उत्तरपदे एव)
 दाढा-दंष्ट्राशब्दार्थे देशी
 दाढाकराल-दंष्ट्राकराल
 दाढाल-दंष्ट्रा+आल (मत्वर्थीयः)
 दाण-दान
 दाणोल्लिय-दान+आर्द्र (मदजलार्द्र इत्यर्थः)
 दाम-दामन्

दार-दार (स्त्री)
 दार-द्वार
 दारिअ-दारित
 दारिह-दारिद्य
 दारिय-दारित
 दारुण-दारुण
 दालि-दालि (शिम्बीधान्यादिदलमित्यर्थे
 देशी)
 दालिदठण-दारिद्यस्थान
 दालिहिअ-दरिद्रित
 दाविअ-दर्शित
 दाविर-दर्शनशील
 दासिसुअ-दासीसुत
 दासी-दासी
 दाह-दाह
 दाहिण-दक्षिण
 दाहिणुल्लिय-दक्षिण+उल्लिय (स्वार्थे)
 दिक्ख-दीक्षा
 दिक्खा-दीक्षा
 दिक्खिअ-दीक्षित
 दिक्खपत्त-दीक्षाप्राप्त (दीक्षित)
 दिगिंछा-जुगुप्सा
 दिग्गय-दिग्गज
 दिज्ज-दाघातोः कर्मणि
 दिट्ठ-दृष्ट
 दिट्ठपरंपर-दृष्ट+परंपरा
 दिट्ठि-दृष्टि
 दिढ-दृढ
 दिण-दिन
 दिणयर-दिनकर (सूर्य)
 दिणिंद-दिनेन्द्र (सूर्य)
 दिणेसर-दिनेश्वर (सूर्य)
 दिण्ण-दत्त
 दित्त-दीप्त
 दिप्पंत-दीप्यमान
 दिय-दत्त

दियउल-द्विजकुल	दुग्गंध-दुर्गन्ध
दियगुरु-द्विजगुरु	दुग्घर-दुर्गह
दियवर-द्विजवर	दुचित्त-दुश्चित्त (दुष्टाभिप्राय इत्यर्थः)
दियह-दिवस	दुच्चार-दुश्चार (दुराचार)
दियंवर-दिगम्बर	दुज्जण-दुर्जन
दिवस-दिवस	दुज्जोहण-दुर्योधन
दिवायर-दिवाकर	दुट्ट-दुष्ट
दिव्व-दिव्य	दुण्णय-दुर्नय
दिसा-दिश	दुण्णयगारी-दुर्नयकारिन्
दिसि-दिश	दुण्णारिक्ख-दुर्निरीक्ष्य
दिसिणारि-दिश+नारी	दुत्तीस-द्वात्रिंशत्
दिहि-धृति	दुत्तर-दुस्तर
दिहियर-धृतिकर	दुत्तार-दुस्तार
दिहीहर-धृतिहर	दुत्थिय-दुःस्थित
दीव-द्वीप	दुद्धम-दुर्दम
दीवय-द्वीप (क)	दुद्धस्सिण-दुर्दक्षिन्
दीवयजुइल्ल-दीपकद्युति + इल्ल (मत्वर्थीयः)	दुद्धंत-दुर्दान्त
दीवंत-दीप्यमान	दुद्ध-दुग्ध
दीस-दृशघातोः कर्मणि	दुद्धर-दुर्धर
दीह-दीर्घ	दुप्पेच्छ-दुष्प्रेक्ष्य
दीहर-दीर्घ	दुच्चल-दुर्बल
दीहरच्छ-दीहर (दीर्घ) + अक्षि (दीर्घाक्ष इत्यर्थः)	दुच्च-दृष्ट (धातुः)
दीहिय-दीर्घिका	दुच्चमव-दुर्भव (कुजन्म)
दु-द्वि	दुम-द्रुम
दुक्काल-दुष्काल	दुमणि-शुमणि (सूर्य)
दुक्किय-दुष्कृत	दुमसाहा-द्रुमशाला
दुक्कियणिवह-दुष्कृतनिवह	दुम्मण-दुर्मनम्
दुक्ख-दुःख	दुम्मह-दुर्मथ (अभङ्ग इति टिप्पणम्)
दुक्खावण-दुःख + आपण (प्रापण)	दुरग्गह-दुराग्रह
(दुःखदायीत्यर्थः)	दुरिअ-दुरित (पाप)
दुक्खिलय-दुक्खित	दुरिय-दुरित (पाप)
दुग्गुल्ल-गुरु (गुग्गुल्लार्थे धातुः)	दुरियठाण-दुरितस्थान
दुग्ग-दुर्गा (दुर्गम)	दुरियरामि-दुरितराशि
दुग्गअ-दुर्गत (दुर्गल इत्यर्थे)	दुरुत्त-दुष्कृत
दुग्गइ-दुर्गति	दुवार-दार
	दुविह-द्विविध

दुव्वार-दुर्वार
 दुव्वासा-दूर्वा+आशा
 दुव्विणीअ-दुर्विनीत
 दुव्विलसिय-दुर्विलसित
 दुसह-दुःसह
 दुसज्झ-दुःसाध्य
 दुस्सह-दुःसह
 दुह-दुःख
 दुहडि-द्वि+घटी (कालमात्रा)
 दुहणिहाअ-दुःख+निघात (समूह)
 दुहपोट्टलअ-दुःख+पोट्टल
 दुहयर-दुःखकर
 दुहरीण-दुःख+रीण (खिन्नार्थे देशी)
 दुहिअ-दुःखित
 दुहोहखणि-दुःख+ओघ+खनि
 दुंदुभि-दुन्दुभि (वाद्यविशेषः)
 दुंदुहि-दुन्दुभि
 दूइया-दूतिका
 दूण-दून
 दूमिअ-दून
 दूरं-दूरम् (अव्ययम्)
 दूरंतरिय-दूरान्तरित
 दूवाखंड-दूर्वाखण्ड (दूर्वावनमित्यर्थः)
 दूसह-दुःसह
 दूसिअ-दूषित
 दूसिय-दूषित
 दूसियअ-दूषित(क)
 दूहवअ-दुर्भग(क)
 दूहविय-दुःखित
 देअ-देव
 देउल-देवकुल
 देव-देव
 देवउल-देवकुल
 देवया-देवता
 देवर-देवर
 देवरइ-देवरति (नामविशेषः)

देवंगअ-देव+अङ्ग (क)
 देवायरिअ-देव+आचार्य
 देवालअ-देवालय
 देवाविअ-दापित
 देवि-देवी
 देविघर-देवीगृह
 देविया-देवी
 देवी-देवी (विमलवाहनराज्ञीनाम)
 देस-देश
 देसिअ-देशिक (वैदेशिक)
 देह-देह
 देहि-देहिन्
 देहुण्णअ-देह+ऊन(क)
 दोआसा-द्वि+पार्श्व, अथवा, द्वि+आशा
 दोखंडीभूय-द्विखण्डीभूत
 दोफालिय-द्वि+पाटित
 दोर-तन्तुशद्वार्थे देशी (मराठी-दोर)
 दोवास-द्विपार्श्व
 दोसहारी-दोषहारिन्
 दोसायर-दोष+आकर
 दोसुज्झिअ-दोषोज्झित (उज्झितदोष इत्यर्थः)
 दोहाविअ-द्विधाकृत
 दोहीयरण-द्वैधीकरण (संशय इत्यर्थः)
 धगत्ति-अग्निज्वलनशद्धानुकरणे
 धगधग-अग्निज्वलनशद्धानुकरणे (धातुः)
 धण-धन
 धणधण-धन+धान्य
 धणहीण-धनहीन
 धणिय-धनिक
 धणु-धनुष्
 धणुवेअ-धनुर्वेद
 धम्म-धर्म
 धम्म-धर्म (पञ्चदशतीर्थकरनाम)
 धम्मचक्कि-धर्मचक्रिन्
 धम्मज्ञाण-धर्मध्यान (ध्यानप्रकारः)

धम्मत्थकाम-धर्मार्थकाम
 धम्मलाह-धर्मलाह
 धम्मवाइ-धर्मवादिन्
 धम्मविज्ज-धर्मविद्या
 धम्मंधिव-धर्माद्धिप (धर्मवृक्ष इत्यर्थः)
 धम्मक्खाण-धर्माख्यान
 धम्मासत्त-धर्मासक्त
 धम्माहम्म-धर्माधर्म
 धम्मिह-धम्मिह (केशपाशः)
 धम्मुच्छाह-धर्मोत्साह
 धय-ध्वज
 धर-धृ (घातुः)
 धर-धरा (पृथ्वी)
 धरणि-धरणि
 धरणिणाह-धरणीनाथ
 धरणियल-धरणीतल
 धरपडिय-धरापतित
 धरवीढ-धरापीढ
 धरायल-धरातल
 धरिअ-धृत
 धरिय-धृत
 धरिसमाणि-धरासमाना
 धवल-धवल
 धवल-धवल (शुक्रवर्ण, सुधावर्ण)
 धवलच्छि-धवलाक्षी
 धंस-ध्वंस् (घातुः)
 धा-धृत्तौ (घातुः)
 धाइदीव-धातकीद्वीप
 धाउ-धातु
 धाउ-धातु (गैरिकादि)
 धाम-धामन्
 धायअ-धावित
 धार-धारा
 धारिणी-धारिणी (उत्तरपदे एव)
 धारिय-धारित
 धाव-धाव् (घातुः)

धावंत-धावत् (सघातोः शत्रन्तम्)
 धाविय-धावित
 धाहावंत-धा, हा इति शोकशब्दं कुर्वन्
 धाहाविअ-शोकयुक्त इत्यर्थे
 धिट्ट-धृष्ट
 धीवर-धीवर
 धुअ-धुत (कम्पित)
 धुउ-ध्रुवम् (अव्ययम्)
 धुत्त-धूर्त
 धुत्तिय-धूर्तित
 धुप-धूप (घातुः)
 धुरंधर-धुरंधर
 धुव-ध्रुव
 धूमकेउ-धूमकेतु
 धूमगंध-धूमगन्ध
 धूमप्पह-धूमप्रभ (पञ्चमनरकनाम)
 धूया-दुहितृ
 धूली-धूली
 धूलिर-धूलियुक्त
 धूसर-धूसर
 धूसरिय-धूसरित
 धोय-धौत
 धोयअ-धौत(क)
 धोरणिकिअ-धोरणिकृत
 पअ-पद
 पइज्ज-पच्घातोः कर्मणि
 पइट्ट-प्रविष्ट
 पइपत्त-पति+पात्र
 पइवय-पतिव्रता
 पइसर-प्रति+स (घातुः)
 पइहर-प्रतिशब्द (अन्तर्यमित्यर्थे)
 पइसर-प्रति+स (घातुः)
 पउ-पयस्
 पउत्त-प्रवृत्त, प्रोक्त
 पउत्त-पौत्र

पउत्थ-प्र+उषित
 पउमा-पद्मा (लक्ष्मी)
 पउमप्पह-पद्मप्रभ (षष्ठतीर्थकरनाम)
 पउमराय-पद्मराग (मणिविशेषः)
 पउमिणी-पद्मिनी
 पउर-पौर (पौरजन, पुरसंबन्धि)
 पउर-प्रचुर
 पउरण-प्रेरण
 पउलाविय-पाचित
 पउंज-प्र+युज् (धातुः)
 पएस-प्रदेश
 पओय-प्रजौघ (!) (प्रजासमूह इति हिन्दी
 भाषानुवादः)
 पओहर-पयोधर (स्तन)
 पकोक्किअ-आहूत इत्यर्थे देशी
 पक्क-पक्क
 पक्कल-समर्थ इत्यर्थे देशी (समर्थ इति टिप्प-
 णम्)
 पक्ख-पक्ष
 पक्खालिय-प्रक्षालित
 पक्खवाअ-पक्षपात
 पक्खिन्-पक्षिन्
 पखित्त-प्रक्षित्त
 पघे-प्र+ग्रह् (धातुः)
 पघोस-प्र+घुष् (धातुः)
 पच्चक्ख-प्रत्यक्ष
 पच्चंत-प्रत्यन्त (सीमा)
 पच्चुत्तर-प्रत्युत्तर
 पच्छइ-पश्चात्
 पच्छाहोत-पश्चाद्भवत् (पश्चात्स्थित इत्यर्थः)
 पच्छिअ-पथ्ययुक्त
 पच्छित्त-प्रायश्चित्त
 पच्छिम-पश्चिम
 पजल-प्र+ज्वल् (धातुः)
 पज्जन्त-पर्याप्त (पज्जत्तु इत्यलमर्थेऽव्ययम्)
 पज्जल-प्र+ज्वल् (धातुः)

पज्जलिय-प्रज्वलित
 पज्जाअ-पर्याय
 पट्ट-पट्ट (चिह्न)
 पट्टण-पत्तन
 पट्टबंध-पट्टबन्ध
 पट्टविय-प्रस्थापित
 पड-पत् (धातुः)
 पडपिहियासण-पट+पिहित+आसन
 पडरइअ-पटरचित
 पडल-पटल
 पडह-पटह (वाद्यविशेषः)
 पडाविय-पटित, पटयुक्त (आच्छादित)
 पडिअ-पतित
 पडिआवंत-प्रत्यावर्तमान
 पडिकूल-प्रतिकूल
 पडिकखणं-प्रतिक्षणम्
 पडिखलण-परि+स्खलन
 पडिखलिय-परिस्खलित
 पडिगह-प्रति+ग्रह् (धातुः)
 पडिच्छ-प्रति+इष् (धातुः)
 पडिजांपिय-प्रतिजल्पित
 पडिबिंब-प्रतिबिम्ब
 पडिबिंबिअ-प्रतिबिम्बित
 पडिबुद्ध-प्रतिबुद्ध
 पडिबोल्लिअ-प्रत्युक्त
 पडिम-प्रतिमा
 पडिय-पतित
 पडियार-प्रतिकार
 पडियावय-प्रतियापक (?) प्रत्याख्यात
 पडिलव-प्रति+लप् (धातुः)
 पडिवज्ज-प्रति+पद् (धातुः)
 पडिवण्ण-प्रतिपन्न (प्रतिपादनं कथनमित्यर्थः)
 पडिवण्णी-प्रतिपन्ना
 पडिवयण-प्रतिवचन
 पडिवहु-प्रतिवधू (सपत्नीत्यर्थः)
 पडिसवण-प्रति+स्वप्

पडिसिविण-प्रतिस्वप्न
 पडिहार-प्रतिहार
 पडिहारिय-प्रतिहारी
 पडिंद-प्रति+इन्द्र
 पडु-पटु
 पढ-पठ् (धातुः)
 पढम-प्रथम
 पढमिल्ल-प्रथम+इल्ल (स्वार्थे)
 पढमुज्जल-प्रथम+उज्ज्वल
 पढंत-पठत्
 पढाव-पाठय् (धातुः)
 पढुक्क-प्रवृत्त इत्यर्थे देशी
 पणइणी-प्रणयिनी
 पणच्चिर-प्र+चृत्+इर (शीलार्थे)
 पणविज्ज-प्र+नम् धातोः कर्मणि
 पणट्ट-प्रनष्ट
 पणयभंग-प्रणयभङ्ग
 पणयंगणा-पण्याङ्गना (वेश्येत्यर्थः)
 पणव-प्र+नम् (धातुः)
 पणविय-प्रणत
 पणसट्टि-पञ्चपाष्टि
 पणालिया-प्रणालिका
 पणयरिउ-पन्नगरिपु
 पणिवाअ-प्रणिपात
 पत्त-पत्र (अश्रादिवाहनम्)
 पत्त-पात्र
 पत्त-प्राप्त
 पत्तछेअ-पत्रच्छेद (अगुरुकुङ्कुमादिभिर्विरचितः
 शरीरे शोभाविशेषः)
 पत्तल-कृश इत्यर्थे देशी
 पत्तल-यवीर्य इत्यर्थे देशी
 पत्तलिङ्गा-कृशा इत्यर्थे देशी
 पत्तवाडिय-पात्ररतित
 पत्तिय-प्रति+इ (धातुः)
 पत्ति-पत्नी
 पत्थ-प्रत्थ (धान्यादिपरिमाणविशेषः)

पत्थर-प्रस्तर
 पत्थिअ-प्रार्थित
 पत्थियअ-प्रार्थित(क)
 पत्थिव-पार्थिव
 पत्थिप्पिर-प्र+गलत् इत्यर्थे देशी
 पद्धडिय-पद्धटिका, पद्धटिका (वृष)
 पधाइअ-प्रधावित (प्रसृत इत्यर्थः)
 पपुच्छ-प्र+प्रच्छ (धातुः)
 पपुल्लवयण-प्रपुल्लवदन
 पपुद्ध-प्रबुद्ध
 पपोल्ल-प्र+वद् धात्वर्थे देशी
 पभट्ट-प्रभष्ट
 पभण-प्र+भण् (धातुः)
 पभाल-प्रभा+आल (मत्तर्थीयः)
 पमाण-प्रमाण
 पमाणिअ-प्रमाणित (प्रमाणीकृत)
 पमियपडिग्गह-प्रमितपरिग्रह
 पमुच्-प्र+मुच् (धातुः)
 पमेल्ल-प्र+मुच् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 पय-पद
 पय-पद (पदातिरित्यर्थः)
 पयच्छ-प्र+दा (धातुः)
 पयक्ख-प्रत्यक्ष
 पयज्जुअ-पद्युग
 पयज्जुयल-पद्युगल
 पयट्ट-प्र+वृत् (धातुः)
 पयड-प्रकटय् (धातुः)
 पयड-प्रकट
 पयत्त-प्रयत्न
 पयत्थ-पदार्थ
 पयपंकय-पदपङ्कज
 पयपालण-प्रजापालन
 पयलिय-प्रचलित
 पयवाडिय-पदपतित
 पयंड-प्रचण्ड
 पयंप-प्र+जल्प (धातुः)

पया-प्रजा
 पयाव-प्रताप
 पयाविअ-पाचित
 पयास-प्रकाशय् (धातुः)
 पयास-प्रकाश
 पयासिअ-प्रकाशित
 पयासिर-प्रकाश + इर (शीलार्थे)
 पयोहर-पयोधर
 पर-पर (अतीतानागत)
 परड-वनकुक्कुट
 परत्त-परत्र
 परभवत्थ-परभवत्थ
 परमत्थ-परमार्थ
 परमधम्म-परमधर्म
 परमपर-परमपर (परमा गणधरदेवादयस्ते-
 भ्योऽपि पर उत्कृष्ट इति टिप्पणम्)
 परमप्प-परमात्मन्
 परमप्पअ-परमपद
 परममित्त-परममित्त
 परमहंस-परमहंस
 परमागम-परम + आगम (जिनशासन-
 मित्यर्थः)
 परमाणु-परमाणु
 परमेद्धि-परमेष्टिन्
 परमेसर-परमेश्वर
 परमेसरि-परमेश्वरी
 परमोवएस-परमोपदेश
 परमंडलिय-पर + माण्डलिक
 परयार-परकार
 परलोय-परलोक
 परवंचणयर-परवञ्चनकर
 परव्वस-परवश
 परसप्पर-परस्परम्
 परहिय-परहित
 परंपर-परंपरा
 परंमुह-पराङ्मुख

पराइण्ण-परा + दा (निष्ठान्दम्)
 परायण-परायण
 परिअंच-परि + अञ्च (भ्रमणे धातुः)
 परिकरिय-परिकरित
 परिकखा-परीक्षा
 परिक्खिअ-परीक्षित
 परिगण-परि + गण् (धातुः)
 परिगल-परि + गल् (धातुः)
 परिग्गाहिअ-परि + गृहीत
 परिघुल-परि + घुल् (धातुः)
 परिघोलिर-परिघोलनशील
 परिचत्त-परित्यक्त
 परिचुक्किअ-परिभ्रष्ट इत्यर्थे देशी
 परिट्ठविअ-प्रतिष्ठापित
 परिट्ठा-प्रति + स्था (धातुः)
 परिट्ठिअ-प्रतिष्ठित
 परिणइ-परिणति
 परिणम-परि + नम् (धातुः)
 परिणय-परिणत
 परिणाव-परि + नायय् (नीघातोर्णिजन्तम्)
 परिणिय-परिणीत, परिणायित
 परितत्त-परितप्त
 परिता-परि + त्रै (धातुः)
 परिपक्क-परिपक्क
 परिपुण्ण-परिपूर्ण
 परिपोस-परि + पुष् (धातुः)
 परिभम-परि + भ्रम् (धातुः)
 परिभमिअ-परिभ्रान्त
 परिमट्ठ-परिमृष्ट
 परिमल-परिमल
 परिमाण-परिमाण
 परियत्त-परित्यक्त
 परियत्तण-परिवर्तन
 परियण-परिजन
 परियर-परिचर
 परियरिअ-परिचरित

परियल-परितल (भाजनमित्यर्थे)
 परियलिअ-परिगलित
 परियंच-परि + अञ्च् (धातुः)
 परियंचिअ-पर्यञ्चित
 परियाण-परि + ज्ञा (धातुः)
 पणियाणिय-परिज्ञात
 परियाणियअ-परिज्ञात(क)
 परिरक्ख-परि + रक्षा
 परिरक्खिअ-परिरक्षित
 परिवारअ-परि + उक्त (!)
 परिवाइय-प्रतिपादित
 परिवार्डी-परिपाटी
 परिवार-परिवार
 परिवारे-परि + वारय् (धातुः)
 परिवेडिय-परिवेष्टित
 परिसेस-परि+शिप् (धातुः)
 परिसेसिय-परिशोषित (त्यक्त इत्यर्थः)
 परिसोहिय-परिशोधित
 परिहण-परिधान
 परिहर-परि+हृ (धातुः)
 परिहा-परिखा
 परिहाण-परिधान
 परिहास-प्रति+भाप् (धातुः)
 परोवयारि-परोपकारिन्
 पल-पल (मास)
 पलट्टिय-प्र+श्लिणत
 पलवंति-प्र+लपन्ती
 पलंब-प्रलम्ब
 पलाव-प्रलाप
 पलिअ-पलित
 पलित्त-प्रलाप (इति टिप्पणम्)
 पलोइय-प्रलोकित
 पलोट्ट-प्रलोटित (प्रक्षित)
 पल्ल-पल्य (संख्याशब्दः आयुःप्रमाणवाची)
 पल्लव-पल्लव (वस्त्रादीनामञ्चल इत्यर्थे)
 पल्लवोह-पल्लव+ओव (पल्लवसमूह इत्यर्थः)

पल्हत्थ-पर्यस्त
 पल्हत्थिअ-पर्यस्तित (आवर्जित इत्यर्थः)
 पवण-पवन
 पवणवस-पवनवश
 पवणुद्धय-पवनोद्धत (पवनप्रकम्पित इत्यर्थः)
 पवड्डिय-प्रवर्धित
 पवण्ण-प्रपन्न (प्राप्त इत्यर्थः)
 पवण्णिय-प्रवर्णित
 पवपालिया-प्रपापालिका
 पवयण-प्रवचन
 पवर-प्रवर
 पवसिय-प्रोषित
 पवसियपिय-प्रोषितप्रिय (प्रोषितभर्तृकेत्यर्थः)
 पवसियपियाली-प्रोषितप्रियालि (प्रोषि-
 कापङ्क्तिरित्यर्थः)
 पवास-प्रवास
 पवासिअ-प्रवासिन्
 पवाह-प्रवाद
 पवि-पवि (वज्रमित्यर्थः)
 पविउल-प्रविपुल
 पवित्त-पवित्र
 पवित्ति-प्रवृत्ति
 पविमल-प्रविमल
 पविहिय-प्रविहित
 पव्व-पर्वन् (अमावास्यादि)
 पव्वइअ-प्रवाजित
 पसइ-प्रसृति
 पसण्ण-प्रसन्न
 पसत्थ-प्रशस्त
 पसाप्पिय-प्रसृत, प्रसारित
 पसम-प्र+शम् (धातुः)
 पसमंत-प्र+शाम्यत्
 पसर-प्र+सृ (धातुः)
 पसर-प्रसर
 पसरिय-प्रसृत
 पसंगय-प्रसक्त(क)

पसविअ-नकुल इत्यर्थे देशी
 पसवी-नकुलस्त्री
 पसंगय-प्रसक्त
 पसंस-प्र+शंस (धातुः)
 पसाअ-प्रसाद
 पसार-प्र+सारय् (धातुः)
 पसाह-प्र+श्रावय् (कथनार्थे धातुः)
 पसाहिय-प्रसाधित, प्रकथित
 पसिद्ध-प्रसिद्ध
 पसु-पशु
 पसुय-पशु (क)
 पसुमारण-पशुमारण
 पह-पथिन्
 पहट्ट-प्रभ्रष्ट
 पहत्थ-प्रहस्त
 पहभट्ट-पथिन्+भ्रष्ट (भ्रष्टपथ इत्यर्थः)
 पहर-प्र+हृ (धातुः)
 पहर-प्रहार
 पहरण-प्रहरण
 पहरवेविय-प्रहारवेपित
 पहराल-प्रहारशील
 पहरिअ-प्रहृत
 पहस-प्र+हस् (धातुः)
 पहसिय-प्रहसित
 पहंतर-पथान्तर
 पहा-प्रभा
 पहाग-प्रधान
 पहाय-प्रभाव
 पहार-प्रहार
 पहाव-प्रभाव
 पहावण-प्रभावना
 पहिअ-पथिक
 पहियविंद-पथिकवृन्द
 पहिलार-प्रथम+आर (स्वार्थे)
 पहिल्ल-प्रथम
 पहिल्लिय-प्रथम+इय (स्वार्थे)

पहिसियतुंड-प्रहसिततुण्ड
 पहु-प्र+भू (धातुः)
 पहु-प्रभु
 पहुत्त-प्राप्त
 पंक-पङ्क
 पंकय-पङ्कज
 पंकप्पह-पङ्कप्रभ (चतुर्थनरकनाम)
 पंक्रिय-पङ्कित (पङ्कयुक्त इत्यर्थः)
 पंगण-प्राङ्गण
 पंगु-पङ्गु
 पंगुत्त-प्रावृत्त इत्यर्थे देशी
 पंगुरुण-प्रावरण इत्यर्थे देशी
 (मराठी-पांघरुण)
 पंगुल-पङ्गु+ल (स्वार्थे)
 पंगुलणिमित्त-पङ्गु+निमित्त
 पंच-पञ्चन्
 पंचकलाण-पञ्चकल्याण
 पंचत्त-पञ्चत्व
 पंचदश-पञ्चदशन्
 पंचम-पञ्चम
 पंचमगइ-पञ्चमगति (मोक्ष इत्यर्थः)
 पंचमहव्वय-पञ्चमहाव्रत
 पंचवण्ण-पञ्चवर्ण
 पंचवार-पञ्चवारम्
 पंचसमिति-पञ्चसमिति (ईर्या भाषा-एषणा-
 दान-उत्सर्गाः)
 पंचाचार-पञ्चाचार
 पंचास-पञ्चास्य (सिंह इत्यर्थः)
 पंचासव-पञ्चासव
 पंचिंदिय-पञ्चेन्द्रिय
 पंचुवरि-पञ्च+उदुम्बर
 पंजर-पञ्जर
 पंजलियर-प्राञ्जलि+कर
 पंजली-प्राञ्जलि
 पंडव-पाण्डव
 पंडिअ-पण्डित

पंडिय-पण्डित
 पंडुर-पाण्डुर
 पंथ-पथिन्
 पंथिय-पान्थ, पथिक
 पाअ-पाद (किरण इत्यर्थे)
 पाअ-पाद (चरण इत्यर्थे)
 पाअ-पाप
 पाइक्क-पादिक, पादचारिन् (सेवक इत्यर्थे)
 पाउडियजुम्म-(पादयोरलंकारयुग्ममित्यर्थे ।
 हिन्दी-पावडी)
 पाउय-खनित्रविशेषे देशी (मराठी-पावडें)
 पाउस-प्रावृप्
 पाउसकाल-प्रावृट्काल
 पाडीण-पाटीन (मत्स्यविशेषः)
 पाडल-पाडल
 पाण-प्राण (स च दशप्रकार इति टिप्पणे)
 पाणक्खअ-प्राणक्षय
 पाणचंडाल-अरण्यचाण्डाल इति टिप्पणम्
 पाणप्पिय-प्राणप्रिय
 पाणविणासन-प्राणविनाशन
 पाणावसाण-प्राण+अवसान (अन्त)
 पाणि-प्राणिन्
 पाणियल-पाणितल
 पाणिवह-प्राणिवध
 पाय-पाद
 पायगा-पादाप्र
 पायड-प्रकट
 पायडिय-प्रकटित
 पायपांम-पादपद्मं
 पायंत-पादान्त
 पायार-प्राकार
 पायाल-पाताल
 पारट्ट-प्रारब्ध
 पारद्विय-व्याध इत्यर्थे देशी (मराठी-पारधी)
 पारंभ-प्रारम्भ
 पारावअ-पारावत

पारोह-प्ररोह
 पाल-शधातोर्णिजन्तम्
 पालण-पालन (पालक-उत्तरपदे एव ;
 पालिय-पालित
 पाव-प्र+आप् (धातुः)
 पाव-पाद
 पाव-पाप
 पावइय-प्रापित, प्रव्रज्या
 पावग्गह-पावग्रह
 पावज्ज-प्रव्रज्या
 पावपर-पापपर
 पावफल-पापफल
 पावमल-पापमल
 पावयम्म-पापकर्मन्
 पाववेरि-पापवैरिन्
 पाविअ-प्रापित
 पाविट्ट-पापिष्ट
 पास-पाश (पाश इव पाशः, कर्मबन्ध इ
 टिप्पणम्)
 पास-पार्श्व (त्रयोविंशतीर्थेकरनाम)
 पासगाम-पार्श्वग्राम
 पासस्थ-पार्श्वस्थ (समीपस्थ इत्यर्थः)
 पासय-पास (क) (कुन्तविशेषः)
 पासिय-पाशित (पाशवद्ध)
 पासुलिय-पाशुल
 पासैय-प्रस्वेद
 पाहुड-प्राभृत (उपायन)
 पाहुणअ-प्राघूर्णक
 पिआ-पितृ
 पिउपट्ट-पितृपट्ट (पितृसिंहासन)
 पिउवण-पितृवन (दमयान)
 पिक्क-पक्क
 पिक्ख-प्र+इक्ष् (धातुः)
 पिच्छ-प्र+इक्ष (धातुः)
 पिज्ज-शधातोः कर्मणि
 पिट्ट-पिष्ट (चूर्ण)

पिडमअ-पिष्टमय
 पित्त-पित्त
 पिम्म-प्रेमन्
 पिय-प्रिय
 पिय-प्रिया
 पियपत्नी-प्रिय+पत्नी
 पिययम-प्रियतम
 पियर-पितृ
 पियरवग्ग-पितृवर्ग
 पियविरह-प्रियाविरह
 पियसंजोग-प्रियासंयोग
 पिया-प्रिया
 पियामह-पितामह
 पिल्ल-डिम्भ इत्यर्थे देवी (मराठी-पिह्लं)
 पिसक्क-पिशाच इत्यर्थे देवी
 पिसक्क-पृषत्क (बाण इत्यर्थः)
 पिसुण-पिशुन
 पिसुणिय-पिशुनित (नृचिन्)
 पिहिय-पिहित
 पिहुल-पृथुल
 पिंग-पिङ्ग

पीयंत-पियत्
 पीययंगणभय-पीतन-अङ्गणन-अभाग्
 पील-पीर (धातुः)
 पीलण-पीटन
 पुक्खर-पुक्कर
 पुग्गल-पुद्गल
 पुच्छ-प्रच्छ (धातुः)
 पुच्छ-पुच्छ
 पुच्छिय-पृष्ट
 पुज्ज-पृज्य
 पुज्ज-पृथातोः कर्मणि
 पुज्जणिज्ज-पृज्जनीय
 पुज्जाणुपुज्ज-पृज्यानां पृज्यः (पृज्यानां राणध्वज-
 देवादीनामपि पृज्यः आराध्य इति शिष्याम्)
 पुज्जिअ-पृज्जिन
 पुट्ठि-पृष्टि
 पुट्ठि-पृष्ट
 पुट्ठिपट्ठियंग-पृष्टि + पल + अस्थि + अन्न

पुरउ-पुरतः
 पुरवहि-पुरावधि (पुरमुद्दिश्येत्यर्थः)
 पुरंदर-पुरंदर
 पुरारि-पुरारि (शिवः)
 पुरिस-पुरुष
 पुरुएअ-पुरुदेव (इन्द्रादयो देवा इति
 टिप्पणम्
 पुरुहुंत-पुरोभवत्
 पुलिद-पुलिन्द
 पुल्लि-शत्रुजातिविशेषे देशी
 पुल्लिङ्ग-पुंलिङ्ग
 पुव्वयाल-पूर्वकाल
 पुव्वसिणेह-पूर्वलेह
 पुहवि-पृथ्वी
 पुंकोइल-पुंस्कोकिल
 पुंछ-पुच्छ
 पुंज-पुञ्ज
 पुंजिअ-पुञ्जित
 पुंजिय-पूजित
 पुंजाकय-पुञ्जीकृत
 पुंड-पुण्ड्र (इक्षुजातिविशेषः)
 पृइवाअ-पृतिवात
 पूय-पूत
 पूरय-पूरय (धातुः)
 पूरिय-पूरित
 पूस-प्रच्छधात्वर्थे देशी
 पूसकोइल-पुंस्कोकिल
 पेच्छ-प्र+ईश् (धातुः)
 पेट्ट-उदर इत्यर्थे देशी (हिन्दी-पेट)
 पेन्म-प्रेमन्
 पेय-प्रेत
 पेयंतावलि-प्रेत+अन्व+आ=लि
 पेरिअ-प्रेरित
 पेरिय-प्रेरित
 पेहण-प्रेरण
 पेहय-पेलच

पेहिय-प्रेरित
 पेस-प्रेषय (धातुः)
 पेसण-प्रेषण
 पेसल-पेशल
 पेसिय-प्रेषित
 पेहुणय-पिच्छशब्दाथे देशी
 पोक्खर-पुंकर
 पोट्ट-उदर इत्यर्थे देशी (मराठी-पोट)
 पोट्टलअ-ग्रन्थिशब्दाथे देशी (मराठी-पे.
 पोट्टुल्ल-पोट्ट+उल्ल (स्वार्थे)
 पोढ-प्रौढ
 पोढत्तण-प्रौढत्व
 पोत्थयवायण-पुस्तकवाचन
 पोम-पद्म
 पोमराय-पद्माराग
 पोमाइय-अवलोकित इत्यर्थे
 पोमिणि-पद्मिनी
 पोमिणिय-पद्मिनी
 पोसण-पोषण
 पोसह-उपवासदिन इत्यर्थे
 पोसिअ-पोषित
 पोसिय-पोषित
 फट्ट-विदीर्ण इत्यर्थे देशी (मराठी-फाटणें)
 फडा-फटा
 फणि-फणिन् (सर्प)
 फणिंद-फणीन्द्र (शेषः)
 फरुस-परुष
 फरुसभासिणि-परुषभाषिणी
 फल-फल
 फलभोयण-फलभोजन
 फलिय-फलित
 फलिह-स्फटिक
 फलोह-फल+ओघ (मसूह)
 फंफावय-वन्दिचारणादय इत्यर्थे देशी
 फंफावयस्सर-वन्दिन+स्वर

फंस-स्पर्श
 फंस-स्पृश् (धातुः)
 फंसण-स्पर्शन
 फाडिअ-पाटित
 फार-प्रचुर इत्यर्थे देशी (मराठी—फार)
 फार-स्फार, स्फीत (अतिशयार्थे)
 फाल-पाटय् (धातुः)
 फालिय-पाटित
 फास-स्पर्श
 फासवंत-स्पर्गवत्
 फासाइय-स्पर्शादिक (विषयः)
 फासुअ-प्राशुक (प्रशस्त इत्यर्थे)
 फिर-परावर्तने देशी (धातुः) (मराठी—फिरणे)
 फुट्ट-स्फुटित
 फुट्ट-भिन्न इत्यर्थे देशी (मराठी-फुटणे)
 फुट्टपाय-स्फुटित+पाद्
 फुडवत्ति-स्फुट+वृत्ति
 फुफुव-फूक्क (धातुः)
 फुर-स्फुर् (धातुः)
 फुरिअ-स्फुरित (दीप्त)
 फुरिय-स्फुरित
 फुल्लिग-स्फुलिङ्ग
 फुल्ल-पुष्प (मराठी—फूल)
 फुल्ल-फुल्ल
 फुल्लोह-पुष्प+ओष (समूह)
 फेड-मुञ्चत्वात्थे देशी
 फेण-फेन
 फेणरासि-फेनराशि
 फोडिय-स्फोटित
 बइट्ट-उपविष्ट इत्यर्थे देशी
 बइसावय-उपवेशय् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 बज्झ-बन्धधातोः कर्मणि
 बज्झावयास-बाह्य + अवकाश (बाह्यप्रदेश
 इत्यर्थः)
 बज्झ-बाह्य

बद्ध-बद्ध
 बद्धाउस-बद्धायुप्
 बप्प-पितृशद्वार्थे देशी
 बप्प-चातक
 बरिहण-बर्हिन् (मयूरः)
 बल-बल
 बलखीण-बलक्षीण
 बलवंत-बलवत्
 बलसणाह-बलसनाथ
 बलि-बलि
 बलिय-बलिन्
 बलिविहाण-बलिविधान (पूजाविधिः)
 बहल-बहल
 बहिणी-भगिनी
 बहिणुली-भगिनिका (यवीयसी भगिनीत्यर्थः)
 बहिर-बधिर
 बहिरअ-बधिर (क)
 बहिरंध-बधिर+अन्ध
 बहु-बहु
 बहुदुक्खाउर-बहुदुःखातुर
 बहुभेय-बहुभेद
 बहुरोयहर-बहुरोगहर
 बहुवणभेय-बहुवर्णभेद
 बहुविह-बहुविध
 बंदियण-बन्दीजन
 बंदी-बन्दी
 बंध-बन्ध
 बंधण-बन्धन
 बंधु-बन्धु
 बंजुल-बज्जुल (वृक्षनाम । मराठी—बाभूळ)
 बंभ-ब्रह्मन् (ब्रह्मदेव)
 बंभण-ब्राह्मण
 बंभणव्वअ-ब्राह्मणव्रत
 बंभणी-ब्राह्मणी
 बंभयारि-ब्रह्मचारिन्
 बंभव्वअ-ब्रह्मव्रत (ब्रह्मचर्यामित्यर्थः)

वंभोत्तर-ब्रह्मोत्तर (स्वर्गनाम)
वायर-वादर (वदरप्रमाण इत्यर्थः)
वार-द्वार
वारह-द्वादश
वारहविह-द्वादशविध
वाल-वाल
वालय-वालक
वावीस-द्वाविंशति
वाहा-वाहु
वाहु-वाहु
वि-द्वि
विणिण-द्वौ, द्वे
विल-विल
विन्दु-विन्दु
विवाहर-विम्बाधर
विवीहलाह-विम्बीफलाभ
वीय-द्वितीय
वीय-त्रीज
वीयंद-द्वितीयाचन्द्र
वीह-भी (धातुः)
वुञ्ज-वुष् (धातुः)
वुञ्जिर-गोवनशील
वुद्ध-वुद्ध
वुद्ध-वुद्ध (तथागत)
वुद्धि-वुद्धि
वुच्चुअ-वुद्धुद
वुच्चुय-वुद्धुद
वुह-वुध
वुहयण-वुधजन
वे-द्वि
वेक्खुर-द्विखुर
वोक्कड-अत्र इत्यर्थे देशी (मगटी-सोऊड)
वोद्धिअ-अभित इत्यर्थे देशी
वोद्धि-वोनि
भअ-भय

भअ-भव
भइरअ-भैरव
भइरव-भैरव
भइरवाणंद-भैरवानन्द (कापालिकनामा)
भउहा-भूकुटि
भक्ख-भक्ष (धातुः)
भक्ख-भक्ष्य
भग्ग-भग्न (वशीकृत इति टिप्पणम्)
भज्ज-भर्ज् (धातुः)
भज्ज-भार्या
भज्ज-भज्धातोः कर्मणि
भट्ट-भट्ट
भट्ट-भ्रष्ट
भड-भट
भडारअ-भट्टारक, भगवत्
भडारिआ-भट्टारिका, भगवती
भडारी-भट्टारिका
भडिय-पक्क इति टिप्पणम् (मराठी-भरि)
भण-भण् (धातुः)
भणिअ-भणित
भणिज्ज-भण्धातोः कर्मणि
भत्ति-भक्ति
भत्तिभर-भक्तिभर
भत्तिह-भक्तियुक्त
भह-भद्र
भही-भद्रा
भप्पर-भस्म इत्यर्थे देशी
भम-भ्रम् (धातुः)
भमर-भ्रमर
भमरोह-भ्रमर+ओघ (मगूह)
भमंत-भ्रमत्
भमाड-भ्रम् (धातुः)
भमाडिअ-भ्रामित
भमिअ-भ्रमित
भमिय-भ्रमित
भमिर-भ्रमणटीळ

भय-भय
 भयउल-भयाकुल
 भयगारी-भयकारिन्
 भयदाइणि-भयदायिनी
 भयधातु-सप्तधनुर्भित इति टिप्पणम्
 भयवइ-भगवती
 भयवंत-भगवत्
 भयंकर-भयंकर
 भयाउर-भयातुर
 भयाउल-भयाकुल (भयावह इत्यर्थे ?)
 भर-भर (भार)
 भरह-भरत (वर्षनाम)
 भरह-भृत (आच्छादित इति टिप्पणम्)
 भरिअ-भृत, भरित
 भरिय-भरित
 ल-भद्र
 ल-शुनक इति टिप्पणम्
 लुय-भल्लूक (प्राणिविशेषः)
 लू-भल्लूक
 व-भव (संसारगति)
 वकहम-भवकर्दम
 वचरिय-भवचरित
 वण-भवन
 ववद्ध-भववद्ध
 वंतर-भवान्तर
 व्व-भव्य
 व्वयण-भव्यजन
 वस-भप् (धातुः)
 वसण-भपक (मनसा दुष्ट इति टिप्पणम्)
 वसण-भपक (शुनक इत्यर्थः)
 वसल-भृङ्गशद्वार्थे देशी
 वसलउल-भ्रमरकुल
 वंगाल-भृङ्ग+आल (मत्वर्थीयः) (सभृङ्ग
 इत्यर्थः)
 वंगुर-भङ्गुर
 वड-भाण्ड

भंडण-भण्डन (कलह इत्यर्थः)
 भंति-भ्रान्ति
 भंतिअ-भ्रान्त
 भंभा-भम्भा (वाद्यविशेषः)
 भाण-भाजन
 भाणिअ-भाणित (कथित)
 भाणु-भानु
 भायण-भाजन
 भार-भार
 भारह-भारत (महाभारत इति टिप्पणम्)
 भाल-भाल्य् अवलोकने (धातुः)
 भाल-भाल (ललाट)
 भाव-भाव
 भाव-भाव्य् (धातुः)
 भावण-भावना
 भाविष्फुरत्-भा+विष्फुरत्
 भाविर-भाव+इर (मत्वर्थीयः)
 भास-भाप् (धातुः)
 भास-भास (पक्षिविशेषः)
 भासा-भाषा
 भासिय-भाषित
 भासुर-भासुर
 भिडडि-भ्रुकुटि
 भिक्ख-भिक्षा
 भिक्खयर-भिक्षाचर
 भिक्खपत्त-भिक्षायान्त्र
 भिक्खा-भिक्षा
 भिक्खाणिमित्त-भिक्षानिमित्त
 भिच्च-भृत्य
 भिच्चउल-भृत्यकुल
 भिज्ज-भिदधातोः कर्मणि
 भिड-अभिगमने देशी (धातुः)
 भिष्ण-भिष्ण
 भिष्णिहिण-भ्रमरादिशब्दानुकरणे धातुः
 (मराठी-भिष्णिभिण)
 भिष्णी-भिष्णा

भित्ति-भित्ति
 भिङ्ग-भिङ्ग (शबरजातिविशेषे देशी)
 भिस-विस
 भिंग-भृङ्ग
 भिंगार-भृङ्गार (पात्रविशेषः)
 भिङ्ग-भिङ्ग (धातुः)
 भीअ-भीत
 भीम-भीम
 भीयर-भीकर (भीजनकमित्यर्थः)
 भीस-भीष्म (भीषण)
 भीसण-भीषण
 भीसावण-भेषण
 भुअ-भुज
 भुक्खा-बुभुक्षा
 भुक्खिया-बुभुक्षिता
 भुक्त-भुक्त
 भुत्तुवरिअ-भुक्त+उर्वरित(भुक्तदोष इत्यर्थः)
 भुय-भुज
 भुयग्ग-भुजाग्र
 भुयंग-भुजङ्ग (सर्पो विटश्चेति टिप्पणम्)
 भुङ्गअ-भ्रान्त इत्यर्थे देशी
 भुवण-भुवन
 भुवणयल-भुवनतल
 भुज-भुज् (धातुः)
 भुजाविय-भोजित
 भू-भ्रू
 भूदाण-भू+दान
 भूमी-भूमि
 भूमीयल-भूमितल
 भूमीस-भूमीग (नृप इत्यर्थः)
 भूय-भूत
 भूरि-भूरि
 भूवाल-भूगल
 भूसण-भूषण
 भूस-भूप् (धातुः)
 भूमिय-भूमित

भेय-भेद
 भेरी-भेरी (वाद्यविशेषः)
 भो-भो (संरोधनेऽव्ययम्)
 भोअ-भोग
 भोउवभोय-भोग+उपभोग
 भोज्ज-भोज्य
 भोम-भौम (भूमिसंबन्धि)
 भोयण-भोजन
 भोयणवेल-भोजनवेला

 म-मा (निषेधेऽव्ययम्)
 मअ-मद
 मअ-मृग
 मअ-मृत
 मइ-मति
 मइभंस-मतिभ्रंश
 मइरक्खण-मतिरक्षण
 मइरंग-मदिर+अङ्ग (मदजललित्तगरीर
 इत्यर्थः)
 मइरा-मदिरा
 मइल-मलिन
 मइलणिय-मलिनित
 मइलिय-मलिनित
 मइदासण-मृगेन्द्र+आसन (सिंहासन)
 मई-मति
 मउ-मृदु
 मउअ-मृदुक (प्रियंवदः कोमलश्चेति टिप्पण
 मउड-मुकुट
 मउडग्गकोडि-मुकुट+अग्र+कोटि
 मउल-मुकुल
 मउल-मौल (मौलिः=शिरस) १ २३-६
 मउलिय-मुकुलित
 मउरी-मयूरी
 मओयर-मृनोदर
 मग्ग-मार्ग्य (यान्) (धातुः)
 मग्ग-मार्ग

मरगण-मार्गण (वाण)
 मरिगज्ज-मार्गयधातोः कर्मणि
 मच्छ-मत्स्य
 मच्छर-मत्स्य
 मच्छर-मत्सर
 मच्छंधि-मत्स्यधर
 मच्छंधिणीवाल-मत्स्यधरवाल
 मच्छिद्यअ-मत्स्य(क)
 मज्ज-मध्य
 मज्जत्थ-मध्यस्थ
 मज्जखणिा-मध्येक्षीणा
 मज्जिम-मध्यम
 मज्ज-मद्य
 मज्ज-मस्ज् (धातुः)
 मज्ज-मजा (शरीरधातुविशेषः)
 मज्जखंड-मजाखण्ड
 मज्जमाण-मज्जत्
 मज्जाय-मर्यादा
 मडय-मृत (क)
 मढ-मठ
 मण-मन् (धातुः)
 मण-मनस्
 मणगमण-मनोगमन (मनोजव इत्यर्थः)
 मणचडुल-मनश्चटुल (मनोवचटुल)
 मणतणय-मानासिक
 मणरावअ-मनोरञ्जक
 मणहर-मनोहर
 मणहरण-मनोहरण
 मण्ण-मन् (धातुः)
 मणिअ-मणित (रतिकूजितमित्यर्थः)
 मणिजासवणहेड-मणि+जपा+हेतु (मणि-
 जपादृष्टान्तः । स्फटिकमणिर्यथा जपापुष्प-
 सानिध्यादतिरक्तो दृश्यते तथा शुद्धोऽप्याःमा
 संसारिणा योगे तादृशो भवति, अरूपित्वात्
 इति टिप्पणम्)
 मणिमय-मणिमय

मणिमुद्दी-मणिमुद्रिका
 मणुअ-मनुज
 मणुय-मनुज
 मणुस-मनुष्य
 मणोज्ज-मनोज्ञ
 मणोरह-मनोरथ
 मणोहर-मनोहर
 मण्णिअ-मानित
 मत्त-मत्त
 मत्थअ-मस्तक
 मत्थिक्क-मस्तिष्क
 मद्-मृद् (धातुः)
 मद्दण-मर्दन
 मद्दल-मर्दल (वाद्यविशेषः)
 मद्दव-मार्दव
 मम्मण-मम्मण (कामोद्रेककारिवचनम्)
 मय-मद
 मय-मृग
 मय-मृत
 मयउल-मृगकुल
 मयगह-मदग्रह
 मयचक्क-मदचक्र (अष्टविधमदसमूह इत्यर्थः)
 मयच्छि-मृगाक्षी
 मयण-मदन
 मयणाहि-मृगनाभि
 मयणुम्मायअ-मदनोन्मादक
 मयर-मकर
 मयरद्वय-मकरध्वज
 मयल्लण-मृगलाञ्छन
 मयवह-मृगवध
 मयवत-मदवत्
 मयंक-मृगाङ्क
 मयारि-मद+अरि
 मर-मृ (धातुः)
 मरगय-मरकत
 मरट्ट-गर्व इत्यर्थे देशी

मरण-मरण
मराल-हंस
मरालिया-मरालि मां (हंसबंधूः)
मरिय-मरिच (मराठी-मिरे)
मरु-मरुत्
मरुद्वय-मरुदुद्वत्
मरुहय-मरुद्+इत
मल-मल
मलण-मलन
मलहेउ-मलहेतु
मल्ल-मल्ल
मलिण-मलिन
मलीमस-मलीमस
मल्लि-मल्ली (एकोनविंशतीर्थकरनाम)
मल्लिया-मल्लिका (कुमुदविशेषः)
मसाण-मसजान
मसि-मपी
मसिण-मसृण
महाएवी-महादेवी
महाएविणिकेय-महादेवी+निकेत
महाग्घ-महार्घ, अथवा, महार्ह
महाणव-महार्णव
महत्थ-महार्थ
महमह-गन्धोद्धाने देशी (धातुः)
महयर-महत्तर
महयाल-महाकाल (उजयिनीस्थशिवनाम)
महरिसि-महर्षि
महद्द-महत् (वृद्ध इत्यर्थः)
महव्वय-महाव्रत
महंत-महन्
महाउह-महायुध
महाएवी-महादेवी
महागह-महाग्रह
महाजइ-महायति
महाजन्म-महायज्ञम्
महाणुभाव-महानुभाव

महापयत्थ-महापदार्थ
महापसाअ-महाप्रसाद
महापह-महापथ
महावल-महावल
महामइ-महामति
महामुणि-महामुनि
महारह-महारथ
महारुंद-पूर्ण इत्यर्थे देशी, अथवा,
(तेजः) + रुंद (विस्तीर्ण) १
(तेजसा विस्तीर्ण इत्यर्थः)
महावच्छ-महावल्ल
महासइ-महासती
महि-मही (पृथ्वी)
महिअ-महित (पूजित)
महिच्छिया-मही+इच्छा (मही+ई
टिप्पणम्)
महिणाह-महीनाथ
महिमहिय-मही+महित
महिमहिल-मही+महिला (स्त्री)
महियाल-महीपाल
महिल-महिला (स्त्री)
महिला-महिला (स्त्री)
महिवइ-महीपति
महिवल-मही+वल
महिवलअ-मही + वलय (भू ४
मित्यर्थः)
महियहु-मही+वधू
महिस-महिष
महिसामुर-महिषामुर
महिस्सी-महिषी (महिषस्त्री)
मही-मही
महीमहंत-मही+महत् (पृथ्वी)
महीयल-महीतल
महीहर-महीधर
मह-मनु
महुमह-मधुमय(न), (विष्णुरित्यर्थः)

महुयर-मधुकर
 महुयल-मधुकर
 महुयला-मधुलता
 महु-मधुर
 महुकरकर-मधुराक्षर
 महेली-महिला
 महोरअ-महोरग
 मंगल-मङ्गल
 मंच-मञ्च
 मंजर-मार्जार
 मंजरिया-मञ्जरी
 मंजीरय-मञ्जीर (पादभूषणविशेषः)
 मंठ-मन्द (मराठी-मठ)
 मंठ-मृष्ट
 मंठुवयंठ-मृष्ट+उपकण्ठ (समीप-
 स्थप्रदेशः)
 मंडअ-मण्डप
 मंडण-मण्डन
 मंडय-मण्डक (खाद्यविशेषः ।
 मराठी-माडा)
 मंडलचरण-मण्डलचरण (सरीसृप-
 विशेषः)
 मंडलिय-मण्डलित (वर्तुल)
 मंडलिय-माण्डलिक (मण्डलवर्तिनृपसमूहः)
 मंडलिल-मण्डल+इल्ल (मत्वर्तीयः)
 मंडव-मण्डप
 मंडिअ-मण्डित
 मंडिय-मण्डित
 मंत-मन्त्र
 मंतगुंफ-मन्त्र+गुम्फ, अथवा, मन्त्र गुप्त
 (गुप्तमन्त्र इत्यर्थः)
 मंतण-मन्त्रण
 मंति-मन्त्रिन्
 मंतिअ-मन्त्रित
 मंतिमहल्ल-मन्त्रिन्+महत्
 मंतिसुअ-मन्त्रिसुत

मंथर-मन्थर (मन्द)
 मंद-मन्द
 मंदरगिरि-मन्दरगिरि
 मंदल-मर्दल (वाद्यविशेषः)
 मंदार-मन्दार (वृक्षविशेषः)
 मंदिर-मन्दिर
 मंघाय-मांघातृ (नृपविशेषः)
 मंस-मांस
 मंसासिण-मासाशिन्
 मा-मा (प्रतिषेधेऽव्ययम्)
 माइ-मातृ
 माइअ-मात (माघातोर्निष्ठान्तम्)
 माउच्छिआ-मातृष्वसृ
 माउपणअ-मातृ+पन्नग
 माऊर-मायूर (मयूरसंबन्धि)
 माण-मान
 माणअ-मानव
 माणवभव-मानवभव
 माणावमाण-मानापमान
 माणिक-माणिक्य
 माणिणि-मानिनी
 माणुस-मनुष्य
 माय-मातृ
 मायरि-मातृ
 मायंग-मातङ्ग (हस्ती)
 मायंगणर-मातङ्गनर (चाण्डाल)
 मायाकसाअ-मायाकषाय
 मायापियरुल्लअ-मातापितृ+उल्लअ (स्वार्थे)
 मायाभाव-मातृभाव
 मायामअ-मायामय
 मायार-माया+आचार
 मायासुअ-मातृ+सुत
 मार-मार (मदन)
 मारण-मारण
 मारणसील-मारणशील
 मारय-मारय (घातुः)

माराव-मारव् (धातुः)	मिढय-मेपशद्वार्थं देशी (मराठी-भेंदा
माराविअ-मारित	मिढी-मेपस्त्री इत्यर्थे देशी (मराठी-भें
मारि-मारी (हननशीलदेवताविशेषः)	मीणधर-मीनधर (धीवर)
मारिअ-मारित	मीणी-मीनी (मत्स्यस्त्री)
मारिदत्त-मारिदत्त (राज्ञो नामविशेषः)	मुअ-मुच् (धातुः)
मारियत्त-मारिदत्त (राज्ञोनामविशेषः)	मुअ-मृत
मारी-मारी (कात्यायनी)	मुक्क-मुक्त
माल-माला	मुक्ख-मूर्ख
मालइ-मालती (लताविशेषः)	मुग्गस-नकुल इत्यर्थे देशी (मराठी-भें
माला-माला	मुच्छ-मूर्च्छ (धातुः)
मास-मास	मुच्छ-मूर्च्छा
मासावसाण-मास+अवसान	मुच्छा-मूर्च्छा (यमदृतीति टिप्पणम्)
मासाहार-मासाहार	मुच्छावण-मूर्च्छा + आपन्न
माहप्प-माहात्म्य	मुच्छावस-मूर्च्छावश
माहिंद-माहेन्द्र	मुच्छिज्ज-मूर्च्छाघातोः कर्मणि
मि-अपि (अनुस्वारानुनासिकयोः परे एव)	मुच्छिय-मूर्च्छित
मिउ-मृदु	मुज्झ-मुह् (धातुः)
मिग-मृग	मुट्टिगाहिअ-मुष्टिग्रहीत
मिगीवइ-मृगीपति	मुडियट्टि-मोटित (भग्न)+अस्थि
मिच्छत्त-मिध्यात्व	मुण-मन् चिन्तायाम् (धातुः)
मिच्छभाअ-मिथ्याभाव	मुण-ज्ञा इत्यर्थे (धातुः)
मिच्छमअ-मिथ्यामद, मिथ्यामत	मुणि-मुनि
मिच्छ-मा+इच्छ	मुणिज्ज-ज्ञाघातोः कर्मणि
मिच्छामअ- मिथ्यामद	मुणिदिक्ख-मुनिदीक्षा
मिट्ट-मिष्ट	मुणिपुंगव-मुनिपुंगव
मिट्ट-मृष्ट	मुणिंद-मुनीन्द्र
मिट्ट-मेण्ट (हस्तिपाल)	मुणी-मुनि
मित्त-मित्र (बुद्धद्)	मुणीमर-मुनीश्वर
मित्त-मित्र (सूर्य)	मुत्ताहल-मुक्ताफल
मिल-मिल् (धातुः)	मुत्ति-मुक्ति
मिलिय-मिलित	मुत्ति-मूर्ति (शरीर)
मिस-आमिप	मुत्तिय-मौक्तिक
मिहिलाउर-मिथिलापुर	मुद्दा-मुद्रा (अङ्गविशेषप्रकारः)
मिहुण-मिथुन	मुद्ध-मुग्ध
मिहुणइ-मिथुन+अइ (स्वार्थे)	मुद्ध-मुग्धा
मिहुणइ-मिथुन+उइ (स्वार्थे)	मुय-मृत

मुयंग-मृताङ्ग
 मुररिउ-मुररिपु (विष्णुः)
 मुरारि-मुरारि (विष्णुः)
 मुसावाय-मृषावाद
 मुह-मुह् (धातुः)
 मुह-मुख
 मुहर-मुखर
 मुहरत्त-मुखरत्त (शुक्रो विटश्च)
 मुहल-मुखर
 मुहलिय-मुखरित
 मुहवड-मुखपट
 मुहामुक्क-मुखामुक्त
 मुहावट्टिय-मुखावर्तित
 मुंड-मुण्ड् (धातुः)
 मुंड-मुण्ड (मूर्धन्)
 मुंडपसाहाणि—मुण्ड + प्रसाधना
 (मुण्डालंकृतैत्यर्थः)
 मुंडिय-मुण्डित
 मूअ-मूक
 मूढ-मूढ
 मूढत्तण-मूढत्व
 मूढमइ-मूढमति
 मूल-मूल
 मेहणी-मेदिनी (भूमिः)
 मेकरंत-मे इति मेषशब्दं कुर्वत्
 मेच्छ-म्लेच्छ
 मेमण—मेहतिशब्दाविशेषः
 मेम्मायंत-मेमे इतिशब्दं कुर्वत्
 मेर-मर्यादा इत्यर्थे देशी
 मेरु-मेरु (पर्वतनाम)
 मेलअ-मेलन
 मेलण-मीलन
 मेल्ल-मुच् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 मेल्लाविअ-(मेलित)
 मेल्लिअ-मुक्त इत्यर्थे देशी
 मेस-मेष

मेसउल-मेषकुल
 मेसय-मेष (क)
 मेह-मेष
 मेहजाल-मेषजाल
 मेहा-मेषा
 मेहुण-मैथुन
 मोक्ख-मोक्ष
 मोडिय-मोटित (भग्न)
 मोण-मौन
 मोत्तिय-मौक्तिक
 मोयय-मोदक
 मोर-मयूर
 मोरुल्ल-मयूर+उल्ल (स्वार्थे)
 मोरय-मयूर
 मोल्ल-मूल्य
 मोसिअ-मोषित, मुषित
 मोह-मोह
 मोहणसील-मोहनशील
 मोहरयंध-मोहरजस्+अन्ध
 मोहंध-मोहान्ध
 मोहिअ-मोहित

 य-च (स्वरात्परे एव)
 या-शा (धातुः)
 याण-शा (धातुः)
 युत्त-युक्त

 रइ-रति
 रइअ-रचित
 रइय-रचित
 रइरमण-रतिरमण (मदन)
 रइलासस-रतिलालस
 रइविंभल-रतिविह्वल
 रउद्-रौद्र
 रउरव-रौरव
 रक्ख-रक्ष (धातुः)

रक्खस-राक्षस
 रक्खसी-राक्षसी
 रक्खिअ-रक्षित
 रज्ज-राज्य
 रज्ज-रज्जधातोः कर्माणे
 रज्जंग-राज्याङ्ग
 रज्जु-रज्जु (प्रमाणविशेषः)
 रज्जुया-रज्जुका
 रड-रट् (धातुः) (रोदनेऽपि दृश्यते)
 रडंत-रटत्, रुदत्
 रण-रण
 रणझणंत-रणझणशब्दं कुर्वत्
 रण्ण-अरण्य
 रक्त-रक्त (रक्तवर्ण)
 रक्त-रक्त (आसक्त)
 रक्तच्छ-रक्ताक्ष
 रक्तत-रक्त+अक्त (रक्तरञ्जित इत्यर्थः)
 रक्तपत्तंचिअ-रक्तपत्राञ्जित
 रक्तसिहर-रक्ताशिक्षर (कुक्कुट)
 रक्तिदिवसु-रात्रिदिवसम्
 रक्तुप्पल-रक्तोत्पल
 रम-रम् (धातुः)
 रमण-रमण (वह्म)
 रमण-रमण (रतिः, क्रीडा)
 रमणिज्ज-रमणीय
 रमणी-रमणी
 रमंत-रममाण
 रम्म-रम्य
 रमिअ-रत
 रय-रजम्
 रयई-रजकी
 रयण-रत्न
 रयणत्त-रत्नत्व
 रयणत्तय-रत्नत्रय (ज्ञानदर्शनचरित्राणि)
 रयणप्पह-रत्नप्रभ (प्रथमनरकनाम)
 रयणाचर-रत्नाकर

रयणि-रजनि
 रयणी-रजनी
 रयणीयर-रजनीकर (चन्द्र)
 रयणुज्जल-रत्नोज्ज्वल
 रयणोह-रत्नौघ
 रव-रव
 रवण्ण-रमणीय इत्यर्थे देशी
 रवि-रवि
 रवियर-रविकर (रविकिरण)
 रविवार-रविवासर
 रस-रस
 रस-रस (रक्तादिधातवः) १०१६०९.
 रसणा-रशना
 रसय-रस (क)
 रसयारी-रसकारिन् (सुखजनक इति
 टिप्पणम्)
 रसवस-रसवश
 रसविण्णास-रस + विजिज्ञासा
 रसत्-रसत्
 रसिय-रसित (शब्द इत्यर्थः)
 रसोई-रस + इह (मत्वर्थीयः) (पाकइत्यर्थः)
 रसिह-रसवती (ओदनादिपाक इत्यर्थः)
 रसोह-रस + उह (मत्वर्थीयः)
 रह-रथ
 रहवर-रथवर
 रहस-रभस
 रहसजुत्त-रभसयुक्त
 रहसिर-रभस + हर (शीलार्थे प्रत्ययः)
 रहसिह-रभस + इह (मत्वर्थीयः)
 राहिअ-रहित
 रहुवइ-रघुपति
 रंग-रङ्ग
 रंगंत-रङ्गत् (मराठी-रागणं)
 रंगावलि-रङ्गावलि (प्राङ्गणादिषु विविधवर्ण
 चूर्णैः क्रियमाणो विविधवर्णविशेषः । मराठी-
 रागोळी)

रंगिर-रङ्ग + इर (रङ्गयुक्त)
 गंजिअ-रञ्जित
 जिय-रञ्जित
 छ-रन्ध्र
 अ-राग
 राअ-राजन्
 राई-राजि (धान्यविशेषः । मराठी-मोहरी)
 राउ-राजन्
 राउल-राजकुल
 राणअ-राजन्
 राणासण-राजासन
 राणिया-राज्ञी
 राम-राम (रामचन्द्र)
 राम-राम (मन्त्रिनाम)
 राय-राग
 राय-राजन्
 रायउत्त-राजपुत्र
 रायउर-राजपुर
 रायघरिणि-राजगृहिणी
 रायगेह-राजगेह
 रायट्टाण-राजस्थान (राजसभेत्यर्थः)
 रायतुरअ-राजतुरग
 रायपुरिस-राजपुरुष
 रायमग-राजमार्ग
 रायराएस-राजराजेश
 रायसिरी-राजश्री
 रायसोवाण-राजसोपान
 रायाणिया-राज्ञी
 रायाहिराय-राजाधिराज
 राव-रव (शब्द)
 रावण-रावण
 रासह-रासभ
 रासि-राशि
 राहा-शोभा इति टिप्पणम्
 रिउ-रिपु
 रिउपहरण-रिपुप्रहरण

रिच्छ-रक्ष
 रिण-रुण
 रिद्ध-रुद्ध
 रिद्धि-रुद्धि
 रिया-रुच् (वेदपङ्क्तयः)
 रिसह-रुषभ (प्रथमतीर्थकरनाम)
 रिसि-रुषि
 रिसित्त-रुषित्व
 रिसिवअ-रुषिव्रत
 रिसीसर-रुषीश्वर
 रिंछोलि-श्रेणिशब्दार्थे देशी
 रीण-दीन, श्रान्त इत्यर्थे देशी
 रुइ-रुचि
 रुइरहियक्क-रुचिरहितार्क (रुच्या दीप्त्या
 प्रच्छादितादित्य इति टिप्पणम्)
 रुक्ख-रुक्ष
 रुक्खिअ-रुक्षित
 रुञ्ज-रुध्धातोः कर्मणि
 रुट्ट-रुष्ट
 रुण्ण-रुदित
 रुह-रुद्र
 रुह-रौद्र
 रुद्ध-रुद्ध
 रूप-रौप्य
 रुपिणी-रुक्मिणी
 रुवंत-रुदत्
 रुसा-रुषेण
 रुह-रुह (धातुः)
 रुहिर-रुधिर
 रुहत्थल-रुढ+स्थल
 रुहिरंचाइणि-रुधिर+अर्चिता
 रुहिरावलि-रुधिरावलि
 रुहिरोलवोल-रुधिर+ओल + वोल (रुधिरेण
 आर्द्रार्द्र इत्यर्थः)
 रुंजिय-रुञ्जित
 रुंटे-रुञ्ज् इत्यर्थे देशी (धातुः)

रुंड-रुण्ड (कवन्ध)
 रुंद-विस्तीर्ण इत्यर्थे देशी
 रुंधण-रोधन
 रुंभ-रुध् (धातुः)
 रुव-रूप
 रुववंत-रूपवत्
 रूस-रुप् (धातुः)
 रेणु-रेणु
 रेल्-शुभ् धात्वर्थे देशी
 रोद्धिय-भाप् धात्वर्थे देशी
 रेहा-रेखा
 रेहातियंक-रेखा+त्रिक+अङ्क
 रोअ-रुद् (धातुः)
 रोन्न-रोन्न (प्राणिविशेषः)
 रोमंचिय-रोमाञ्चित
 रोमंथण-रोमन्थ
 रोमावलि-रोमावलि
 रोयत्तण-रोगित्त्व
 रोयाउर-रोगातुर
 रोअ-दारिद्र इत्यर्थे देशी
 रोअत्तण-दारिद्र्य
 रोस-रोप (क्रोध)
 रोसह-! रोपेणान्योन्यं घ्नन्तीति टिप्पणम् ।
 रोसिर-रोपशील
 रोह्य-रोहित (मत्स्यविशेषः)
 रोहिय-रोहित (मत्स्यविशेषः)

लइ-अतिशयार्थेऽव्ययम् (देशी); लोकोक्ताविति
 तु हेमचन्द्रः ।

लइ-शांघ्रम्
 लइअ-गृहीत
 लइय-गृहीत (व्याप्त इत्यर्थः)
 लक्ख-लक्ष्य (धातुः)
 लक्ख-लक्ष (संख्या)
 लक्खण-लक्षण
 लक्खणालु-लक्षण+आलु (मत्वर्थीयः)

लग्गा-लग् (धातुः)
 लग्गा-लग्न
 लग्गा-लग्न (योगविशेषः)
 लच्छि-लक्ष्मी
 लच्छिसहि-लक्ष्मी+सखी
 लच्छीपियल्ल-लक्ष्मीप्रिय+ल्ल (स्वार्थे)
 लज्ज-लजा
 लजा-लजा
 लडह-सुन्दर इत्यर्थे देशी
 लट्टि-यष्टि
 लडुय-लडुक (मोदकादि)
 लण्ह-लङ्ग
 लद्ध-लब्ध
 लद्धी-लब्धि (प्राप्ति)
 लच्चभ-लभ्धातोः कर्मणि
 लयामंडव-लतामण्डप
 लयाहर-लतागृह
 लल-लल् (धातुः)
 ललणा-ललना
 ललललिय-चञ्चल इत्यर्थे देशी
 ललंत-ललत्
 लल्ल-अस्पष्टभाषीत्यर्थे देशी
 लल्लक-रौद्र इत्यर्थे देशी
 ललिय-ललिता
 ललिया-ललिता
 लवण-लवण
 लविय-लपित (उक्त)
 लह-लम् (धातुः)
 लहंत-लभमान
 लहु-लघु
 लहुय-लघुक
 लंगूल-लाद्गूल
 लंघ-लङ्घ् (धातुः)
 लंघिय-लङ्घित
 लंघण-लङ्घन
 लंजिया-दासीगट्टार्थे देशी

लंपट-लम्पट

लंब-लम् (धातुः)

लंबत-लम्बत्

- लंबिय-लम्बित

लंबिर-लम्बनगील

लाइअ-लात (गृहीत इत्यर्थः)

लायण-लावण्य

लाल-लाला

लालस-लालस

लालारस-लाला+रस

लावण-लावण्य

लाह-लाभ

लाहालाह-लाभालाभ

लित्त-लित्त

लियअ-लात (गृहीत)

लिह-लिख् (धातुः)

लिहाव-लेख्य (धातुः)

लिहिय-लीढ, लिहित

लिंग-लिङ्ग (चिह्न)

लिंगि-लिङ्गिन् (ब्रह्मचारी इत्यर्थः)

लित-लात् (लाघातोः इत्यर्थः)

लीण-लीन

लीला-लीला

लुअ-लून

लुट्टण-लुट्टन

लुण-लू (धातुः)

लुद्ध-लुब्ध

लुद्धअ-लुब्धक (क्तव इत्यर्थः)

लुलक-यमदत् इत्यर्थः ( )

लुचण-लुञ्चन

ले-ला (धातुः)

लेप-लेप (क्लृप्त इत्यर्थः)

लेप्प-लेप (वादिः)

लेव-लेप

लेसा-लेसा

लोअ-लोक

वज्र-वाद्य
 वज्रअ-वाद्य (क)
 वज्रणिहाअ-वज्रनिघात
 वज्रमाण-वाद्यमान
 वज्रर-कथ् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 वज्रावय-वादय् (धातुः)
 वट्ट-वृत् (धातुः)
 वट्टण-वर्तन
 वज्झावयास-वाह्य+अवकाश (नगरवाह्यप्रदेश
 इति टिप्पणम्)
 वट्टिय-वर्तित (आवर्तित, अभ्यस्त इत्यर्थः)
 १. १७. १०
 वड्ड-वृध् (धातुः)
 वड्डमाण-वर्धमान (चतुर्विंशतीर्थकरनाम)
 वड्डमाण-वर्धमान
 वड्डिअ-वर्धित
 वड्डिय-वर्धित
 वण-वन
 वण-व्रण
 वणदेवया-वनदेवता
 वणमक्कड-वनमर्कट
 वणयर-वनचर
 वणयरि-वनचरी
 वणलच्छी-वनलक्ष्मी
 वणवाल-वनपाल
 वणि-वणिक्
 वणिअ-कदर्थित इति टिप्पणम्
 वणिय-व्रणित (जर्जरित इत्यर्थः)
 वणिवइ-वणिक्यति
 वणिवर-वणिवर
 वण्ण-वर्णय् (धातुः)
 वण्ण-वर्ण
 वण्णण-वर्णन
 वण्णवंत-वर्णवत्
 वण्णुक्कड-वर्णात्कट

वत्त-वृत्त
 वत्त-वक्त्र
 वत्त-वार्ता
 वत्त-वार्ता (कृषिवाणिज्यपशुपालनं
 टिप्पणम्)
 वत्थ-वल्ल
 वत्थु-वस्तु
 वत्थुबंध-वस्तुबन्ध
 वम्म-वर्मन्, मर्मन्
 वम्मह-मन्मथ
 वम्मीसर-मदन इत्यर्थे देशी
 वम्मुल्लूरिय-वर्मोल्लूरित (मर्मणि विद्ध
 वयण-वचन
 वयण-वदन
 वयणभंग-वचनभङ्ग (स्यादस्ति ५
 त्यादिसप्तभङ्गीप्रतिपादकवचनप्रकार
 टिप्पणम्)
 वयणुल्ल-वदन + उल्ल (स्वार्थे)
 वर-वर (श्रेष्ठ)
 वरइत्त-वरीता (पतिरित्यर्थः)
 वरचेल-वर + चेल (वल्ल)
 वराई-वराकी
 वराय-वराक
 वरिद्ध-वरिष्ठ
 वरिस-वर्ष (धातुः)
 वरिस-वर्ष (संवत्सर इत्यर्थे)
 वारिसोण-वर्ष + ऊन
 वल-वल् चलने (धातुः)
 वल-युक्त इत्यर्थे २-२-११.
 वलय-वलाका
 वल्लह-वल्लभ
 वल्लह-वल्लभ (राष्ट्रकूटनेन्द्राणा विद्
 मम् । कृष्णमहाराजस्य नामान्
 टिप्पणम्)
 वल्ली-वल्ली
 ववहर-वि + अव + ह (धातुः)

ववहारकूड—व्यवहारकूड (कूटव्यवहार इत्यर्थः)

वविय—उत्त

वस—वश

वस—वस् (धातुः)

वस—वसा (रसादिशरीरधातूनामन्यतमा
१-१६-९.)

वसकहम—वसा + कर्दम

वसचोप्पड—वसावलिप्त इत्यर्थे देशी

वसण—व्यसन

वसह—वृषभ

वसहि—वसति

वसा—वसा

वसातुप्पगिल्ल—वसाघृतभक्षक

वसुह—वसुधा

वसुहाहिअ—वसुधा + अधिप

वसुधर—वसुंधरा (पृथ्वी)

वह—वध् (धातुः)

वह—वह् (धातुः)

वहू—वधू

वंक—वक्र

वंच—वञ्च् (धातुः)

वंचण—वञ्चन

वंचणपर—वञ्चनपर

वंछ—वाञ्छ् (धातुः)

वंछिअ—वाञ्छित

वंझ—वन्ध्या

वंठ—शुष्कवृक्ष इत्यर्थे देशी (मराठी-वठलेला)

वंदण—वन्दन

वंदणिज्ज—वन्दनीय

वंदिय—वन्दित

वंभचेर—ब्रह्मचर्य

वंस—वंश (कुल)

वा—वा (धातुः)

वा—इतिवार्थेऽव्ययम्

वाअ—वात

वाइत्त—वादित

वाउ—वायु

वाएसरि—वागीश्वरी

वाड—वाट (वसतिस्थानम् । मराठी-वाडा)

वाणर—वानर

वाणी—वाणी

वाय—वात

वायडउल—शुककुल इत्यर्थे देशी

वायरण—व्याकरण

वाय—वाच्य् (धातुः)

वाया—वाच्

वारण—वारण

वारवार—वारंवारम्

वारिअ—वारित

वारीयर—वारिचर (जलचर)

वाल—वाल (केश)

वाल—व्याल

वालपूलोलि—वालपूलाः केशपुञ्जास्तेषामोलिः

पङ्क्तिरिति टिप्पणम्

वालुयपह—वालुकाप्रभ (तृतीयनरकनाम)

वावण—वामन

वावर—वि+आ+पृ (धातुः)

वावरिअ—व्यापार

वावार—व्यापार

वावी—वापी

वास—व्यास

वास—वास (वसतिः)

वासअ—वर्षर्तुसंबन्धि (दूर्वादिकम्)

वासट्टिविह—द्विषष्टिविध

वासणा—वासना

वासर—वासर (दिनम्)

वासवसेण—वासवसेन (कविनामविशेषः)

वासिअ—वासित

वासुएअ—वासुदेव

वासुपुज्ज—वासुपूज्य (द्वादशतीर्थकरनाम)

वाह—बाष्प

वाह—वाह्य् (धातुः)

वाह-व्याध
 वाहण-वाहन
 वाहायर-वाधाकर
 वाहि-व्याधि
 वाहिज्ज-वध्धातोर्णिजन्तात् कर्मणि
 वाहिय-वाहित
 वाहियालि-वाह्यालि (वाह्यमार्गः; वाहनाना-
 मश्वगजादीना शिक्षार्थं परिकल्पितः प्रदेश-
 विशेषः । वाष्पधारेत्यर्थान्तरम्)
 वाहिल्ल-व्याधि+इल्ल (मत्वर्थीयः)
 वि-अपि (स्वरात्परे एव)
 विइण्ण-वितीर्ण
 विउल-विपुल
 विउस-विद्वस्
 विउससह-विद्वत्सभा
 विओय-वियोग
 विओयण-वियोजन (वियोग)
 विक्रमसंवच्छर-विक्रमसंवत्सर
 विकिर-वि+कृ (धरणे धातुः)
 विक्खित्त-विक्षिप्त (विहित)
 विगव्व-विगर्व
 विगगह-विग्रह
 विगगहवन्त-विग्रहवत्
 विगघमहाणइ-विग्रमहानदी
 विचित्त-विचित्र
 विच्च-वर्त्मन्नित्यर्थे देशी
 विच्छइ-विच्छर्द
 विच्छाय-विच्छाय (निस्तेजा इत्यर्थः)
 विच्छिण्ण-वि+च्छिन्न
 विच्छुल-विच्छुर
 विच्छुलिय-विच्छुरित
 विच्छोह-विक्षोभ
 विजय-विजय
 विज्ज-विद्या
 विज्ज-वैद्य
 विज्जविउल-विद्याविपुल

विज्जावच्च-वैयापृत्य (व्यापारः से
 त्यर्थः)
 विज्जाहर-विद्याधर
 विज्जिज्जन्त-वीज्यमान
 विज्जु-विद्युत्
 विज्जुपुंज-विद्युत्पुञ्ज
 विज्जुलिय-विद्युत्
 विज्जुविराइय-विद्युद्विराजित
 विट्टल-अपवित्रार्थे, अस्पृश्यसंसर्गं वा
 विट्टलअ-अपवित्रार्थे देशी
 विट्टर-विष्टर (आसन)
 विड-विट
 विणअ-विनत
 विणअ-विनय
 विणडिअ-वाञ्छित इत्यर्थे देशी
 विणविय-विजप्त
 विणास-विनाश
 विणासयर-विनाशकर
 विणिउत्त-विनियुक्त
 विणिग्गम-वि+निर्गम
 विणिग्गय-विनिर्गत
 विणिवारिय-विनिवारित
 विणिवेइय-विनिवेदिता
 विणिहय-विनिहृत
 विणु-विना
 विण्णाण-विज्ञान
 विण्हु-विण्णु
 विणोअ-विनोद
 विणोय-विनोद
 वित्त-वित्त
 वित्त-वृत्त
 वित्थर-वि+त्तृ (धातुः)
 वित्थरिअ-विस्तृत
 वित्थार-विस्तार
 वित्थरिअ-विस्तारित
 वित्थिण्ण-विस्तीर्ण

विद्म-विद्म
 विद्ध-विद्ध
 विद्धंसण-विध्वंसन
 विद्धंसिय-विध्वस्त
 विद्धि-वृद्धि
 विद्धी-विद्धा
 विप्प-विप्र
 विप्पागम-विप्र+आगम (वेद इत्यर्थः)
 विप्पिअ-वि+प्रिय (हिंसादिकर्म)
 विप्पिय-विप्रिय
 विप्पोसहि-विप्रौषधि (!) योगिनां प्रभाव-
 विशेषेण मूत्रविष्टादिभ्यो निष्पाद्यमाना-
 न्यौषधानि)
 विप्पुर-वि+स्फुर (धातुः)
 विच्चम-विभ्रम
 विच्चयंत-विभावयत्
 विभिण्ण-विभिन्न
 विमद्-विमर्द
 विमल-विमल (त्रयोदशतीर्थंकरनाम)
 विमल-विमल
 विमलवाहण-विमलवाहन (राज्ञो नामविशेषः)
 विमाण-विमान (रथादिकम्)
 विमाणय-विमानक (गृहं प्रासादो वा)
 विमीस-वि+मिश्र
 विमुक्क-विमुक्त
 वियाक्किअ-वितर्कित
 वियक्खण-विचक्षण
 वियड्ड-विकट
 वियर-वि+चर् (धातुः)
 वियर+वि+तृ दाने (धातुः)
 वियराल-विकराल
 वियल-वि+गल् (धातुः)
 वियलिय-विगलित
 वियलियसंक-विगलिशतङ्क
 वियस-वि+कस् विकसने (धातुः)
 वियंभ-वि+जृम्भ (धातुः)

वियार-विकार
 वियारणक्खम-विदारणक्षम
 वियारभग्ग-विकारभग्ग (व्याधित इत्यर्थः)
 वियारविज्ज-विचारविद्या (आन्वीक्षिका)
 वियारिअ-विचारित
 वियारिअ-विदारित
 विरइय-विरचित
 विरइयकाणिय-विरचित + कर्णिका (कुन्ता-
 दीनामग्रभागः)
 विरत्त-विरक्त
 विरत्त-विशेषेण रक्त १-१४-३
 विरज्जइअ-विरज्जित
 विरम-विराम
 विरहिअ-विरहित
 विरल-विरल
 विरस-वि+रस् शब्दे (धातुः)
 विरस-विरस
 विरह-विरह
 विराम-विराम (नाश)
 विलअ-विलय (विनाश)
 विलआ-वनिता इत्यर्थे देशी १-१४-१०
 विलग्ग-विलग्न
 विलस-वि+लस् (धातुः)
 विलसिअ-विलसित
 विलंबंत-विलम्बमान
 विलास-विलास
 विलित्त-विलित्त
 विलिहिय-विलिखित
 विलिहिय-विलीढ
 विल्लि-वल्ली
 विलीण-विलीन
 विलुक्क-विलुप्त (!)
 विलुलिय-विलुलित
 विलुंच-वि+लुञ्च (धातुः)
 विलोल-विलोल (चञ्चल)
 विलोहिय-विलोभित

विव-इवार्थेऽव्ययम्
 विवज्जिअ-विवर्जित
 विवणम्मण-विमनस्क (!)
 विवण्ण-विपन्न
 विवरीअ-विपरीत
 विवरीय-विपरीत
 विवरेर-विपरीत
 विवरेर-त्रिवरणकार
 विवंच-वि+मुञ् धात्वर्थे
 विवाय-विपाक
 विवाह-विवाह
 विविह-विविध
 विविहासण-विविध + आसन
 विस-विप
 विसअ-विषय (देशः भोगादिर्वा)
 विसज्जिय-विसर्जित
 विसण्ण-विपण्ण
 विसदंस-विषदंस (सर्प इत्यर्थः)
 विसमी-विपमा
 विसय-विपय
 विसयम्म-विश्वकर्मन्
 विसयासत्त-विपयासक्त
 विसरिस-विसदृश
 विसवेअ-विषवेग
 विससत्ति-विपशक्ति
 विसहर-विपधर (सर्प)
 विसहरारि-विपधरारि (नकुल इत्यर्थः)
 विसहिय-विपद्य, विसोढ
 विसाणय-विप्राण (क)
 विसायघत्थ-विश्वासघातिन्
 विसाल-विशाल
 विसुद्धि-विशुद्धि
 विसेस-विशेष
 विसेसिय-विशेषित
 विहअ-विभव
 विहाट्टिय-विघट्टित

विहडप्फड-विस्फुरित इत्यर्थे देशी
 विहत्ति-विभक्ति
 विहत्तिय-विभक्ति (क)
 विहलंघल-विह्वल इत्यर्थे देशी (५)
 इति तु टिप्पणम्)
 विहव-विभव
 विहवत्तण-विभव
 विहंग-विहङ्ग
 विहंज-वि + भञ्ज् (धातुः)
 विहंडण-विखण्डन
 विहंडिर-विभण्ड+इर (शीलार्थे) (कल्ल-
 इत्यर्थः)
 विहा-वि + भा (धातुः)
 विहाण-विधान
 विहार-विहार
 विहाव-वि + भाव्य् (धातुः)
 विहावरि-विभावरी
 विहाविअ-विभावित (कथित इति टिप्पण-
 विहि-विधि
 विहिअ-विहित
 विहिय-विहित
 विहियच्छाय-विहितच्छाय (विहितप्रस
 इत्यर्थः)
 विहिवसभग्ग-विधिवशभग्ग (कर्मवशात्प्रेरि-
 मिति टिप्पणम्)
 विहीण-विहीन
 विहुणिय-विधूत, विधूनित
 विहुर-विधुर (विकल इत्यर्थे)
 विहुर-विधुर (दुःख इत्यर्थे)
 विहुरवडण-विधुरपतन (दुःखपतन)
 विहृद्ध-विभूति
 विहूसण-विभूषण
 विहूसिय-विभूषित
 विंझ-विन्ध्य
 विंझमिरि-विन्ध्यश्री
 विंद-वृन्द

विभल-विह्वल
 विभिय-विस्मित
 वीणंत-वीणयत् (वादयन् इत्यर्थे)
 वीणा-वीणा
 वीणारज-वीणारव
 वीयराअ-वीतराग
 वीर-वीर
 वीरवइ-वीरवती (स्त्रीनामविशेषः)
 वीसरिय-विस्मृत
 वीसल-वीसल (पुरुषनामविशेषः)
 वीसास-विश्वास
 वुकरंत-भू भू इति श्वशब्दं कुर्वत्
 वुङ्ग-वृद्ध
 वुङ्गत्तण-वृद्धत्व
 वुङ्गहूव-वृद्ध + भूप
 वुत्त-उक्त
 वूह-व्यूह
 वेअ-वेद
 वेइय-वेदित (निवेदित)
 वेउव्वणा-विकुर्वणा (विकार)
 वेढण-वेष्टन
 वेढिअ-वेष्टित
 वेण-वेन (नृपविशेषः)
 वेणु-वेणु (वंश)
 वेयण-वेदना
 वेयमूढ-वेदमूढ
 वेयवत-वेदवत्
 वेयागम-वेद + आगम
 वेयालअ-वेताल (क)
 वेयालकाल-विकाल + काल (संध्यासमयः ।
 वेतालादिभ्रमणकाल इति तु टिप्पणम्)
 वेयालिय-वैतालिक
 वेर-वैर
 वेरमण-विरमण (विराम)
 वेल-वेला
 वेलपाडिच्छिअ-वेला + प्रतीष्ट

वेलि-वल्ली
 वेली-वल्ली
 वेव-वेप् (धातुः)
 वेविर-वेपनशील
 वेस-वेष
 वेहविअ-विह्वलित (रोषितोऽनुरञ्जितो वेति
 टिप्पणम्)
 वेहाविय-वि + भावित
 वोक्कय-वृक्क (शरीरभागः)
 वोल-आर्द्र इत्यर्थे देशी
 वोलीण-व्यतिक्रान्त इत्यर्थे देशी
 वोळ्ळिअ-आर्द्रकृत (अभ्यक्त)
 व्व-इवार्थेऽव्ययम् (ह्रस्वात्स्वरादुत्तरमेव
 प्रयुज्यते)

सइ-सती
 सइं-स्वयम्
 सइरिणि-स्वैरिणी
 सउच्च-शौच
 सउण-शकुन
 सउण्ण-सपुण्य, १-२५-१०
 सउहयल-सौधतल
 सउहलय-सौधतल
 सकलत्त-स्व + कलत्र
 सकहंतर-स्व + कथान्तर
 सकंत-स्व + कान्ता
 सक्क-शक् (धातुः)
 सक्क-शक्र
 सक्कर-शर्करा
 सक्करपह-शर्कराप्रभ (द्वितीयनरकनाम)
 सकुंतलिय-स + कुन्तल (सुकेशीत्यर्थः)
 सकोह-सक्रोध
 सखंड-स + खण्ड
 सक्खीयर-साक्षिचर
 सग्ग-स्वर्ग
 सग्गतथ-स्वर्गस्थ

सगसिर-स्वर्गशिरस्
सगपावग-स्वर्गापवर्ग
सगुण-स + गुण
सगुण-स्व + गुण
सगुणोह-सद्गुणौघ
सञ्च-सत्य
सञ्चमूल-सत्यमूल
सञ्चवंत-सत्यवत्
सञ्चविअ-साक्षात्कृत, दृष्ट
सञ्चसंघ-सत्यसंघ
सञ्चित्त-सचित्त (सचेतन इत्यर्थः)
सचेयण-सचेतन
सञ्चेलअ-सञ्चेल (क)
सञ्चेयण-सचेतन
सञ्छ-स्वञ्छ
सञ्छाय-सञ्छाय
सञ्छिकर-साक्षीकृ दर्शने (धातुः)
सञ्ज-सज (सद्यः !)
सञ्जण-सजन
सञ्जिअ-सजित
सञ्जीअ-सजीव
सजोह-सयोध
सज्ञाण-स्व+ध्यान
सड-शातय् (धातुः)
सडंग-पडङ्ग
सडिय-शातित
सड-शठ
सडत्तण-शठत्व
सणाह-सनाथ
सणिउं-शनैः
सणिद्ध-स्निग्ध
सण्ण-संज्ञा
सण्णा-संज्ञा
सण्णि-संज्ञिन् (सचेतन इत्यर्थः)
सण्ह-सङ्घ
सत्त-सत्तन्

सत्ततञ्च-सत्य+तथ्य
सत्तभेय-सत्तभेद
सत्तभोम-सत्तभौम (सत्तभूमिवत्)
सत्तम-सत्तम
सत्तमअ-सत्तम (क)
सत्तर-सत्तति
सत्तविह-सत्तविध
सञ्चसील-सत्यशील
सत्तंग सत्ताङ्ग (स्वाग्भमात्यादिराज्याङ्गान्)
सत्थ-शास्त्र
सत्थ-सार्थ
सत्तामस-सत्तामस (अज्ञान इति टि ११)
सत्ति-शक्ति
सत्तितय-शक्तित्रय (प्रभावोत्ताहम-
राजस्तिप्तः शक्तयः)
सत्तुंड-सत्तुण्ड
सत्तु-शत्रु
सत्थत्ति-स्व+स्थान
सदय-सदय
सदल-उदल (सपत्र)
सद-शद्व
सदय-गद्व (क)
सदल-सदल (नीलपत्रयुक्त इति टिप्पणम्)
सदवंत-शद्ववत्
सदवेह-गद्ववेध
सदहिय-शद्वित
सदंसण-सददर्शन
सदूल-शार्दूल
सधअ-सध्वज
सपरिग्गह-सपरिग्रह
सण्ण-सर्प
सञ्भाव-सञ्भाव
सञ्भावपयासण-सञ्भावप्रकाशन
सम-सम
सम-सम
समअ-सममित्यर्थेऽध्ययन

समकखयं-समक्ष (कं)
 समग्ग-समग्र (संपूर्ण)
 समच्चिय-सम् + अर्चित
 समज्जिय-सम् + अर्जित
 समतणकंचण-समतृणकाञ्चन
 समत्त-समस्त
 समत्थ-समर्थ
 समाप्पिय-समर्पित
 समब्भसिअ-सम् + अभ्यस्त
 समभावण-समभावना
 समय-समय (व्यवस्थेत्यर्थः)
 समर-शबर २-२९-६.
 समरउल-शबरकुल
 समरट्ट-स+मरट्ट (सगर्व इत्यर्थे देशी)
 समल-स + मल (पापयुक्त)
 समवयस-समवयस्
 समसरिस-सम + सदृश
 समंजस-समञ्जस
 समाइठु-समादिष्ट
 समागय-समागत
 समागयचेयण-समागतचेतन (लब्धचेतन
 इत्यर्थः)
 समाण-समान (सममित्यर्थे)
 समाणत्त-सम्+आज्ञप्त
 समाया-सम्+आगता
 समाया-स+माया (मायायुक्ता)
 समावरिय-समावृत
 समाहि-समाधि
 समिउ-सम
 समियमअ-शमितमद
 समिच्छ-सम्+इप् (धातुः)
 समिच्छिय-सम्+इप्
 समिद्ध-समृद्ध
 समिय-शमित
 समीर-समीर
 समीरण-समीरण

समीह-सम्+ईह् (धातुः)
 समीहिअ-समीहित
 समुग्घायंत-सम्+उद्+जिघ्रत्
 समुज्जल-सम्+उज्ज्वल
 समुद्द-समुद्र
 समुद्द-स+मुद्रा (लक्षणधर इत्यर्थः)
 समुद्धरिअ-सम्+उद्+धृत
 समुब्भव-समुद्भव
 समुण्ड-समुण्ड
 समूससिअ-समुच्छ्वसित
 समूह-समूह
 समोड-सम् + मोटय् (धातुः)
 सम्मत्त-सम्यक्त्व
 सम्महंसण-सम्यग्दर्शन
 सम्मय-साम्य, सम्यक्त्व
 सय-शत
 सयगुणिय-शतगुणित
 सयज्ज-स्व + कार्य
 सयड-शकट
 सयण-शयन (गृहमिति टिप्पणम्)
 सयण-स्वजन
 सयणु-स्वतनु
 सयणोअर-शयन + उदर (शय्यामध्य इत्यर्थः)
 सयदल-शतदल (पद्म इत्यर्थः)
 सयमह-शतमख (इन्द्र)
 सयर-स्वकर
 सयरायर-सचराचर
 सयल-सकल
 सयवत्त-शतपल
 सयासि-सकाशे
 सयंभु-स्वयंभू
 सयंभुअ-स्व + भुज
 सयंवरमंडव-स्वयंवरमण्डप
 सया-सदा
 सर-सृ (धातुः)

सह-सह (अव्ययम्)	संग-संग
सहउयरी-सहोदरी	संगम-संगम
सहज-सहज	संगर-संगर (युद्ध)
सहङ्ग-स+अस्थि	संगह-सम् + ग्रह् (धातुः)
सहमज्झ-सभामध्य	संगहण-संग्रहण
सहमंडव-सभामण्डप	संगहिय-सम् + गृहीत
सहयर-सहचर	संगामरंग-संग्रामरङ्ग
सहंत-सहमान	संगिल-सम् + गृ (धातुः)
सहाय-सहाय	संघ-संघ (जैनधर्मानुयायिना वर्गः)
सहाव-स्वभाव	संघट्ट-संघट्ट
सहास-सहस्र	संघट्टण-संघट्टन
सहास-सहास, स + भास् (सशोभ इत्यर्थः)	संघाअ-संघात
सहिअ-सहित	संघाय-संघात (गात्रमित्यर्थः)
सहिय-सह्य	संघार-सम् + हृधातोर्णिजन्तम्
सहिय-सहित	संघारअ-संहारक
सही-सखी	सघारिअ-संहारित (मारित इत्यर्थः)
सहुं-सह (अव्ययम्)	संचलिअ-संचलित
संक-शङ्क (धातुः)	संचार-संचार
संकड-संकट	संचि-सम् + चि (धातुः)
सकडिल्ल-संकट + इल्ल (स्वार्थे) (व्याप्त इत्यर्थे)	संचिय-संचित
संकमिय-संक्रान्त	संचितिय-संचिन्तित
संका-शङ्का	संछइअ-संछन्न
संकाराविय-संस्कारित	संजइअ-संयतिक
संकास-संकाश	संजम-संयम
संकुल-संकुल	संजाय-संजात
संकेयत्थ-संकेतस्थ	संजायअ-संजात (क)
संख-शंख	संजुअ-संयुत
संखदीव-शंखद्वीप	संजुत्त-संयुक्त
संखल-शृखला	संजोइय-संयोजित
संखला-शृखला	संजोयभेअ-संयोगभेद
संखाण-संख्यान	संझ-संध्या
संखीणगत्त-संक्षीणगात्र	संझा-संध्या
संखेप-संक्षेप	संठव-सम् + स्थापय् (धातुः)
संखोहिय-संक्षोभित	सठिय-सस्थित
	संढ-षण्ड (वृन्द)
	संढ-षण्ड

संगास-संन्यास
 संगिसण्ण-सनिपण्ण
 संगिह-संनिभ
 संगिहिय-संनिहित
 संत-शान्त
 संत-सत् (अस्धातोः शत्रन्तम्)
 संतअ-संतत
 संतत्त-संतत
 संताण-संतान
 संताव-संताप
 संताविअ-संतापित
 संति-शान्ति (षोडशतीर्थकरनाम)
 संति-शान्ति
 संतियरि-शान्तिकरी
 संतुट्टमण-संतुष्टमनस
 संतास-संतोप
 संथुअ-सस्तुत
 संदाणिअ-संदानित (वद्ध इत्यर्थः)
 संदाणिय-संदानित
 संदेह-संदेह
 संधाण-संधान
 संधि-संधि
 संपड-संपद्
 संपड-संप्रति
 संपज्ज-सम् + पद् (धातुः)
 संपत्त-संप्राप्त
 संपत्तिअ-संप्राप्त
 संपया-सपद्
 संपासिअ-संप्राशित
 संपिच्छ-सम् + प्र + ईश् (धातुः)
 संपुण्ण-संपूर्ण
 संपुण्णकाअ-संपूर्णकाय
 संपाम-संस्वर्ग
 संत्रोह्यागी-संशोधकारी
 संत्रोहिअ-संशोधित
 संभरिय-संस्मृत

संभव-संभव (तृतीयतीर्थकरनाम)
 संभव-संभव (ससार इति टिप्यणम्)
 संभव-सम् + भू (धातुः)
 संभाल-सम् + भाल्य् निरीक्षणे ( )
 संभविअ-संभूत
 संभासण-संभाषण
 संभु-संभु
 संम-श्रम
 संमद्-संमर्द
 संमद्दण-संमर्दन
 संमुह-संमुख
 संवर-संवर
 संवर-संवर (पञ्चविशेषः)
 संवरवेडल्ल-संवरवेगवत्
 संवेयायर-संवेगकर
 संसअ-संशय
 संसयार-संस्कार
 संसर-सम् + स (धातुः)
 संसार-संसार
 संसारसरणि-संसार + सरणि (मार्गः)
 संसिद्धी-संसिद्धि
 संसिंचिय-संसिञ्चित
 संसेविय-संसेवित
 सा-सा (लक्ष्मी)
 साअ-स्वाद ३.३६.९.
 साइअ-स्वादित
 साइणि-शाकिनी (प्रेतपिशाचादिस्त्रीविशेषः)
 सागार-स + अगार
 साडी-शाटी (मराठी साटी)
 साण-श्वन्
 साणंदभाअ-सानन्दभाज् (मानन्द इत्यर्थः)
 माम-श्याम (वर्ण)
 सामण्ण-सामान्य
 समत्थ-सामर्थ्य
 सामरि-शालमर्ली (वृश्चनाम)
 सामल-श्यामल

सामलिया-श्यामला
 सामन्त-सामन्त
 सामाह्य-सामयिक (आचारविशेषः)
 सामि-स्वामिन्
 सामिणी-स्वामिनी
 सामी-स्वामिन्
 सामीवय-सामीवय
 सामुद्-सामुद्रिक (लक्षणशास्त्र)
 सायर-सागर
 सायरसम-सागरोपम (आयुःप्रमाणम्)
 सार-सार (स्थिरांश)
 सार-सार (श्रेष्ठ)
 सारणि-(सरणि) (प्रवाह इत्यर्थे)
 सारमेअ-सारमेय
 सारस-सागस (जलचारिपक्षिविशेषः)
 सारंग-सारङ्ग
 सारिच्छ-सदृक्ष
 सारिच्छचक्षु-सदृक्षचक्षुप्
 सारिस-सदृश
 साल-श्याल
 सालंकारवह-स+अलंकार+पथिन् (सालंकारे-
 त्यर्थः)
 सालि-स+अलि (सभृङ्गमित्यर्थः)
 सालि-शालि (धान्यविशेषः)
 सालिछेत्त-शालिक्षेत्र
 सालूर-शालूर (भेक)
 सावअ-श्रावक
 सावय-श्रावक
 सावयवअ-श्रावकव्रत
 सावयवइ-श्रावकपति (साधुरित्यर्थः)
 सावयास-सावकाश
 सास-श्रास
 सासण-शासन
 सासय-शाश्वत
 साह-श्रावय् (कथं धात्वर्थे देशी धातुः)
 साहण-साधन

साहस-साहस
 साहरण-स + आभरण
 साहसिअ-साहसिक
 साहा-शाखा
 साहामय-शाखामृग (वानर इत्यर्थः)
 साहार-स+आधार
 साहार-सहकार (आम्रवृक्ष)
 साहिअ-श्रावित (कथित)
 साहिणाण-स+अभिज्ञान
 साहिलास-साभिलाष
 साहु-साधु
 सिक्ख-शिक्ष (धातुः)
 सिक्ख-शिक्षा (उपदेशः)
 सिक्खा-शिक्षा (दीक्षा)
 सिक्खिअ-शिक्षित
 सिगिरि-नीलवर्ण इत्यर्थे देशी (!)
 सिग्घ-शीघ्र
 सिज्जमाण-पच्यमान इत्यर्थे देशी (मराठी-
 शिजणारा)
 सिज्जंत-पच्यमान
 सिट्ठ-शिष्ट
 सिट्ठि-श्रेष्ठिन्
 सिट्ठि-सृष्टि
 सिट्ठिसंहारकारि-सृष्टिसंहारकारिन्
 सिठिल-शिथिल
 सिणिद्ध-स्निग्ध
 सिण्ह-पक्क
 सित्त-सिक्त
 सिद्ध-सिद्ध
 सिद्धइरि-सिद्धगिरि (क्षेत्रनाम)
 सिद्धंत-सिद्धान्त
 सिद्धि-सिद्धि
 सिप्पा-शिप्रा (नदीनाम)
 सिप्पिउड-शुक्तिपुट
 सिप्पिसंपुड-शुक्तिसंपुट

सिपीर-शान्वादीना तुपमित्यर्थे देशी (पलाळ
ःति टिप्पणम्)
सिमिसिम-कथनशब्दानुकरणे देशी (धातुः)
सिय-सित (शुक्रवर्ण)
सियल्लत्त-सितच्छत्र
सियसेविआ-श्रीभेविता (सश्रीका, सुन्दरेत्यर्थः)
सियाल-शृगाल
सिर-शिरम्
गिरि-श्री
सिरिकलस-श्रीकलस
गिरिपोमिणी-श्रीपद्मिनी (शोभायुक्तं कमल-
सर इत्यर्थः)
सिरिमंत-श्रीमत्
सिरिवड् श्रीपति (वणिजो नामविशेषः)
सिरिवंत-श्रीमत्
गिल-शिला
सिलणाव-शिला+नौ
सिला-शिला
सिलायल-शिलातल
गिलोह-शिला+ओव (समूह)
गिव-शिव
गिव-गिवा (शृगालस्त्री)
गिवमत्थवस-शिवशास्त्रवशा
गिविणअ-स्वप्न (क)
गिविणयसमान-स्वप्नसमान
गिविया-गिविका (वानविशेषः)
सिसु-शिशु
गिसुत्तण-शिशुत्व
गिसुममि-शिशुगशिन् (प्रतिपद्यन्तः)
गिह-गिन्वा
गिहर-गिखर
गिहि-गिलिन (अग्निः)
गिहि-गिन्निन् (मयूरः)
गिहियूमांलि-गिदिभूमांलि
गिहिमाण-गिर्गिन्+श्वन
गिहिसिह-गिखिशिखा (अग्निज्वाला)

सिग-शृङ्ग
सिंगग-शृङ्गाग्र (नरकपालदेशः)
सिंगार-शृङ्गार
सिगि-शृङ्गिन्
सिचिअ-सिक्त
सिंदूर-सिन्दूर
सिधु-सिन्धु (देशनाम)
सिंधुविसय-सिन्धुविषय (देश)
सिंभ-श्लेष्मन्
सीमंतिणी-सीमन्तिनी
सीमावड-सीमा+वट
सीय-सीता
सीयर-स्वी+कृ (धातुः)
सीयल-शीतल
सीयल-शीतल (दशमतीर्थेकरनाम)
सीयल-शीतल
सीयलिय-शीतलित (संसारदुःखस्फोटन
इति टिप्पणम्)
सीयार-शीत्कार
सील-शील
सीस-शास्त्रातोः कर्मणि
सीस-शिक्ष्य
सीसत्त-शिष्यव
गीह-सिंह
सीहमदल-सिंह+शार्दूल
गीहासण-सिंहामन
सु-शु (धातुः)
सु-सु (युष्ट इत्यर्थे)
सुअ-श्रुत
सुअ-सुन
सुअ-सुप
सुअचट्टण-शुनवर्तन
सुअन्वत्त सु+अन्वत्त (गृह इत्यर्थः)
सुइ-शुचि
सुइ-शुनि

सुइह-सु+इष्ट
 सुइरु-सु+चिरम्
 सुकइकह-सुकवि + कथा
 सुकय-सुकृत
 सुकुंतल-सु+कुन्तल (केश)
 सुक्रियहल-सुकृत + ल
 सुक्क-शुक
 सुक्क-शुक
 सुक्कड-शुक इत्यर्थे देशी
 सुक्कलेस-शुकलेस्यायुक्त
 सुक्ख-शुक
 सुक्ख-सौख्य
 सुक्खणिहि-सौख्यनिधि
 सुखंचिय-सु+खि + त
 सुगय-सुगत
 सुच्छाय-सुच्छाय
 सुज्ज-सूर्य
 सुज्ज-शुष् (धातुः)
 सुहु-सुष्टु
 सुठिय-दुःखित इत्यर्थे देशी
 सुण-श्रु (धातुः)
 सुण-श्वन्
 सुणह-शुनक
 सुणहुल्लअ-शुनक+उल्लअ (स्वार्थे)
 सुणिय-श्रुत
 सुणेह-सुस्नेह
 सुण्ण-शून्य
 सुण्ह-सुपा
 सुण्हा-सुपा
 सुत्त-सुप्त
 सुत्त-सूत्र
 सुत्थिय-सुस्थित
 सुद-श्रुत
 सुदच्छ-सुदक्ष
 सुदत्त-सुदत्त (मुनिनाम)

सुदल्लि-सुदल+इल्ल (मत्वर्थीयः)
 सुदीण-सु+दीन
 सुदुण्णिरिक्ख-सुदुर्निरीक्ष्य
 सुद्ध-शुद्ध
 सुद्धोयण-शुद्धौदन
 सुद्धभाअ-शुद्धभाव
 सुद्धमइ-शुद्धगति
 सुद्धसई-शुद्धसती
 सुपसण्ण-सुप्रसन्न
 सुपसत्थ-सुप्रशस्त
 सुपासिद्ध-सुप्रसिद्ध
 सुपहाण-सुप्रधान
 सुपहाय-सुप्रभात
 सुपास-सुपार्श्व (सप्तमतीर्थकरनाम)
 सुपासगत्त-सुपार्श्वगात्र (शोभने पार्श्वे गत्रं
 च यस्येति टिप्पणम्)
 सुपज्ज-सुपज्ज
 सुपुसिय-सु+पुसिय (मार्जित इत्यर्थे देशी ।
 मराठी-पुमणे)
 सुप्पहाअ-सुप्रभात
 सुमइ-सुमति (पञ्चमतीर्थकरनाम)
 सुमइ-सुमति
 सुमण-सुमनस्
 सुमर-स्मृ (धातुः)
 सुमरण-स्मरण
 सुय-शुक
 सुय-श्रुत
 सुय-सुत
 सुयण-सुजन
 सुयपय-श्रुतपद
 सुया-सुता
 सुर-सुर
 सुरकामिणी-सुरकामिनी
 सुरगणिया-सुर+गणि
 सुरधणु-सुरधनुस्
 सुरपुरंधि-सुर

सुरय-सुरत
 सुरवइ-सुरपति
 सुरवइदिसि-सुरपतिदिश (प्राचीत्यर्थः)
 सुरसरि-सुरसरित् (गङ्गा)
 सुरसुअ-सुरसुत
 सुरहर-सुरगृह (देवालय)
 सुरहि-सुरभि
 सुरहिय-सुरभित
 सुरही-सुरभि (धेनुरित्यर्थः)
 सुरहुविभय-सुरथ+ऊर्ध्वीकृत
 सुरावलि-सुरावलि (देवसमूह)
 सुरिद-सुरेन्द्र
 सुरेसर-सुरेश्वर
 सुरेसरि-सुरेश्वरी (देवी)
 सुलकखण-सुलक्षण
 सुललिय-सुललित
 सुवण्ण-सुवर्ण .
 सुवत्त-सुवृत्त
 सुवाय-सुवाच्
 सुविउल-सुविपुल
 सुविरत्त-सुविरक्त
 सुविसम-सुविपम
 सुविसुद्ध-सुविशुद्ध
 सुविहाण-सु+वि+भान (सुप्रभात इत्यर्थः)
 सुवेल-सुवेल (पर्वतविशेषः)
 सुव्वय-सुव्रत (विगतीर्थकरनाम)
 सुव्वय-सुव्रत
 सुसउच्च-सु+शौच
 सुसच्च-सुसत्य
 सुसमत्थ-सुममर्थ
 सुसाल-सु+शाला
 सुमिअ-शोपित
 सुसेव-सुसेव्य
 सुसीम-सुमीमन् (त्रितियुक्तमित्यर्थः)
 सुह-सुख
 सुह-श्वन्

सुहकम्म-शुभकर्मन्
 सुहचरिय-शुभचरित
 सुहजोअ-शुभयोग (कालविशेषः)
 सुहजोइ-शुभज्योतिष्
 सुहड-सुभट
 सुहद-सुभद्र
 सुहधम्मोदअ-शुभधर्मोदय
 सुहम-सूक्ष्म
 सुहयत्तण-सुभगत्व
 सुहयर-सुखकर
 सुहरअ-शुभरत
 सुहकर-सुखकर
 सुहाइ-सु+भाति १. २०. १२
 सुहावअ-सुखावह
 सुहावण-सुख+आपण (प्रापण)
 सुहासुह-शुभ+अशुभ
 सुहि-सुहृद्
 सुहिअ-सुखित
 सुधिअ-आघ्रात इत्यर्थं देशी
 सुंड-शुण्डा
 सुंडीर-शौण्डीर
 सुंदर-सुन्दर
 सुंसुयार-शिशुमार (मकर इत्यर्थः)
 सुंसुवार-शिशुमार (मकर इत्यर्थः)
 सुंसुवारिआ-शिशुमारिका
 सूअर-सूकर
 मूअरि-सूकरी
 सूआर-सूपकार
 सूणार-सुना (वध्यस्थानं वधो ना) + वरुं
 मूयर-सूकर
 सूयारय-सूपकार (क)
 मूर-सूर्य
 मूल-शूल
 मूलच्छ-शलाक्ष
 मूलभिण्ण-शलाभिन्न
 सुलारुद्ध-शलाखुद्ध

सूवार-सूपकार
 सेट्टि-श्रेष्ठिन्
 सेट्टी-श्रेष्ठिन्
 सेट्टि-श्रेणि
 सेणी-श्रेणि
 सेण्ण-सैन्य
 सेय-श्रेयस् (एकादशतीर्थकरनाम)
 सेय-श्वेत
 सेय-स्वेद
 सेयमाणु-श्वेतभानु (चन्द्रः)
 सेयवह-स्वेद+पथिन्
 सेरिह-सैरिभ (महिष)
 सेल्ल-शैल
 सेव-सेव् (धातुः)
 सेवय-सेवक
 सेविअ-सेवित
 सेविज्जंत-सेव्यमान
 सेस-शेष
 सेहा-सेधा (प्राणिविशेषः)
 सोअ-शुच् (धातुः)
 सोअ-शोक
 सोइय-सोचित
 सोक्ख-सौक्ख
 सोणइय-श्वपालक, सौनिक
 सोणिय-शोणित
 सोत्तिय-श्रोत्रिय
 सोत्तियवाअ-श्रोत्रियवाद
 सोदामणि-सौदामिनी
 सोम-सौम्य
 सोमभाअ-सौम्यभाव
 सोमभावा-सौम्यभावा
 सोमाल-सुमुमार
 सोयण-शोचन
 सोयरस-शोकरस
 सोयामणि-सौत्रामणि (यज्ञविशेषः)
 सोयार-श्रोतृ

सोयारवयण-सूपकार+वचन
 सोवहि-स+उ+धि
 सोसिय-शोपित
 सोह-शुम् (धातुः)
 सोह-शोभा
 सोहग्ग-सौभाग्य
 सोहग्गथत्ति-सौभाग्यस्थान
 सोहण-शोभन
 सोहा-शोभा
 सोहिय-शोभित

ह-अहम् (हं इत्यस्य स्थाने)
 हअ-हत
 हडाविय-दूरोत्मारित इत्यर्थे देशी (मराठी-
 हटविलेले)
 हडि-अभ्यस्त इत्यर्थे देशी
 हड्डु-अस्थिशब्दार्थे देशी
 हड्डुअल-अस्थियुक्त इत्यर्थे देशी
 हड्डुअलि-हड्डु+आलि
 हण-हन् (धातुः)
 हणण-हनन
 हणहण-हणहण इतिशब्दः
 हत्थ-हस्त
 हत्थगिज्ज-हस्तग्राह्य
 हत्थि-हस्तिन्
 हम्म-हर्म्य
 हम्म-हन्धातोः कर्मणि
 ह्य-हत
 ह्य-हय (अश्व)
 ह्यदइव-हत+दैव
 ह्यमोह-हतमोह
 ह्यसल्ल-हतशल्य
 ह्यारि-हय+अरि (महिष इति विग्रहः)
 हर-ह (धातुः)
 हरण-हरण
 हरि-हरि (सिंह)

हरि-हरि	हिययहर-हृदयहर
हरि-हरि (विष्णोर्नामविशेषः)	हियव-हृदय
हरिकिडि-हरि+कि.टि (वराह)	हिरी-ही
हरिण-हरिण	हिलिहिलि-अश्वशब्दानुकरणे (धातुः)
हरिणणेत्त-हरिणनेत्रा (स्त्री)	हिलिहिलिसर-हिलिहिलि इत्यश्व -
हरियकाअ-हरितकाय	स्वरः
हरिवइ-हरिपति	हिंड-हिण्ड् (धातुः)
हरिस-हर्ष	हिंडोल-हिन्दोल् (धातुः)
हरिहुलि-हरि+हुलि (बालकार्थे देशी, सिंह- बालक इत्यर्थः)	हिस-हिस् (धातुः)
हलहर-हलधर (बलदेव)	हिस-हिसा
हलि-हले (संबोधने)	हिसाहियय-हिसाहृदय
हल्ल-हृत् इत्यर्थे देशी (धातुः)	हिसा-हिसा
हलिणि-हालिनी (कर्षकस्त्री)	हिसाकम्म-हिसाकर्मन्
हव्वकव्व-हव्य+कव्य	हिसाजीव-हिसा+आजीव
हस्-हस् (धातुः)	हिसायार-हिसाचार
हसिअ-हमित	हिंनारंभ-हिसारंभ
हंस-हंस	हिसावासर-हिसावासर
हंसगइ-हंसगति	हिसाहिणंद-हिसाभिनन्द
हंसी-हंसी	हिसाहिवत्तार-हिसा+अभिवत्त
हा-हा (खेदेऽव्ययम्)	हीणाहिअ-हीनाधिक
हाणि-हानि	हू-भू (धातुः)
हाणी-हानि	हु-हु होमे (धातुः)
हार-हार	हुआसण-हुताशन
हारावलि-हारावलि	हुण-हु (धातुः)
हावभाव-हावभाव	हुयवह-हुतवह
हास-हास	हुयासण-हुताशन
हासअ-हास्य	हुंकारकारि-हुंकारकारिन्
हाहाकार-हाहाकार	हू-भू (धातुः)
हाहारव-हाहारव	हूलण-शूलाचारोपणे देशी
हिमपडल-हिमपटल	हेउ-हेतु (दृष्टान्त)
हिय-हित (निहित, दत्त)	हेट्टि-अघस्
हियअ-हृदय	हेमंत-हेमन्त
हियउल्ल-हृदय+उल्ल (स्वार्थे)	हो-भू (धातुः)
हियय-हृदय	हो-हो (संबोधनेऽव्ययम्)
	होती-भवन्ती

NOTES

[N. B.—The Notes supplement the glossary Knowledge of technical terms of Jain philosophy is presumed in the Reader. The first figure indicates the kaṣṭhaka and the second the line.

I

1. The poet, after saluting the Jina, says that he was staying in the house of his patron Nanna, the favourite of the Vallabha king, Kṛṣṇarāja III, and thought of writing upon a pious theme rather than a theme relating to wealth and women.

1. 7-8. It is only in the fifteen bhūmis, five Bharatas, five Airāvatas and five Vidarbhas that Dharma is born or proclaimed, and out of these fifteen bhūmis, it is constant or perpetual in five Vidarbhas only, while it has a fluctuating existence in the remaining ten bhūmis. This Dharma was first proclaimed by Rṣabha in this Jambudvīpa, while the remaining Tirthankaras repeated the same when occasion arose.

3. Description of the Yaudheya country. 3. 17. The poet fancies that the flags and banners on the lofty palaces of the city of Rājapura were scratching the sky as if by their arms.

4. Description of the city of Rājapura. 4. 6. The city was surrounded by a wall on which the weapons such as tomara, Jhṣa etc. of the enemies were baffled, *paḍikhalaya*.

5. Description of king Māridatta. 5. 10. The poet says wherever there is pride of youth and pride of wealth, there is naturally all darkness. How can in such a place be found the right path (*suhamagga*), so long as there are no rays of light from wise men? 5. 19. The king performed his duties according to his own whim (*chanda*), and could not find the right path in the absence of wise men.

6. Description of Bhairavānanda. 6. 8. Bhairavānanda himself proclaimed his own greatness and even though nobody asked him (*anaumchhu*) he praised his own self. 6. 23. *Āsīsu* seems to be used in the sense of "was blessed", "was given blessings".

8. 1. The word *camakku* is used in the sense of *camatkāra*, *āścarya*. 8. 14. The poet says that those who live on *himsā* fall into the *samsāra*, while abstinence from it forms the solid base of *śubha karman*. 8. 15. For this line see Introduction.

9. Description of Candamārī, goddess Kālī of the town. 9. 1. *Tannayana* stands for *tat + nagara*, and means 'of that town'. 9. 9. *Vyārabhagga* are the decrepits by diseases, *vikāra*.

10. List of pairs of different animals. 10. 9-10. The poet says that it is only a fool who desires to live by killing the lives of others.

11. 6-9. When Māridatta found that his servants did not procure a human pair, he got angry and asked Candakarman, one of his officers, to procure a good human pair.

JASAHARACARIU

which he would kill first. His servants accordingly searched the region neighbourhood of the city (*nayanabajjhūvujāsa*).

12. A fine description of the pleasure garden of the king 12. 16. The Kc MS reads "*aham intīe*" which is superior to the one in the text as *ahamam* in th of *aham* does not seem to be a recognised form of *asmad*.

13. Description of the burning ground. 13. 12-13. The pupils of Sudatta permission of their teacher in the usual terms if they could go out for begging and then the teacher allowed them to do so.

14 4 *Gurunā mukku* means permitted by their teacher, Sudatta. 14. 5. *vah dhuḥka*, proceeded towards the city. 14. 6 *Lariyam samalam*, they talked a ed talk that this pair of Ksullakas is a good one to be offered as victims. 1 *Sayanulananamālāphuruu*, bright in the cluster of rays of their own body.

15 9. *Ju na muni* etc The meaning of the passage seems to be that thou ksullakas may not reach a higher stage of asceticism in this life if they are k they will at least be born as gods possessing eight gunas 15.20. *Jamahullakka*, fri, ing like the god of death

16 Description of the temple of goddess Candamāri.

17. 16. The pair had on their persons auspicious signs, *samudda*, Sk. Sā, as mentioned in the Sāmudrikaśāstra, which indicated that they were fit to enjo, kingdom of the whole earth.

19 9 *Matthai sūlaho*, to one who bears on his forehead the mark of tri, indicating his faith in the Kāpālika tenets

20. 7. *Leppi vihu*, as if made of plaster. 20. 12. *Suhū*, su + bhāti

21. Description of the Avanti country. 21 12-14. The idca is that elephant mistook the dark-green rays of the emerald-pavements for green *dūrvā* and therefore was reluctant to leave it The conductor of the elephant drove it a with great difficulty. The reading *duvūśae* Sk. *dūrvāśayā*, of ST is to be prefe to the one in the text.

22. 3. The young woman of dark complexion was detected by her sparkli smiles in the Indranīla houses of the city.

23 2 Prince Jasoha is here described as ksatradharma in a human garb.

24. 8 Abhayaruci says that in his former life as prince Jasahara he had 1 body in youth well-developed in flesh, bones, and limbs by good nourishment, *pulll palatthiyamga*

25 This kadavaka describes how the princess of Krathakaisika was offered Jasahara in marriage. A minister of Krathakaisika came to the court of Jasahara father and said that his master proposed to offer his daughter Amayamahādevi, Amrītanatī to prince Jasahara The king agreed and the marriage was celebrated: described in the following Kadavakas Note roughness of language of the passage.

NOTES

28. Description of the effects of old age on the body 28. 10. The ten constituent parts of the Jain dharma are ksamā, mārdaya etc.

29. 4 *Ma munu etc* I controlled myself by the first lore (ānvīksikī) which is capable of conquering the senses: *vijalliyā* of ST is a better reading 29 5. *Cau-* *caura*, the four castes 29. 6. The seven dangers of kingship are gambling etc. 29. 7. The king enjoyed pleasures of senses, not out of attachment, but only as a diversion, vinodamātra.

II

1. King Jasahara describes his attachment to Amritamati. 1 18. There is a pun on the word *attha* which means the setting mountain as well as money.

2. Description of the evening 2. 3. *Ahoganam*, under the dome of the sky, i. e., set 2. 11-12 The sky is compared to a threshing ground of the field with twelve heaps of corn. There is a dark spot on the moon which is kept there as a sign that prevents bad omens spoiling the harvest.

3. The king proceeds to the palace of queen Amrtamati on a moon-light night.

4 Description of the eight quadrangles of the queen's palace.

6 1-5. The king enjoys pleasures of the company of the queen. 6. 9. The queen went to a hump-back who never attempted, *anujaya*, any good deeds of the human life, i. e., he was low. 6. 17. *Snyaseve*, the queen who was adorned by beauty, Sk. Śrī.

7. 12-13. Amrtamati says to her paramour: "If Jasahara dies (goes to the house of Yama, I shall dance (with delight), and shall myself worship the goddess Kātyāyāni in the month of Caitra with an offering of cooked rice (*ca'ugāsa*, Sk. *carūgrāsa*)."
An offering in the month of Caitra to the goddess is considered as specially auspicious.

8 9-10 The king is pained to see that his queen in dallying with the hump-back did not pay any regard to her family, her status or even her royal husband. 8. 11-12. A creeper (*vell*) climbs up and then stands suspended from a mango tree which is a (fitting) supporting tree for it; but the same creeper (sometimes) kisses a wretched (*mhīna*) and harsh thorny plant.

9. 5. *Sihdhūmoli* is a heap of soot from the burning fire which gives a dark tinge to the whitewash of the house. 9. 6 The king compares the crooked mind of a woman (*liyamai*) to the course of the river which is always *nīcarata* (attached to a low-born person : with the river, -flowing on the slope). 9. 8-19. This passage tells us two stories of wicked women; of these the first was named Gopavati, whose husband, being disgusted with her want of chastity, married another lady. Now one day Gopavati cut off the head of her rival and kept it at some secret place. The husband returned home after having attended to the funeral of the headless trunk of his young wife, and while he sat for meals, Gopavati placed on his plate the head of her rival saying 'eat it'. Horrified at this conduct of his wife, the husband began to run away when Gopavati stabbed him to death. The second story tells us the wicked conduct of Viravati who was the wife of

JASAHARACARIU

Sudatta or Datta, but was in criminal intimacy with a thief called Angāraka. This Angāraka was one day found to be guilty by the king of the place and ordered to be impaled in the burning ground. On learning this news Viravati left her husband's bed at night and went to meet Angāraka who, before dying, kissed her and while kissing, cut off her lower lip. Now Viravati returned home covering her face, and raised a cry that her husband cut off her lip. The king thereupon ordered him to be killed, but a traveller who had watched the conduct of Viravati the previous night, saved him by revealing to the king and the people the wicked conduct of the woman, and convincing the people by showing to them the piece of the lower lip of the lady inside the mouth of the impaled thief. 9 17 *Sāhūnāna*, Sk. Sābhi,

9 18 19 It appears that the thief cut off with his sword the fingers of the woman which were lying under the tree, while the lower lip remained in his mouth.

10 1-2 These two lines refer to the story of queen Raktā who, for the sake of her lame lover, threw her husband Devarati, king of Ayodhyā, into the stream of the river. This queen Raktā, as the story goes, was attached to a lame gardener who was being the king a nuisance. She got a garland woven by means of a fine iron thread and put this garland on the neck of Devarati, strangled him and threw him into the river. 10 3 17 Abhayaruci lectures on the worthlessness of the pleasures of the world. 10 13 The *Īśāsini* is the fire of jealousy.

11. A lecture on the nature of human body which is here said to be a bundle of misery and impurities and diseases. 11 11 *Pacchu* Sk. pathya means wholesome food and drink. The line means that human body is subject to the attack of disease even if man takes wholesome food and drink.

12 Jasahara was disgusted with the conduct of his queen and also with the life of worldly life, and thinks he should become an ascetic, but in the morning he felt that he should not do so immediately as his resolve to become an ascetic would be regarded by the people as due to some disagreeable things in the harem, so he took to normal life for the time being.

13. The king declared his intention in the court to his mother to place his son Jasamai or Jasavai on the throne in order to respect, as he said, a bad dream which he saw the previous night.

14 Jasahara's mother proposes to him that the effects of an evil dream can be nullified by offering living beings as victims to the goddess, but he shows his disapproval of killing a living being.

15. 10-11. The king says to his mother -- "If by killing animals as victims merit is obtained, then one should salute a hunter or a butcher in preference to a monk."

16 19 4 The king dragged his sword in order to cut off his own head, as he thought he was not able to persuade his mother, but the mother, immediately concerned and suggested that an inanimate victim should be offered to the goddess to which Jasahara gave his consent by silence. The mother thereupon asked the statue-maker to bring a cock made of flour.

NOTES

22. 9-10. Queen Amrtamati says to Jasahara that in case she does not accompany him to the forest, people will ridicule her by pointing their fingers to her youth and therefore she would like even death in his company.

24. The king describes several articles of food prepared by the queen as suggesting an approaching death.

25. and 26. These kadavakas describe the wailings of Jasahara's son and wives. In the latter part of 26, it is mentioned that several obsequious rites were performed by his son in order that Jasahara might get good life after death. But, as the fate would have it, Jasahara was born as a peacock in the forest.

28. 4 *Paklhin-paklharāu* is an uncertain expression; the line may mean that the young peacock could not at first walk and therefore sought the support of the wings of its mother. (The marginal note in one of the MSS. is: 'pādacāritvāt paksapāte dhrtah.) 28. 10 Note the word *lai* which means 'much' and is still preserved in the Marathi language of the lower class people of Mahārāstra in this sense, while Hemacandra explains it as '*lai iti lokoktau*'.

29. The hunter brought the young peacock and its mother home, but offered the hen to the police-officer and kept only the young one for himself. At this the hunter's wife got angry. The hunter thereupon sold the young peacock to the police-officer who brought it up in a cage.

30. The police-officer offers the peacock, when grown up, to Jasavai. Candramati, Jasahara's mother, who was also poisoned by Amrtamati, was born in Ujjayini as a bitch and was presented to Jasavai.

32. 10-11. A fine fancy that the row of clouds is likened to a young maid, lightning as her kañcukī and the rainbow as her cloak, *uppariyana*, Sk. *uparitana*, upper garment

33. The peacock saw here Amrtamati dallying with the hump-back and out of jealousy of the previous life attacked them both. Amrtamati struck it with her girdle and thus broke its leg. 33 9-10 The peacock remarks.—When I was king, I did not strike the hump-back and the woman who were not my equal, but now as a young and low peacock, I caught the hand of the woman as this time it was not objectionable

34. Maids of Amrtamati soon arrived on the scene and attacked the peacock with whatever weapon they could catch hold of. On hearing this din and cry of the maids, the bitch, the peacock's mother in the previous life, came there, and caught it in the neck.

35. Jasavai held the bitch fast with the chain, but when it could not let go the peacock, he struck the bitch with the iron end of the spear, so that both the peacock and the bitch died. Jasavai bewailed the loss of both.

36. In his next birth Jasahara was born as a mangoose, and as its mother could not sufficiently feed it on her milk, the young mangoose began its career by devouring snakes. Candramati also was born in her next life as a snake in the same forest. One

JASAHARACARIU

day while the snake was entering into its hole, the mangoose caught its tail. 36
Līhī sṭra Sk, svādīm labdhvā, forming taste (for the blood of the snake)

37 When the mangoose was eating the snake, it was itself caught by a wild animal *tanacchu*, Sk *taralsu*. 37. 11-12 Abhayaruci winds up the pariccheda by appealing to Māridatta that if he understood the significance of the pariccheda, he should give up doing injury to creatures and should resort to the path of Puspādanta, the ninth Tirthankara (or the words of the poet Puspādanta)

III

1. The first six kālavakas of this pariccheda describe the next birth of Candramati who was born as a crocodile and of Jasahara who was born as a big fish in the river Siptā near Ujjavini. The first kālavaka gives a fine description of the river 1 Duvai metre rounded off by the usual Ghattā. In fact the kālavakas in this pariccheda open with a Duvai and close with a Ghattā. 1-13 *manthutayantīa* is a clean bank adjoining the river which was resorted to by ascetics.

2 12 *Dāvayambhuyau* Sk *daivavijmbhita*, the wonderful working of destiny.

3. 3 Gomini etc., are the names of maids.

4 The great fish was caught and was shown to king Jasavai who got it examined by Brahmins. They said the fish belonged to that species from which Matsyāvātāra of Viṣṇu came, 4-6 *Thotta* is either *sthūla* or *samartha* according to marginal notes, 4-9. *dhammaniddhūḍai*, from which dharma has disappeared.

5 Jasavai took the fish to his mother Amrtamati who cooked, fried and seasoned it.

6 7-12 In the next birth Candramati was born a she-goat. Jasahara became her child, while in youth he began to enjoy sexual pleasures with the mother-she-goat when he was killed by his father-goat.

7. Jasahara was again born into the womb of his mother she-goat. King Jasavai caught the pregnant she-goat one day as he did not get any other chase, and when he cut the she-goat into two, he found the child alive and handed it over to the shepherd. 7. 10 *Kusumīvali*, the name of Jasavai's queen.

8 One day Jasavai made a promise to the goddess that he would offer as victim a buffalo if he would find good chase in the forest. 8-14 *Pariṇēri* after having offered the flesh of the buffalo to the goddess in a particular way. This act of *pari-vāraṇa* is usually expressed by *uttīraṇa* and consists of raising the offering from the ground, showing it to the deity and then again placing it on the ground.

9 One day Jasavai performed the annual śrāddha of his father. For this various articles of food were prepared, and were offered to Brahmins, friends and relatives. Amrtamati did not figure amongst these as she was suffering from leprosy and maids were openly talking of this. 9-13 *Angūṭṭar*, the body of Amrtamati giving out this bad smell.

NOTES

10. Condition of the body of Amrtamati is described here 10. 12-14 Amrtamati did not like the flesh of buffalo and asked for some other kind of meat.

11. Amrtamati asked the cook to have the meat of a deer or of a pork, but king Jasavai said that the meat of the goat would do well. He therefore asked the cook to cut the hinder leg of the goat for the queen-mother 11. 10. *Veyadhammavehāvīyamānasu*, one whose mind is deluded (*vehāvīya*) by the law proclaimed in the Veda. The soul of Candramati in the mean-while was born as a buffalo in Sind,

12. This buffalo was used to carry goods for a merchant, and once came to Ujjayini. There the buffalo met, while enjoying the bath in the river Śīprā, the royal horse attended by its keepers. The buffalo attacked the horse and killed it. Immediately the keepers caught hold of the buffalo and brought it before the king. The king ordered it to be killed with all possible cruelty. The goat also was killed on the same day.

13. 11. Candramati and Jasahara in their next birth were born as young ones of a hen, and from this line onwards right upto the end of kadavaka 33, we get the happenings in their life as young ones of hen.

15. These young ones of hen were in due course presented to the king who wanted to see a cock-fight and asked the keeper to bring them up well.

16-17. The next morning they were taken to a specially erected tent and were placed under the Aśoka tree. The king's officer saw a Jain monk seated under the tree in a meditating posture.

18-33. Then follows a long conversation between the monk and the officer on the religious views of Jains and Cārvākas, and when the monk mentioned that the young ones of hen by his side were formerly king Jasahara and his mother Candramati, the officer accepted the vows of a Śrāvaka. The young ones of the hen also recollected their previous births, in mind decided to observe the vows, and in delight cried aloud. But Jasavai, who was in the company of his queen Kusumāvalī, wanted to show his skill in archery by sound to his queen, discharged an arrow at them, and both the young ones were killed. They were born as twins into the womb of the queen.

34. 17. The king on seeing monk Sudatta thought it to be a bad omen and says:—"How can this monk (*khavanau*) if he is other than the three gods, Brahmā, Visnu and Maheśa (*tarya*, Sk. *trika*) go away (from here) without being killed by me?"

35. 15. *Jaivara vayasahya*, a great monk observing the (five great) vows.

36. The king gets angry when asked by the merchant to fall at the feet of the monk, and says that he would not do so as the monk was very dirty 36. 17. *Nayaroghasarapasara*, like the stream of the dirty gutter-water of the town.

37. 2. The merchant says: Even the dirt of these monks is capable of curing diseases and therefore, O king (*iśa*), bow down to such monks. Why this hatred?

37. - *Ahaya mahānasaddhi* is a doubtful expression. The marginal note gives its equivalent as *aksīnamahānasa*; in the light of this we can say that the monks possess the power of making the kitchen inexhaustible and prosperous. To me it appears that the correct reading might be *ahayamānasaddhi*, Sk. *ahatamānasardhi*, inexhaustible or

full possession of mental powers 37 17-18 The merchant tells Jasavai that the monk is no other than the king of the Kalinga Country and that he took to the life of an ascetic because, by having wrongly punished a person charged with theft, he got disgusted with his kingship

40. 17 *Anurakakha* is the second and dark half of Bhādrapada durlabha which a mahālaya śrāddha is offered to the manes 40 18 *Khūu*, Sk. Khūditum

IV

1. 5. *Kheri* is a desi word meaning vaira or vairin; here it is used in the former sense

2 The king says to Sudatta that he would place his son Abhayaruci on the throne and like to be a monk.

3. Ladies of the king's harem try to persuade him by saying that he would not get anything better in heaven by practising penance For, they say, they are as good as nymphs, the king Indra and the palaces heavenly abodes, thus the possession of (union with) what is good constitutes Svarga Is there on the head of Svaran (conceived as a being) a crooked horn? *Kim sigyisire kuhlan vishūmyam* has a corresponding phrase in the current Marathi language 3. 8. *Sigiri* is a word of uncertain meaning, does it mean nilavarna?

4. Both Abhayaruci and Abhayamati recollected their previous births on hearing this narrative from Sudatta and fainted. Kusumāvali also fainted on seeing her children in that condition Other ladies of the harem came to her help and she and the children soon recovered. 4. 16. *Maharī* of course is queen Kusumāvali.

5. 14-15 Abhayaruci, on recollecting that he was in one of his former life the father of Jasavai, says—'He was formerly my dear son, so delightful to my eyes, and I myself placed him on the throne, but now I am (born) as his son with a moonlike face; destiny has taught me a fine (*caṅgau*) lesson''

6 1 *Dinnalāya arūdh*, one, who by turn has given and taken the same position, one who was the father of Jasavai and placed him on the throne has become the son of the same Jasavai, who now thinks of placing him on the throne 6 2. *Muharadu*, mukhapatah, cover for the face

7 17. *Gunamārcanayit*, decked (*arcayit*) by the gems of guna, the vows of Jain ascetics; *Prāyāsi* is pravrajā, taking to the life of an ascetic

8. 1 Abhayaruci handed over the kingdom to his step-brother, Naya 8. 2. *Kuhir* is the path

9 1 *Suralābhya*, erected on a good chariot The sense of the passage is that mere penance without right faith is like a banner on the top of the chariot, without soldiers 9 10 *Anuraku*, Sk. angatāga, i.e., āyot-arga posture 9. 15 *Arūdh* is the twelve anurūdhās, impurity (adhrurā) etc

15 12 *Khūlita utu*, the stage of kaulika consists of complete renunciation of worldly things wearing only one white garment and a hair-cloth, the gourd, the leaf-

NOTES

ging boun and tonsuring the head. 15. 16. *Purakantiyā* is the nun Kusumāvali who alongwith Jasavai, became a Ganinī.

17. 15. *Saveuvvanāe*, by the supernatural power of creation (*vikurvana*).

18. Candamāri requests the ksullaka to initiate her and teach her the rules of penance. The ksullaka thereupon says that there is no penance for gods of sixty-two types.

19-20 These two kadavakas give the list of persons who cannot practise penance.

23. King Māridatta asks Sudatta to tell him the various previous births of the Govardhana Merchant, Goddess Candamāri, Bhairavānanda and of himself. It has been explained in the Introduction that the portion beginning with this kadavaka down to kadavaka 30, line 15 is added by Gandharva.

28. 3. *Dandcatta*, free from pairs (of pleasant and unpleasant things) 28. 33 *Siddhavi*, Sk Siddhagiri, name of a holy place.

29. 9-10 For the interpretation of these lines and the following kadavaka see Introduction.

31. 4. *Kaiṇā Khandem*, Puspadanta was also known by this name Kbanda as could be seen from some of the verses at the opening of samdhis in the Mahāpurāna MSS.

मुग्धे श्रीमदनिन्द्यखण्डसुकवेर्वन्धुर्गुणैरुन्नतः

स्वप्नेऽप्येष पराङ्गनां न भरतः शौचाम्बुधिर्वाञ्छति

ADDENDA ET CORRIGENDA

Page,	Kadavaka,	Line	For	Read
२	१	१०	पुरुएउ सामि	पुरुदेवसामि
४	२	१३	परिहवि	परिहि वि
५	५	४	चि क्कमंति	चिक्कमंति
५	४	१२	कहिमि	कहिं मि
६	५	८	तरुणसरंत	तरुण सरंत
६	५	१४	पउहर	पओहर
६	६	१	तीह	तहि
६	६	६	पाउडियजम्मु	पाउडियजुम्मु
७	६	९	जुयचयारि	जुय चयारि
८	८	४	पुरेहु	पूरेहु
१०	१०	७	गो या	गोहया
१०	११	९	णयरि वंहावयासि	णयरिब्रज्जावयासि
११	१२	२	कहिमि	कहिं मि
११	१२	१६	अहमं तीए	अहमिंतीए
१२	१४	६	लवियंसमलं	लवियं समलं
१२	१४	११	सयणु किरण	सयणुकिरण
१३	१५	१	णिल्लणण	णिल्लणण
१३	१५	९	जहण	जह ण
१५	१८	७	कहिमि	कहिं मि
१५	१८	९	तिणाणं	तिणा णं
१५	१८	११	सरज्जाय भट्टो	सरज्जा पभट्टो
१७	२१	१४	विणडिउ वासइं	विणडिउ दुव्वासए
१७	२१	note	कासिण	काणिस
१८	२३	९	चंदमइदेवितह	चंदमइ देवि तहु
२०	२५	२१	पइंमि	पइं मि
२१	२६	१८	दोहिमि	दोहिं मि
२१	२७	६	ता सुपत्ति	तासु पत्ति

1041

JASAHARACARIU

२७	१०	णवयारि वि	णवयारिवि
२८	६	चि फामति	चिफामति
२४	७	पुत्तं	पुत्तं
२५	४	संज्ञावेदिठ वणीसरिय	संज्ञावेदिठ वणीसरिय
२८	९	अवरदमि	अवरद मि
२९	१२	वेदिठिणीहीणु	वेदिठि णिहीणु
३०	१७	सवइ	सेवइ
३१	१८	विस्तुहिउ	वि सुदिउ
३४	३	णिच्छाम	णित्याग
३४	८	दणलाइं	दलणाइं
३४	१०	हिमद	हिसद
४४	४	पदिउ	पदिउ
४९	७	भीसावणे	भीसावणे
४९	९	धम्म णिद्धादइ	धम्मणिद्धादइ
५१	३	णिवसणेचली	णिवसण नेली
५१	१०	लंहंति	लंहंति
५३	१२	वाइ	वाइ
५३	१३	अंगुवाइ	अंगु वाइ
५४	१	वणि भंटभारु	वणिभंटभारु
५५	१७	पच्छिमदारि	पच्छिमदारि
६१	५	अणुमाणि	अणुमाणि
७०	२	मच्छरोकओ	मच्छरो कओ
७४	१४	णायण्णइ	णायण्णइ
८२	७	विभिण्णु	वि भिण्णु
८५	४	हट्टुन्मडेहिं	हट्टुन्मडेहिं
८९	१५	सयगणियइं	सयगुणियइं
९९	१	पट्टणेच्छंणे (!)	पट्टणे छंणे
९९	१	खेलागुणवंतु	खेला गुणवंतु
१००	१३	णिसुंभउ	णिसुंभउ
१००	१६	सयँल	सयँल

